

TUYỂN TẬP TRUYỆN NGỮ NGÔN THẾ GIỚI

TRUYỆN NGỮ NGÔN *la fôngten*

BIÊN SOẠN: DƯƠNG THU ÁI - NGUYỄN KIM HANH

NHÀ XUẤT BẢN CÔNG AN NHÂN DÂN

TUYỂN TẬP TRUYỆN NGỤ NGÔN THẾ GIỚI

TRUYỆN NGỤ NGÔN

La Fonten

Biên soạn: Dương Thu Ái - Nguyễn Kim Hanh

NHÀ XUẤT BẢN CÔNG AN NHÂN DÂN

LỜI GIỚI THIỆU

La Fôngten (Jean de la Fontaine) sinh năm 1621 mất năm 1695, là nhà thơ viết truyện ngụ ngôn lỗi lạc của nước Pháp thế kỷ thứ XVII.

La Fôngten để lại cho đời sau một kho tàng truyện ngụ ngôn xuất sắc. Truyện ngụ ngôn của ông dễ đọc, dễ hiểu, giản dị, hóm hỉnh, có ý nghĩa triết luận sâu sắc, đậm đà tính luân lý và giá trị nhân văn.

Nhân vật trong truyện ngụ ngôn của La Fôngten phần nhiều là những con vật quen thuộc, tất cả đều mang tính cách con người, giàu tính hài hước. Tuy ông sống cách xa thời đại ngày nay trên ba trăm năm nhưng đọc truyện ngụ ngôn của ông vẫn thấy đậm đà màu sắc hiện đại. Ngụ ngôn của La Fôngten đã được dịch ra nhiều thứ tiếng trên thế giới.

Xin trân trọng giới thiệu cùng bạn đọc.

NHÀ XUẤT BẢN CÔNG AN NHÂN DÂN

PHẦN THỨ NHẤT

1. SÓI VỚI CHÓ

Một con Sói thân gầy gơ xương, trông như que củi. Vì Chó không chơi bởi với sói, đã lâu lắm rồi sói chưa tìm được một miếng gì ăn.

Một hôm Sói gặp con Chó to lớn, mạnh thế nhưng vừa bị lạc đường. Sói đã rất hận là mình không thể phốc tới xé xác Chó ra thành những miếng nhỏ, thế nhưng lại tự nghĩ mình không phải là đối thủ. Tức thì Sói vui vẻ cười hì hì, cầu xin Chó dạy cho con đường sống, trong lời lẽ tràn đầy vẻ khúm núm xun xoe, ví dụ như ông anh được bảo đảm nuôi dưỡng tốt đã tỏ ra khoẻ mạnh trẻ trung, thật sự đã khiến cho người ta rất hâm mộ, v.v...

Chó làm ra vẻ vênh vang nói:

- Sư phụ dạy tôi cách thức, tu hành cần dựa vào cá nhân. Nếu anh muốn có được cuộc sống như tôi thì cần phải rời xa rừng rậm. Anh hãy nhìn lại số bạn của anh đó, chúng đều giống anh, bản thủ, rách rưới như quỷ đói, cuộc sống không một chút bảo đảm, vì một miếng ăn các anh đều phải liều mạng với kẻ khác. Hãy học theo tôi đi, bảo đảm anh không phải lo gì đến việc ăn uống.

Sói nháy nháy mắt hỏi tỏ vẻ nghi hoặc:

- Thế thì tôi phải làm những việc gì?

- Anh không cần phải làm bất cứ một việc gì, chỉ cần vẫy đuôi cầu xin tình thương, lấy lòng ông chủ, cần đuổi những người đến xin ăn đi thật xa là anh có thể được hưởng dụng cơm thừa canh cặn ngon lành, lại còn có thể nhận được nhiều sự ban thưởng khác của ông chủ nữa!

Sói đắm chìm trong quang cảnh hạnh phúc này, bất giác trong khoé mắt rớm ướt. Tức thì Sói theo Chó, mừng rỡ bước trên đường.

Đi trên đường, Sói phát hiện ở trên cổ Chó có một vòng da không có lông, bèn buồn bực hỏi:

- Đó là vì sao vậy?

- Không sao cả!

- Thật sự không sao cả ư?

Chó nói qua loa cho xong chuyện:

- Một việc nhỏ mọn thôi mà!

Sói dừng bước lại, nói:

- Cuối cùng là vì sao vậy? Anh phải nói cho tôi biết?

- Rất có thể là cái vòng da buộc tôi đã mài đứt những chiếc lông ở trên cổ tôi đó.

- Sao? Có lẽ nào anh lại bị ông chủ buộc vào cổ, không có một chút tự do nào hay sao? - Sói hỏi với vẻ kinh ngạc.

- Chỉ cần có cuộc sống tốt đẹp, trời buộc hay không trời buộc thì có can hệ gì?

- Sao lại không có can hệ? Không được tự do có khác gì chết? Ăn loại cơm này của anh, có cho tôi đào cả một

mỏ vàng tôi cũng chẳng làm!

Nói xong những lời này, con Sói đói đã quay đầu chạy đi mất.

Một hôm, vua Thần Dupitơ nói:

- Tất cả mọi loài vật hãy nghe chỉ đây! Nếu ai có ý kiến gì về diện mạo và hình thể của mình, ngày hôm nay có thể nêu ra, ta sẽ nghĩ cách để sửa chữa lại cho!

Vua Thần nói với Khỉ:

- Ngày khỉ, hãy lại đây! So với bọn chúng, người cảm thấy ai đẹp nhất? Người có hài lòng với hình dạng của mình không?

Khỉ trả lời:

- Tứ chi của tôi hoàn toàn tốt đẹp, diện mạo cho đến nay cũng không thể bóc mọc vạch lá tìm sâu được, tôi rất mãn ý. So sánh mà nói, chú em Gấu của tôi đây có tướng mạo dù thô kệch, nếu chú ấy tin vào lời của tôi thì e rằng ở trong cuộc đời này chú ấy sẽ không muốn nhìn thấy hình dạng của mình nữa.

Lúc này Gấu lù lù bước tới. Mọi người cho rằng Gấu sẽ thừa nhận diện mạo xấu xí khó coi của mình. Ai ngờ Gấu lại tâng bốc thổi phồng về bên ngoài của mình, đồng thời lại đang bình luận mọi người khác, nào là cái đuôi quá ngắn, cái tai quá lớn, đáng về dần độn, quả thật chẳng có cảm giác đẹp tí nào.

Voi lớn thật thà nghe được những lời nói này trả lời với những lời lẽ khẩn thiết:

- Dùng thẩm mỹ quan của tôi để nhìn nhận vấn đề, Cá Voi ở dưới biển còn to béo hơn tôi rất nhiều!

Lúc đó có một con Kiến bé nhỏ cướp lời:

- Vì sinh vật là giống vô cùng nhỏ bé, so với chúng, có thể nói tôi là một người khổng lồ.

Số động vật này đã chỉ trích lẫn nhau ở trong cung, thế nhưng không một loài nào chịu nói ra những chỗ thiếu sót của mình. Vua Thần Dupitơ đành phải xua tay để cho chúng lui ra.

Thật giống như những loài động vật, trên phương diện, con người chúng ta đã có những biểu hiện càng đột xuất hơn, nhìn những biểu hiện của người khác thì ở bên trong quả trứng gà cũng có thể tìm ra được khúc xương; nhìn bản thân mình thì dù có xấu đến mấy cũng đều là tốt đẹp giống như đứa con của mình. Chúng ta tha thứ cho bản thân mình nhưng lại không thể rộng lượng cho người khác, giống hệt như đeo lên mắt chiếc kính đổi màu. Cũng giống như Đức Chúa Trời vạn năng đã làm ra những chiếc túi đựng đồ ban cho mỗi người chúng ta, từ xưa đến nay con người luôn luôn có thói quen giấu giếm khuyết điểm của mình đựng ở trong túi đeo sau lưng, còn chiếc túi phía trước mặt thì dành để đựng những khuyết điểm của người khác.

2. CHIM ÉN VÀ CHIM NHỎ

Một con chim Én đã học được rất nhiều tri thức trên đường bay lượn. Tục ngữ nói, đi nghìn dặm đường còn hơn đọc vạn quyển sách. Chim Én có thể dự biết được

sấm sét gió mưa thông thường, vì vậy trước khi mưa to bão lớn ập tới, Ến đã có thể phát ra tín hiệu cảnh báo cho các thủy thủ đang đi trên biển.

Vào mùa gieo trồng, Ến nhìn thấy những người nông dân cày bừa, bèn nói với chim nhỏ:

- Tôi đã nhìn thấy những nguy hiểm tiềm ẩn, và rất thông cảm với các bạn. Bởi vì đối mặt với điều nguy hiểm này, tôi có thể kịp thời sớm rời đi ẩn náu, tới một miền khác yên tĩnh để sống. Thế nhưng các bạn thì lại không thể, các bạn nhìn thấy bàn tay rung vẫy ở trên không trung, những thứ từ trong bàn tay ấy vẫy xuống, chẳng bao lâu nữa sẽ có thể giết các bạn. Các loại công cụ tìm bắt các bạn sẽ xuất hiện, khắp nơi đều là cạm bẫy. Nếu các bạn thân thể không bị nhốt vào trong lồng chim thì cũng sẽ chờ đợi để thả vào trong nồi mỡ, dù sao cũng là con đường phải chết!

Ến dừng lại một lát, rồi nói tiếp:

- Cho nên xin các bạn hãy tin tôi, phải mau mau ăn hết những hạt giống đáng ghét kia đi.

Những con chim nhỏ cảm thấy những lời diên rồ mà Chim ẻn nói thật rất đáng nực cười, bởi vì những thứ có thể ăn được ở trong đồng ruộng rộng lớn mênh mông đã có quá nhiều, những hạt giống bé nhỏ kia có gì đáng để phí sức mà ăn đâu?

Chỉ trong nháy mắt, trên đồng ruộng đã mọc lên những mầm cây xanh non mơn mớn. Chim ẻn lo lắng nói với Chim nhỏ:

- Nhân lúc những trái quả đáng ác kia còn chưa

mọc ra, hãy nhanh chóng nhổ hết tất cả những mầm non đó đi, nếu không, người gặp phải tai ương chính là các bạn đó!

- Đây chỉ là những dự báo gây tai hoạ chết chóc của anh. Xin anh đừng suốt ngày lải nhải nói mãi nữa!

Đàn Chim nhỏ chán ngán khi phải nghe thêm những lời dự báo của Chim Én - nên biết rằng, công việc như thế này nếu không có hàng nghìn con Chim nhỏ thì sao có thể làm được?

Hoa màu đã sắp sửa được thu hoạch. Chim Én đón đau bầm gan tím ruột bay tới báo cho Chim nhỏ biết:

- Cái ngày đáng sợ đó đã sắp tới rồi, tới bây giờ mà các bạn vẫn còn không tin tưởng ở tôi, hể con người thu hoạch hoa màu xong, người nông dân được nhàn nhã sẽ bắt đầu công việc bắt giết các bạn, những điều chờ đợi các bạn sẽ là cạm bẫy và lưới vông bắt chim. Tốt nhất là các bạn cứ ở lý trong nhà đừng có ra ngoài bay nhảy lung tung hoặc là học theo loài chim theo mùa vụ bay xuống phương nam ấm áp, thế nhưng các bạn lại không thể vượt qua sa mạc và biển cả mênh mông để đi tìm những phương trời khác. Tốt nhất các bạn hãy tìm lấy một số hang hốc dưới chân tường để ẩn náu là hơn!

Đàn Chim nhỏ coi những lời khuyên bảo thành thực của Chim Én như gió thổi ngoài tai. Tức thì năm đó, những bi kịch trong lời dự báo bất hạnh của nhà tiên tri Catxăngtơra đã nảy sinh. Những con Chim nhỏ giống như người Tơra (Troy) mồm năm miệng mười không nghe lời khuyên can, đã rơi vào kết cục bi thảm như vậy.

Con người thường thích nghe những ý kiến hợp với cách nhìn nhận của mình, chỉ khi nào đại nạn giáng xuống đầu, họ mới nhận thức được lời nói thật trật lố tai nhưng có lợi cho việc làm!

3. TOẠ HƯỞNG KỲ THÀNH⁽¹⁾

Vì một con Lừa nhỏ ăn cắp về được mà hai tên trộm tranh giành, cãi cọ nhau không sao chấm dứt được. Một tên muốn giữ lại để chở hàng, còn tên kia lại muốn bán quách đi để lấy tiền tiêu.

Trong khi hai tên tay đấm, chân đá, đánh lộn nhau thì tên trộm thứ ba đã nhanh tay dắt mất con Lừa nhỏ này đi.

Con Lừa nhỏ giống như một quốc gia nhỏ yếu, còn những tên trộm lại chính là một lũ hôn quân, giống hệt như các nước Thổ Nhĩ Kỳ, Hunggari và Rumania, v.v... tranh giành đất đai trong chế độ phong kiến vậy. Chỉ có điều khác nhau là, bọn trộm cướp không chỉ có hai người, những cuộc tranh giành phân chia của cải bất chính cũng thường xuyên xảy ra. Giữa lúc chúng tranh giành nhau làm cho trời mờ đất tối, thì lại có một tên trộm khác đột nhiên xuất hiện đã dắt mất con Lừa nhỏ mà toạ hưởng kỳ thành.

⁽¹⁾ Toạ hưởng kỳ thành là: Ngồi không ăn sắn, ngồi mát ăn bát vàng.

4. KÊU GỌI THẦN CHẾT TỚI

Một người tiểu phu vô cùng mệt mỏi, công trên lưng một bó củi to. Người đó không chịu đựng nổi với những bó củi nặng nề suốt quanh năm ngày tháng, người đó rên rỉ chậm chạp lê bước, còng lưng từ trên núi bước xuống theo hướng ngôi nhà nhỏ thấp bé của mình. Cuối cùng người đó đã không đi được nữa, đành phải đau khổ đặt bó củi xuống, rồi nghỉ tới cuộc đời trác trở gập ghềnh mà mình đã trải qua...

Kể từ ngày ra đời để đến với thế giới này, người đó chưa từng có được hạnh phúc, e rằng ở trên thế giới này không thể tìm được con người nào đau khổ hơn. Người đó thường xuyên ăn bữa trước lo bữa sau, suốt ngày phải long dong vất vả vì bát cháo cầm hơi. Mọi nỗi đau khổ vì vợ con, sưu cao, thuế nặng... không bao giờ hết, một tình cảnh thê thảm, hai hũn đã bùng bệnh xuất hiện trong đầu óc người đó. Người tiểu phu quỳ xuống đất kêu gọi cầu cứu Thần chết, Thần chết lập tức tới ngay. Thần chết hỏi người tiểu phu thấy cần được giúp đỡ điều gì?

- Xin Thần chết giúp tôi khiêng bó củi này, đặt lên trên lưng tôi, tôi chắc rằng sẽ không chiếm mất nhiều thời gian của Thần đâu! - Người tiểu phu dùng hết sức lực, nói.

Sự chết chóc vốn dĩ có thể xong xuôi ngay lập tức, thế nhưng người tiểu phu thà có thể chịu tội chứ cũng

không muốn chết đi. Có lẽ nào điều này lại không thể có một chút gợi ý nào với những người gặp cảnh đau khổ và trắc trở hay sao?

5. LƯỚI DÈO NHƯ LÒ XO

Một con Dơi liều mạng chui vào trong nhà Chồn hôi. Chồn hôi nhìn thấy con quỷ chết đưa thân tới cửa chỉ hận là không thể một miếng nuốt trôi ngay vào trong bụng.

- Sao thế? - Chồn hôi gào to - Ta và các người thế không thể cùng tồn tại được. Người còn dám đưa cái chết tới trước mặt ta ư? Người chẳng phải là loài Chuột đó sao? Người còn dám phủ nhận thì ta cũng không gọi là Chồn hôi nữa!

- Xin ngài hãy tha thứ cho! - Con Dơi xúi quẩy trình bày - Xét về huyết thống của chúng ta, tôi mà là Chuột ư? Chỉ có những kẻ hư hỏng mới có thể nói như vậy với ngài. Cảm ơn Thượng đế đã ban cho tôi một đôi cánh, Thần có đôi cánh bay lượn vạn tuế!

Lời nói của Dơi tựa như rất có lý. Chồn hôi đành phải cho nó một con đường sống.

Sự việc cũng thật là khéo, sau hai ngày trôi qua, con Dơi xúi quẩy lại lao vào trong nhà một con Chồn hôi khác. Dơi lại phải một lần nữa đối mặt với sự uy hiếp về tính mạng.

Phu nhân của Chồn hôi mồm dài nhìn thấy con chim này, vừa hay đã đem nó ra làm thức ăn bữa tối. Lúc

này Dơi lại lớn tiếng biện bạch:

- Xin phu nhân đừng có lầm lẫn. Chim thì phải có lông cánh, phu nhân hãy nhìn kỹ xem toàn thân trên dưới của tôi không hề có một sợi lông nào, tôi chính là một con Chuột đích thực. Tôi cần phải hô to, Chuột vạn tuế! Mong Thần bắt Mèo không được giết chết tôi!

Dơi chính là đã dùng cái lưỡi khéo léo để thoát khỏi hai lần tai hoạ sát thân.

Thường có một số người giỏi biến hoá sắc mặt và lời nói, họ luôn luôn có thể biến nguy thành yên trong những tình huống nguy hiểm. Số người này nhìn thời cơ mà hành động, ngày hôm nay dơ tay trái lên để ủng hộ chủ nghĩa này, ngày mai họ lại giơ tay phải lên để ủng hộ chủ nghĩa kia!

6. SỰ TỬ VỚI VE TRÂU

- Cút xéo đi! Người là côn trùng nhãi ranh không đáng nhắc tới! - Ngày hôm đó, Sư tử giận dữ gào thét nói với Ve trâu.

Ve trâu bị kích động làm cho giận dữ, đã phát động cuộc tập kích đánh lại Sư tử.

- Người cho rằng người có danh hiệu là Vua của Bách thú thì ta sẽ sợ người chăng? Bò tót có sức mạnh hơn người rất nhiều mà còn bị ta sai khiến nữa là người?

Vừa nói Ve trâu vừa xoè rộng đôi cánh phát ra tiếng kêu o o, sau đó làm ra điệu bộ, nhằm trúng cổ của Sư tử rồi xông thẳng vào cắn. Sư tử bức tức phát điên, bốn

móng vuốt của nó múa may loạn xạ, đôi mắt lộ vẻ hung dữ, từng tiếng gào rú man rợ, nước dãi bắn tứ tung, làm cho bách thú sợ hãi tới mức hồn lìa khỏi xác, vội vàng biến mất. Một con Ve trâu nhỏ bé mà làm cho mọi loài thú không được sống yên ổn.

Con Ve trâu nhỏ bé đã đánh nhau trên trăm hiệp trên dưới toàn thân Sư tử, ngay cả đến lỗ mũi của Sư tử cũng đều bị tập kích. Đúng là ngọn lửa tức giận của Sư tử đã bốc cao vạn trượng, nó đã dùng răng nhọn móng sắc cắn xé làm cho khắp thân thể đầy những vết thương, dùng đuôi quất rầm rầm lên thân mình, thế nhưng lần nào Sư tử cũng đều bị vớ hụt. Sư tử bực tức phát điên lên, cuối cùng kiệt sức, mệt lả nằm lăn xuống đất. Lúc này con Ve trâu nhỏ bé đã vui sướng cười rộ, nó giống chuông thu bình, ca khúc khải hoàn trở về triều.

Trên đường đi, tới đâu Ve trâu cũng khoe khoang chiến quả của mình, thế nhưng không ngờ con Nhện đã giăng tơ để chờ đợi kết thúc mạng sống của nó. Từ đó có thể biết được: Kẻ địch đáng sợ nhất chính là tư tưởng khinh địch, những người có thể chiến thắng được đối thủ lớn mạnh thường có thể vì một sai lầm nhỏ bé mà chôn vùi cả tiền đồ của mình.

7. BỒ CÂU VỚI CON KIẾN

Một con Bồ câu đang uống nước ở bên dòng suối nhỏ trong veo, nó nhìn thấy một con Kiến bắt cần huyệt chân

ngã nhào xuống nước. Đối với Kiến mà nói, con suối nhỏ cũng là biển cả mênh mông, nó liêu minh giãy giụa dưới nước, muốn bò lên bờ, thế nhưng đã không thể toại nguyện được. Chim Bồ câu nhìn thấy tình hình như vậy bèn cắp một cây cỏ thả xuống nước, vì vậy Kiến bò lên được nên đã được cứu thoát khỏi chết.

Đồng thời trong lúc này, một người nông dân chân đất đi qua bờ suối, trong tay đang cầm một chiếc cung nhỏ. Người đó đưa mắt nhìn thấy con Bồ câu, vô cùng vui sướng cho rằng đã có một bữa cơm ngon. Khi người đó giương cung nhằm trúng con Bồ câu, Kiến nhìn thấy, bèn cắn mạnh một miếng lên gót chân sau của người đó. Khi người nông dân nhìn xuống chân, chim Bồ câu phát hiện thấy nguy hiểm, bèn vỗ cánh vụt bay đi, giấc mộng đẹp của người nông dân cũng biến thành hào huyền.

8. GÀ TRỐNG VÀ CÁO

Có một con Gà trống tuổi cao mưu sâu tính xa, bay lên trên cành cây nhìn ngắm.

- Này chú em! - Một con Cáo bước tới, nét mặt vui vẻ hiền từ, nói - Chúng ta cần phải chấm dứt sự đối kháng. Kể từ bây giờ trở đi, chúng ta sẽ thực hiện hoà bình toàn diện. Ta tới đây là để truyền một tin tức tốt lành, hãy mau mau xuống đây, để chúng ta ôm ấp chúc mừng nhau nào! Ngày hôm nay ta còn phải chạy tới hai mươi địa phương để truyền đạt tin tức này. Chú em và các bạn của

chú em tha hồ thoải sức tìm chọn những khúc nhạc hay, còn ta, ta sẽ dốc sức phục vụ các chú, từ tối hôm nay trở đi mọi người có thể thoải sức vui mừng. Thế nhưng xin mời chú trước hết hãy tiếp nhận một cái hôn với tình cảm sâu sắc của ta.

- Này anh bạn!

Gà Trống trả lời:

- Từ xưa tới nay không có từ nào đẹp đẽ hơn từ Hoà Bình, đặc biệt lại có thể nghe được từ chính miệng anh bạn nói ra, càng khiến cho ta vui mừng sung sướng như điên như cuồng. Hiện tại bây giờ ta đang nhìn thấy có hai con Chó săn đang chạy tới đây, khẳng định rằng chúng cũng là những Sứ thần tới báo tin tức hoà bình đó. Chúng đang chạy nhanh như bay, chẳng bao lâu chúng sẽ tới dưới gốc cây này, ta lập tức sẽ xuống ngay đây, mọi người sẽ cùng ôm ấp hôn nhau thân thiết!

- Tạm biệt nhé! - Cáo lo sợ hoảng hốt nói - Bây giờ ta còn phải đi đường dài, đành phải lưu lại tin tức này để lần sau chúc mừng vậy!

Trong khi nói, con Cáo xảo quyệt này đã co cẳng chạy mất, đúng là nó vừa tức lại vừa buồn.

Con Gà trống già đứng ở trên cành cây nhìn hình dạng của con Cáo thể hiện rõ vẻ bức tức, nó đã không ngừng cất lên tiếng cười sảng khoái. Có thể khiến cho kẻ lừa đảo trúng kế, còn có điều gì khiến cho con người sung sướng hơn được nữa?

9. CON SÓI NGUY TRANG THÀNH NGƯỜI CHĂN CỪU

Có một con Sói vì khó bắt được những con Cừu ở vùng lân cận đã quyết định thay đổi bộ dạng của mình, cố gắng học theo mảnh khoé của loài Cáo.

Lúc này, Sói mặc quần áo của người chăn cừu, khoác thêm chiếc áo Gilê, tìm được một chiếc gậy gỗ làm gậy chăn cừu. Để hoá trang được càng giống hơn, nó đã không quên đem theo một chiếc sáo của người chăn cừu, thậm chí ở trên mũ đã viết dòng chữ: "Ta là Quyđô, người chăn dắt đàn Cừu này". Nó đã học cách dùng móng trước nắm chiếc gậy chăn cừu, nhón chân nhẹ tay tới sát gần đàn Cừu. Còn Quyđô, người chăn cừu thực sự thì đang nằm nghỉ ngơi ở trên bãi cỏ. Con Chó, cùng số đàn Cừu và Cái sáo của Quyđô đều không phát ra một chút âm thanh nào, hình như tất cả đều chìm trong giấc ngủ êm đềm.

Để lừa một số Cừu vào rừng rậm, con Sói nguy trang học theo âm thanh của Quyđô cộng thêm mấy tiếng gào hét. Ai ngờ chính điều này đã làm lộ tẩy, tiếng gào hét của Sói căn bản không giống âm thanh của người chăn cừu, mọi người đều bị âm thanh ghê rợn này làm cho kinh động, thức tỉnh. Người người đều hô đánh, con Sói đáng thương đã bị trang phục của nó làm cho vương ngã, chỉ còn đợi mọi người trối chặt bắt lấy.

Kẻ lừa đảo luôn luôn không thể nguy trang được lâu dài Sói chính là Sói, đúng như điều người ta thường nói, một vạn lần biến đổi vẫn không xa rời dòng giống.

10. TÊN SÂU RƯỢU VỚI NGƯỜI VỢ

Tục ngữ nói: Giang sơn dễ đổi, bản tính khó thay.

Có một tên sâu rượu vì tham lam uống rượu đã khiến cho gia cảnh phải chịu ảnh hưởng rất to lớn, đến tuổi trung niên đã vì nghiện rượu mà phải bán hết cả gia tài.

Ngày hôm đó anh ta lại say tuý lúy, người vợ quá bức tức đã khiêng anh ta vứt ra ngoài bãi tha ma. Anh ta mê mết ngủ rất lâu, khi tỉnh dậy giật mình hỏi: "Sao thế này? Tại sao xung quanh ta lại có toàn những đồ cúng ma? Tại sao ta lại ở bãi tha ma thế này?" - "Trời ơi!" - Anh ta sờ lên trước trán, lại nhìn thấy những đồ vật ở đây, bèn nói: - "Vợ ta có tới tám chín phần mười đã trở thành bà quá phụ rồi!".

Lúc này người vợ mặc quần áo của hồn ma, đeo mặt nạ của quỷ dữ hung ác, làm bộ giọng điệu ma bước tới trước mặt người chồng, bưng tới một bát canh nóng làm cho tên sâu rượu sợ hết hồn hết vía.

- Người là ai? - Tên sâu rượu hỏi.

- Ta là hồn ma quản việc ăn uống ở dưới âm tào địa phủ - Người vợ trả lời - Ta chuyên đem thức ăn tới cho những con ma chết các người đây.

Tên sâu rượu nghe nói thế, lập tức tiếp lời:

- Tốt lắm, tốt lắm! Người có thể đem tới cho ta một ít rượu để ta uống được không?

11. ĐÀN SÓI VỚI ĐÀN CỪ

Sau cuộc chiến tranh kéo dài tới hàng nghìn năm, cuối cùng thì Sói và Cừu đã bắt tay tuyên bố hoà bình. Điều này đối với cả đôi bên đều là điều mong cầu mà chẳng được. Nên biết rằng, mặc dù Sói đã ăn thịt một số cừu non bị lạc đường, thế nhưng người chăn cừu cũng chưa hề mặc những bộ quần áo làm bằng da Sói, do đó có thể nói hai bên hoà nhưng vẫn luôn luôn sẵn sàng cảnh giác hưởng dụng những thức ăn giành được. Để thúc đẩy việc tin cậy lẫn nhau, hai bên đã trao đổi con tin, Cừu giao cho Sói con Chó chăn cừu, còn Sói thì lấy Sói con trao cho Cừu. Nghi thức được tiến hành long trọng đến nỗi còn có cả người làm chứng tới tham dự nữa.

Thời gian trôi qua rất nhanh, chẳng mấy chốc đàn Sói con đã lớn lên, con nào con nấy đều quen nết nghiện máu Cừu. Chúng đã giấu giếm người chăn cừu, cắn chết rất nhiều Cừu non, rồi tha Cừu non chạy vào trong rừng rậm, kết thành từng bầy trở về nhà cũ. Con chó chăn cừu được coi là vật cầm cố, vì tin tưởng vào những lời ngon ngọt khéo léo của Sói nên đã vấp phải sự tập kích của Sói ngay trong giấc ngủ ngon lành, đã bị Sói cắn nát ra thành từng miếng vụn, biến thành những oan hồn.

Từ đây có thể biết được, hoà bình là thứ vô cùng quý giá, thế nhưng với những kẻ không giữ chữ tín thì chỉ có thể trực tiếp đối đầu, quyết không thể bị mê hoặc bởi những hiện tượng giả dối được.

12. CHỒN HÔI Ở TRONG KHO

Tiểu thư Chồn hôi bị ốm nặng vừa mới khỏi, thân thể gầy yếu giống như một quả đỗ. Từ trong hốc tường nhỏ bé, Chồn hôi chui vào trong kho, tại đây tiểu thư được sống thoải mái, không phải lo lắng gì đến việc ăn uống, luôn luôn cơm no thịt béo. Chỉ trong thời gian ngắn, Chồn hôi đã mập to tai lớn, bụng phệ đầy đà.

Một tuần lễ trôi qua, Chồn hôi ợ hơi, nghe thấy tiếng động nguy hiểm, nó vội vàng chạy về hang cũ, muốn chạy trốn ra ngoài, thế nhưng hốc tường quá nhỏ, căn bản không chui ra ngoài được. Trong lúc hoảng loạn, nó cho rằng mình đã bị lạc phương hướng, quay sang phía khác, nói:

- Không thể sai được, chiếc hang này có con đường thông sang kho mà một tuần lễ trước ta vẫn qua lại được, nếu ta không chạy ra ngoài được thì khẳng định là ta sẽ bị bắt mất thôi!

Một con Chuột thấy tiểu thư buồn bực khổ sở, vội vàng chạy tới bảo:

- Khi mới tới bụng của tiểu thư bằng phẳng, ra vào thuận tiện, bây giờ muốn ra được thì chỉ có thể bớt ăn để

giảm béo. Thoạt đầu nếu tiểu thư biết lúc yên nghĩ tới lúc nguy thì sẽ không gặp điều nguy hiểm của ngày hôm nay được!

13. CON MÈO VÀ CON CHUỘT CẢN THẬN

Có nhà Ngụ ngôn đã tường thuật lại một câu chuyện như thế này. Chuyện kể rằng có một con Mèo rất lợi hại, nó anh dũng thiện chiến, là khắc tinh của loài Chuột. Loài Chuột nhìn thấy con Mèo này cũng giống như nhìn thấy con ma bắt hồn ở dưới địa ngục, những nơi Mèo đi qua con Chuột chỉ nghĩ thấy hơi nó đã biến sắc mặt hồn. Con Mèo này đã phát ra lời thề cần phải tiêu diệt hết tất cả loài Chuột ở trên thế gian này. So sánh với Mèo, tất cả những dụng cụ bắt Chuột, tất cả những thuốc diệt chuột đều không có giá trị gì, khỏi cần phải nhắc tới. Khi Mèo nhìn thấy lũ Chuột nấp kín ở trong hang không dám ra ngoài tìm kiếm thức ăn nữa, Mèo bèn treo ngược mình lên trên xà nhà giả vờ chết, thằng cha gian ngoan xảo trá này còn bám chắc vào một sợi dây thừng. Nhìn thấy hình ảnh đáng thương này, lũ Chuột còn cho rằng chắc là Mèo đã ăn vụng thịt quay hoặc phomat của ông chủ, hoặc giả là đã cào bị thương hoặc là gây tai họa cho người, nên mới phải chịu hình phạt treo cổ như thế. Tức thì tất cả loài Chuột đều từ trong hang chạy ra ngoài, chuẩn bị chúc mừng vì cái chết của Mèo. Thoạt đầu, Chuột chỉ dám thò mũi ra ngoài mang tính chất thăm dò, rồi để lộ

hắn cái đầu ra lại vội vàng chui vào trong hang. Dần dần, lũ Chuột thử thăm dò bước ra ngoài vài bước, sau đó nhào hẳn mình ra chạy khắp bốn phía để đi tìm thức ăn. Chính trong lúc này, con Mèo giả vờ chết đã sống lại, chân vừa chạm xuống đất bèn ấn chặt đầu mấy con Chuột có những động tác chậm trễ.

- Mưu kế của ta có nhiều lắm! - Trong miệng Mèo nhét đầy thịt chuột, Mèo vẫn đang nói - Đây là cửa báu gia truyền, các người dù ẩn nấp vào hang sâu đến đâu cũng chẳng có tác dụng gì, cuối cùng rồi cũng đều trở thành thức ăn ở trong bụng ta cả.

Quả nhiên đã ứng nghiệm với lời dự báo, ông anh Mèo trông thì có vẻ ôn tồn nhã nhặn đã lại một lần nữa làm cho lũ Chuột bị mắc lừa. Lần này Mèo đã bôi đầy bột trắng lên toàn thân, ngay cả bộ mặt cũng không loại trừ. Sau khi hoá trang xong xuôi rồi, nó co nhỏ mình lại thành ruột chiếc bánh bao, nằm giấu mình ở trong hòm để mở không đậy nắp. Vì nó nguy trang rất khéo léo, những con Chuột dù cẩn thận từng ly từng tý một cũng vẫn đụng vào trước cửa để rồi phải chết. Chỉ có một con Chuột đã từng từ miệng Mèo trốn thoát ra được nhưng bị cắn cụt mất đuôi, hiểu nhiều biết rộng, tức trí đa mưu.

- "Chiếc bánh mì này dù có ngon đến đâu ta cũng không thể ăn được!" - Chuột thầm nói với mình rồi đứng từ xa nhìn ngắm con Mèo đã hoá trang.

- "Ta nghi ngờ trong đây nhất định sẽ có trò quỷ gì đó, đừng nói là người hoá trang thành bột mì, cho dù người hoá trang thành phomat, ta cũng không thể mắc

vào cạm bẫy của người được, người dùng hòng!".

Con Chuột này đã nói ra những lời rất hay, đích thực là nó đã thành thuộc rồi. Làm mọi việc đều cần phải cẩn thận, mọi việc đều phải hỏi vì sao, nếu không sẽ mất hết cả chì lẫn chài.

14. NGƯỜI CHĂN CỪU VỚI BIỂN

Có một người chăn cừu sống ở bên bờ biển rộng lớn, sống bằng nghề chăn cừu. Người đó tuy thanh bần nhưng chẳng phải lo lắng điều gì, cuộc sống rất ổn định. Thế nhưng về sau người đó bị hấp dẫn bởi những hàng hoá xếp ở trên bãi biển, thì bèn bán hết cả đàn Cừu đi, dùng số tiền đó để buôn bán trên biển. Điều không may là con thuyền chở hàng gặp nạn, khiến cho người đó mất hết cả tiền vốn. Bất đắc dĩ người đó đành trở về nghề cũ. Anh ta không còn có cuộc sống nhàn nhã như trước kia, đành phải làm việc hết sức. Trải qua một thời gian tích góp, anh ta lại mua được vài con Cừu. Ngày hôm đó sóng yên gió lặng, một con thuyền chở hàng bình an ghé vào bờ.

- Trời ơi! Biển rộng ơi! Người lại tới dụ dỗ ta vút tiền xuống nước ư? - Người chăn cừu gào to - Người có thể lừa dối được người khác, chứ không thể làm cho ta lại bị mắc lừa nữa đâu!

Đây không phải là một câu chuyện bịa đặt, nó đã đến từ trong cuộc sống. Kinh nghiệm bảo cho chúng ta

biết rằng, thà kiếm được một hào tiền thực, chứ không cần tới năm đồng tiền có sóng gió nguy hiểm. Chúng ta cần phải đứng vững trên nghề nghiệp vốn có mà có thể không rung động đối với sự dọ dẫm mê hoặc của tiền bạc giàu có. Có lẽ cá biệt có người đầu cơ, kiếm lời có thể giành được thành công, thế nhưng đại bộ phận số người thường là hối hận không kịp. Biển rộng đích thực là nơi kiếm ra tiền, thế nhưng bạn cần biết điều luôn luôn theo đến với biển đó là gió bão và những tên cướp biển.

15. CHỦ VƯỜN VỚI QUAN VIÊN

Một nghệ nhân làm vườn có văn hoá đã tạo ra một khu vườn trồng trọt cắt tỉa rất đẹp mắt. Vườn hoa là một khu đất một hàng cây nhỏ trồng bốn xung quanh làm hàng rào. Trong vườn, nấm và rau diếp mọc lên rất tốt, tuy hoa nhài Tây Ban Nha trồng không nhiều thế nhưng mùi thơm ngát toả xa trăm dặm. Sinh nhật của các cô gái có đủ hoa tươi, có thể biếu tặng cho nhau. Nào ngờ có một con Thỏ rừng lại làm rối loạn cuộc sống yên ả nơi đây. Tức thì nghệ nhân làm vườn đã tìm đến Quan viên ở trên thị trấn trình báo:

- Con vật đáng chết này không kể đêm ngày đã giẫm đạp phá hoại cây cối, ngay đến cạm bẫy, đá ném, gậy đập đều không làm gì nổi nó. Tôi cảm thấy ở trên thân nó nhất định có phép ma đó!

- Có phép ma à? Thế thì ta còn phải đi xin sự chỉ giáo của bề trên đã - Quan Thị trấn nói tiếp - Giả sử nó thực sự có phép ma, bất kể dùng thủ đoạn nào, con chó săn Milô của ta đều có thể bắt được. Yên tâm đi, anh bạn! Ta dám bảo đảm đấy!

- Bao giờ thì ngài tới?

- Ta không kéo dài để lỡ việc đâu, bắt đầu từ ngày mai nhé!

Sự việc được giao kèo ổn thoả tại đây. Quan Thị trấn đã mang theo một đoàn người ngựa kéo đến.

- Như thế này nhé, trước hết các quan phải ăn cơm - Quan nói - Trong nhà người có gà không? Trời ơi! Cô gái ở trong phòng kia hãy mau mau lại đây để cho lão nhìn ngắm, khi nào thì các người mua sắm của hồi môn cho con gái? Đã tìm được ông con rể chưa? - Vừa nói, Quan Thị trấn vừa kéo cô gái ngồi sát lại gần bắt làm thân.

- Nay anh bạn, phen này phải tổ chức làm tiệc to đấy nhé!

Nói xong Quan Thị trấn nâng tay cô gái lên, cầm lấy cổ tay cô gái, vén khăn đội đầu của cô gái lên để nhìn ngắm. Cô gái then thùng rút tay ra, đứng ngay dậy. Người cha là nghệ nhân làm vườn ấy cũng đã nhìn rõ bộ mặt cột nhà của quan Thị trấn. Lúc này, mọi người trong nhà đều vào bếp nấu cơm đãi khách.

- Giảm bông của nhà người đã chín rồi đó, xem ra mùi vị nhất định là rất ngon.

- Thừa quan, đó là đặc biệt làm ra để đãi quan đấy ạ!

- Thật vậy ư? - Quan lớn nói - Ta rất muốn được thưởng thức thử xem!

Tức thì cả bọn người ngựa đều mở rộng da bụng, ăn một bữa no căng tròn. Ở trong nhà người nghệ nhân làm vườn, quan lớn nghiêm nhiên trở thành ông chủ phát hiệu ra lệnh, làm bữa không hề kiêng kỵ, rượu vào háo sắc, quan lớn đã động tay động chân với cô gái.

Sau bữa cơm no, bọn người này vuốt cánh xoa tay, thổi kèn hiệu vang trời, làm cho nghệ nhân làm vườn văng dầu văng óc. Vườn rau đáng thương đã bị chúng giẫm đạp nát hết, rau diếp và hành tỏi không còn lại một cây nào, ngay đến việc nấu canh sau này cũng thấy rất khó khăn. Con Thỏ rừng ẩn nấp ở trong hang đất dưới gốc cây rau cải, bọn người này xua đuổi truy bắt, khiến cho nó từ một lỗ hổng, chính là một lỗ hổng rất lớn do quan Thị trấn bắt phá hàng rào mở ra cho đoàn kỵ binh tiện hoành hành, chạy tót ra ngoài.

Nghệ nhân làm vườn thở dài nói:

- Tài ba của quan lớn chính là bắt mọi người phải phục tùng!

Sự tổn thất của bọn người này gây ra e rằng chỉ trong một giờ đồng hồ ngắn ngủi đã vượt xa sự tổn thất do con Thỏ rừng gây ra ở vùng này trong gần một trăm năm.

Các quốc gia nhỏ yếu cần phải dựa vào bản thân để

giải quyết những tranh chấp nội bộ, cầu xin sự giúp đỡ ở nước lớn thực sự là thất sách, không được để cho họ xía tay vào sự tranh chấp giữa các bạn, cũng không được để cho họ giẫm chân lên trên đất nước của bạn!

16. LỬA VỚI CHÓ CON

Đối với bản tính của mình quyết không thể miễn cưỡng làm những việc mà bản thân mình không thể làm được.

Một người ngu xuẩn dần dần, bất luận làm ra vẻ lịch sự nhã nhặn như thế nào, cũng không thể khiến cho người khác nhận định rằng anh ta phong lưu, tự nhiên, thoải mái. Ở trên đời này có rất ít những người sinh ra đã được sủng ái, nhận được sự yêu quý của mọi người. Đó là tính cách trời sinh ra, đối với điểm này chỉ có thể cam chịu số phận, không thể giống như con Lừa ở trong câu chuyện này, vì muốn giành được sự quý trọng của chủ nhân mà thô lỗ làm ra những hành động thân mật nồng nhiệt được.

- Tại sao? - Con Lừa than vãn - Con Chó này chính vì tính tình ngoan ngoãn khéo léo bèn được cùng cả nhà ông chủ sớm chiều hoà nhập, cùng là gia súc cả, đối với nó thì tươi cười vui vẻ, đối với ta thì roi vọt đánh đập? Suốt ngày nó làm được việc gì? Hễ nó thò chân nhỏ ra thì lập tức mọi người hôn hít. Để làm cho ông chủ vui vẻ, phải chăng ta cũng có thể làm được như vậy? Đó là điều

ta có thể làm được rất dễ dàng!

Lừa đang đắm say trong tưởng tượng tốt đẹp. Khi Lừa nhìn thấy ông chủ đang vui vẻ sảng khoái, bèn dấn độn ngốc nghếch bước tới trước mặt ông, dơ bàn chân trước xấu xí thô lỗ rồi tươi cười hơn hở thò ra cho ông chủ, đồng thời tự cho rằng mình hát rất hay bèn kêu lên.

- Trời đất hỡi! Người cũng đến làm thân với ta ư? Tiếng hát này được coi là thú gì? - Ông chủ gào to - Mau đem gậy ra đây!

Nhìn thấy chiếc gậy khua vẫy, con Lừa lập tức không dám lên tiếng nữa.

17. CON SÁO TRANG ĐIỂM BẰNG LÔNG CÔNG

Có một con Sáo đem lông cánh của chim Công rụng xuống để trang điểm cho mình, sau đó bắt chước hình dạng của chim Công rồi đi lại khoe khoang khắp nơi, rất kiêu ngạo hợm hĩnh cho rằng bản thân mình là một kẻ sĩ nho nhã. Chim Công biết tổng thân phận thực của nó, thế rồi những tiếng cười nhạo, chế giễu liên tiếp kéo đến. Một đàn chim Công vây chặt lấy nó nhốt sạch sẽ hết những thứ trang điểm cùng với lông cánh, hình dạng đó thật sự làm cho người ta sợ hãi. Chim Sáo muốn quay trở lại với các bạn để ẩn náu, thế nhưng lại bị các bạn cự tuyệt không thừa nhận, chúng đã đuổi Sáo ra khỏi cửa nhà.

Những "Con Sáo" giống như vậy thật sự đã có rất nhiều, chúng thường nhặt nhạnh những lời lẽ tri tuệ của

người khác để trang điểm cho mình, mọi người gọi chúng là những kẻ ăn cắp văn.

18. LẠC ĐÀ VÀ KHÚC GỖ TRÔI NỔI

Người thứ nhất nhìn thấy Lạc đà, thấy hình dạng kỳ quặc này của nó bèn hoảng sợ quay đầu chạy mất; người thứ hai thì lại dám bước tới ngắm nghía; người thứ ba đã có thể tiếp xúc với Lạc đà và đã đeo được hàm thiếc vào cho nó.

Thói quen đã trở thành tự nhiên, những sự việc mà chúng ta cảm thấy sợ hãi và không thể tưởng tượng nổi, hễ nhìn thấy nhiều lần sẽ không còn cảm thấy kỳ quặc nữa. Có một sự việc có thể chứng minh được điều này:

Vài người ra bờ biển tuần tra, từ xa đã nhìn thấy trên mặt biển có tình huống lạ, cho rằng đó là một quân hạm rất to lớn. Sau một lát, quân hạm lại biến thành chiếc thuyền gỗ, rồi qua một lát nữa lại giống như con thuyền nhỏ. Đợi tới lúc nó trôi tới trước mặt thì té ra đó chỉ là một khúc gỗ. Chúng ta thường xuyên gặp phải tình huống như vậy, nhìn xa là một bông hoa, nhìn gần thì lại là một nắm bã.

19. ÉCH VÀ CHUỘT

Đúng như lời Melran nói: "Bắt đầu bằng việc hại người, kết thúc bằng việc hại mình". Lời nói này tuy lưu truyền đã

rất lâu, thế nhưng đến nay vẫn còn tràn đầy sức sống.

Dưới đây là câu chuyện chứng minh lời nói đó.

Một con Chuột suốt ngày ăn no, to béo mập mập, từ trước đến nay không biết phải kiêng ăn vào lúc nào. Một lần nó đang chơi đùa ở bên cạnh hồ nước, một con ếch nhảy tới nói với nó:

- Xin kính thỉnh ngài tới nhà tôi chơi, tôi sẽ mời ngài ăn một bữa tiệc.

Chuột vui vẻ tiếp nhận lời mời, tức thì Ếch bèn liền thoảng nói tới sự vui sướng trong việc bơi lội, sự vui thú trong việc đi du lịch, cùng với các tin hay chuyện lạ, đã phát sinh ra ở dưới hồ ao đầm nước, đại để là muốn để cho Chuột từ nay về sau có vốn liếng để kể lại những phong thổ nhân tình và những cảnh quan nhân văn ở dưới hồ ao đầm nước cho con cháu nhà Chuột nghe chàng!

Thế nhưng Chuột vừa nghe vừa buồn rầu, bởi vì nó không biết bơi, phải qua người khác giúp đỡ, nếu không sẽ khó có thể thành công được. Ếch vội vàng nghĩ ra một biện pháp thay cho Chuột: Bắt Chuột phải đem bộ móng buộc chặt vào chân sau của mình, lại dùng cổ bắc đèn buộc chắc lại.

Vừa nháy xuống nước, Ếch đã dùng hết sức mạnh dìm Chuột chìm sâu dưới nước. Cách làm của Ếch quả thật là một hành động thất đức. Ếch đang thực hiện bài toán đúng theo ý mình, Chuột béo đích thực là một món ăn ngon, một bữa tiệc lớn. Trong tưởng tượng, con Ếch khốn kiếp này đang nhai thịt Chuột dòn rau rầu. Lúc này

Chuột đang cầu xin ông Trời xanh cứu giúp mình, cònẾch thì lại cười chế giễu con Chuột nhát gan rồi liều lĩnh kéo Chuột chìm sâu xuống nước.

Chính trong lúc Chuột hết sức giãy giụa, một con chim Ưng đang bay lượn trên bầu trời để tìm kiếm thức ăn, vừa hay nhìn thấy con Chuột béo mập, bèn lao thẳng xuống bắt lấy Chuột. Vì cổ bác đèn đã buộc chặt chân Chuột vàẾch lại với nhau, cho nên chim Ưng đã cùng một lúc bắt được cả hai vật săn, trong lòng vô cùng sung sướng, bữa tối chắc chắn là sẽ được đầy đủ, ngon lành.

Mưu tính làm hại người khác cuối cùng đã làm hại chính mình, những kẻ có âm mưu đã vác đá đập nát chính chân mình.

PHẦN THỨ HAI

20. CHÓ SÓI, SƠN DƯƠNG MẸ VÀ SƠN DƯƠNG CON

Để có nhiều sữa nuôi con, Sơn dương mẹ phải đi ra ngoài xa ăn cỏ non xanh tươi. Trước khi đi Sơn dương mẹ đã khoá chặt cửa, căn dặn Sơn dương con nhiều lần, nói:

- Vì sự an toàn, các con cần phải hết sức chú ý cẩn thận, nếu không nghe được câu ám hiệu "Sói và bạn Sói hãy tới gặp Quý đi!" thì tuyệt đối không được mở cửa!

Chính trong lúc này, vừa hay có một con Sói đi qua bên ngoài cửa, đã nghe được câu ám hiệu này, nó bèn ghi nhớ trong lòng. Sơn dương mẹ không phát hiện được thằng cha tham lam hư hỏng này, cứ đi ra ngoài. Chó Sói nhìn thấy Sơn dương mẹ đi đã xa rồi, bèn vội vàng học theo giọng nói dịu dàng của Sơn dương mẹ gọi ở ngoài cửa:

- "Sói và bạn Sói hãy tới gặp Quý đi!".

Sói cho rằng nói ra câu ám hiệu như vậy thì mình sẽ có thể lừa được Sơn dương con mở cửa. Sơn dương con chú ý nhìn qua khe cửa, rồi nói:

- Hãy thò cái móng trắng ra cho tôi nhìn xem, nếu

không, tôi sẽ không thể mở cửa được.

Cái móng trắng có thể là một vấn đề máu chốt, nên biết, chó Sói là giống vật không có móng trắng. Chó Sói bị câu nói này làm cho bế tắc, bất đắc dĩ đành phải cụp đuôi, lê cái bụng đói lạng lẽ chạy đi. Giả sử Sơn dương con nhẹ dạ cả tin vào câu ám hiệu mà Sói đã nắm vững cứ chạy ra mở cửa, thế thì hậu quả sẽ không thể tưởng tượng nổi.

Ở nơi nào cũng phải lưu ý bảo vệ an ninh, đặc biệt là đối với những người yếu đuối cần tăng cường sự lưu ý gấp bội là điều rất cần thiết.

21. CHÓ SÓI, NGƯỜI MẸ VỚI ĐỨA CON

Nhìn tới chó Sói khiến ta nhớ tới câu chuyện chó Sói bị bắt rồi bị giết.

Có một gia đình nông dân sống ở nơi xa xôi hẻo lánh, Sói ác thường đi dạo chơi ở bên ngoài cửa nhà. Nó thèm chấy dãi mỗi khi nhìn thấy những con Bê nhỏ, Cừu mẹ, Cừu con và cả đàn Gà Tây đông đúc ra vào nhà người nông dân. Đối với chó Sói mà nói, những giống vật này đều là món ăn ngon lành, rất khó kiếm được. Chính giữa lúc Sói đang sốt ruột không biết làm cách nào để bắt được những con vật kể trên thì nó nghe thấy tiếng một đứa trẻ con gào khóc. Mẹ nó lập tức quát mắng, nói rằng nếu còn khóc nữa thì sẽ ném nó ra ngoài cho Sói ăn thịt. Sói nghe thấy lời nói này bèn tin là thật, nó vừa chờ đợi vừa vui

mừng trước vận may hiếm có. Sau người mẹ nó làm cho đứa bé không khóc nữa, mẹ nó lại nói với nó:

- Lần sau con đừng có khóc nữa. Nếu con Sói dám đến thì chúng ta sẽ đánh chết nó.

- Thế là họ định làm cái trò quỷ gì nhỉ? - Sói nghe xong những lời nói trên, rất bức tức kêu lên - Lúc thì nói như thế này, lát sau lại nói như thế khác, họ coi ta là con Khỉ để đùa vui ư? Sẽ có một ngày, khi đứa bé này lớn lên vào rừng hái quả, lúc đó mà ta nhìn thấy...

Chính trong lúc Sói thỏ lộ ra nỗi bất bình ở trong lòng nó, mọi người nghe thấy tiếng động bèn từ trong nhà xông ra, một con Chó giữ nhà ngăn chặn đường lùi của nó, trường mâu và đinh ba thép đều nhằm trúng vào Sói mà đâm.

Có người hỏi:

- Người ở đây gào thét cái gì thế?

Sói kể lại một lượt quá trình xảy ra sự việc vừa rồi. Người mẹ đó bước lại nói với Sói:

- Đa tạ! Người còn muốn ăn thịt con trai ta, người tưởng rằng ta thật sự đem con trai ta ra để nhét đầy vào bụng người hay sao?

Lời nói vừa dứt, mọi người cùng xông vào đập chết con Sói xúi quẩy này. Một người nông dân cắt lấy đầu chó Sói, Trưởng thôn treo đầu chó Sói lên trước cửa rồi dán ở bên cạnh một câu danh ngôn của vùng Pécati: "Thưa Sói đại vương, khi trẻ con gào khóc, những lời trách mắng của mẹ nó không đủ tin được đâu!".

22. NỒI ĐẤT VỚI NỒI GANG

Nồi Gang kiên nghị kết bạn với Nồi Đất để cùng nhau đi du lịch. Nồi Đất nói khéo léo, tốt nhất là cứ nên ở bên cạnh lò lửa, đối với mình mà nói, cho dù có va đập hoặc bất trắc, thì sẽ thật nát xương tan, biến thành một đồng mảnh vụn. "So sánh với anh" - Nồi Đất nói - "Anh trắng kiện rắn rỏi hơn tôi rất nhiều, không thứ gì có thể làm tổn hại anh được!".

- Tôi có thể bảo vệ cho bạn - Nồi Gang nói - Giả sử có vật gì cứng rắn sắp va đập vào bạn, tôi sẽ ngăn cách chúng ra, khiến cho bạn được an toàn vô sự.

Cuối cùng Nồi Đất đã bị Nồi Gang thuyết phục liền kết bạn với Nồi Gang. Rồi hai đứa ba chân tập tễnh đi trên đường, hơi có va chạm hai đứa đã đập vào nhau. Nồi Đất buồn muốn chết, đi chưa được trăm bước, còn chưa kịp oán trách điều gì nó đã bị người bảo vệ mình đập vỡ thành một đồng mảnh vụn.

Chọn bạn cần phải chọn những người có điều kiện tương đương với mình, nếu không chúng ta sẽ rơi vào kết cục giống như chiếc Nồi Đất kia vậy!

23. NGƯỜI ĐÁNH CÁ VÀ CON CÁ NHỎ

Chỉ cần ông trời có mắt, con Cá nhỏ sẽ có thể lớn lên. Thế nhưng, giả sử con người chê nó quá nhỏ trước

tiên đã thả nó ra, đợi lớn lên rồi sẽ bắt, điều này sẽ không tránh khỏi quá ngốc, bởi vì rất khó nói liệu có thể lại một lần nữa bắt được nó hay không?

Một con Chép nhỏ vẫn chỉ là một con cá bột, bị người đánh cá bắt được ở ven sông.

- Tạm thay vào cho đủ số! - Người đánh cá nhìn con Cá nhỏ bắt được ở trong tay, nói - Đây có lẽ là điềm báo cho một bữa ăn thịnh soạn, cứ thả nó vào trong giỏ này đã!

Con Chép nhỏ đáng thương nói với người đánh cá:

- Tôi có thể làm thành được món ăn gì đây? Nhiều nhất thì ông cũng chỉ ăn được nửa miếng. Ông hãy thả tôi ra để tôi lớn thành con cá to, đợi khi ông lại bắt được tôi còn có thể bán được giá tiền cao hơn. Nếu không, ông cần phải bắt được mấy trăm con cá giống như tôi thế này mới đủ làm thành một bữa ăn, thế thì quá phí công. Hãy nghe tôi đi, tấm thân bé nhỏ này chẳng có ý nghĩa gì lớn lao cả.

- Chẳng có ý nghĩa gì ư? Thôi cho qua! - Người đánh cá nói - Cá ơi, người xinh đẹp như thế này, lại biết nói giỏi như thế này, thế nhưng người chỉ uống phí lời lẽ thôi, người hãy cứ vào trong chảo mỡ đi, tối nay ta sẽ rán mỡ người để làm bữa nhăm đó!

Điều này ý nói, được sau chẳng bằng được ngay bây giờ, nắm chắc ngày hôm nay sẽ hơn hăn ngày mai.

24. CON CÁO CỤT ĐUÔI

Có một con Cáo già gian ngoan xảo quyết, là tay cừ chuyện trộm Gà bắt Thỏ, có thể ngửi thấy được tung tích của vật săn ở xa một dặm. Một lần do không cẩn thận nó rơi vào bẫy rồi bị bắt. Có điều may mắn là nó lại trốn thoát ra được, nhưng lại phải trả giá là bị cụt mất chiếc đuôi của mình.

Con Cáo già bị cụt đuôi cảm thấy rất mất thể diện, bèn muốn bắt các con Cáo khác đều không có đuôi nữa. Một hôm Cáo già triệu tập loài Cáo tới khai hội, nói:

- Chúng ta cần đến cái gánh nặng vô dụng này để làm gì? Cái đuôi chỉ có thể quét dọn con đường nhỏ bùn đất lầy lội, ngoài ra chẳng có ích lợi gì khác. Chỉ bằng ta cứ cắt bét nó đi! Mọi người ơi, xin hãy tin tưởng ở ta, hạ quyết tâm đi!

- Ý kiến của ngài rất hay! - Một con Cáo trả lời - Chỉ có điều là xin mời ngài hãy quay lưng lại để chúng tôi trả lời kiến nghị của ngài.

Lời nói vừa dứt, một tràng âm thanh suýt trong đàn Cáo vang ồ lên. Con Cáo cụt đuôi đáng thương này không có người nghe, quý kẻ muốn bắt tất cả loài Cáo cắt bỏ hết đuôi đi chỉ có thể là giấc mộng hão huyền. Cho đến ngày nay, chúng ta còn nhìn thấy loài Cáo vẫn giữ được cái đuôi của nó.

25. NGƯỜI NÔNG DÂN VÀ CÁC CON

Làm việc và chịu đựng vất vả, đó là vốn liếng để sáng tạo ra của cải giàu có.

Có một người nông dân giàu có sung túc, khi ông cảm thấy không còn ở lâu trên đời này được nữa, bèn triệu tập hết các con tới trước mặt mình, nói:

- Các con tuyệt đối không được bán hết gia sản và ruộng đất, đó là của cải tổ tiên để lại. Trong ruộng đất có chôn giấu của cải quý báu, nhưng cha không biết được vị trí chính xác, chỉ cần các con cố gắng đào bới thì nhất định sẽ có thể thành công. Sau khi gặt hái xong các con cần phải cùng nhau cuốc cày và xới đất, mỗi nơi đều không được để sót lại.

Người cha của họ nói xong bèn tắt thở. Các con căn cứ vào lời di chúc của cha bèn cày cuốc đào bới, vất vả một thời gian dài. Một năm trời trôi qua, của báu không tìm thấy, có điều thu hoạch ở trong ruộng đất đó tốt hơn nhiều so với mọi năm. Cuối cùng họ đã hiểu ra được đạo lý mà người cha ngầm mách bảo trước khi ông qua đời, đó chính là lao động sẽ tạo ra của cải giàu có!

26. HAI NGƯỜI BẠN MƯU TÌM TẤM DA GẤU

Có hai người bạn trong tay thiếu tiền tiêu, tức thì họ tới cửa hiệu bán đồ da ở bên cạnh dự kiến bán cho cửa

hiệu một tấm da của con Gấu chưa bị đánh chết. Họ thể thốt nói, sẽ lập tức đi giết chết Gấu, nghe nói đây là một con làm vua trong đàn Gấu, vì vậy nhà buôn có thể được một khoản tiền lớn, bởi vì người ta có thể đem tấm da này làm thành hai chiếc áo khoác ngoài, để chống lại cái giá buốt như cắt vào da thịt. Hơn thế giá ghi của tấm da Gấu này còn cách xa với giá bán mà nhà buôn Đãngtơnốp ghi bán những tấm da Cừu của ông ta, điều này đương nhiên là sự tình nguyện của họ, mà cũng chẳng suy nghĩ tới việc có đánh được Gấu hay không. Hai người bằng lòng trong vòng hai ngày sẽ giao hàng, sau khi bàn bạc thoả thuận xong giá tiền sẽ bắt đầu tiến hành công việc lục soát và tìm bắt vật săn.

Khi hai người nhìn thấy con Gấu này đang lao thẳng về phía mình, bèn hoảng sợ như bị sét đánh trên đỉnh đầu. (Việc mua bán này đã coi là không thành, bản hợp đồng e rằng cũng chỉ là tờ giấy lộn. Có điều may mắn là đôi với khoản tiền phạt vi phạm hợp đồng nhà buôn không đề cập đến). Lúc này một người bạn treo lên trên ngọn cây, còn một người sợ hãi mặt tái nhợt như chết, thân lạnh cứng như băng, anh ta vội vàng nằm xuống đất, nín thở giả vờ chết, bởi vì anh từng nghe người ta nói, Gấu không thích ăn thịt người chết. Con Gấu này nhìn thấy người nằm dưới đất, không biết là chết hay còn sống, tức thì nó lật anh ta lên lại quật anh ta xuống một lúc, lại ngửi ngửi anh ta xem còn thở hay không - "Đây là một xác chết!" - Gấu nói xong bèn ẩn vào trong rừng rậm.

Anh bạn ở trên cây tụt xuống bèn chạy tới bên cạnh

anh bạn giả vờ chết nói: - "Đây đúng là một kỳ tích, tất cả những điều bất hạnh này chẳng qua chỉ là một nỗi lo hão huyền. Thế thì - Anh bạn kia tiếp tục hỏi - Việc da Gấu sẽ bàn giao như thế nào? Gấu đã ghé sát vào tai cậu nói những gì? Gấu gần cậu đến như vậy và còn dùng bàn chân lớn của nó lấn cậu qua lật cậu lại kia mà?

- Gấu nói với mình rằng, tuyệt đối không thể mưu đồ bán một tấm da Gấu khi còn chưa bị đánh ngã!

27. CHUỘT NHỎ, GÀ TRỐNG NHỎ VÀ MÈO

Có một con Chuột nhỏ non nớt, vì không hề được chuẩn bị nên xuýt nữa đã bị con người bắt được. Nó kể lại cho mẹ nghe quá trình trải qua nguy hiểm như sau:

- Con đã xuyên qua những núi non bao bọc xung quanh, vụt mất giống như con Chuột trẻ trung. Lúc này, có hai con vật tới làm con chú ý, một con dịu dàng, lương thiện mà lại còn thân thiết, một con khác hay kích động, thích tranh giành cãi cọ, âm thanh của nó lạnh lạnh chói tai, trên đầu còn đội một bao thịt lớn, đuôi nó xoè rộng những lông, hai cánh tay của nó vươn lên trên không trung giống như nó sắp sửa bay lượn vậy!

Con vật mà Chuột nhỏ kể lại cho mẹ nó nghe vốn dĩ chỉ là một con Gà trống nhỏ, thế mà qua lời kể của nó lại giống như một động vật từ châu Mỹ xa xôi tới.

- Nó đã dùng đôi cánh tay vỗ vào hai bên sườn của nó - Con Chuột nhỏ nói tiếp - phát ra âm thanh thật là to.

Cảm ơn Thượng đế đã ban sự gan dạ cho con, thế mà con vẫn sợ hãi đến nỗi phải chạy trốn. Trong lòng con đã nguyên rửa nó, không có nó, con sẽ được kết bạn với con vật xem ra có vẻ rất nho nhã lịch sự kia. Con vật cũng giống như chúng ta, trên thân có bộ lông mềm mại, có hoa văn loang lổ, có cái đuôi dài, cử chỉ nho nhã lịch sự, ánh mắt thận trọng nhưng lại sáng quắc như thần. Con nghĩ rằng, nó và loài Chuột chúng ta nhất định có thể chung sống hữu hảo, bởi vì hình dạng đôi tai của nó cũng đại thể giống như đôi tai của chúng ta. Giữa lúc con sắp sửa chào hỏi nó thì có tiếng động lớn phát ra từ một kẻ khác đã làm cho con sợ hãi phải bỏ chạy.

- Con của ta ơi! - Chuột mẹ nói - Thằng cha dịu dàng này chính là giống Mèo đó, ở dưới khuôn mặt giả dối của nó lại mang nhiều ý xấu. Nó chuyên môn rình bắt ăn thịt đồng bào của con. Còn con Gà trống kia thì lại hoàn toàn trái ngược, căn bản nó không thể làm nguy hại tới chúng ta, có lẽ một ngày nào đó nó còn có thể trở thành bữa ăn ngon lành của chúng ta đó. Cho nên, suốt đời con cần phải từng giờ từng khắc đề phòng, tuyệt đối, không thể trông mặt mà hiểu người được.

28. RÙA VÀ THỎ CHẠY THI

Chạy cũng chẳng có ích gì, mấu chốt là ở chỗ xuất phát kịp thời. Rùa và Thỏ chạy thi đủ để nói rõ đạo lý này.

- Chúng mình đánh cược - Rùa nói - Anh không thể

đến đích sớm hơn tôi được!

- Tôi mà lại có thể rút ở đằng sau chị được, chị không nói bừa đấy chứ? - Con Thỏ rừng kiêu ngạo nói - Bà chị ơi, bà chị phải uống thêm nhiều mấy viên thuốc chữa bệnh điên để làm cho đầu óc tỉnh táo đi thôi!

- Trước hết khoan hãy nói tới điên hay không điên, tôi nhất định phải đánh cược với anh đó!

Sự việc đã được quyết định như vậy. Những người ở bên cạnh đặt cuộc đánh cược của hai người vào điểm đích cuối cùng. Đối với việc đánh cược cái gì, ai làm trọng tài, chúng ta tạm thời không cần để ý tới.

Thỏ nhanh chóng chạy vài bước, chạy với tốc độ bị đàn Chó đuổi theo, khiến cho Chó thấy bụi cuốn mà không theo kịp. Và như vậy, trong quá trình thi chạy, đương nhiên Thỏ sẽ có thời gian gặm cỏ xanh non hoặc nằm ngủ ở ven đường, còn có thể lắng nghe mọi tin tức nữa. Hãy cứ để cho Rùa phóng nhanh những bước chậm chạp mà đuổi theo đi!

Rùa đã xuất phát. Rùa đã sử dụng hết toàn bộ sức lực, tuy bước đi chậm chạp, thế nhưng đây đã là tốc độ nhanh nhất rồi đó. Thỏ không thèm để ý tới sự gắng công như thế này, Thỏ cho rằng dù có giành được thắng lợi cũng chẳng có gì là vẻ vang, phải lùi lại giờ lên đường mới thể hiện rõ bản lĩnh của mình. Trên đường đi Thỏ đã ăn cỏ, nghỉ ngơi, chơi bời, rồi lại phải đuổi theo. Thế nhưng tất cả thấy đều quá muộn rồi, Rùa đã là người đầu tiên về tới đích.

-Ồ! Sao thế? - Rùa nói với Thỏ - Tôi không nói sai

đấy chứ? Tốc độ của anh cũng không thể giúp đỡ gì cho anh được. Tôi đã giành được thắng lợi. Nếu anh cũng đeo lên một chiếc ba lô nặng, còn không biết khi nào mới tới đích được?

29. NGƯỜI NÔNG DÂN VỚI CON RẮN

Trong Ngụ ngôn của Ê Dốp nói, có một người nông dân tâm địa thông minh nhưng lại không thông minh lắm. Một ngày trong mùa đông, ông ta đang đi trong mảnh đất của mình thì nhìn thấy con Rắn đang nằm đông cứng trên bãi tuyết. Thân thể Rắn giá lạnh, không còn động đậy gì được nữa, hình như nó sẽ chết ngay. Người nông dân nhặt Rắn lên, đem Rắn về nhà mình, không ngờ được việc làm lương thiện này sẽ có kết quả như thế nào.

Người nông dân đặt Rắn ở bên cạnh lò lửa sưởi ấm, làm cho Rắn tỉnh lại. Con Rắn bị đông cứng dần dần có chút hơi ấm của lửa và sự tỉnh táo trở lại đã khiến cho thói tà ác cũng ngóc đầu dậy. Nó ngóc đầu cao hơn một chút rồi thò đầu lưỡi phát lên tiếng kêu tích tích, tiếp đó nó di động toàn thân lùi về phía sau, có ý đồ lao tới cắn chết ân nhân vừa cứu mạng nó.

- Cái đồ vong ân bội nghĩa! - Người nông dân nói - Thì ra người đã báo đáp ta như thế này đây! Hãy để cho người chết đi!

Nói rồi ông ta bực tức giơ cao chiếc rìu lên, chặt đứt

con Rắn độc ác này. Hai nhất rìu chặt xuống, con Rắn đã đứt thành ba đoạn, đầu Rắn, đuôi Rắn và thân Rắn đã đứt rời nhau.

Làm việc thiện cố nhiên là tốt, thế nhưng cần phải lựa chọn đối tượng, đó mới là điều mấu chốt. Đối với những kẻ vong ân bội nghĩa, khẳng định rằng chúng không bao giờ có được kết cục tốt đẹp cả.

30. CON CÁO VỚI VUA SƯ TỬ ỒM

Vua bách thú giả vờ ốm nằm ở trong hang. Nó hạ chỉ báo cho thần dân biết rằng: Các loại cầm thú đều phải cử đại biểu tới thăm viếng hỏi han, nó sẽ khoản đãi các đại biểu và tùy tùng. Vua Sư tử lấy uy tín và danh dự bảo đảm, viết thành văn tự rõ ràng, giấy chứng chỉ ban phát sẽ giúp cho các đại biểu miễn vấp phải sự đe dọa của rừng nhon và móng sắc.

Chiếu chỉ của vua Sư tử vừa ban ra, các loại cầm thú đều cử đại biểu đến thăm, chỉ có Cáo cứ nằm lì trong nhà không muốn ra khỏi cửa. Vua Sư tử hạ chỉ hỏi tội, Cáo nói:

- Các đại biểu tới trước thăm hỏi vua Sư tử, các dấu chân để lại trên đường đi đều hướng về phía hang, thế nhưng không nhìn thấy một dấu chân nào quay trở về. Vì vậy chúng tôi cảm thấy rất nghi hoặc. Vua Sư tử đã phát cho chúng tôi giấy chứng nhận vào cung, chúng tôi vô cùng cảm ơn, chúng tôi tin tưởng rằng giấy này có hiệu

quả sử dụng thế nhưng đồng thời chúng tôi cũng nhìn thấy đại biểu của các loài cầm thú sau khi vào hang thăm bệnh đều có đi mà chẳng có về. Thỉnh cầu vua Sư tử hãy tha cho chúng tôi.

31. NGƯỜI PHU XE BỊ THỤT XUỐNG HỔ BÙN

Người phu xe đánh chiếc xe chở đầy cỏ bị thụt xuống hố bùn. Bởi vì đây là đồng ruộng ở vùng nông thôn hẻo lánh xa xôi có tên là Bulétani, chẳng có ai tới giúp đỡ con người đáng thương này. Điều này hoàn toàn là do Thần Vận Mệnh cố ý khiến cho con người này nổi nóng mà sắp đặt ra như vậy. Cầu xin Thượng đế hãy phù hộ cho người phu xe này trên con đường vận chuyển cỏ.

Người phu xe bị thụt xuống hố bùn tính tình rất nóng nảy, nên không ngớt lời chửi rủa. Anh ta chửi rủa hố bùn, chửi rủa con ngựa, lại chửi rủa cả chiếc xe và bản thân mình. Trong lúc bất lực, anh ta đành phải cầu cứu tới Thần Đại Lực vô địch trên toàn thế giới.

- Kính lạy Thần Hêraclét⁽¹⁾ - Người phu xe khẩn cầu
- Xin Thần hãy giúp đỡ cho, lưng của Thần có thể khiêng được cả trời, đẩy chiếc xe của tôi từ trong vũng bùn ra ngoài tất nhiên chỉ là một cái nhấc tay lên.

Vừa cầu nguyện xong, người phu xe đã nghe thấy tiếng nói của Thần phát ra từ trong đám mây, rằng:

⁽¹⁾ Thần Hêraclét còn gọi là Thần Hécquyn.

"Thần muốn mọi người trước hết phải tự mình động não suy nghĩ, tìm ra biện pháp, sau đó Thần mới giúp đỡ. Đầu tiên, người hãy nhìn xem, xe của người bị thụt xuống hố bùn cuối cùng là vì nguyên nhân gì? Tại sao lại có thể thụt xuống hố bùn? Hãy cầm lấy cuốc xẻng, xúc hết nước bùn và đất nhão ở xung quanh mỗi chiếc bánh xe, đập vỡ hết những viên đá gây trở ngại, lấp bằng phẳng vết bánh xe đi!".

Sau một lát, Thần hỏi người phu xe:

- Người làm xong công việc chưa?
- Vâng ạ! Làm xong rồi! - Người phu xe trả lời.

Thần Đại Lực nói:

- Cầm lấy chiếc roi của người lên!
- Tôi cầm roi lên rồi! Trời ơi! Thế này là thế nào? Xe của tôi đã chạy rất nhẹ nhàng thoải mái! Kính lạy Thần Hêrac lét, ngài quả thật là tài tình!

Lúc này Thần mới nói:

- Người nhìn xem, con ngựa của người rất quen thuộc với nơi này, nó đã rời khỏi hố bùn rồi! Gặp khó khăn cần phải tự mình đứng vững nghĩ biện pháp giải quyết. Tự mình động não suy nghĩ tìm biện pháp, rồi ông trời cũng sẽ giúp đỡ người một tay!

32. ĐÀN THÚ MẮC BỆNH DỊCH

Một loại tai nạn kinh khủng và đầy sợ hãi - Ấy là bệnh dịch đã hoành hành rộng rãi trong loài động vật.

Đây là điều bất hạnh, trong cơn thịnh nộ ông trời đã trừng phạt giới tự nhiên mà tạo thành. Chỉ trong vòng một ngày, con sông Acôrôn, con sông địa ngục này đã ngập đầy xác thú, những con thú khác chưa bị chết cũng đều nhiễm bệnh.

Không sao có thể lại nhìn thấy chúng bận rộn đi tìm kiếm thức ăn để duy trì những sinh mệnh ốm đau bệnh tật nữa. Chó Sói và Cáo đều không còn lòng dạ nào chú ý đến những con mồi thuần hậu, ngay cả đến những con chim Ngói cũng đều bay đi tứ phương, không cầu tới tình yêu, cũng chẳng còn sự vui sướng nào nữa.

Sư tử đã triệu tập hội nghị, nói:

- Các bạn thân mến, ta đã suy nghĩ kỹ rồi, có thể là vì chúng ta có tội, cho nên Thượng đế mới giáng tai hoạ này xuống. Trong số chúng ta đây ai có tội nghiệt sâu sắc nặng nề, mong rằng người đó sẽ đứng ra tự mình làm vật hy sinh để dẹp yên sự tức giận của trời, làm như vậy có lẽ bệnh tật của chúng ta sẽ khỏi được. Lịch sử đã từng nói cho chúng ta biết, trong những giờ khắc nguy cấp nhất định phải có người đứng ra làm vật hy sinh. Chúng ta không thể tha thứ quá mức cho mình, đều cần phải sờ lên ngực tự kiểm điểm mình. Cứ lấy ta ra mà nói, để thoả mãn mồm miệng và dạ dày của mình, ta đã từng ăn quá nhiều Cừu, chúng đối với ta có sự uy hiếp gì đâu? Một chút cũng chẳng làm gì được! Có khi thậm chí ngay cả đến người chăn cừu ta cũng ăn thịt họ. Vì vậy, nếu cần thiết, ta cũng sẽ làm một vật hy sinh. Bây giờ ta nghĩ, tốt nhất là mỗi vị đều có thể chủ động nhận tội giống như ta.

Bởi vì mọi người đều cho rằng cần phải căn cứ vào sự phán quyết công bằng để cho những kẻ có tội nghiệt lớn nhất phải đền tội!

- Thưa Bệ hạ! - Cáo nói - Bệ hạ là một vị vua nhân từ quá mức, thái độ đúng đắn của Bệ hạ đã khiến cho mọi người nhìn thấy phẩm đức gò bó mình quá nghiêm của Bệ hạ. Trời ơi! Nói tới việc ăn Cừu, cái giống ngu xuẩn đó dù có bị ăn thịt cũng chẳng có gì là quá đáng, tuyệt đối không! Thưa Bệ hạ, Bệ hạ đã nể mặt ăn thịt chúng, chính là đã ban cho chúng một vinh dự lớn nhất rồi. Còn đối với người chăn cừu, cần phải nói như thế này, hắn đã mình làm mình chịu, bởi vì tên này tự cho mình là phải, đã làm cần làm bậy đối với chúng ta.

Cáo đã gỡ tội, gỡ trách nhiệm như vậy cho vua Sư tử, những kẻ nịnh hót đều vỗ tay nhiệt liệt. Tức thì mọi người đều không dám truy cứu sâu vào những tội ác không thể tha thứ được của những con mãnh thú khác như Hổ, Gấu. Tất cả những động vật thích đấu đá, ngay cả đến con Chó chăn cừu bình thường nhất đều trang điểm tô vẽ cho mình trở thành những "Thánh nhân".

Đến lượt Lừa phát biểu:

- Tôi còn nhớ có một lần đi qua bãi cỏ của kẻ sĩ tu đạo, lúc đó quả thật là tôi rất đói, nhìn thấy cỏ non, tôi đã bị thần xui quỷ khiến thế nào mà tôi đã ăn một bãi cỏ xanh bé tí tẹo tèo tèo. Cần phải nói rằng tôi không có quyền được ăn nó, thế nhưng ngày hôm nay tất cả mọi người đều nói thật ra những thiếu sót của mình, tôi cũng sẽ bắt chước nói thẳng ra!

Lời nói vừa dứt, tất cả mọi người lập tức gào thét bắt lấy con Lừa. Có con Sói, người được coi là trí thức nghèo nàn cổ hủ, đã chứng minh có căn cứ kinh điển về những hành vi tội ác của Lừa, bắt Lừa, con súc sinh đáng ghét này phải làm vật cúng tế.

Sói nói:

- Con Lừa trọc này, loài vật hư hỏng này, chính là kẻ đã gây ra mọi tai họa này. Giữa ban ngày ban mặt mà nó dám ăn cỏ của người khác, đúng là tội ác không thể tha thứ được. Tội nghiệt như vậy cần phải phán xét tử hình!

Cuối cùng tất cả mọi loài đã bắt bản thân Lừa cũng phải nhận thức được điểm này.

Toà án đã căn cứ vào quyền thế của anh, phân chia thành sang hèn, giàu nghèo để phán quyết phải trái của anh, xem anh có tội ác hay không.

33. CON CÒ TRẮNG

Một hôm, có con Cò trắng cổ dài mỏ dài bước đôi cẳng dài đi đi lại lại quanh quẩn không mục đích. Cò trắng đi dạo men theo bờ sông, nước sông trong vắt, thời tiết mát mẻ, có những con Cá chép và Cá măng đang đi tuần tra ở dưới nước. Cò trắng nhìn thấy chúng bơi tới bên bờ sông, vốn dĩ có thể bắt chúng dễ ợt như trở bàn tay. Thế nhưng Cò trắng đã không làm như vậy, cứ đứng giờ nó mới ăn, sống rất có quy luật. Lúc này nó còn chưa

thích ăn.

Qua một lúc, Cò trắng đã muốn ăn, tức thì nó bước tới gần bờ sông, nhìn thấy mấy con cá đồng đồng bơi trên mặt nước. Cò trắng không thích ăn món thức ăn này, nó phải chờ món thức ăn sang trọng hơn. Trên mặt nó thể hiện rõ dáng vẻ không thèm nhìn và không thèm để ý:

- Ta lại thèm ăn cái thứ đồng đồng à? Ta đường đường là Cò trắng, lại ăn thứ thức ăn kém cỏi như thế này ư? Lại coi ta là kẻ đi xin ăn hay sao?

Sau khi thả cho lũ đồng đồng bơi đi rồi, bọn cân cần lại bơi tới.

- Đây lũ cân cần kia, bọn bay mà lại đòi làm bữa tối của ta ư? Nếu bắt ta phải động mỏ vào cái thứ chẳng có mùi vị gì này thì Thượng đế cũng chẳng đồng ý đâu!

Thế nhưng tới sau này, khi Cò trắng đói tới mức không thể chịu đựng được nữa thì lại chẳng nhìn thấy một con cá nào, nó lại phải há rộng mồm ra ăn những thức ăn càng kém cỏi tồi tệ hơn. Nó đã nhìn thấy một con ốc Sên, cảm giác thấy vừa may mắn lại vừa sung sướng, tức thì nó đã lao mạnh tới nuốt chửng con Ốc sên.

Con người ta không nên quá ư bởi móc vạch lá tìm sâu, những người thông minh sáng suốt nhất chính là những người dễ gần gũi nhất, quá ư đòi hỏi khe khắt thì trái lại sẽ chẳng thu được một thứ gì!

Cần phải ghi nhớ: Không thể coi thường bất kỳ sự vật gì đặc biệt là khi yêu cầu của bản thân mình dễ dàng được thoả mãn.

34. TRIỀU ĐÌNH CỦA SƯ TỬ

Một hôm vua Sư tử muốn biết dưới sự thống trị của mình là những loài thú như thế nào, bèn cử sứ thần đem tờ bố cáo có đóng con dấu lớn của quốc vương đi dán ở khắp bốn phương, muốn triệu tập tất cả các loài động vật vào trong Cung vua. Trên tờ bố cáo ghi rõ sẽ cử hành đại lễ chúc mừng ở Cung đình trong vòng một tháng, buổi lễ khai mạc còn bày đại tiệc, trong tiệc vui còn có Khỉ biểu diễn xiếc. Sư tử muốn thông qua việc phô trương hình thức này để khoe khoang sức mạnh của mình với thần dân.

Vua Sư tử mời các tân khách tới dự tiệc ở trong Cung điện hào hoa xa xỉ của mình. Đây là một loại Cung điện như thế nào? Đây là một bãi tha ma thực sự! Vừa vào tới đây, một thứ mùi vị khó ngửi đã xộc thẳng vào mũi. Gấu bịt chặt mũi, nó thực sự không nên làm ra hành vi này, bộ mặt quỷ của nó đã làm cho vua Sư tử bức tức, quốc vương giận dữ đã lập tức chôn vùi tính mệnh của nó.

Khỉ là tên chúa hay bạo dờ nịnh hót, nó đã cực lực ca ngợi đối với loại chính sách tàn bạo này, đã hết lời ca ngợi tính nóng này, móng sắc, hang động của vua Sư tử cùng với mùi vị thối tha trong hang. Nó nói cho dù là mùi thơm dịu của hoa tươi hay là khí thơm của nước dãi rồng so với mùi vị trong hang chẳng qua cũng chỉ là vị của tỏi mà thôi! Kết quả của kiểu nịnh hót ngu xuẩn này cũng

chẳng tuyệt diệu gì, Khỉ cũng bị trừng phạt giống như vậy. Bởi vì vua Sư tử với hoàng đế Caligura nghiện khát máu người là cùng hàng cùng loại.

Lúc này Gáo đang ở bên cạnh, vua Sư tử hỏi:

- Sao? Người người thấy mùi gì? Hãy nói cho ta biết, không được phép nói dối.

Cáo thỉnh cầu vua Sư tử lượng thứ cho, nó nói dối là bản thân nó bị cảm nặng, mũi nó bị ngạt không người thấy mùi vị gì hết, sau vài câu qua quýt nó bèn vội vã thoát thân.

Bạn có thể lấy câu chuyện này làm một bài học, giả sử muốn làm cho nhà vua vui vẻ, thế thì khi nói không được quá ư thẳng thắn, lại không được nịnh hót quá mức; câu trả lời của bạn cần phải gắng hết sức lập lờ nước đôi, để cho người ta không nắm được chỗ yếu của mình là gì, như thế mới tốt.

35. CHIẾC XE DU LỊCH VỚI CON RUỒI

Đây là con đường lên dốc nhiều cát khó đi, hoàn toàn ngập tràn trong ánh nắng mặt trời gay gắt. Sáu con tuấn mã đang dốc hết sức lực kéo một chiếc xe du lịch tiến lên rất khó khăn. Phụ nữ, giáo sĩ, người già... tất cả đều đã xuống xe. Những con ngựa kéo xe mồ hôi chảy nhễ nhại, miệng thở phì phò, vô cùng mệt mỏi. Chính trong lúc này, một con Ruồi bay tới, nó bay lượn xung quanh trên đầu Ngựa, tự cho rằng dùng tiếng kêu vo vo của mình có thể khiến cho những con Ngựa này phấn chấn tinh thần. Nó

bầu vào con Ngựa này, rồi chạm vào con Ngựa kia, lúc thì đậu ở trên càng xe, lúc lại đậu ở trên mũi người phu xe. Nó luôn luôn cho rằng bản thân nó đang khiến cho chiếc xe du lịch này không ngừng tiến lên, khi chiếc xe tiếp tục dần dần chuyển động lên phía trước. Khi nhìn thấy mọi người cũng đang đi bộ lên phía trước, từ trong đáy lòng con Ruồi này đã quy kết toàn bộ công lao về cho bản thân mình. Ruồi ta bay qua bay lại, biểu hiện ra vẻ vô cùng tích cực, giống hệt như một viên quan chỉ huy, đốc thúc cấp dưới gắng sức tiến lên phía trước để giành lấy thắng lợi. Ruồi cầu nhàu oán trách nói, chỉ có nó mới đang làm việc, vô cùng vất vả mệt nhọc.

Trải qua một hồi cố gắng, cuối cùng chiếc xe ngựa đã lên được tới đỉnh dốc.

Ruồi nói:

- Bây giờ, cuối cùng ta đã có thể thở hơi dài khoan khoái được rồi. Ta đã tốn phí công sức lớn lao như vậy, mới khiến cho mọi người đều lên được tới đỉnh dốc!

Đã có một số người như vậy, tự cho mình là giỏi, đối với mọi sự việc đều muốn xía tay vào, hình như ở trên thế giới này không thể thiếu họ được. Kỳ thực loại người này chỉ làm cho người ta chán ghét, nên đuổi chúng cút đi, để cho chúng không còn chỗ đứng ở đây nữa!

36. BÌNH SỮA BÒ

Trên đầu nàng Pêrét đội một bình sữa bò, đặt vững vàng trên một tấm đệm nhỏ trên đỉnh đầu, hy vọng rằng nàng sẽ được bình an bước vào trong thành phố. Để được nhanh nhẹn gọn gàng, ngày hôm nay nàng Pêrét mặc

chiếc váy ngắn và mang đôi giày đế thấp bình thường rồi vội vã đi trên đường. Nàng vừa đi đường vừa suy nghĩ: Tất cả thu nhập của lần bán sữa bò này có thể mua được một trăm quả trứng Gà, cho ba con Gà mái ấp thành ba lần sẽ nở ra thành một trăm con Gà con, trải qua việc chăn nuôi chăm sóc cẩn thận, nhất định sẽ đạt được thành công. Nàng nghĩ: "Nuôi lớn số Gà con này ở trong nhà, không phải là việc gì rất khó. Số Gà này không đến nỗi bị đàn Cáo ăn cắp đi hết được, chỉ cần số Gà còn lại có thể đổi thành một con Lợn là đủ. Nuôi một con Lợn cũng chẳng phải tốn nhiều cám gạo lắm đâu. Đến khi Lợn lớn xuất chuồng, ta có thể bán đi đổi thành một khoản tiền lớn. Đã có tiền rồi, còn ai có thể ngăn cản ta mua một con Bò cái và một con Bò con? Nghĩ tới đây, nàng Pêrét phảng phất như đã nhìn thấy một con Bò con vui chơi nhảy nhót ở trong đàn bò, nàng bèn sung sướng không kìm nổi tay múa may chân nhảy nhót, theo sau đó bình sữa bò ngay lập tức từ trên đầu nàng rơi xuống đất, "choang" một tiếng vỡ tan nát. Và tức thì Bê con, Bò sữa, Lợn, Gà, toàn bộ đều thành mây khói. Bà chủ của chúng ta ừ ừ xiêu rớt khỏi đồng "của cải giàu có" ướt át ở dưới đất, mang theo nỗi nguy hiểm có khả năng sẽ bị chống đánh khi trở về nhà.

Ngụ ngôn đã kết thúc, tên của câu chuyện này gọi là "*Bình sữa bò*".

Chúng ta suy nghĩ lung tung, trong tâm trí mình thường xây dựng lên những lâu gác trên không trung. Những nhân vật làm mưa làm gió ở trong lịch sử, những

người thông minh và những kẻ điên, còn có cả người đàn bà bán sữa này nữa, đều đang nằm mộng giữa ban ngày, không gì có thể mê hoặc hơn điều này nữa. Huyện trưởng làm cho con người gửi gắm hy vọng khiến cho đầu óc chúng ta phát nóng lên, dường như tất cả tài sản, vinh dự vẻ vang và đàn bà ở trên thế giới này đều thuộc về chúng ta cả. Khi chỉ có một mình ta, ta dám khiêu chiến với những kẻ dũng cảm nhất. Ta suy nghĩ, mơ tưởng đánh đổ quốc vương Sôphi, mọi người tôn thờ ta lên làm vua, nhân dân quý mến ta, các chức vụ đầu hàm đều rơi vào ta cả. Thế nhưng, một sự kiện đột ngột phát sinh ra trong đời sống hiện thực có thể khiến cho chúng ta bừng tỉnh từ trong huyện trưởng, thì ra cảnh huống vẫn như cũ, ta vẫn giống như trước, chẳng qua vẫn chỉ là một lão béo ở xó nhà quê mà thôi!

37. LINH MỤC VÀ NGƯỜI CHẾT

Một cụ lớn vẻ mặt thâm trầm nằm trong áo quan, còn vị Linh mục thì tâm tình vui vẻ tới làm lễ an táng cho người đã chết này, ông ta mong muốn nhanh chóng kết thúc việc tang lễ này đi.

Thì thể được quán buộc đầy đủ cẩn thận theo nghi lễ, cụ lớn được mặc một chiếc áo khoác dài lộng lẫy, tựa hồ như có chút luyến tiếc, áo quan được đặt trên chiếc xe ngựa bốn bánh kéo ra nghĩa địa. Trước khi khởi hành, chiếu theo thông lệ, Linh mục đứng ở bên cạnh người

chết đọc Thánh thi, Nhật khoá, Kinh văn và lần lượt hát tụng ca. Trong lòng Linh mục nói với mình:

- Cụ lớn đã qua đời ơi, cụ cứ yên lòng để cho chúng tôi dùng các phương thức để tiến hành cầu nguyện cho cụ, điều mấu chốt là phải thanh toán cho tôi khoản tiền này.

Linh mục nhìn chằm chằm vào người chết ở trước mặt, chỉ sợ những người bên cạnh cướp mất những viên bảo bối này đem đi, ánh mắt đó hình như đang nói: - "Cụ lớn đã qua đời ơi, tôi sẽ thu được khoản phí tang lễ, phí đèn nến và rất nhiều khoản chi phí khác từ nơi cụ lớn đó!".

Linh mục vừa đi vừa nghĩ, nếu dùng khoản tiền này có thể mua được một thùng rượu ngon lâu năm loại tốt nhất của địa phương để hưởng dùng dần dần, còn có thể mua cho đứa cháu gái xinh đẹp tài hoa và đứa cháu của nó, mỗi người một chiếc váy ngắn. Linh mục đang đắc ý thì đột nhiên gặp phải tai họa bất ngờ, xe ngựa bị va đập đổ nhào. Linh mục cũng bị đâm đầu vào xe, bèn cùng theo quan lớn đã chết đang nằm trên xe đi gặp Thượng đế.

Cuộc đời của con người thường giống như vị Linh mục này, thêu dệt những ảo tưởng tốt đẹp cũng giống như điều kể trong truyện ngụ ngôn "*Bình sữa bò*", chẳng qua chỉ là "dùng làn tre gánh nước, uống phí công toi" mà thôi!

38. THỎ CON, CHỖN HÔI VÀ MÈO

Buổi sáng sớm, mẹ Chỗn Hôi tới chiếm đoạt nơi ở của Thỏ con. Cái giống gian ngoan xảo quyệt này lợi dụng lúc chủ nhà đi vắng đã làm một việc thất đức như thế.

Sáng sớm ngày hôm đó, lợi dụng lúc Thỏ con đi dạo trên con đường dài ướt dầm sương đêm và ngào ngạt hương hoa, Chỗn Hôi bèn đem gia đình mình chuyển đến nơi ở của Thỏ con. Thỏ con ăn no cỏ non, rồi nhảy nhót chơi bời. Sau khi chơi đùa thoả thích một trận, rồi trở về nơi của mình ở dưới đất. Lúc này Chỗn Hôi đang héch mui nhìn ra bên ngoài qua khung cửa sổ. Nhìn thấy tình cảnh này, Thỏ con không kìm nén nổi nỗi kinh hoàng, nói:

- Trời ơi! Cự kỵ tổ tiên của ta ơi! Đúng là còn sống mà đã nhìn thấy ma quỷ rồi! Trời ơi! Con mẹ Chỗn hôi kia, mẹ phải biết điều rời khỏi chỗ này ngay đi, nếu không ta sẽ gọi lũ Chuột là đối thủ có thù oán với mẹ tới đó!

Con mẹ mũi nhọn này trả lời:

- Chỗ ở thì phải nhìn xem ai là người tới trước. Nơi ở này đòi hỏi phải cúi rạp thân mình mà bò thì mới có thể vào được. Ta và người lấy lẽ phải mà kiện lên quan, điều này chính là đã chọn trúng đề tài rồi đó! Cứ coi đây là một quốc gia, để ta nhìn xem pháp luật nào luôn luôn để cho người hoặc gia tộc của người tới kế thừa tài sản, mà

không để cho gia tộc của ta hoặc bản thân ta tới kế thừa phần tài sản này?

Thỏ còn bèn căn cứ vào phong tục tập quán làm luật lệ, nói:

- Những luật lệ cũ này đã khiến cho ta trở thành chủ nhân của ngôi nhà này, đã quy định cha truyền cho con, bây giờ đã truyền cho ta. Điều này không nói thì ai cũng hiểu được. Lý luận kẻ đến trước chiếm trước là điều không có đạo lý!

- Thôi, thôi, ta không tranh luận với người nữa! - Chồn Hôi không còn lời nào để đối đáp, cuối cùng nói - Ta vẫn phải mời Mèo tiên sinh tới bình xét việc này.

Con Mèo có tên là Lamina-Grôbít, sống cuộc đời tu sĩ thanh tâm quả dục. Về bên ngoài của Mèo dịu dàng lương thiện, phẳng phất như một vị thánh, có bộ lông da mượt mà, tràn đầy phong thái giàu có. là một chuyên gia phán quyết những vụ án gay gắt. Thỏ đã đồng ý mời Mèo tới phán xử, tức thì bèn cùng Chồn Hôi đi tới trước vị Quan toà khoác bên ngoài bộ lông da thượng đẳng trên thân.

- Hỡi các con của ta, mời các con sát lại gần đây một chút nữa, lại gần đây, lại gần thêm một chút nữa. Ta tuổi đã cao, tai đã nặng rồi!

Thỏ và Chồn Hôi cùng bước tới trước, không hề phòng bị. Nhìn thấy chúng đã tới trong vòng tay nắm của mình rồi, tên Quan toà giả hiệu này bèn đột ngột dùng móng sắc vô cả đôi bên. Để giải quyết sự tranh chấp của đôi bên, Mèo đã đem cả hai kẻ kiện tụng này nhét vào

mồm nhai ngấu nhai nghiền, cuối cùng đã nuốt hết vào trong bụng.

Điều này cũng giống như các lãnh chúa nhỏ vậy, thường vì những tranh chấp của đôi bên đã đi mời quốc vương tới điều hoà giải quyết, cái được không thể bù lại với cái bị mất.

39. NGƯỜI THỢ GIÀY VỚI LÃO NHÀ GIÀU

Có một người thợ giày từ sáng sớm đến tối mịt luôn miệng ca hát, những điệu hát của ông luôn luôn sáng khoái, vui vẻ. Sự sung sướng của ông lan truyền sang người khác, nghe thấy tiếng hát này, tâm tình của mọi người đều cũng vui sướng theo. So với bất kỳ vị Thánh nào trong số bảy vị Thánh của thời cổ Hy Lạp, ông đều sung sướng, hài lòng, mãn ý hơn.

Có một lão nhà giàu ở bên cạnh hoàn toàn trái ngược với người thợ giày. Lão nhà giàu này cực kỳ ít ca hát và cực kỳ ít ngủ. Lão khâu chặt tiền vào bên trong chiếc áo lót mà vẫn lo mất, có khi tới lúc trời sáng lão mới mơ mơ màng màng chớp mắt ngủ được một chút, thế rồi tiếng hát của người thợ giày lại đánh thức lão dậy. Tức thì lão nhà giàu lại oán trách ông trời, tại sao lại không bán cho lão những giấc ngủ giống như người ta đã bán ra những thức ăn thức uống vậy?

Ngày hôm đó, lão nhà giàu sai người mời người thợ giày đang vui sướng ngân nga ca hát kia tới nhà mình,

lão hỏi:

- Thưa tiên sinh Gòricôva, tôi muốn hỏi ngài trong một năm ngài kiếm được bao nhiêu tiền?

- Một năm ư? Nói thật nhé, thưa cụ lớn - Người thợ giày vui sướng với giọng sáng khoái trả lời - Tôi lại không thể dùng phương pháp này để tính toán thu nhập. Cũng không phải là ngày nào tôi cũng đều có thể kiếm được ra tiền cả đâu, chỉ cần có thể sống thoải mái được đến cuối năm là tốt rồi, sống được một ngày coi như đã qua được một ngày.

- Lại như vậy ư? Thế thì trong một ngày ngài có thể kiếm được bao nhiêu tiền?

- Có ngày nhiều có ngày ít, những sự việc xúi quẩy cũng không phải là không có, nếu không thì thu nhập cũng tương đối khá đấy. Chủ yếu là trong một năm luôn luôn có một số ngày cần phải nghỉ ngơi. Hết mọi người ăn tết là chúng tôi thê thảm rồi. Đúng là có người sung sướng có người sầu khổ. Thế mà khi truyền đạo ở vùng này Linh mục vẫn không ngớt công bố những ngày kỷ niệm Thánh nhân mới.

Lão nhà giàu thấy ông ta thật thà như vậy, bèn cười rồi nói:

- Ngày hôm nay ta muốn ông giống như được lên làm vua. Lại đây, cầm lấy một trăm đồng này đem về, từ nay trở đi sẽ được sống có ích hơn, khác hơn.

Lúc này người thợ giày mơ hồ như đã nhìn thấy toàn bộ của cải giàu có mà ông phải dùng một trăm năm mới sản xuất ra được. Ông ta trở về nhà đem số tiền đó

chôn giấu ở dưới đất, thế rồi bất giác, đồng thời ông cũng chôn giấu mất luôn cả sự sung sướng. Kể từ khi ông nhận được số tiền không phải tốn công phí sức này, ông bèn mất đi tiếng hát sung sướng, cũng mất đi luôn cả những giấc ngủ. Lo lắng, nghi ngờ và sợ hãi luôn luôn đến quấy rối ông. Đôi mắt ông mở to thô lỗ, đến đêm khuya hơi có một chút động tĩnh đã cho rằng, ngay cả đến Mèo, cũng có thể đến ăn cắp tiền của mình. Cuối cùng, người thợ giày đáng thương này không thể không chạy đến chỗ lão nhà giàu đã không bị tiếng hát của mình làm thức tỉnh nữa, nói với lão rằng:

- Hãy trả lại tiếng hát và giấc ngủ cho ta. Đây, một trăm đồng này lão hãy cầm lấy đem về cất đi!

PHẦN THỨ BA

40. CON CHUỘT VÀ CON SÒ BIỂN

Có một con Chuột dần dần, từ trước tới giờ vẫn sống ở trong đồng ruộng. Một hôm, nó cứ ở nhà mãi cũng buồn phiền, bèn rời khỏi nhà và phong cảnh quen thuộc, chuẩn bị đi ra ngoài du lịch một chuyến để mở rộng kiến thức, hiểu biết thêm sự đời.

Chuột vừa bước ra khỏi ngôi nhà nhỏ vô cùng chật hẹp của mình bèn nảy sinh ra những cảm giác mới lạ: "Thế giới sao lại to lớn đến như vậy! Kia là dãy núi Apennin, đây hẳn là dãy núi Capcadơ⁽¹⁾". Thì ra Chuột nhìn thấy những đồng đất nhỏ do Chuột Nhắt đào hang đùn ra lại cho đó là những dãy núi cao.

Sau vài ngày, con Chuột này tới một bãi biển xa xôi hoang vắng Thần Biển Tas đã để lại ở trên bờ một số Sò Biển. Thoạt đầu Chuột cho rằng những thứ này là boong tàu của con thuyền lớn.

- Khẳng định là đúng! - Chuột nói - Cha ta đúng là một con người đáng thương. Ông ấy không dám đi du

⁽¹⁾ - Apennin: Dãy núi chạy suốt bán đảo Italia.

- Capcadơ: Vùng đất giáp Biển Đen, biển Adốp, Caspien và núi Anpơ.

lịch. Còn ta, ta đã nhìn thấy Đế quốc hải dương, vượt qua sa mạc, ở đó có thể không được uống một chút nước nào.

Chuột đã từng được nghe qua một số tin đồn từ chỗ thầy giáo ở nông thôn, bây giờ bèn ba hoa bịp bợm luôn miệng.

Đại bộ phận các con Sò Biển đều khép chặt vỏ sò của mình, chỉ có một con xoè mở rộng vỏ, tắm gội ở dưới ánh nắng mặt trời rồi ngáp dài, gió biển dịu dàng thổi tới rất hài lòng mãn ý. Nó tươi đẹp trắng ngồn ngộn, thở hít khí trời tươi mới, vô cùng thoải mái. Từ một nơi rất xa, Chuột đã nhìn thấy nó.

- Trời hỡi! Thượng đế ơi! Ta đã nhìn thấy cái gì đây?
- Nó nói - Đó là một loại thức ăn ư? Nếu ta không lầm, từ màu sắc của nó mà nhìn thì lắm lắm sao được? Ngày hôm nay ta sẽ được ăn một bữa no nê, nếu không ta sẽ phải nuôi tiếc suốt đời!

Chuột ôm ấp tâm tình vui sướng, bước tới gần vỏ sò, thò dài cổ ra, vừa tới lúc đủ sát gần tới miếng thịt tươi non trắng ngồn, thì chiếc cổ của nó đã giống như bị một chiếc dây thừng thít chặt lại. Thì ra, con Sò Biển đột ngột khép chặt vỏ sò lại. Đầu của Chuột không rút ra được nữa. Đây chính là hậu quả bởi sự ngu ngốc và tham lam.

Bài học chưa dừng trong truyện ngụ ngôn này có hai điều: Một là những con người kiến thức hẹp hòi, tầm nhìn nông cạn, ít nhìn thấy thì cho là lạ, vì một sự việc nhỏ đã quá mức kinh ngạc. Hai là những lời nói việc làm của con Chuột này đã ứng nghiệm với đạo lý "Ài ơi chớ vội khoe tài, Thế gian còn lắm người tài hơn ta!".

41. QUẢ SÔI VỚI QUẢ BÍ NGÔ

Sự sắp đặt của Thượng đế thật là hoàn mỹ!

Điều này khiến cần phải đi tìm chứng cứ ở khắp nơi trên thế gian, cứ đi qua con đường bên cạnh ruộng Bí Ngô là có thể chứng thực được.

Có một người đem lòng nghi ngờ: Quả Bí Ngô lớn lên to như thế này, thế nhưng dây thân Bí Ngô lại nhỏ như vậy, người đó tự nói một mình rằng:

- Tất cả những điều này không biết khi đó Thượng đế suy nghĩ như thế nào mà ngài lại không sắp xếp giống Bí Ngô này cho ổn thoả? Nếu là ta, ta sẽ suy nghĩ đem nó treo lên trên cây Sồi, thế thì sẽ rất thích hợp. Cây và quả phải tương xứng phù hợp với nhau, cần phải như vậy! Thật đáng tiếc, ta không thể nào linh hội được, khi truyền đạo Linh mục lại giảng giải: Tất cả đều đã rất hoàn mỹ. Thế nhưng trước mắt, quả Sồi chỉ nhỏ không bằng ngón tay út của ta tại sao lại không mọc ở trên dây Bí Ngô? Khi tạo ra vật này khẳng định là Thượng đế đã làm sai rồi! Nếu số quả Sồi này cứ sinh trưởng như vậy, ta càng nhìn càng cảm thấy quái gở.

Điều suy nghĩ nghi ngờ này thực sự đã khiến cho anh ta bế tắc, khó giải. Anh ta thầm nghĩ: Con người đã phải suy nghĩ quá nhiều, những người tầm thường hễ cứ tự dằn vặt là sẽ khó ngủ. Và thế là anh ta nằm xuống dưới gốc cây Sồi, rất nhanh chóng anh ta đã ngủ rất say.

Lúc này một quả Sồi rơi xuống đập trúng trên mũi anh ta. Anh ta đau đớn tỉnh dậy, dùng tay sờ lên mặt mình, quả Sồi đã mắc trên bộ râu ở dưới cằm mình. Hồng bét rồi, mũi anh ta bị đập vỡ thành thương. Anh ta đã lập tức thay đổi khẩu khí:

- Trời hồi trời! - Anh ta kêu lên - Mũi của ta bị đập chảy máu rồi! Nếu từ trên cây Sồi kia rơi xuống một vật càng nặng hơn, ví dụ như một quả Bí Ngô đựng đầy nước, thế thì ta sẽ chết thảm mất thôi! Thượng đế không thể không nhìn thấy loại sự việc giống như thế này rồi sẽ phát sinh, khẳng định là Thượng đế đã rất đúng! Tối bây giờ ta mới hiểu được đạo lý này!

Con người này vừa bịt chặt mũi vừa đi về nhà, trên đường đi đã không ngừng ca tụng tất thấy những thứ mà Thượng đế đã sáng tạo ra!

42. CON SÒ BIỂN VỚI NHỮNG NGƯỜI KIỆN TỤNG

Ngày hôm đó có hai vị khách du lịch đi lễ Thánh, họ nhìn thấy một con Sò Biển vừa bị sóng biển đánh dạt lên trên bãi cát. Cả hai người đều thêm muốn nhìn chăm chú vào con Sò Biển, dùng ngón tay chỉ thẳng vào nó, rồi tranh luận với nhau ai sẽ được ăn con Sò này.

Một người cúi lưng xuống định nhặt lấy con Sò, còn vị khách kia lại đẩy người đó ra, nói:

- Chúng ta cần phải nói cho rõ ràng, ai sẽ được có

phúc miệng này? Ai phát hiện trước con Sò Biển này thì người đó sẽ được ăn, còn người khác chỉ có thể đứng ở bên cạnh ngắm nhìn.

- Nếu giải quyết vấn đề như vậy - Người bạn kia cướp lời nói - A di đà Phật, sức nhìn của con mắt tôi tốt nhất.

- Con mắt nhìn của tôi cũng chẳng kém. Tôi thể rằng tôi phát hiện thấy trước anh - Người kia nói.

- Thôi được, anh đã nhìn thấy. Còn tôi, từ rất xa xôi đã ngửi thấy trước.

Chính trong lúc hai người cãi nhau tới mức đất trời mờ mịt, thì vừa hay Pêlăng-Đônphan, người hoà giải tranh chấp kịp tới, hai người vội vàng mời ông ta phán quyết cho.

Quan toà Pêlăng với sắc mặt nghiêm túc, bừa đôi con Sò ra, đến nhìn quan cũng chẳng thèm nhìn, bèn đưa ngay vào miệng nuốt luôn xuống bụng. Hai vị khách quả thật đã ngẩn tò te trước hành động của Quan toà. Sau khi Pêlăng ăn hết con Sò Biển, dùng khẩu khí trang trọng của chánh án toà án tuyên bố:

- Cầm lấy, bản toà phán xử mỗi vị được một mảnh vỏ Sò, được miễn thu tiền tố tụng phí. Hai vị hãy yên lòng trở về gia đình mình đi!

Cần phải lưu ý tiền chi phí tố tụng có cao quá hay không, trải qua việc xét xử chúng ta có thể còn thừa lại bao nhiêu? Chúng ta có nhìn thấy một cách thật rõ ràng, những Quan toà giống như Pêlăng đã vơ vét sạch sẽ tiền của, còn những người tố tụng thì chẳng thừa lại được một chút nào.

43. KHỈ VÀ MÈO

Có một con Khỉ tên gọi là Bêtrăng và một con Mèo tên gọi là Hato, chúng cùng thuộc về một ông chủ, cùng ăn ở một nhà, tính tình hợp nhau. Bọn chúng đều làm bữa làm bãi bất chấp pháp luật đạo đức, nếu ở trong nhà có thứ gì bị hư hại, không phải đi tìm ở hàng xóm đâu xa, nhất định đều là do hai tên này gây ra. Bêtrăng quen thói trộm cắp, còn Hato hứng thú đối với phomat còn giỏi hơn cả Chuột.

Một hôm, hai tên này câu kết với nhau làm việc gian trá, chúng nhìn thấy ở trong một góc bếp lửa đang nướng một số hạt dẻ. Ăn cắp được những hạt dẻ này sẽ là niềm vui không sao tả xiết! Hai tên khốn kiếp này biết rằng đây là việc làm hại người lợi mình, đúng là một công đôi việc. Khỉ Bêtrăng nói với Mèo Hato:

- Nay chú, hôm nay có thể nói là một dịp để cho chú tỏ rõ thân thù phi phạm của mình đó, chú hãy giúp chị lấy những hạt dẻ kia ra đây! Nếu ông trời sinh ra chị đã có thể lấy được hạt dẻ từ trong lửa ra, thì chị đã sớm được thưởng thức mùi vị của hạt dẻ rồi!

Lời nói vừa dứt, Hato bèn dùng móng chân nhanh nhẹn khéo léo gạt hết than tro trong lò ra, rồi co rút móng chân, sau đó liên tục lấy ra từng hạt dẻ từ trong đồng tro ra, còn Bêtrăng thì nắm chắc thời cơ cứ ngồi nhai hạt dẻ.

Chính trong lúc này, một người hầu gái bước tới, bọn chúng sợ hãi chạy đi bốn phía. Sau sự việc đó, nghe nói Hátơn không được ăn một hạt dẻ nào, nó rất không vui.

Đại đa số các nước chư hầu cũng đều như vậy cả, họ nhận được sự khuyến khích khen thưởng chính là vì họ đã bỏ mất những lợi ích tương tự. Vì lợi ích của quốc vương, họ đã phải làm cái chuyện lấy hạt dẻ từ trong đồng lửa ra, có nghĩa là cốc mò cò xoi, phải đổ máu ở trên các chiến trường biên cương.

44. ĐẠI BÀNG VỚI DẠ OANH

Có một con chim Dạ oanh không cẩn thận bị rơi vào trong nanh vuốt của Đại bàng.

Con chim chỉ biết ca tụng mùa xuân này cầu xin Đại bàng tha cho nó một con đường sống.

Nó nói:

- Một con chim nhỏ bé chỉ biết ca hát thì có gì là ngon lành kia chứ? Chi bằng ngài hãy để lại mà thưởng thức tiếng hát của tôi. Tôi sẽ kể cho ngài nghe câu chuyện về Taicai và sự tàn bạo của hắn.

- Ai là Taicai? Món ăn này có hợp với khẩu vị của ta không?

- Không! Ông ta là một quốc vương. Tính gian tà độc ác của ông ta đã khiến cho tôi bị chà đạp nhục nhã. Tôi sẽ hát cho ngài nghe một bài ca rất hay! Bài hát đó sẽ khiến

cho ngài như say như mê! Ngài nên biết rằng tất cả mọi người đều rất thích tiếng hát của tôi.

Thế nhưng Đại bàng lại nói:

- Đúng thế! Trong lúc này bụng ta đang đói, thế mà người lại muốn bàn chuyện âm nhạc với ta ư?

- Thế nhưng ta với quốc vương lại trò chuyện rất tâm đầu ý hợp.

- Đúng thế! Giả sử quốc vương bắt được người thì người sẽ nói những câu chuyện kỳ diệu với ông ta nhé! Đối với ta mà nói, ta chỉ có thể khịt mũi coi khinh đối với những thứ này, bởi vì những người đang đói bụng thì khó có thể nghe được âm nhạc vào lỗ tai. Bây giờ ta chỉ có thể dùng người để làm cho ta no bụng đã!

45. NGƯỜI VÀ RẮN

Có một người sau khi nhìn thấy một con Rắn, đã nói:

- Đúng lúc rồi đấy! Tên khốn kiếp này, ta sẽ trừ hại cho cả thế giới này.

Hình như con Rắn đã có chủ định sẵn, nó nằm yên bất động, mặc cho con người sắp đặt. Rắn bị đánh rồi bị nhét vào trong một chiếc túi. Để chứng thực rằng Rắn có tội đáng phải trừng trị, người này nói:

- Cái tên vong ân phụ nghĩa nhà người này đã tới ngày phải chết, nhân từ đối với người chính là phạm tội, chiếc răng độc của người đừng có hòng làm hại

chúng ta nữa!

Rắn vui vẻ dịu dàng trả lời:

- Nếu nói tới việc trừng phạt tất cả những kẻ vong ân phụ nghĩa ở trên thế giới này thì sẽ chẳng có người nào có thể được tha thứ cả. Hãy thử nhìn lại chính ngài đi, dù sao thì tính mạng của tôi cũng đã bị nắm chặt ở trong tay ngài rồi, muốn chém muốn giết thì tùy ngài! Lợi ích, lạc thú của ngài chính là cái mà ngài gọi là chính nghĩa đó! Hãy đem pháp luật của ngài ra mà xét xử! Dù cái chết sắp sửa giáng xuống đầu thì tôi cũng sẽ thẳng thắn nói ra một câu: "Đại biểu cho sự vong ân phụ nghĩa là con người chứ không phải là loài Rắn!".

Những lời phản bác của Rắn đã khiến cho người này há hốc miệng không có câu trả lời. Người đó nhượng bộ một bước, rồi nói:

- Những lời người nói toàn là lý lẽ quàng xiên bậy bạ. Bất cứ lúc nào ta đều có thể giết chết người, thế nhưng bây giờ ta sẽ nghe thử xem những người khác nói như thế nào?

Rắn nói:

- Xin ngài cứ tùy tiện!

Vừa hay có một con Bò cái đi qua, người này vội vã gọi nó dừng lại. Sau khi Bò cái đến, người này giới thiệu sơ qua sự việc, Bò cái nói:

- Một sự việc nhỏ bé như thế này cũng cần thiết phải hỏi đến tôi ư? Rắn đã nói đúng, tại sao lại cứ phải giấu giấu giếm giếm không chịu thừa nhận nhỉ? Trong những năm gần đây tôi luôn luôn nuôi sống nhà chủ,

không có sự quan tâm chiều cố của tôi thì làm sao họ có thể sống được? Chúng tôi đã vì họ mà đã phải đem dòng sữa và các con dâng hiến vô tư cho họ, đã khôi phục lại sức khoẻ vì thời gian năm tháng trôi qua mà dần dần già nua yếu đuối. Sự cần cù lao động của tôi đã đổi lại được những nhu cầu và sung sướng cho họ. Bây giờ tôi đã già, họ đem tôi buộc vào một xó vườn không có cỏ ăn, bắt tôi phải nhịn đói, nếu tôi được ăn cỏ thì sẽ tốt biết mấy! Giả dụ Rấn là ông chủ của tôi, liệu Rấn có thể thiếu lương tâm như vậy hay không? Tạm biệt nhé, tôi chẳng còn điều gì đáng nói nữa!

Người này nghe xong, vô cùng kinh ngạc nói với Rấn:

- Liệu có thể tin được những lời nói của con Bò cái đó không? Con mụ này nói những lời điên điên dại dại, căn bản là vì nó không có đầu óc suy nghĩ. Tốt nhất là chúng ta hãy nghe xem con Bò đực đã nói như thế nào?

Rấn trả lời:

- Cũng được, chúng ta hãy cùng nghe thử Bò đực nói như thế nào?

Bò đực chậm chạp run rẩy bước tới, sau khi nghe xong lời giới thiệu, nó đắn đo suy nghĩ, nói:

- Vì sự sinh tồn của con người, trong nhiều năm trở lại đây Bò tôi đã phải chịu đựng công việc lao động vô cùng nặng nhọc, năm này qua năm khác, tháng nọ qua tháng kia. Việc canh tác năm nọ tiếp năm kia đã đem lại thu hoạch tốt đẹp, ngũ cốc được mùa ruộng vườn tốt tươi, thế nhưng thứ đổi lại là những roi vọt vô tình, từ trước

tối nay con người không có một chút tình cảm đối với công việc vất vả của chúng tôi. Về sau, tôi tuổi già sức yếu, con người đã lấy máu của chúng tôi để cúng tế Thánh thần, họ còn coi điều này là sự ưu đãi kính trọng đối với chúng tôi!

Người này nói:

- Hãy mau mau cầm miệng lại, thằng cha đáng ghét này chỉ ba hoa khoác lác giống như một nhà diễn thuyết. Việc giảng giải lẽ phải đối với người có khác gì vụ kiện gian trá, chẳng thêm nói với người nữa!

Lúc này, Cây cũng được mời tới làm trọng tài, thế nhưng chẳng ngờ đã khiến cho sự việc lại càng thêm rối bết. Cây nói:

- Để che nắng tránh mưa, con người đã dùng Cây làm thành nơi ở trú chân rất tốt. Để tạ phúc cho con người, Cây đã làm đẹp cho đồng ruộng và công viên, đã kết thành rất nhiều trái cây để dâng hiến cho con người. Trong bốn mùa của một năm, Cây đã đem lại cho con người hoa tươi vào mùa xuân, quả ngọt vào mùa thu, bóng mát vào mùa hạ và than củi sưởi ấm trong mùa đông. Thế nhưng khi con người cắt lá tủa cành đã dùng dao búa đối với Cây, thậm chí có những người nông dân chỉ vì một mối lợi nhỏ bằng dầu con ruồi đã chặt đổ cả Cây. Đó là sự báo đáp của con người mà Cây đã giành được. Vốn dĩ là Cây có thể sống được rất lâu.

Nghe đến đây, người này cảm thấy mình đuối lý, vội vàng nói chữa thẹn:

- Ta thật là quá ngốc, tự nhiên đôi hơi lại đi nghe

các người cãi vã lung tung vô ích.

Nói xong người đó đập mạnh con Rắn ở trong bao vào tường khiến Rắn chết tươi.

Những kẻ làm quan luôn luôn làm việc như vậy. Bọn chúng sợ hãi chân lý, cho rằng vạn sự vạn vật ở trên thế giới này sinh ra là để phục vụ riêng cho chúng, đó là đạo lý muôn thừa. Nếu có ai đó biện luận giải thích cho mình, đó là đồ ngốc chính hiệu. Thế nhưng cần phải xử lý như thế nào? Tốt nhất là hãy đi tới một địa phương khác xa xôi mà khiêu nại, hoặc giả dứt khoát yên lặng không lên tiếng.

46. RÙA VÀ VỊT TRỜI

Ngày xưa có một con Rùa đầu óc giản đơn, chán ngán cảnh nhà mình, muốn đi ra ngoài thăm thế giới. Thế giới bên ngoài rất tuyệt vời, ngay đến cả anh chàng què cũng chẳng lưu luyến cảnh nhà mình.

Tiểu thư Rùa kể cho hai con Vịt trời nghe mong muốn của mình. Vịt trời nói có thể nghĩ biện pháp khiến cho tiểu thư được toại nguyện.

- Xin tiểu thư hãy nhìn con đường lớn này, chúng ta thuận theo nó bay ở trên không trung sẽ đưa tiểu thư tới châu Mỹ. Trên đường bay tiểu thư sẽ nhìn thấy rất nhiều quốc gia, dân tộc, sẽ học được các loại phong tục, tập quán, qua đó sẽ thu nhận được nhiều điều bổ ích. Có một quốc vương Yurít đã từng có cuộc đi du lịch như thế này.

Tiểu thư Rùa tiếp nhận ý kiến của Vịt trời, bèn quyết định sẽ làm theo như vậy. Để vận chuyển được tiểu thư Rùa đi trên không trung, Vịt trời đã chuẩn bị một loại công cụ chính là đặt một khúc gỗ ngang qua miệng tiểu thư Rùa, sau đó dận dò tiểu thư:

- Cẩn thật chặt vào, tuyệt đối không được há miệng ra!

Nói xong, hai con Vịt Trời mỗi con cẳng một đầu khúc gỗ, bay vọt lên trời, đưa tiểu thư Rùa đi chơi ở trên không. Trên thân tiểu thư Rùa đội chiếc mai dầy, dung đưa ở giữa hai con Vịt Trời, những nơi bay qua, mọi người đều ngẩng đầu lên ngắm nhìn cảnh tượng đặc biệt kỳ lạ ấy.

- Đúng là Thần rồi! - Mọi người gào thét lên - Mau mau ra mà xem, Hoàng hậu Rùa bay ở trên trời kìa!

- Hoàng hậu à? Thật vậy, là Hoàng hậu ư? Không phải là mọi người chế giễu ta đấy chứ? Ta là Hoàng hậu thật à?

Hồi tưởng lại, giả sử tiểu thư Rùa trên đường đi du lịch cứ ngậm miệng không nói câu nào thì vạn sự đều tốt đẹp. Đáng tiếc là, chính trong lúc tiểu thư Rùa mở miệng ra nói, miệng buông gây ra, tiểu thư đã từ trên không trung ngã nhào chết ngay ở dưới chân mọi người đang ngắm nhìn quang cảnh đó. Sở dĩ tiểu thư Rùa ngã chết chính là vì tiểu thư không cẩn thận, quá lảm mồm.

Không cẩn thận, lảm lời lảm lẽ, trái tim hư vinh ngu xuẩn và tính hiếu kỳ vô vị, đều là kẻ thù chung của sự thành công.

47. NGƯỜI CHẶN CỪU VÀ QUỐC VƯƠNG

Có hai con ma quỷ đã khống chế cuộc sống của chúng ta không hề kiêng kỵ, khiến cho chúng ta hoàn toàn mất hết lí trí, mỗi người đều phải hiến thân vì nó. Bạn muốn hỏi tên họ của chúng ư? Tôi nói cho bạn biết rằng một con ma tên gọi là Ái Tình, còn một con ma khác tên gọi là Dã Tâm. Con ma sau không đâu không len lỏi chui rúc vào, ngay cả đến vùng đất của Ái Tình nó cũng đòi chui vào. Về điều này chắc chắn mọi người hiểu rất rõ. Tiếp sau đây tôi sẽ kể cho các bạn nghe một câu chuyện, Quốc vương đã triệu người chặn cừu vào Cung như thế nào?

Câu chuyện đã phát sinh ra trong quá khứ cổ xưa, không phải là sự việc ở thời chúng ta. Một Quốc vương nhìn thấy đàn Cừu sống khắp thảo nguyên được sự chăm sóc tận tâm của người chặn cừu, con nào cũng khoẻ mạnh béo tốt, đã đem lại thu nhập tốt cho Quốc vương. Tất cả những điều này khiến cho Quốc vương rất vui vẻ. Tức thì Quốc vương bèn nói với người chặn cừu:

- Người phải đi cai trị dân chúng, đừng chặn dất đàn Cừu của người nữa. Trẫm sẽ để cho người trở thành một Quan toà có quyền có thế.

Và thế là người chặn cừu này đã nắm giữ thanh bảo kiếm chính nghĩa của một vị Quan toà. Trước đó, người chặn cừu chỉ được gặp qua một vị ẩn sĩ, còn có đàn Cừu,

con Chó săn và Sói của anh ta, không được giao tiếp với bất kỳ người nào khác. Thế nhưng người này có đầy đủ lương tri, vì vậy anh ta cũng đã có được mọi thứ khác, nói tóm lại là anh ta đã dễ dàng giành được mọi thứ.

Lúc này, người ẩn sĩ ở bên cạnh anh ta vội vàng chạy đến khuyên bảo anh ta:

- Ta là người đang tỉnh táo đây phải không? Ta thật sự không phải là người đang nằm mộng đấy chứ? Anh đã được trở thành một bề tôi được cưng chiều yêu quý, một nhân vật quan trọng! Thế nhưng anh tuyệt đối phải đề phòng Quốc vương của anh, ân sủng của Quốc vương không thể dựa được vững vàng chắc chắn đâu, nó sẽ khiến người ta bị mắc lừa đó. Điều tồi tệ hơn là anh sẽ vì vậy mà phải trả giá rất nặng nề đó. Tín nhiệm một cách sai lầm đối với Quốc vương sẽ dẫn tới đại họa giáng xuống đầu. Bây giờ anh còn chưa nhìn thấy đâu, kiểu dụ dỗ mê hoặc này sẽ khiến cho anh không thể tự rút ra được. Với danh nghĩa là người bạn tôi thành thật khuyên anh, gặp mọi sự việc cần phải lưu tâm chú ý.

Người chân cừu mỉm cười gật đầu. Người ẩn sĩ lại nói tiếp:

- Anh hãy nhớ kỹ, cuộc sống trong cung đình sẽ biến anh trở thành con người rất không thông minh sáng suốt, điều này cũng giống như người mù đi ra ngoài du lịch, nhặt được một con Rắn đã bị đông cứng, lại cho rằng đó là một chiếc roi, rồi đem chiếc roi đang gài ở ngang sườn mình vứt đi. Giữa lúc anh ta may mắn được ông Trời ban cho vận may, một người qua đường kêu lên: "- Thứ mà

anh cầm ở trong tay kia là thứ gì đó? Trời ơi! Ông Trời ơi! Hãy mau mau vứt bỏ giống vật đầy âm mưu nham hiểm và độc ác này đi, đây là một con Rắn". "- Đây là một chiếc roi!". "- Đây là một con Rắn, tôi nói với anh điều này có can hệ gì tới tôi đâu? Tôi làm sao lại dỗi hơi lo lắng tới việc này cho nhọc mình? Anh thật sự khăng khăng muốn lưu giữ loại "bảo bối" này ư?". "- Tại sao lại không? Tôi đã không còn chiếc roi của mình rồi, bây giờ lại tìm được một chiếc roi rất tốt. Những điều anh nói với tôi đây chẳng phải là anh ghen ghét đố kỵ với tôi đó hay sao?". Cuối cùng người mù này đã không tin tưởng vào những lời nói của người qua đường. Quả nhiên đợi sau khi con Rắn đó hồi tỉnh lại, nó đã cắn một miếng lên trên cánh tay người mù, vì vậy chẳng bao lâu sau người mù đó toi mạng. Đối với anh, tôi mạo muội dự báo rằng, sẽ có đại họa giáng xuống đầu anh đó!

- Ô, ngoài cái chết ra, còn có thứ gì bất hạnh hơn cái chết nữa?

- Những điều phiền phức sẽ không ngừng không nghỉ, nối tiếp nhau tới với anh đó! - Người ẩn sĩ dự báo nói.

Quả nhiên người ẩn sĩ đã nói đúng, những điều phiền phức không hẹn mà cùng kéo tới. Bọn gian thần trong triều đã giở trò gây ra rất nhiều âm mưu quỷ kế. Quốc vương cũng không tự chủ được đã sinh ra nghi ngờ đối với sự ngay thẳng, chính trực và công lao của vị Quan toà này. Có kẻ đã vạch kế hoạch với âm mưu nham hiểm, có kẻ đã xúi giục mọi người kiện lên trên và một số người

đã từng bị Quan toà bắt giữ rồi phải chịu sự trừng phạt. Số gian thần này nói:

- Ông ta đã dùng tiền bạc của chúng tôi để xây cho mình một toà nhà xa hoa lộng lẫy.

Cuối cùng Quốc vương rất muốn nhìn xem vô số tiền bạc giàu có do cái gọi là vợ vét bóp nặn này của ông ta như thế nào, thế nhưng đến nhà Quan toà, Quốc vương chỉ nhìn thấy một số đồ vật rất bình thường, sự thanh bần thiếu thốn đã chứng minh được sự thanh liêm của Quan toà.

- Tiền tài mà hẩn vợ vét bóp nặn - Lại có kẻ nói - Chủ yếu là một số kim cương quý giá. Ông ta có một chiếc hòm lớn, bên trong đựng đầy vàng ngọc châu báu, đã dùng mười chiếc khoá khoá chặt lại.

Tức thì Quốc vương tự tay mở chiếc hòm đó ra, làm cho những kẻ đặt ra âm mưu quỷ kế này vô cùng ngỡ ngàng xấu hổ. Trong hòm đựng toàn là những thứ rách rưới: Có quần áo, xà cạp, mũ vải, túi đựng lương thực của người chăn cừu, thậm chí hình như còn có cả chiếc ống thổi lửa mà ông ta đã dùng ngày trước.

- Hỡi những bảo bối của ta ơi! - Quan toà nói - Đã từng chứng kiến cuộc sống trong quá khứ của ta, các người chưa hề gây ra sự ghen ghét đố kỵ và những lời gian dối bịa đặt nào. Ta sẽ lại đem các người rời khỏi cung điện hào hoa này cũng giống như ta đã rời khỏi cảnh này vậy.

- Thưa bề hạ! Xin hãy tha thứ cho những lời cảm thán như thế này của bề tôi. Thoạt đầu khi bề tôi được

lên cao như điều gặp gió thì bề tôi đã dự liệu được kết cục của mình. Tất cả những điều này đã làm cho bề tôi hài lòng mãn ý rồi, có điều nói đi cũng phải nói lại, trong đầu óc của ai chẳng có một chút dã tâm?

48. NHÀ MẠO HIỂM

Không có con đường nào có thể bằng phẳng đi tới vinh hoa phú quý được. Đã từng có một nhà mạo hiểm đeo trên mình lá bùa hộ mệnh để đi lang thang khắp thế giới nhằm thử vận may.

Người đó kết bạn với một kỵ sĩ. Trên đường đi họ nhìn thấy một chiếc cột, trên cột dán một tờ bố cáo: "Các ngài tới thám hiểm, nếu ngài muốn nhìn thấy hết các vật mà các kỵ sĩ, hiệp khách chưa từng được nhìn thấy, chỉ cần ngài vượt qua dòng sông này rồi gắng hết sức vác một pho tượng đá trèo lên đỉnh ngọn núi cao chót vót lẫn vào trong tầng mây kia!".

Người kỵ sĩ không có đủ dũng khí và niềm tin, anh ta nói:

- Giả sử dòng sông này nước vừa sâu lại vừa chảy xiết, cho dù chúng ta có thể bơi qua, nhưng làm sao chúng ta có thể vác pho tượng đá lên núi được? Đó là một hành động hoang đường khiến cho người ta phải nực cười biết bao! Với những người có tài năng dựa vào bản lĩnh của mình vác được pho tượng đá liệu có thể trèo lên đường núi được mấy bước, thế nhưng đòi hỏi đi một mạch

lên tới đỉnh núi đó là việc mà người trần mắt thịt sao có thể làm được, trừ phi pho tượng đá này chỉ làm bằng một khúc gỗ thì mới có thể vác lên núi được. Hiện tại ở trong tình thế này mà mạo hiểm, vạn nhất nếu không vác được thì còn mặt mũi nào mà nói nữa? Tờ bố cáo này chẳng qua chỉ là chọc ghẹo các kỵ sĩ thám hiểm mà thôi, họ lừa dối chúng ta, coi chúng ta như những đứa trẻ con ngu dốt. Nếu bạn không nghe, không tin tôi thì bạn cứ đi mà vác pho tượng đá này, tôi không thể lại đi cùng với bạn được nữa.

Người kỵ sĩ thích suy lý cáo từ bỏ đi, còn nhà mạo hiểm này của chúng ta lại bất chấp tất cả vẫn nhảy ào xuống sông. Dòng nước chảy xiết không thể ngăn cản được anh ta, căn cứ vào gợi ý của tờ bố cáo, sau khi anh ta bơi qua sông trèo lên bờ đối diện thì thấy một pho tượng đá nằm ở dưới đất. Anh ta đã vác tượng đá đi một mạch tới trên đỉnh núi, sau đó nhìn thấy một quảng trường và một toà thành cổ. Bỗng nhiên pho tượng đá phát ra một tiếng gào to tướng, dân chúng ở trong toà thành cổ toàn thân đều nai nịt vũ trang, khấn cấp xông ra, khiến cho bất kỳ một nhà mạo hiểm nào chưa từng nhìn thấy tư thế này đều có thể trông từ xa đã sợ phải bỏ chạy, còn nhà mạo hiểm này không những không chạy trốn, trái lại, anh đã chuẩn bị anh dũng xông vào chém giết. Có điều vượt ra ngoài sức tưởng tượng của mọi người, đội binh mã này không những không gây khó dễ cho anh mà còn tuyên bố nhà mạo hiểm là Quốc vương của họ, kế tiếp Quốc vương vừa qua đời. Nhà mạo hiểm

vô cùng kinh ngạc và sửng sốt, nửa từ chối nửa ưng thuận, nói:

- Ủy nhiệm cho ta nhiệm vụ nặng nề như thế này thực sự ta khó đảm đương nổi.

Khi mọi người bầu Sích-cốt làm giáo hoàng, ông cũng nói những lời tương tự như vậy, làm giáo hoàng hoặc làm quốc vương thực ra không phải là sự việc bất hạnh, không lâu mọi người sẽ phát hiện, những lời mà giáo hoàng nói ra không phải là xuất phát từ trái tim chân thực, chẳng qua chỉ cố ý làm ra như vậy mà thôi.

Những cửa cải bất ngờ có được thường xuất phát từ sự liều mạng mù quáng. Người thông minh làm việc luôn luôn dựa vào một loại trực giác chứ không kịp đào sâu suy nghĩ lắm đâu.

49. CON THỎ

Cuộc nói chuyện với Công tước Đờ-Larô-Sơfok.

Khi nhận thấy lời nói, việc làm của con người không khác động vật là mấy trong muôn vàn sự việc, ta thường tự nói một mình rằng: Sự sai lầm của quốc vương thực ra không ít hơn thần dân của ông ta. Con người mà ta chỉ đây là những người có thân xác bằng máu thịt do vật chất tạo thành lại có linh hồn ẩn sâu ở trong thân xác đó. Dưới đây ta sẽ chứng minh quan điểm mà ta vừa nói trên.

Thông thường là vào lúc mặt trời đã ngã về tây, ánh

hoàng hôn toả chiếu trên biển cả, hoặc là lúc tờ mờ sáng ánh dương vừa mới loé lên. Tại một nơi trong rừng sâu, ta trèo lên trên đỉnh một cây cao, nhìn thấy một đàn thỏ mở to đôi mắt, dựng đứng đôi tai đang vui chơi ở trong rừng dưới lùm cây nhỏ, chúng đang cử hành bữa tiệc linh đình, hương thơm bay xa hàng trăm dặm. Ta tuy ý bấn trúng một con thỏ không hề có sự cảnh giác. Nghe thấy tiếng súng nổ, cả đàn khỉ lập tức chạy trốn khắp bốn phía nhanh như bay, chúng chui vào ẩn nấp trong những hang động an toàn. Thế nhưng chỉ cần nguy hiểm trôi qua, nỗi kinh hoàng sợ hãi của chúng đã tan biến nhanh như mây khói. Chỉ một lát sau ta lại nhìn thấy những con thỏ đó càng thêm vui vẻ ung dung tự tại hơn, lẽ dĩ nhiên, không lâu sau chúng sẽ lại rơi vào trong tay ta.

Từ những hành động này của đàn thỏ ta có thể lập tức liên tưởng tới con người, họ bị mưa bão giông tố đánh cho tan tác, thế nhưng chỉ cần an toàn ghé vào bãi biển, đợi sau khi bão tan sóng lặng, cho dù lại phải đối mặt với nguy hiểm sóng gió, lật thuyền giống như vừa rồi, họ vẫn cứ lại mạo hiểm ra biển như thường. Họ cũng giống hệt như đàn thỏ kia, dù có phải lại một lần nữa rơi vào trong lòng bàn tay của Nữ thần vận mệnh, họ có quản chi!

Lại nêu một ví dụ tương tự nữa.

Khi có một số con chó lạ đi qua một nơi không thuộc vườn nhà của chúng, xin mọi người thử nghĩ mà xem, cục diện này sẽ ồn ào náo nhiệt tới mức độ nào. Điều những con chó ở nơi này nghĩ tới sẽ là một bữa no nê ngon miệng, chúng sẽ ra sức cắn xé điên cuồng, chúng sẽ truy

đuôi lữ chó đi qua đây cho tới lúc lữ chó này phải trở về biên giới lãnh địa của mình mới thôi.

Các nước chư hầu, các nịnh thần ở trong triều đình và những người làm các ngành nghề, vì mong muốn có của cải giàu có, vì tham lam mưu cầu vinh dự và địa vị, thường là đã không từ bất kỳ thủ đoạn nào.

Chúng ta thường nhìn thấy mọi người bỗng nhiên tập hợp nhau lại đi đánh phá cướp bóc những người từ nơi xa mới đến, thậm chí vì chuyện này mà phải chôn vùi tính mạng, điều này đã là việc thường thấy nên không cảm thấy lạ. Trong phạm vi mỹ nữ và nhà văn đều lưu giữ thói quen này, vì thế những nhà văn mới được sản sinh ra tất nhiên sẽ gặp phải xúi quẩy! Ở bên cạnh bữa ăn điểm tâm, số người có càng ít càng sung sướng, đó là quy tắc chơi, đạo lý đã rõ ràng như vậy.

Có tới hàng trăm hàng nghìn những ví dụ đã chứng minh quan điểm của ta. Thế nhưng những tác phẩm, cô đọng nhạy bén, ngắn gọn nhất thường lại là những tác phẩm ưu tú nhất, những đề tài hay nhất phải là những câu chuyện có thể khiến cho người ta tỉnh ngộ sâu sắc nhất, các vị đại sư về nghệ thuật đã tạo ra những tấm gương sáng cho chúng ta noi theo. Vì vậy bài nói chuyện này cũng nên chấm dứt!

Thưa công tước đại nhân, ngài đã khiến cho tư tưởng của ta càng thêm dồi dào chắc chắn, ngài thật là vĩ đại và khiêm tốn. Khi ngài nghe thấy những lời ca tụng nói năng đúng mức, lý lẽ cần thiết, ngài vẫn luôn cảm thấy thẹn thùng. Ta khiến cho tên tuổi của ngài được

truyền tụng tại đây, tên tuổi của ngài đã khiến cho tác phẩm của ta không chịu ảnh hưởng của thời gian và các quan kiểm tra. Tên tuổi của ngài cũng giống như tên tuổi của một con người vượt qua thời đại và được các dân tộc cùng công nhận đã khiến cho nước Pháp tăng thêm vẻ vang. Miền đất Frăngxơ đã sản sinh ra ngày càng nhiều anh hùng so với bất kỳ nơi nào ở trên thế giới này.

Xin ngài cho phép ta được nói cho mọi người biết rằng, ngài đã ban cho ta những đề tài của tập thơ này.

50. THƯƠNG NHÂN, QUÝ TỘC, NGƯỜI CHĂN NUÔI GIA SÚC VÀ VƯƠNG TỬ

Có bốn người đi tìm đại lục mới, sau khi thoát khỏi đòn tập kích của sóng bão điên cuồng, hầu như họ đều để lộ ra thân thể trần truồng, trong số đó có một người là thương nhân, một người là quý tộc, một người chăn nuôi gia súc và một người là Vương tử con Vua. Họ cùng lưu lạc ở nơi xa quê hương, vận mệnh của họ giống như Tướng quân Bêritsai sau khi thất sủng phải đi ăn mày, họ phải dựa vào việc đi ăn xin để duy trì cuộc sống. Tuy bốn người đều ra đời ở trời nam đất bắc thuộc những phương trời khác nhau, thế nhưng số phận đã khiến họ tập trung sống cùng một chỗ, nói ra thì đó là một câu chuyện khá dài.

Họ ngồi ở bên cạnh một con suối. Mấy người rơi vào thế bí đáng thương cùng ngồi lại đây để bàn bạc làm thế

nào thoát khỏi cảnh tượng khốn khổ này. Điều Vương tử nói là sự bất hạnh của một nhân vật lớn, còn người chăn nuôi gia súc thì cho rằng mọi người phải rũ bỏ những hồi ức của sự việc đã qua, mỗi người đều phải dốc hết sức ra làm việc, dốc lực ra vì những nhu cầu chung của mọi người.

- Oán trách đâu có thể giải quyết được vấn đề gì? - Người chăn nuôi gia súc nói - Chỉ cần chúng ta làm việc thì nhất định sẽ có thể đạt tới mục đích.

Người chăn nuôi gia súc đích thực đã nói như vậy, người thường có thể đồng ý với cách nói này không? Chẳng phải là người ta vẫn nói ông Trời chỉ ban thông minh và trí tuệ cho những người làm quan giàu sang phú quý đó sao? Còn tất cả những người chăn nuôi gia súc thì đều thô lỗ, tầm nhìn nông cạn, hiểu biết hẹp hòi giống như đàn Cừu của họ đó sao? Chủ trương của người chăn nuôi lập tức được ba người tán thành. Thương nhân giỏi toán học, nói:

- Tôi sẽ đi dạy toán học, dạy được bao nhiêu thời gian tính thành tiền bấy nhiêu.

- Tôi sẽ đi dạy làm chính trị! - Vương tử nói tiếp.

Nhà quý tộc cũng vội vàng nói:

- Tôi áy à, tôi hiểu biết được huy chương học, tôi sẽ sáng tạo ra một trường học.

Giống hệt như ở vùng đất gần châu Mỹ, đối với huy chương học vô giá trị này, mọi người vẫn tôn giữ một trái tim hư vinh ngu xuẩn.

Người chăn nuôi gia súc nói:

- Thưa các bạn, các bạn bàn bạc rất đúng, thế nhưng phải nói thế nào nhỉ? Một tháng có ba mươi ngày, trong khoảng thời gian này, các bạn không lĩnh được tiền thù lao, biết làm thế nào? Chúng ta cứ để bụng rồi chịu đói hay sao? Các bạn đã đem lại cho tôi một tia hy vọng, thế nhưng tia hy vọng đó quá xa vời. Còn hiện tại trước mắt chúng ta đang đói, trong số chúng ta ai có thể cung cấp thức ăn ngày mai cho chúng ta? Hoặc giả ai có thể nói, bữa cơm tôi ngày hôm nay đã có được đầy đủ? Đó mới là việc cấp bách nhất của chúng ta, đó mới là việc quan trọng hơn hết. Về phương diện này, học vấn của các bạn chẳng đem lại ích lợi gì, còn tôi thì có thể biến nó trở thành hiện thực.

Nói xong, người chăn nuôi gia súc bèn ẩn mình vào trong rừng rậm, số tiền chặt củi bán được đã đổi thành thức ăn thức uống cho hôm nay và cho ngày mai, đã giải quyết được tình huống đói ăn lâu dài. Về sau bốn người cũng đều đã phát huy được những sở trường của mình.

Câu chuyện này khiến ta rút ra được một kết luận: Công việc mưu sinh không cần đến học vấn cao sâu, cảm ơn sự ban tặng của thiên nhiên, dùng bàn tay cần cù lao động, sẽ sáng tạo ra tất cả.

PHẦN THỨ TƯ

51. NGƯỜI NÔNG DÂN, CON CHÓ VÀ CÁO

Chó Sói và Cáo là những kẻ lẳng giềng rất hư hỏng, ta quyết không thể cho chúng ở yên tại địa bàn hoạt động của chúng được.

Cáo suốt ngày rình mò thám thính đàn gà của người nông dân. Cho dù nó rất xảo trá quỷ quyệt, thế nhưng trước mắt vẫn không có cách gì làm hại tới đàn gia cầm của ông ta được. Cáo vừa thèm nhưng lại vừa sợ mạo hiểm. Tên Cáo già quỷ quái này thật sự đã nghĩ nát óc mà chưa nghĩ được ra cách gì.

- Trời ơi! Biết làm sao đây! - Cáo nói - Con người và đàn gia cầm này ngang nhiên trêu ghẹo làm nhục ta, cũng chẳng có ai trông giữ! Ta đã vắt nát óc suy nghĩ cũng vẫn chưa tìm ra biện pháp gì để đối phó với lão ta, còn lão già nhà quê này lại cứ ngang nhiên nhàn nhả ở lý trong nhà, rồi đem tất cả các loại gia cầm đi bán, nào là gà thối, gà mái đều đã biến thành tiền, lão còn giữ lại một số để ăn. Còn ta, một cao thủ nhà nghề, bây giờ cho dù chỉ bắt được một con gà trống già ta cũng đã sướng rên lên rồi. Chỉ oán trách ông trời lại bắt ta phải làm

công việc của con Cáo này. Ta cần phải tuyên thệ trước Thần núi Ôlimpia và Thần sông Xoticót, để cho họ biết sự lợi hại của ta!

Ngọn lửa phục thù bùng cháy trong trái tim Cáo. Vào một đêm hoa anh túc⁽¹⁾ nở, lợi dụng thời cơ cả nhà người nông dân, kể cả gà trống và chó giữ nhà đều ngủ say như chết, vừa lúc người nông dân quên không đóng cửa chuồng gà, tên cướp Cáo này đã lảng vảng qua lại nhìn ngắm rất lâu, cuối cùng Cáo đã lén vào bên trong chờ đợi. Sau đó Cáo cắn giết bừa bãi, toàn bộ chuồng gà đã thành một bãi gà chết ngổn ngang. Trời vừa sáng, hành vi tàn bạo đã bày ra trước mắt mọi người, gia cầm chết nằm khắp nơi, máu tươi chảy lênh láng, ngay đến cả mặt trời cũng sợ hãi chỉ xuýt nữa đã rơi xuống biển. Tại đây rất giống như cuộc giao chiến giữa Thần Apôlô phản nộ với Atơrit hung tàn, khiến cho quân đội Hy Lạp bị nhiễm bệnh dịch chết mất gần hết, mà đây chỉ là sự việc phát sinh ra trong một đêm. Đối với những con gia cầm bị Cáo giết hại, con nào có thể tha đi được Cáo đều tha đi, những xác chết còn lại nằm ngổn ngang đầy chuồng.

Người nông dân buồn rầu thế nhưng lại không biết làm cách nào, chỉ biết quát tháo trách mắng người hầu và con Chó giữ nhà. Đó là một cách làm cũ kỹ và vô bổ, chẳng có ích lợi gì.

- Trời đất ơi! Cái đồ súc sinh đáng chết, tại sao các người không bị Cáo cắn chết đi? Tại sao khi Cáo vào nhà

⁽¹⁾ Hoa anh túc: Hoa thuốc phiện.

người không cần nó và sửa to lên để bảo động? Người cần phải tìm cách ngăn chặn cuộc tàn sát lớn đẫm máu này chứ? Người cần phải sớm có sự chuẩn bị để đối phó chứ?

- Ngài là ông chủ của gia đình, sự việc này có liên quan mật thiết tới ngài, ngay đến ngài cũng không lưu ý nhìn nhận xem cách của chuồng gà đã khoá chắc hay chưa, ngài chỉ chăm lo tới giấc ngủ của mình, tại sao ngài lại có thể đòi hỏi ở tôi một con chó không có liên quan gì đến sự việc này, căn bản không thể nói đến quan hệ lợi hại để làm lỡ thời gian ngủ được?

Những lời lẽ mà con Chó này giảng giải đúng là đã nói thẳng vào điểm cốt lõi máu chó. Đạo lý này nếu xuất phát từ miệng của người nông dân thế tất đó chính là điều lý luận cao siêu. Thế nhưng nó chỉ là một con Chó bình thường, cho nên không ai coi những lời nói là đúng. Con Chó xúi quẩy này, ngược lại, đã bị một trận no đòn.

Khỏi cần phải nói, bất luận người là ai, khi đã làm chủ một gia đình, lúc bạn đi ngủ tuyệt đối không được quá tin tưởng vào những việc làm của người khác. Bạn cần phải tự tay khoá chắc cửa, sau đó bạn phải là người lên giường ngủ sau cùng. Chỉ cần sự việc này có liên quan tới bạn thế thì tuyệt đối không được uỷ thác cho người khác.

52. NGƯỜI NÔNG DÂN BÊN BỜ SÔNG ĐANUÝP

Trông mặt thì không thể hiểu được lòng người. Đây là lời nói thành thật, chúng ta cũng đã từng nhiều lần

được nghe nói qua. Để tiến thêm một bước chứng thực điểm này tôi có thể lấy ví dụ về Ê Dốp⁽¹⁾, về Xôcrát⁽²⁾ và một người nông dân bên bờ sông Đanuyp⁽³⁾. Hoàng đế La Mã Mác-ôrel đã từng miêu tả qua diện mạo người nông dân này một cách rất sinh động. Xôcrát và Ê Dốp thì mọi người đều đã biết, còn người nông dân này thì cần thiết phải có sự miêu tả sơ lược một chút.

Ở hàm dưới của ông ta mọc một bộ râu dày đặc, rậm rịt, toàn thân có lông, giống hệt một con gấu chó to tướng xấu xí; một đôi mắt giấu sâu ở dưới hàng lông mày rậm, mắt xéch mũi hếch, đôi môi rất dày. Ông ta mặc trên thân chiếc áo ngắn bằng lông dê núi, trên eo lưng buộc sợi dây thừng làm bằng cỏ bắc đèn. Chính là một con người có khuôn mặt như thế này đã từng là đại biểu của các thành thị ven bờ sông Đanuyp. Lúc đó số thành thị này đều không được chắc chắn, tất cả đều bị người La Mã tham lam nhúng tay vào xâm chiếm. Vì vậy vị đại biểu này tới, rồi tiến hành bài diễn giảng như sau:

Hỡi người La Mã, cùng các người, những đại biểu của Viện Nguyên lão⁽⁴⁾ đang ngồi đây nghe ta nói chuyện. Trước tiên, cầu xin Thần minh phù hộ để cho đầu óc của ta loại trừ hết được tà ác và bất nghĩa; cầu xin các vị

⁽¹⁾ Ê Dốp: Nhà viết truyện ngụ ngôn cổ Hy Lạp (thế kỷ 6 trước CN).

⁽²⁾ Xôcrát: Nhà triết học, nhà giáo dục cổ Hy Lạp (469-399 trước CN).

⁽³⁾ Đanuyp: Con sông, tiếng Pháp là *Danube*, tiếng Đức là *Donau*, tiếng Slavo là *Duna*, là con sông lớn thứ hai châu Âu chảy qua Đức, Áo, Séc, Slovakia, Hunggari, Nam Tư, Rumani, Bungari.

⁽⁴⁾ Viện Nguyên lão tức Thượng nghị Viện trong Quốc hội ở nước Nhật nước Anh, cũng gọi là Nguyên lão Viện.

Thần chỉ đạo tư tưởng của ta để không đến nỗi nói ra những ngôn từ sẽ bị khiển trách. Chúng tôi là những người chứng kiến sự trừng phạt của người La Mã tham lam. Họ hoàn toàn là những kẻ lợi dụng lầm lỗi của chúng tôi, chứ không phải là do bản thân họ có những thành tích chiến đấu gì. Hỡi những người La Mã, sẽ có một ngày ông trời đem lại nước mắt và bất hạnh cho các người. Chính nghĩa thuộc về chúng tôi, chúng tôi sẽ cầm chắc trong tay lưỡi kiếm phục thù, trời oán người giận các người, các người rồi sẽ trở thành nô lệ của chúng tôi. Tại sao các người lại bắt chúng tôi phải làm nô lệ của các người? Dựa vào đâu mà nói so với các dân tộc khác các người lại ưu tú hơn? Tại sao các người lại trở thành người chủ của thế giới? Tại sao các người lại đi phá hoại cuộc sống thuần khiết và chất phác này? Chúng tôi đã cấy trồng những đất đai màu mỡ phì nhiêu; Đôi bàn tay của chúng tôi tinh thông bách nghệ, hoàn thành thắng lợi nhiệm vụ canh tác. Các người đã dạy dỗ cho người German biết được những gì? Họ thông minh nhanh trí và dũng cảm, nếu họ cũng tham lam và thô bạo giống như các người, có thể họ đã sớm có loại quyền thế hiện nay của các người, hơn thế họ sẽ biết cách vận dụng như thế nào, chứ không cần phải thi hành chính sách tàn bạo như các người. Quyền thế mà tổng đốc hàng tỉnh của các người sử dụng đối với chúng tôi, khiến người ta khó có thể tin cậy được. Đàn tể của các người đã không còn thần thánh trang nghiêm nữa. Bởi vì các người cần phải hiểu rõ, Thần minh đã bảo hộ chúng tôi. Bởi những hành vi

cần bầy của các người, các thần nhìn thấy đều là sự khủng bố sợ hãi, đều là sự miệt thị đối với Thần và những sự tham lam điên cuồng, ngoài những thứ này ra không có thứ gì có thể thoả mãn được bọn người đến từ La Mã này. Để thoả mãn lòng tham muốn, họ đã cướp đoạt hết thành quả lao động của những người cần cù cấy cấy này. Hãy đuổi cút hết những người La Mã đi, mọi người không còn ai muốn cấy cấy cho họ nữa. Chúng tôi phải rời khỏi quê hương chạy trốn vào trong núi sâu, đã rời khỏi người thân, từ biệt vợ con để làm bạn với những con Gấu đáng sợ. Bởi vì chúng tôi không cam tâm nuôi dưỡng những đứa con bất hạnh, không cam tâm vì để nuôi con cháu đời sau mà phải chịu sự áp bức của quốc gia La Mã. Đối với những đứa con mà chúng tôi đã sinh ra, chúng tôi hy vọng chúng sẽ chết đi sớm nhất để giải thoát hết nỗi đau khổ.

Tổng đốc hàng tỉnh của các người đã khiến cho chúng tôi phải chịu khổ và phạm tội. Hãy đuổi cút các người La Mã đi, những điều mà các người dạy cho chúng tôi là sự mềm yếu và tà ác. Nếu con người không biểu một chút lễ vật, không cho một chút vải với tơ lụa, thì căn bản đừng hòng nhận được một chút xiu bảo hộ nào của luật pháp. Hơn thế, nhiệm kỳ của các quan viên lại dài mãi như vậy.

Những lời nói của ta có thể đã có chút quá đáng, ta sẽ kết thúc tại đây nhé! Những lời tố cáo của ta quá thẳng thắn và thành thực, các người hãy xử tử ta đi!

Bài diễn thuyết đã nói hết, người nông dân đến từ

bờ sông Đanuýp này đã phủ phục dưới đất. Mọi người lặng đi, trố mắt nhìn, họ vô cùng khâm phục tâm linh vĩ đại, trí tuệ thông minh và tài năng hùng biện của người bị bọn chúng coi là con người dã man này. Các Nguyên lão đã phong cho ông ta là quý tộc, cho rằng đây là phần thưởng mà theo lý ông ta đáng được nhận. Tiếp sau đó lại bầu ra một Tổng đốc hàng tỉnh khác. Viện Nguyên lão đã mời ông ta đem bài diễn thuyết lần này viết thành chữ in trên sách để lưu lại làm tài liệu tham khảo khi phát ngôn cho những nhà diễn thuyết đời sau.

Đáng tiếc là người La Mã chưa thể bảo lưu lâu dài được bản thảo bài diễn thuyết này, để đến nỗi bây giờ đã thất truyền!

53. CỤ GIÀ VÀ BA CHÀNG THANH NIÊN

Có một cụ già trên tám mươi tuổi đang trồng cây. Ba chàng thanh niên ở nhà bên cạnh buông ra những lời lẽ bóng gió mát mẻ:

- Nếu nói rằng trồng cây lấy gỗ làm nhà thì còn có thể nghe được. Thế nhưng nhìn ông cụ tuổi tác đã cao như vậy mà vẫn còn trồng cây để làm gì! Nhất định đó là ông già hồ đồ lắm lắm rồi!

- Nói có ông trời ở trên cao! Xin hỏi việc làm này của cụ có thể đem lại ích lợi gì cho cụ nào? Cụ cần phải trường thọ, trẻ mãi không già giống như vị tộc trưởng được nói trong Kinh Thánh mới tốt. Hà tất cụ cứ phải

nhọc lòng làm mệt mỗi trái tim nhân để quan tâm tới tương lai mà ở lứa tuổi tám mươi của cụ không tài nào với tới được. Kể từ hôm nay trở đi, cụ chỉ cần nhớ lại những lỗi lầm đã qua, tu tỉnh lại bản thân mình, đừng có lập ra những kế hoạch xa xôi lâu dài và những dự định không sát với thực tế. Tất cả những điều này chỉ thích hợp cho lũ trẻ chúng tôi làm thôi.

- Sai rồi, những công việc này không chỉ thích hợp với các anh, - Cụ già này lập tức phản bác lại - Mọi sự nghiệp xây dựng sáng tạo đều có được không dễ dàng, hơn nữa cũng không thể vừa làm đã được hưởng thụ sung sướng. Nữ Thần Panca có sắc mặt trắng muốt nõn nà, bà đã nắm chắc được vận mệnh sống của ta và các anh. Sinh mệnh của chúng ta đều chỉ là ngắn ngủi tạm thời, trong số chúng ta rất khó nói ai là người được hưởng thụ sau cùng màu xanh lam của bầu trời và những tia nắng xán lạn, ai có thể nói rằng sinh mệnh của mình được bảo đảm chắc chắn? Con cháu của ta sẽ cảm tạ ta đã để lại bóng râm mát màu xanh này cho chúng, thế thì các anh có nên cấm chỉ những bậc hiền nhân lao động vất vả để tạo ra hạnh phúc cho người khác hay không? Các bậc hiền nhân đã lao động vất vả vì hạnh phúc của người khác, những thành quả mà ta được hưởng thụ ngày hôm nay chính là do hiền nhân đã để lại cho chúng ta. hơn thế, ngày mai vẫn có thể được tiếp tục hưởng thụ, có lẽ còn không chỉ một lần được nghênh đón ánh nắng ban mai ở trước phần mộ các anh đó!

Lời nói của cụ già đã được kiểm nghiệm và chứng

minh. Một trong số ba chàng thanh niên đó phải đi châu Mỹ, anh ta vừa ra khỏi cửa cảng đã bị chết đuối; một người khác vì đền đáp tổ quốc, làm rạng rỡ tổ tông, đã hy sinh trong cuộc chiến tranh; người thanh niên thứ ba khi chiết ghép cây ăn quả, do không cẩn thận bị ngã từ trên cành cao xuống đất đã bị chết ngay.

Cụ già thăm đau đớn xót thương ba chàng thanh niên này mà rơi nước mắt, hơn thế cụ đã khắc nội dung câu chuyện vừa kể lên trên tấm bia mộ của họ.

54. CHUỘT NHỎ VÀ CÚ MÈO

Tuyệt đối không muốn nói những lời như thế này với mọi người: "- Các bạn hãy tới đây để lắng nghe những câu nói nổi tiếng này, lắng nghe một câu chuyện hay tuyệt vời và đặc sắc!". Bởi vì bạn không biết số người đó có thích câu chuyện này giống như bạn hay không, thế nhưng có một điều ngoại lệ của câu chuyện, bởi vì câu chuyện này rất ly kỳ, thậm chí đã không giống như câu chuyện có thật, mà lại giống như là một câu chuyện ngụ ngôn.

Có một cây Tùng mục nát đã bị chặt đổ, đây là hang tổ của một con Cú mèo. Con chim đã từng làm người phát ngôn của Attolôt, nó luôn luôn đậu nghỉ ở trong hốc cây vừa ướt lạnh lại vừa tối tăm này. Vì năm tháng trôi qua đã lâu, thân cây đã bị mối kiến đục ruỗng. Trong số rất nhiều cư dân sống trong hốc cây, còn có rất nhiều những

con chuột nhỏ không có chân, số chuột nhỏ này con nào cũng đều béo mập. Cú mèo đã dùng mỏ sắc nhọn của mình cắn những con Chuột trở thành tàn phế không có chân, sau đó, thả chúng vào trong đồng thóc để nuôi dưỡng. Nên biết rằng, cách làm này của Cú mèo tự có đạo lý riêng của nó.

Trong quá khứ Cú mèo từng bắt được Chuột, thế nhưng số chuột mà Cú mèo bắt được này đều đã chạy trốn ra khỏi nhà của nó. Để phòng trừ sự việc tương tự tái diễn, Cú mèo hung ác đều cắn những con Chuột sau khi nó đã bắt được trở thành tàn phế. Chuột không có chân, điều này rất tiện lợi cho Cú mèo, muốn ăn lúc nào thì ăn tùy theo ý thích. Mỗi ngày ăn một con là hợp lý, vừa giải quyết được vấn đề một lần ăn không hết được cả đàn lại phù hợp với đạo dưỡng sinh. Tức thì Cú mèo cũng đã có dự định lâu dài và xa xôi giống như con người, vì không để cho Chuột cùng chết, thậm chí Cú Mèo đã mang lại cho Chuột những thức ăn như thóc gạo. Từ đó về sau, các môn đồ của phái Đêcắc⁽¹⁾ phải chăng là vẫn còn kiên trì loại quan điểm này, tức là loài Cú Mèo không biết suy nghĩ, vấn đề chỉ có thể coi đó là chiếc đồng hồ báo thức và máy móc được thôi. Nguyên nhân nào đã thúc đẩy Cú Mèo trước hết biến vật bắt được trở thành tàn phế, sau đó lại nuôi dưỡng thúc đẩy cho béo? Nếu điều này không được coi là sự tư duy, thì ta không biết còn có những thứ

⁽¹⁾ Đêcắc (René Des Cartes) nhà triết học, toán học, vật lý học Pháp (1596-1650).

gì mới có thể được gọi là tư duy nữa.

Xin bạn lại nghe tiếp xem một số đạo lý của Cú Mèo: "- Lũ Chuột sau khi bị bắt đều muốn chạy trốn, bắt đắc dĩ đành phải ăn thịt chúng đi. Thế nhưng ăn một lần hết cả đàn lại là điều không thể thực hiện được, hơn thế, vì những nhu cầu bức thiết về sau, cần phải dự trữ một số thức ăn, vì thế phải nghĩ ra biện pháp nuôi dưỡng Chuột, lại không để cho Chuột chạy trốn. Nghĩ đi nghĩ lại chỉ có thể bắt Chuột phải tàn phế mà lại không thể chạy trốn được!".

Bây giờ thì tốt rồi, mời bạn hãy tìm ra biện pháp nào giải quyết càng tốt hơn của con người so với biện pháp này, bạn hãy trả lời ta một cách rõ ràng minh bạch, phương pháp tư duy của Arixtốt⁽²⁾ và các giáo sư học trò của ông là loại phương pháp tư duy nào?

Điều này đã không thể gọi là ngụ ngôn được nữa rồi. Sự việc này cho dù có sắc thái truyền kỳ, khiến cho người ta khó có thể tin được, thế nhưng đích thực nó đã từng tồn tại. Có lẽ ta đã khoa trương cách làm của Cú mèo, bởi vì thực sự ta không cho rằng động vật, đặc biệt là Cú mèo có thể có được phương pháp tư duy tốt như vậy. Thế nhưng kiểu khoa trương vẫn được tồn tại ở trong thơ ca, đặc biệt là trong phong cách sáng tác mà tác giả thường sử dụng.

⁽²⁾ Arixtốt (Aristotles) nhà triết học, nhà tư tưởng Hy Lạp cổ đại (384-322 trước Công nguyên).

55. MÈO GIÀ VÀ CHUỘT NHẤT

Có một con Chuột nhất chưa từng trải sự đời, cho rằng chỉ cần xin tha, chỉ cần dùng lời lẽ khéo léo lừa dối được Lamina Grôbít thì con Mèo già đó sẽ có thể mềm lòng.

- Xin hãy tha mạng sống cho tôi, một con chuột nhất nhỏ bé như tôi thế này, lượng cơm ăn của tôi liệu có thể trở thành gánh nặng của nhà này được không? Theo cách nhìn nhận của ngài, tôi có thể khiến cho bà chủ và mọi người trong nhà vì tôi mà phải đói hay không? Một hạt lúa mạch cũng đủ cho tôi ăn được no, một hạt đào cũng có thể làm cho bụng tôi tròn căng như cái trống. Hiện tại tôi rất gầy, hãy đợi một thời gian nữa tôi béo lên một chút, sẽ để cho cậu ấm của ngài dùng bữa nhé!

Mèo nói với Chuột nhất:

- Người đã sai lầm lớn rồi đó, những lời này nói để cho ta nghe đó sao? Những lời nói của người có khác gì nói cho kẻ điếc nghe? Người muốn một con Mèo, hơn nữa, lại là một con Mèo già tha tính mạng cho người ư, đó là điều không thể được! Làm việc phải theo đúng quy củ, người phải xuống địa ngục, người phải tìm lấy cái chết! Sau này các con của ta sẽ có đầy đủ cơm ăn!

Mèo già nói xong bèn cắn chết Chuột nhất.

Từ câu chuyện ngụ ngôn này có thể rút ra được bài học như sau: Những người thanh niên thường có nhiều

mộng tưởng, cho rằng mình có thể giành được tất cả thế giới này; còn những người già thì lòng dạ rắn như sắt thép và giá lạnh như băng tuyết.

56. RỪNG RẬM VÀ NGƯỜI ĐÓN GỖ

Có một người đón gỗ, vừa mới chặt đã gãy mất cán rìu. Chiếc cán gỗ này cũng đến lúc phải vứt bỏ. Chiếc cán gỗ bị vứt bỏ này nếu dựa vào việc trồng cây bây giờ để thay thế, đó sẽ là điều không thể được, bởi vì cây gỗ lớn lên đòi hỏi phải mất thời gian rất lâu.

Tức thì người đón gỗ cúi đầu cầu xin Rừng rậm, cho phép anh ta được nhẹ nhàng chặt một cành cây để làm chiếc cán rìu. Anh ta bảo đảm nói rằng mình sẽ đi tới nơi khác sử dụng công cụ này để sinh sống, khiến cho rất nhiều cây Sồi, cây Tùng tiếp tục sinh trưởng sầm uất ở nơi đây, để cho tất cả mọi người được thưởng thức phong cảnh dập dờn sóng gió của khu rừng bát ngát rậm rạp này.

Rừng Rậm hiền lành chất phác đã cung cấp phương tiện thuận lợi cho anh ta, kết quả biết hối hận thì đã quá muộn.

Sau khi người đón gỗ tra được cán rìu tốt vào rồi, tên tiểu nhân bội tín bội nghĩa này đã dùng rìu chặt đổ những cây gỗ vốn là ân nhân của anh ta, một cách không thương tiếc.

Rừng Rậm rên rỉ buồn rầu than vãn, ân huệ nhân

từ của Rừng đã dẫn tới nỗi đau khổ cho mình.

Đây chính là những hành vi xấu xa diễn ra trong xã hội của con người và triết lý xử thế của những kẻ theo đuôi. Chúng đã lấy oán trả ân. Những ví dụ như thế này nhiều không sao kể hết, khiến con người rất phiền lòng. Hãy nhìn xem, biết bao nhiêu cảnh non xanh nước biếc gặp phải sự phá hoại thê thảm như thế này, thật sự đã khiến con người phải đau lòng buốt óc. Trời hỡi! Ta lớn tiếng kêu gào chỉ là điều phí công vô ích, bởi vì những kẻ vong ân bội nghĩa và những hành vi lừa đảo vẫn ngang nhiên hoành hành.

57. NHÀ TRIẾT HỌC

Có một nhà triết học sinh ra ở Sikita, sống giản dị chất phác, sắc mặt nghiêm nghị lạnh lùng. Để tìm kiếm một cuộc sống tốt đẹp sung sướng hơn, ông ta đi du lịch tới Hy Lạp.

Trên đường du lịch, ông ta gặp một vị Thánh hiền có hình dạng rất giống ông già Viếcgilơ⁽¹⁾. Vị Thánh hiền này có thể sánh kịp với quốc vương, sống cuộc đời lạng lẽ giống như Thần Tiên, coi công việc làm đẹp vườn rừng là hạnh phúc của mình.

Nhà triết học bái kiến vị Thánh hiền trong vườn. Chỉ nhìn thấy trong tay ông ta cầm một chiếc kéo tỉa

⁽¹⁾ Viếcgilơ (Publius Virgilius Maro) Nhà thơ La Mã cổ đại (70-19 trước Công nguyên).

cảnh, đang cắt bỏ những cành thừa của cây ăn quả. Ông ta cắt cành này, tỉa cành kia, tu sửa rừng quả tự nhiên. Công việc lao động cần cù của vị Thánh hiền đã đem lại cho ông vụ thu hoạch rất lớn.

Túc thì nhà triết học bèn xin được chỉ bảo:

- Tại sao lại làm tổn hại cành cây như vậy? Làm hại cây cối đáng thương như thế này có thể nói là người thông minh được hay không? Hãy bỏ ngay chiếc kéo cắt cành phá hoại ở trong tay kia xuống đi! Thuận theo tự nhiên, hãy để cho chiếc kéo này hoàn thành nhiệm vụ của nó! Không cần phải chặt đốn, chúng cũng sẽ già và chết.

Thánh hiền nói:

- Ta chặt đốn hoặc cắt tỉa những cành cây thừa, số cành lá còn lại sẽ mọc lên càng rậm rạp, xanh tốt!

Túc thì nhà triết học liền trở về khu vườn lạnh lẽo của nhà mình, cũng cầm lấy chiếc kéo tỉa cành, không một phút giây ngừng nghỉ luôn cắt bỏ những cành cây. Hơn thế, ông ta còn khuyên nhủ những người hàng xóm, bạn hữu đều đến tiến hành việc cắt cành. Ông ta đã cắt bỏ những cành cây tốt nhất, đã vi phạm quy luật tự nhiên, đã không xem thời tiết cũng chẳng phân mùa vụ, chẳng kể ngày đầu tháng hay là ngày rằm, chặt đốn loạn vườn cây ăn quả của nhà mình. Vì thế, chẳng bao lâu các cây ăn quả đều khô héo tàn tạ, cuối cùng đều đã chết hết.

Những việc làm bừa bãi của nhà triết học này đã biểu hiện rõ hành vi gàn dở của phái Xtôca thực sự thiếu năng lực phán đoán. Từ nơi sâu thẳm trong tâm linh

chúng ta, những kích thích tình cảm và ý niệm dục vọng, điều thiện và điều ác, thậm chí cả những tâm nguyện thuần khiết nhất của họ, toàn bộ đều đã bị tiêu trừ hết.

Xuất phát từ lập trường của ta, đối với loại người này cần phải đề xuất khuyến nghị. Từ trong lòng chúng tôi, họ đã xoá bỏ hết những công năng chủ yếu của cuộc sống, khiến cho con người còn chưa chết mà như đã chết.

58. BÒ CÁI, SƠN DƯƠNG CÁI, CỪU CÁI VÀ SƯ TỬ HỢP TÁC ĐI SĂN

Tương truyền rằng Bò cái, Sơn Dương cái và em gái của nó là Cừu cái cùng với lãnh chúa ở cách rất gần, một con Sư tử hồng hách kiêu ngạo, hợp tác cùng đi săn bắt, còn ước hẹn với nhau cùng phân chia hưởng thụ những vật phẩm đã bắt được. Ngày hôm đó, một con Hươu đã rơi vào trong lưới của Sơn dương cái, nó lập tức đem con Hươu săn được giao cho mọi người cùng xử lý. Sau khi mọi người tới đông đủ, Sư tử bấm đốt ngón tay nhắm tính rồi nói:

- Bốn chúng ta phân chia đều con Hươu này ra!

Sau đó Sư tử phân chia vật săn được thành ra bốn phần. Trước tiên, với danh nghĩa là vua của loài thú, Sư tử đã lấy đi phần thứ nhất, rồi nói:

- Phần này cần phải thuộc về ta, bởi vì ta là Sư tử, đối với điều này mọi người không được có ý dị nghị. Phần thứ hai, nói về quyền lợi, vẫn phải thuộc về ta. Nói tới

quyền lợi, mọi người cần phải hiểu rõ, đó chính là quyền lợi của kẻ mạnh nhất. Lại bởi vì ta rất anh dũng, thế thì ta vẫn phải hưởng thụ phần thứ ba. Đối với việc nói tới phần thứ tư ấy mà - Sư tử dừng lại một lát, rồi uy nghiêm đưa mắt nhìn tất cả một lượt, nói - Trong số các người, kẻ nào không đồng ý thuộc về ta, ta sẽ lập tức đòi mạng sống của kẻ đó!

59. CHÓ CẢI MƯỢN PHÒNG

Người bạn bằng lòng đem ngôi nhà cỏ của mình cho Chó săn mượn để ở tạm. Và thế là, Chó săn đã sắp xếp đến ở trong căn nhà cỏ của bạn, nó đã đóng chặt cửa chuyên tâm sinh đẻ. Trải qua một thời gian, người bạn nhìn thấy nó đã đẻ con rồi bèn chuẩn bị dọn về nhà để ở. Chó săn cầu xin cho nó kéo dài kỳ hạn thêm nửa tháng nữa, lý do là hiện tại các con của nó vừa mới học đi. Tức thì lời thỉnh cầu của nó nhận được sự đồng ý. Sau nửa tháng trôi qua, theo đúng hẹn người bạn đòi Chó săn phải trả lại phòng ở và đồ dùng trong phòng. Lần này Chó săn lộ rõ bộ mặt hung ác, nó nhe răng nói:

- Ta đang chuẩn bị dọn ra khỏi nhà ngươi, thế nhưng điều cần xem xét phải chăng là nhà ngươi có đủ bản lĩnh bắt ta phải dọn đi!

Thì ra tới lúc này, các con của Chó săn đều đã lớn, con nào cũng cường tráng, hung ác.

Cho kẻ xấu vay mượn đồ đạc sớm hay muộn rồi cũng

sẽ khiến cho bạn phải hối hận. Tới khi muốn đòi lại đồ vật thì càng cần phải sử dụng các loại phương thức lời lẽ, vũ lực. Đối với loại người này nếu bạn kính nó một tấc thì nó sẽ chiếm của bạn một thước!

60. ĐÔI TAI CỦA THỎ RỪNG

Một con dã thú có sừng do không cẩn thận đã lao vào Sư tử, vô ý làm nó bị đau, khiến Sư tử giận dữ nổi trận lôi đình. Để ngăn chặn lại phát sinh ra những sự việc tương tự, Sư tử tuyên bố: "Ở trong lãnh địa của ta, cần phải đuổi tất cả những loài động vật có sừng đi!". Tức thì Dê đực, Bò đực lập tức dọn nhà đi, Hươu vằn và Hươu đực cũng lập tức chuyển đi. Tất cả đều lo lắng tránh đi không kịp, khiến cho cả đàn thú đều hoảng hốt bất an. Có một con Thỏ rừng vô tình nhìn thấy cái bóng đôi tai của mình, sợ rằng có ai lăm lờ cho rằng đôi tai dài của nó là sừng, nói tai thành sừng, tức thì nó cũng vội vàng chuyển đi.

- Tạm biệt nhé! Người hàng xóm Dế mèn của ta - Thỏ nói - Ta không thể không rời khỏi nơi này, bởi vì người khác có thể coi đôi tai của ta thành sừng cho dù đôi tai của ta còn ngắn hơn tai của Đà điểu, ta vẫn cứ suốt ngày lo lắng sợ sệt.

Dế mèn trách hỏi:

- Đấy cũng gọi là sừng à, anh coi tôi là thằng ngốc hay sao? Đây là đôi tai mà Thượng đế đã ban cho anh!

- Người ta sẽ nói tai thành sừng đó! - Thỏ nhút nhát nói - Còn có thể coi đây là sừng của loài thú một sừng đó. Cho dù tôi có phũ nhận cũng uống công vô ích, lý do và điều kháng nghị của tôi đều sẽ bị cho rằng đó là hành vi của kẻ điên.

61. KẺ GIANG HỒ BỊP BỢM

Những kẻ giang hồ bip bộm trong thế gian chưa bao giờ tuyệt chủng, học vấn của thuật lừa đảo này, từ xưa tới nay có rất nhiều bậc thầy lớn. Trong số đó, có kẻ bước lên đài biểu diễn những tiết mục nguy hiểm kinh hoàng, có kẻ vào trong thành thị huênh hoang lừa bip, tự xưng là đã vượt hơn được Xixêrô⁽¹⁾. Đã từng có một kẻ giang hồ bip bộm, hấn mở miệng khoác lác trời biển, tự xưng đại sư hùng biện, vô địch nhất đời, có thể khiến cho kẻ ngu dân, lão nhà quê, thằng ngốc và kẻ xuẩn đều biến thành người tài nói năng, giỏi biện luận.

- Đúng vậy! Thưa các ngài, thứ mà ta nói là kẻ ngu xuẩn, lũ súc sinh và những con lừa. Các ngài có thể dắt một con Lừa tới cho ta, một con Lừa ngu dân nhất, ta cũng có thể biến nó trở thành một đại sư có học vấn mặc áo khoác dài đen của học giả.

Sau khi nhà vua nghe nói đến sự việc này, bèn mời hấn tới làm giáo sư Tu từ học, còn nói:

⁽¹⁾ Xixêrô còn gọi là Xixêrông (Marcus Tullius Cicero) nhà triết học, nhà hùng biện, nhà chính trị La Mã cổ đại (106- 43 trước Công nguyên).

- Ở trong chuồng ngựa của trăm có một con Lừa, trăm muốn biến nó thành một nhà diễn thuyết, bởi lẽ nó rất có tinh thần.

Tên bịp bợm lập tức trả lời:

- Tâu bệ hạ, nguyện vọng của bệ hạ nhất định có thể biến thành hiện thực!

Thế là tên bịp bợm nhận được một khoản tiền thưởng lớn, hắn còn ước hẹn sau mười năm, nhất định sẽ khiến cho con Lừa này giành được học vị. Nếu không, hắn tình nguyện trước đám đông trong phiên toà đại hình, hắn sẽ khoác dây thòng lọng vào cổ, để cho người khác treo cổ giết chết mình, lại lấp thêm một đôi tai lừa, đằng sau lưng còn viết lên những lời hứa của mình.

Một viên quan hầu cận nói với tên bịp bợm, mười năm sau nhất định hắn sẽ bắt nhà hùng biện này bước lên giá treo cổ. Hắn còn chế giễu nói, một người bị tội treo cổ trước khi chết nhất định sẽ có phong thái đường hoàng, dáng vẻ uy nghi, mong rằng tới lúc đó người ấy có thể phát biểu một bài diễn thuyết có kỹ năng nghệ thuật hoàn mỹ trước quần chúng tới dự phiên toà. Hơn nữa bài diễn thuyết đó cần phải bi tráng, cảm động lòng người, phong cách cần phải giống như phong cách một nhà diễn thuyết thường được gọi là tên "ăn cắp vặt".

Tên bịp bợm tiếp lời, nói với vẻ xảo trá:

- Trước khi mãn hạn kỳ học tập này, nhà vua, tôi, hoặc giả là con Lừa, một trong ba thứ này đều có khả năng đã chết.

Tên bịp bợm nói thực có lý, kỳ hạn học tập mười

năm thực sự là rất hoang đường, bởi vì trong thời gian dài như vậy, trong ba thứ khẳng định sẽ có một thứ chết đi, nếu không tin cứ đợi đó mà xem!

62. CHIM ƯNG VÀ BỒ CÂU

Có một lần, Thần Chiến tranh quấy đảo làm cho cả bầu trời rối loạn, vì một vấn đề nhỏ bé mà đàn chim đã phát sinh tranh chấp. Đàn chim muốn nói ở đây không phải là chỉ loại chim bay vào trong sân của mọi nhà mỗi khi mùa xuân đến, cũng không phải nói tới những con chim Bồ câu kéo xe cho bà mẹ của Thần Tình yêu, mà là nói tới một đàn chim Ưng. Bọn chúng từng con một đều mỏ khoằm vuốt sắc, chỉ vì một con Chó chết mà chúng đã tranh giành, giết hại lẫn nhau. Nói một cách không hề khoa trương, lúc đó đây trời là cảnh gió tanh mưa máu, nếu miêu tả tường tận những chi tiết nhỏ, điều đó thực sự đã khiến người ta căng thẳng tới nghẹt thở. Rất nhiều thủ lĩnh bị chết trận, rất nhiều anh hùng bị tử vong, Prômê-tê⁽¹⁾ bị tù ở trên núi Cápcadơ cũng phảng phất nhìn thấy ánh nắng ban mai của khổ hình sắp sửa kết thúc. Nhìn thấy đàn chim Ưng anh dũng chiến đấu kịch liệt khiến cho con người vui mừng, thế nhưng nhìn thấy chúng sau khi tử chiến từ trên trời rơi xuống lại khiến cho người ta cảm thấy đau buồn. Anh dũng linh hoạt, tập kích xảo trá, tất cả mọi thủ đoạn không gì

⁽¹⁾ Prômê-tê: Thần đem hạnh phúc cho loài người bằng cách lấy trộm lửa của trời cho con người và truyền dạy nhiều nghề - Theo thần thoại Hy Lạp.

không sử dụng hết sức. Cuộc chiến tranh cuồng nhiệt đã khiến cho hai đàn chim Ưng không nhường nhịn nhau, không từ một thủ đoạn nào, trên bầu trời tràn đầy không khí âm u và sợ hãi, trên chiến trường biên cương phơi đầy những xác chết, trong phút chốc âm tào địa phủ cũng bị những xác chết lên chặt cứng. Tình cảnh khủng khiếp này đã dẫn tới sự thương xót của một loài chim khác. Loài chim này gọi là Bồ câu. Bồ câu dịu dàng thành thực, lông cổ thường bị biến đổi màu sắc. Bồ câu muốn lợi dụng địa vị trung lập của mình, tiến hành điều đình đối với cuộc ác chiến này, chúng cử sứ giả nỗ lực hoà giải, cuối cùng đàn chim Ưng đã ngay lập tức ngừng chiến, nghênh đón hoà bình. Thế nhưng có điều đáng buồn là, đàn Bồ Câu không những không nhận được sự cảm tạ của đàn chim Ưng, ngược lại, đã trở thành vật hy sinh của đôi bên. Đàn chim đang chết này tiếp liền sau đó đã không tuyên bố mà bất ngờ gây chiến với tất cả loài chim Bồ câu. Đàn chim Bồ câu ở trên đồng ruộng, thị trấn, thôn làng hầu như đều bị giết chết hết. Những con chim Bồ câu đáng thương tự nhiên lại đi điều đình một cuộc tranh chấp đã man đến như vậy, thực sự đã quá không thức thời.

Cần ghi nhớ kỹ, đối với kẻ ác cần phải vĩnh viễn chia ra để trị, có như vậy thì sự an toàn của người khác trên thế giới này mới được bảo đảm. Cần phải khiến cho giữa những kẻ ác tự sản sinh ra mâu thuẫn tranh chấp, nếu không bạn đừng hòng sống yên ổn với chúng. Đương nhiên đây chẳng qua chỉ là tùy tiện nói, kỳ thực cần phải giữ sự yên lặng mới đúng.

63. NGƯỜI ĐÀN BÀ BÓI SỐ

Sự hình thành của dư luận thường là rất ngẫu nhiên, thế nhưng nó lại thường đẩy lên một loại một thời thượng. Loại lời giáo đầu này, ta có thể rập khuôn áp dụng với mỗi người. Tất thấy đều là âm mưu, cố chấp và thành kiến, không có một chút nào hoặc giả có rất ít điều chính nghĩa đáng nói. Đây là một loại phong khí, thế không thể ngăn chặn được, đối mặt với tình huống này bạn còn có biện pháp gì nữa không? Đành phải để mặc cho nó trở thành một của một thời. Trước kia đã như vậy và trong tương lai cũng sẽ như vậy.

Có một người đàn bà xem bói cho người ở Paris. Mỗi khi gặp sự việc, mọi người đều chạy đến lắng nghe ý kiến của bà ta. Ví dụ có ai bị mất một mảnh vải rách, ai có tình nhân, người chồng quá thật thà lại hay sợ vợ, bà vợ hay nổi nóng, bà vợ hay đánh ghen... mọi người đều chạy tới chỗ người đàn bà xem bói đó, cốt để lắng nghe những lời họ muốn nghe. Tài năng của người đàn bà xem bói này là ở chỗ giỏi nói những lời đường mật phỉnh phờ, trong miệng tâm niệm một số từ, mạnh dạn suy đoán tâm ý của đối phương, cộng thêm vài lần có sự phù hợp ngẫu nhiên, cho nên các miếng võ luôn luôn có tác dụng. Cuối cùng đã khiến cho mọi người phải lớn tiếng gào to lên bà ta bói toán rất chuẩn, giỏi như thần. Vì vậy, người đàn bà bói số này mặc dù ngu ngốc hết mức, nhưng vẫn được mọi người

coi là người Tiên thông suốt với Thần. Bản thân bà ta ở trong căn nhà rách nát nhưng trong hầu bao đựng đầy tiền bạc, không dựa vào con đường sinh ra tiền tài nào khác, chỉ dùng tài năng này đã kiếm được khoản tiền lớn, bà ta đã mua được chức vụ, mua được chức quan cho chồng, còn mua được một căn nhà mới rồi dọn đến ở.

Sau đó căn nhà rách nát này lại có một người khách mới là đàn bà vào ở. Tức thì mọi người trong toàn thành phố, các cô gái, những người làm thuê, các bậc tiên sinh có danh phận, nói tóm lại, mỗi người đều vẫn tới đây để xem bói như trước, bởi vì căn nhà rách nát này đã được coi là hang động của cô đồng Xipiê nổi tiếng. Người đàn bà này cũng giống như người đàn bà ngày trước, rất đông khách tới nhà để xem bói. Người đàn bà này giỏi chơi bời, thạo nói năng, gặp ai cũng nói: "Ta biết xem bói ư? Điều này thật sự là lời nói đùa! Trời ơi, thưa các ngài, ta một chữ bẻ đôi cũng không biết, ngoài biểu chữ cái ra, đôi mắt ta chỉ biết một màu đen thôi!". Những lời tuyên bố này không hề có chút tác dụng nào, mọi người vẫn cứ đến mời bà ta bốc quẻ xem bói cho. Và như vậy, bà ta đã cóp nhặt được một khoản tiền bạc lớn, vả lại bà ta cũng chẳng phải mệt nhọc tốn công sức gì, thế mà thu nhập lại hơn hẳn hai vị luật sư. Có điều đáng nêu ra là những đồ dùng ở trong căn nhà rách nát này được bày biện theo thói quen của bà ta, một cái chõ cùn, bốn cái ghế gãy chân, khiến cho căn nhà rách nát thể hiện rõ một không khí của yêu quái, thần bí.

Giả sử người đàn bà này trải thảm ở trong phòng

khách, nói lời thật thà, mọi người đều sẽ cười chế giễu bà ta. Căn phòng rách nát mới có thể tạo ra được không khí, thanh danh của người bói số có mối liên hệ gắn liền với căn nhà xấu xí chật hẹp. Người đàn bà bói số trước vì đã mua được căn nhà mới dọn đi, rồi bỏ ngôi nhà rách nát, cho nên việc làm ăn vắng vẻ lạnh lùng, đành cứ phải ở nhà chờ đợi xuông.

Biến hiệu có thể lôi kéo hấp dẫn khách hàng. Bên trong Tòa án, luật sư áo mũ không chỉnh tề, vẻ ngoài luộm thuộm lôi thôi đã kiếm được nhiều tiền nhất, bởi vì mọi người coi ông ta là một nhà nổi tiếng, ở đằng sau luôn luôn có một đám người bám theo, chăm chú lắng tai nghe những lời giáo huấn của ông ta. Mọi người hãy nói thử xem, điều cuối cùng này là vì cái gì?

64. MÈO VÀ CHUỘT

Có bốn loài động vật khác nhau: Con Mèo ăn trộm phomát, con Chuột cắn rách mắt lưới, Cú Mèo không gặp vận may và Chồn hôi thân mình dài ngoẵng. Bè lũ phạm pháp này luôn luôn ra vào trong hốc cây tùng già hoang dại. Tức thì vào lúc chập tối có người bủa lưới vây xung quanh hốc cây khô. Từ lúc sáng sớm Mèo đã ra ngoài kiếm ăn, quang cảnh tối đen trước lúc trời sáng đã khiến nó không nhìn rõ chiếc lưới bủa vây. Nó đã bị sa vào trong lưới, phải đối mặt trước cái chết. Hoảng sợ quá nó lập tức gào to: "Cứu tôi với!". Ngay lập tức Chuột chạy

tối. Một con vật giẫy giụa tuyệt vọng ở trong lưới, còn một con thì sung sướng trước tai họa của người khác. Chuột nhìn thấy kẻ thù bị sa vào trong lưới, khỏi phải nói nó sung sướng tới mức độ nào. Lúc này con Mèo đáng thương mở miệng nói:

- Bạn thân yêu ơi, sự quan tâm chăm sóc tận tình của bạn đối với tôi, mọi người ở trên đời này đều biết cả. Bạn hãy mau mau giúp tôi từ trong lưới này trốn thoát ra ngoài đi! Có ông trời làm chứng, trong toàn bộ loài Chuột tôi đặc biệt rất yêu quý bạn, tôi luôn luôn có tình cảm trung thực đối với bạn, tôi yêu quý bảo vệ bạn giống như yêu quý và bảo vệ con người của mắt mình. Vì vậy, tôi chưa bao giờ phải hối hận, hơn thế tôi vẫn phải cảm ơn các vị Thần linh, luôn luôn khẩn vái họ, giống như tất cả những con Mèo thành kính, sáng sớm mỗi ngày đều cầu nguyện. Tôi bị khốn ở trong chiếc lưới này, tính mạng của tôi đang nằm trong tay bạn, cầu xin bạn hãy cắn nát chiếc lưới này ra giúp tôi đi!

- Làm như vậy thì tôi sẽ có ích lợi gì? - Chuột hỏi.

Mèo lập tức trả lời:

- Tôi xin thề, tôi sẽ vĩnh viễn là người bạn của bạn, bạn có thể tùy tiện sai khiến tôi. Bạn cứ yên tâm, tôi không thể để ý tới những ánh mắt của thế tục, kiên quyết bảo vệ bạn, tôi sẽ quyết vì bạn mà tiêu diệt lũ Chồn hôi và loài Cú mèo, bởi vì chúng nó đều có oán hận với bạn.

Nghe xong Chuột nói:

- Đồ ngốc! Ta làm sao có thể cứu được người? Ta còn chưa ngốc đến mức độ như vậy đâu!

Nói xong Chuột bèn quay đầu bước về nhà mình. Lúc này, Chuột phát hiện Chồn hôi đang rình ở gần hốc cây, tức thì vội vàng trèo lên cây, bò lên tới chỗ cao lại nhìn thấy Cú mèo, đúng là nguy cơ rình rập tứ phía! Trốn thoát là điều quan trọng nhất. Bất đắc dĩ, Chuột đành phải quay trở lại chỗ Mèo, giúp đỡ Mèo thoát khỏi khốn khó. Chuột đã cắt đứt một mắt lưới, tiếp đó lại cắn đứt từng mắt lưới nữa, cuối cùng đã giải cứu được con Mèo giả vờ lương thiện ra ngoài. Chính trong lúc này, người bủa lưới bước tới, hai người bạn đồng minh vừa mới liên kết vì lợi ích của mỗi bên đã tẩu thoát nhanh như bay. Đợi cho hơi thở mệt nhọc vừa bình ổn, Mèo đã phát hiện ra Chuột - người bạn đồng minh mới này đang chăm chú nhìn từ nơi xa, đang hết sức cảnh giác đề phòng mình.

- Trời hỡi! Người anh em! - Mèo nói - Chúng ta hãy ôm hôn nhau đi! Tình thân và tình cảm cảnh giác của bạn đã làm cho trái tim tôi rất đau đớn, như vậy là người anh em đã coi bạn là thù rồi đó. Lẽ nào tôi có thể quên được, ngoài Thượng đế ra, bạn là người khiến cho tôi đã giành được cuộc đời mới!

- Thế nhưng - Chuột tiếp lời - Tôi không thể quên được phẩm tính của bạn, chẳng có bất kỳ lời hứa nào có thể khiến cho một con Mèo phải chịu cảnh trời buộc. Sự liên minh câu kết trong tình trạng đôi bên đều nguy cấp, ai có thể tin tưởng được đó là chỗ dựa đáng tin cậy?

65. CON CÁ VÀ CON CỐC

Tất cả các hồ ao lân cận đều bị chim Cốc đặt chân tới, ao cá và hồ nước là nơi ở tốt đẹp để cho chim Cốc ăn uống, nghỉ ngơi, cho nên thức ăn của Cốc luôn luôn rất ngon lành. Thế nhưng theo năm tháng, tuổi tác ngày càng tăng cao, sức lực ngày càng suy yếu, mức độ ăn uống vốn có khó có thể tiếp tục được, cho nên mỗi ngày một kém sút. Con chim Cốc này mắt đã hoa mờ không nhìn rõ dưới đáy nước nữa, lại không có lưới để bắt cá, đành phải thường xuyên chịu đựng cảnh đói đầy dỗi khổ. Biết làm sao đây? Cảnh đói khổ bức bách, trong lúc cực kỳ khó xử, Cốc đã nghĩ ra một mưu kế hay. Cốc đậu trên bờ ao nhìn thấy một con Tôm, bèn nói với nó:

- Hỡi người cộng tác tốt bụng của ta ơi, ta có một tin tức quan trọng cần phải nói cho mọi người biết: Đại họa sắp sửa giáng xuống đầu mọi người đó. Một tuần lễ sau người chủ của ao này sẽ thả lưới bắt hết tôm cá đó!

Tôm nghe nói, vội vàng đi thông báo tình hình cho mọi người biết. Một thời gian sau mưa gió đầy trời, tràn ngập không khí kinh hoàng. Các động vật ở dưới nước đều chạy cả ra ngoài, tập trung tại một chỗ cử đại biểu tới yết kiến con chim nước này.

- Kính thưa chim Cốc đại nhân, tin tức này ngài nhận được từ đâu? Những điều ngài nói có thể tin cậy được không? Ngài có biện pháp nào có thể giải cứu được

không? Chúng ta phải làm như thế nào mới tốt được đây?

- Đổi sang ao hồ khác - Chim Cốc trả lời không để cho đối phương phải nghi ngờ.

- Thế nhưng chúng tôi phải đổi như thế nào?

- Mọi người không cần phải lo lắng, ta cũng có thể đem các người từng người một tới gần chỗ ở của ta. Chỉ có Thượng đế mới biết được con đường này, không có nơi nào ở trên thế giới kín đáo hơn nơi này. Đây là một ao cá do thiên nhiên sinh ra, loài người độc ác xấu xa không thể biết lối tới đó được. Ao cá này có thể khiến cho toàn thể các bạn giành được một cuộc sống mới.

Tất cả mọi Tôm, Cá đều tin tưởng vào lời nói của chim Cốc. Tức thì từng loài thủy tộc, từng con một đều được chim Cốc đưa đến dưới một hang đá mà con người cũng hiếm có dịp nhìn thấy. Tại đây, chim Cốc, loại chim giả quân tử này đã đưa tất cả loài thủy tộc giam giữ ở trong một hào nước dài và hẹp, nước cạn nhìn thấy đáy. Chim Cốc muốn bắt chúng thật là dễ dàng như trở bàn tay, muốn sao được vậy.

Bài học mà loài Tôm, Cá dùng sinh mệnh của mình để đổi lấy đã nói cho chúng ta biết: Vĩnh viễn không thể tin tưởng được những lời nói của kẻ ăn thịt người. Đương nhiên, kỳ thực loài Tôm, Cá ẩn thân ở trong bụng chim Cốc vẫn không thể được coi là quá nhiều. Bởi lẽ con người cũng giống như vậy, họ cũng đã ăn hết đại bộ phận Tôm, Cá, kẻ ăn Tôm, Cá là ai thì lại có quan hệ gì đâu? Vào bụng Người hay là vào bụng Sói đều giống như nhau, sớm một hôm hoặc chậm một hôm, ta cho rằng sự phân biệt

cũng không lớn lắm.

Loài Cáo và những nhân vật lớn có nửa phần giống như người ở trong thế gian đều đeo mặt nạ giả, bước lên võ đài đều giống như nhau cả, vẻ ngoài của chúng thoát nhìn đã khiến cho dân chúng tỏ lòng cung kính. Giống Lừa phán đoán sự vật thực sự chỉ căn cứ vào những thứ mà đôi mắt chúng nhìn thấy, còn loài Cáo thì lại hoàn toàn trái ngược, nó quan sát tỉ mỉ tới các mặt của sự vật. Khi loài Cáo nhìn thấy một pho tượng bán thân hở ngực của một vị anh hùng, đồng thời với việc ca tụng vẻ đẹp bề ngoài, nó đã nói ra một câu vô cùng cơ bản và mấu chốt: "Pho tượng rỗng ruột này còn lớn hơn con người thật, phần đầu của pho tượng lộng lầy biết bao, chỉ có điều là nó rất trông rỗng!". Một mặt con Cáo đã ca tụng tài nghệ điêu khắc tinh xảo khéo léo, mặt khác Cáo đã phát ra lời cảm thán như vậy!

Trên đời này chẳng phải đã có rất nhiều nhân vật lớn cũng giống như bức tượng nặn bán thân này hay sao?

66. BẦY THÚ TIỀN CÔNG ALÉCHXĂNG⁽¹⁾

Đã từng lưu truyền lại một câu chuyện ngụ ngôn như thế này, ta không biết chuyện này ngụ ý gì, xin ngài qua đó tự tìm ra đáp án, rút ra bài học bổ ích. Dưới đây

⁽¹⁾ Aléchxăng (Alexander) là Đại đế Aléchxăng (Alexander the Great hoặc Alexandre le Grand), vua của xứ Makêđônia, rồi làm vua cả Hy Lạp, xâm chiếm cả vùng Tây Á, Ai Cập.

ta sẽ kể câu chuyện này một lượt từ đầu đến cuối.

Nữ thần Tín Sứ tuyên truyền khắp nơi rằng: Dupito có một người con trai tên gọi là Aléchxăng. Dưới sự thống trị của Aléchxăng, thần dân khắp thiên hạ đều không có được một chút tự do. Aléchxăng còn hạ một đạo thánh chỉ tới các nơi, yêu cầu tất cả thần dân đều phải thần phục dưới chân ngài: Loài người, loài voi, cầm thú đều không ngoại lệ. Vị nữ thần mọc ra một trăm cái mồm đó, khi tuyên bố thánh chỉ của vua mới đã tạo ra một bầu không khí khủng bố khắp mọi nơi. Loài cầm thú và tất cả các chủng tộc dốc lòng trung thành với vua mới đều tin chắc lần này nhất quyết sẽ phải tuân thủ một loại chế độ pháp luật mới, tức thì chúng hăng hái ra khỏi hang động, bước tới cánh đồng rộng rãi, tập hợp lại trao đổi ý kiến. Cuối cùng tất cả mọi người đều nhất trí thông qua một quyết định có liên quan tới việc chúc mừng triều đình và cống nạp. Đối với sự việc có liên quan tới lời lẽ chúc mừng và lễ nghi, họ đều nhất trí cử Khỉ phụ trách. Mọi người cho phép Khỉ được viết ra những lời cần nói trong bài diễn văn chúc mừng. Còn lại là việc cống nạp đã thật sự gây khó khăn cho mọi người. Dem tới cống nạp những thứ gì đây? Cần phải có tiền mới dễ dàng làm việc! Mọi người đã lấy được tiền từ chỗ một vị thân vương sẵn sàng vui lòng giúp đỡ, bởi vì ở trong lãnh địa của vị thân vương này đã có tới mấy mỏ vàng. Còn việc vận chuyển đồ cống nạp, La và Lừa tự nguyện đảm nhận, Ngựa và Lạc đà cũng đều vui lòng giúp đỡ. Tức thì bốn người kết bạn bắt đầu lên đường, người cùng đi còn có phái viên đại diện

ngoại giao mới nhận nhiệm vụ là Khi.

Đội ngũ kết bạn cùng đi đó, trên đường đã gặp phải Sư tử, mọi người cảm thấy mất hứng, Sư tử không hề để ý tới, nói:

- Chúng ta gặp gỡ nhau tại đây có thể nói là vô cùng khéo léo, như vậy là chúng ta có thể kết bạn đồng hành. Ta cũng đang muốn dâng hiến một phần lễ vật của ta, lễ mừng tuy nhẹ thế nhưng cũng vương chân vương tay, xin các vị hãy nể mặt ta, mỗi vị tới gánh vác một phần tư giúp cho ta. Điều này đối với các vị mà nói cũng chẳng nặng nhọc đáng kể gì. Vả lại, vạn nhất hề có bọn thổ phỉ tới cướp phá đội ngũ chúng ta, nảy sinh ra cuộc chiến đấu, điều đó sẽ giúp ta càng tự do chủ động, càng phát huy được tác dụng.

Từ trước đến nay những yêu cầu của Sư tử rất ít khi vấp phải cự tuyệt, đương nhiên mọi người đều biểu thị đồng ý, cùng gỡ bỏ gánh nặng trên thân Sư tử xuống, rồi nhiệt tình khoản đãi Sư tử. Còn con Sư tử này thì sao, nó bất chấp vị vua mới có vừa lòng với ngôn ngữ cử chỉ của nó hay không, trên đường đi nó cứ ăn uống no say phê phỡn, vơ vét hết tiền tài của mọi người.

Một hôm, bọn họ tới một cánh đồng cỏ, tại đây hoa nở rực rỡ như gấm thêu, nước suối chảy róc rách, đàn cừu giống như những đám mây trắng trải khắp đồi núi. Nơi đây giống hệt như tiên cảnh trong nhân gian, vườn đào ngoài thế tục. Thế nhưng Sư tử vừa đến nơi này đã rên hừ hừ giả vờ ốm, tuyên bố với các bạn cùng đi rằng mình đã nhiễm bệnh, cần phải nghỉ ngơi một thời gian. Nó nói

với mọi người:

- Các vị cứ tiếp tục lên đường tiến cống đi, ta cảm thấy mình đang phát sốt, ta cần phải ở lại đây tìm cây thuốc chữa bệnh. Còn các vị, đừng vì ta mà bỏ lỡ thời gian, cứ lên đường đi, thế nhưng xin các vị hãy đem số tiền của ta trả lại cho ta, ta cần dùng đến!

Mọi người mở túi tiền ra, Sư tử lập tức kêu lên vẻ sung sướng:

- Trời đất hỡi! Tại sao tiền của ta lại sinh ra nhiều con như thế này? Tiền của ta đã sinh ra nhiều con như vậy ư? Chúng lại còn to lớn giống như mẹ của chúng nữa! Số trẻ con này đều là của ta cả.

Nói xong, Sư tử bèn vơ vét hết số tiền vàng trước mắt, cho dù có con vật may mắn thoát chết cũng chẳng còn lại được một chút tiền bạc của mình. Khỉ và những con thú thỏ hàng ban đầu không dự tính hết được tình thế, tất cả đều trở mắt nhìn kinh sợ, chúng không dám phản bác lại những luận điệu sai lầm của Sư tử, đành phải im hơi lặng tiếng tiếp tục đi nốt đoạn đường mà mình cần đi.

Nghe nói sau đó chúng đã tố cáo việc làm càn bậy của Sư tử với nhà vua mới, thế nhưng cũng giống như đá chìm xuống đáy biển, cuối cùng cũng âm ừ cho qua. Nhà vua mới có thể có biện pháp gì được nữa? Cũng giống như câu tục ngữ nói: "Bọn cướp biển đối với cướp biển, sau khi chúng đánh phá tàn hại lẫn nhau, tất nhiên đôi bên chỉ còn lại hai bàn tay trống rỗng!".

67. CON CÁO VÀ CON BÁO

Con Cáo và con Báo đang tranh luận với nhau xem trong hai con, con nào đẹp. Báo luôn luôn khoe khoang những hoa văn năm màu bảy sắc ở trên thân mình. Thế nhưng Cáo lại nói:

- So với anh, ta đẹp hơn nhiều, vẻ đẹp của ta không ở bề ngoài của ta mà là ở trong bộ óc linh hoạt của ta, bởi vì nó tràn đầy trí tuệ.

Điều muốn nói trong câu chuyện này là: Vẻ đẹp của trí tuệ vĩnh viễn vượt xa vẻ đẹp bên ngoài hình thể.

68. CON CÁO VÀ CHIẾC MẶT NẠ

Có con Cáo bước vào trong nhà một người diễn viên, nó quan sát tỉ mỉ tất cả những dụng cụ đồ nghề của người diễn viên. Khi nó nhìn thấy một chiếc mặt nạ của con yêu quái chế tạo rất tinh xảo, bèn cầm lên trên tay rồi nói:

- Trời hỡi! Đây là cái đầu của ai? Tại sao lại không có óc nhỉ?

Câu chuyện này nói: Có một số người tứ chi phát triển, thế nhưng đầu óc lại thiếu năng lực tư duy.

69. CON CÁO VÀ SƯ TỬ BỊ NHỐT TRONG CHUỒNG

Có một con Sư tử bất hạnh bị nhốt trong chuồng. Con Cáo đi qua, lớn tiếng chửi rủa con Sư tử bị giam giữ trong chuồng qua những chấn song sắt. Sư tử lạnh lùng nói với nó:

- Điều mà người chửi rủa không phải là chửi rủa ta, mà là chửi rủa sự bất hạnh mà ta vấp phải.

Câu chuyện này nói: Kẻ mạnh mà bản thân gặp nỗi bất hạnh luôn luôn có thể chịu sự khinh miệt của những người có thể lực nhỏ bé. Đúng như lời người ta thường nói: Hổ xuống đồng bằng bị Chó khinh!

PHẦN THỨ NĂM

70. NGƯỜI TRANH LUẬN VỀ THẦN

Có hai người đang tranh luận tài năng của vị Thần nào lớn, đó là Menhút hay là Hêracolét? Hai vị Thiên Thần này nghe nói vô cùng bức tức, tức thì tịch thu hết ruộng đất của người đầu tiên nêu ra đề tài này.

Câu chuyện này nói: Sự tranh luận của bề tôi thường dẫn đến sự trừng phạt của ông chủ đối với họ, đúng là có thể nói. quá nhân nhã thường sinh ra lắm chuyện không hay.

71. CON NGƯỜI VỚI CÁI BÓNG CỦA MÌNH

Một người có thói quen tự yêu mình, với anh ta mà nói thì dung mạo của mình là đệ nhất trong thiên hạ. Anh ta luôn cảm thấy chiếc gương soi không thể tin cậy được, vì vậy, những hình tượng mà anh ta nhận được càng sai lầm, thì ngược lại trong lòng anh ta càng thoả mãn. Để sửa chữa lại khuyết điểm này, Thần Vận Mệnh rất quan tâm đến anh ta, dùng chiếc gương - người cố vấn câm - phụ nữ vẫn dùng, mà người ta thường nói, đặt ở

trước mặt anh ta tại khắp mọi nơi, trong nhà có, trong cửa hàng, trong túi các bạn trẻ, thậm chí ở trên dây thắt lưng các phụ nữ. Thế còn người chủ yếu vẻ đẹp thì sao? Anh ta đành phải ẩn náu tại một nơi mà anh ta cho là kín đáo nhất, không còn dám tùy tiện lộ mặt ra nữa.

Thế nhưng tại nơi xa xôi hẻo lánh mà anh ta ẩn thân đó có một con suối nhỏ. Tại đây, sau khi nhìn thấy hình ảnh chân thực của mình, anh ta lại rất buồn rầu bực tức, đã gắng hết sức tránh xa con suối nhỏ này. Ai ngờ, con suối nhỏ đã dài tới như vậy, anh ta đã hao tổn rất nhiều công sức mới được thoát thân.

Bạn đọc đã có thể hiểu rõ được dụng ý của ta là gì rồi. Ngày hôm nay ta kể cho mọi người nghe chỉ là những sai lầm nghiêm trọng tự cho mình là đúng mà mọi người đều mắc phải. Từ trong tâm linh sâu xa của chúng ta đều có hình bóng của con người có thói quen tự yêu mình đó, hành vi ngu xuẩn của ta là bài học phản tỉnh rất tốt. Những sai lầm mà chúng ta phạm phải thì phải dựa vào chiếc gương để sửa chữa. Đối với con suối nhỏ, mọi người đều biết đó là một quyển "Tuyển tập châm ngôn" nhắc nhở cảnh giác cho người đời.

72. RỒNG NHIỀU ĐẦU VÀ RỒNG NHIỀU ĐUÔI

Trong sử sách đã từng ghi chép như thế này: Một hôm, một sứ giả của nhà vua nước Thổ Nhĩ Kỳ tới chỗ ở

của Hoàng đế nước Đức, sứ giả này tin tưởng sâu sắc rằng binh lực của quốc vương nước mình mạnh hơn Đế quốc Đức.

Một người nước Đức nói với sứ giả Thổ Nhĩ Kỳ rằng:

- Các nước chư hầu của Hoàng thượng chúng tôi, mỗi người đều vô cùng lớn mạnh, họ đều có lực lượng quân đội trang bị rất tinh nhuệ và hoàn mỹ.

Sứ giả Thổ Nhĩ Kỳ là một người thông minh, lập tức tiếp lời:

- Tôi còn nghe nói qua, chư hầu quý quốc lại được gọi là Tuyển hầu, có quyền tuyển cử hoàng đế của nước Đức. Bản thân họ có đủ vũ trang, khiến cho tôi liên tưởng tới một lần kinh lịch kỳ dị mà tận mắt tôi đã nhìn thấy, tức là cuộc hành trình của một con Rồng trăm đầu xuyên qua hàng rào. Lúc đó, vừa hay tôi đã nấp được vào một chỗ rất kín đáo, sợ hãi quá máu của tôi đều sắp sửa đông cứng lại. Trong trường hợp kinh khủng này e rằng người nào cũng đều cảm thấy sợ hãi cả. Con Rồng trăm đầu này muốn tìm cách xuyên qua hàng rào. Giữa lúc tôi đang suy nghĩ thì một con Rồng nhiều đuôi đã xuất hiện, nó cũng muốn xuyên qua hàng rào. Tôi cảm thấy vừa kinh khủng lại vừa kỳ quặc. Chính vào giữa lúc tôi đã nhìn thấy chúng đầu đuôi đi theo nhau, vượt qua nhanh như không hề trở ngại gì. Con Rồng trăm đầu và con Rồng nhiều đuôi này, chẳng phải cũng giống như Hoàng đế nước Đức và Quốc vương Thổ Nhĩ Kỳ, cả hai vị đều vô cùng lớn mạnh đó sao?

73. THẦN CHẾT VÀ NGƯỜI BẤT HẠNH

Một người bất hạnh ngày ngày cầu xin Thần chết giúp đỡ.

Ông ta nói:

- Trời ơi! Tử thần ơi, ngài sao mà đẹp dễ đến như vậy, ngài hãy mau mau tới đây, mau mau tới để kết thúc cái thân mệnh đáng buồn này của tôi đi!

Lời cầu xin đã gọi được Thần chết đến, Thần chết muốn dốc sức giúp đỡ cho người bất hạnh này. Thần chết lễ phép gõ cửa bước vào bên trong và đã hiện rõ nguyên hình.

- Ta thật sự đã nhìn thấy quý rồi, hãy mau mau đuổi ngay Thần chết ra khỏi nhà đi! - Người bất hạnh dốc hết sức gào thét - Nhìn thấy Thần chết sao mà xấu xí đến như vậy. Thần thật sự đã khiến cho người ta rùng rợn sờn tóc gáy! Trời ơi, hỡi Tử thần, đừng đến gần ta nữa! Trời ơi, hỡi Tử thần, hãy mau mau rút đi!

Métsana, cái anh chàng khéo mồm khéo miệng này đã từng nói:

- Người có thể khiến cho ta tàn phế bệnh tật, thiếu tay thiếu chân, mắc bệnh phong thấp, thế nhưng chỉ cần để cho ta được tiếp tục sống thế là đã đủ rồi, thế là ta đã đủ mãn ý rồi! Trời ơi, Tử thần ơi, chỉ mong người vĩnh viễn xa rời chúng ta, mọi người đối với người chỉ có một tâm nguyện này thôi!

74. NGƯỜI TRUNG NIÊN VỚI HAI BẠN TÌNH

Có một người trung niên, trên đầu đã xuất hiện tóc bạc, cho rằng giờ đây đã đến tuổi cần phải suy nghĩ đến việc hôn nhân rồi. Ông ta không thiếu tiền, vì vậy cũng đã có đủ vốn liếng để dễ dàng tìm kiếm lấy một người tình. Có điều đáng kiêu hãnh là rất nhiều người đàn bà đều dốc lòng dốc sức muốn làm cho ông ta vui lòng, vì vậy chàng công tử đa tình này cũng đã tỏ ra ung dung, không mấy vội vàng. Hôn nhân đích thực là một việc đại sự cả đời.

Trong lòng ông ta có hai bà quả phụ, khiến cho ông ta rất say đắm, một người vẫn còn trẻ, còn người kia đã dần trở về già, chỉ có điều là do bà ta giỏi son phấn đã bù đắp được những dấu tích mà thời gian năm tháng để lại trên khuôn mặt. Hai người đàn bà này đã nói chuyện yêu đương, liếc mắt đưa tình với ông ta, họ cung kính ngợi khen người đàn ông này, còn luôn luôn giúp chải chuốt, làm đẹp cho mái tóc của ông ta. Người đàn bà lớn tuổi kia thường xuyên nhổ hết từng sợi tóc đen còn sót lại ở trên đầu ông ta, mục đích là để khiến cho bà ta càng xứng đôi vừa lứa với người mà bà ta yêu. Còn người đàn bà tuổi trẻ kia thì lại hoàn toàn trái ngược, đã nhổ sạch những sợi tóc bạc còn lại trên đầu ông ta.

Một mái tóc làm sao có thể chịu đựng nổi với hai cách nhổ tóc như vậy được. Chẳng bao lâu, mái đầu hoa

râm kia đã bắt đầu trở thành hói, đến nỗi sau đó đã biến thành cái đầu trọc lốc. Người đàn ông trung niên nghi ngờ hai người đàn bà giấu cọt ông ta, bèn nói với hai người tình này rằng:

- Hỡi người tình xinh đẹp của ta ơi, ta rất cảm ơn các nàng, hai nàng đã khiến cho đầu óc của ta biến thành trọc như thế này. Cân nhắc lợi hại, bây giờ ta mới hiểu rõ ta còn dám nói gì đến việc hôn nhân nữa. Những người mà ta muốn lấy luôn luôn dùng phương thức sống của họ mà không phải là phương thức sống của ta để trói buộc ta. Hiện tại đầu ta đã trọc, hỡi những người đẹp của ta ơi, bài giáo huấn mà hai nàng dạy cho ta, ta sẽ ghi nhớ suốt đời.

75. GÀ TRỐNG VÀ NGỌC TRAI

Một hôm, có con Gà trống đi tìm kiếm thức ăn ở khắp mọi nơi, nó bới đi bới lại và tìm được viên ngọc trai. Nó bèn đem viên ngọc trai này giao cho người thợ mài đá quý.

Nó nói:

- Thứ này đích thực là rất quý hiếm, thế nhưng thứ mà tôi cần không phải đồ chơi mà là một số hạt gạo nhỏ.

Một người không có văn hoá, nhận được một bản thảo vô cùng quý giá, người đó liền đem bản thảo này biếu cho ông chủ của hiệu sách bên cạnh.

Người này nói:

- Tôi tin chắc rằng bản thảo này nhất định là viết rất hay, thế nhưng tôi càng hâm mộ những đồng tiền nhỏ bé kia hơn.

76. ONG VÀNG VÀ ONG MẬT

Thông qua sự xem xét và phân biệt tay nghề ta có thể tìm được người thợ giỏi.

Có một số sáp ong vô chủ được phát hiện, Ong vàng muốn nhận lấy đem đi, thế nhưng Ong mật không bằng lòng. Vụ án này giao cho Ong bầu, Ong bầu cũng khó phân biệt được thật giả nên không dám quyết đoán. Những người chứng kiến nói, đã từng nhìn thấy một số côn trùng ở xung quanh sáp ong, chúng lao tới đập cánh kêu vo vo, thân thể tương đối dài, màu nâu sẫm, hình dạng giống như Ong mật. Thế nhưng những lời làm chứng này cũng bằng không, bởi vì đặc trưng của nó cũng thích hợp cả với Ong vàng.

Cuộc điều tra trải qua thời gian nửa năm vẫn chưa đạt được kết quả. Cuối cùng, một con Ong mật thông minh đã đề xuất ra một kiến nghị hay, nó nói:

- Vụ án này kéo dài đã gần một năm rồi, nếu không xử lý được thì sáp ong sẽ biến chất, mà tình hình thì lại chẳng có gì tiến triển. Tôi kiến nghị mời Ong vàng cùng đi lấy mật với chúng ta, xem thử ai có thể dùng nước tương ngọt tốt đẹp để tạo ra tổ ong xinh đẹp lộng lẫy đến như vậy.

Ong vàng lập tức cự tuyệt yêu cầu hợp lý này, bởi vì điều này đã vượt ra ngoài khả năng mà nó nắm vững. Ong bầu đã phán xử số sáp ong này là của Ong mật.

Mong muốn rằng ông Trời sẽ dùng sự thực làm căn cứ để xét xử các vụ kiện tụng. Mong muốn rằng mọi người hãy học tập cách xét xử các vụ án giản tiện, nhanh chóng của người Thổ Nhĩ Kỳ.

Có khi, những điều thường thức cơ bản nhất đã có thể thay thế cho pháp luật, không cần thiết phải tiêu tốn phí tố tụng như vậy. Cần phải biết rằng, trong thời kỳ tố tụng dài dằng dặc như vậy đã cung cấp cơ hội vơ vét tiền bạc cho người khác, làm cho chúng ta phải chịu cảnh nghèo túng. Tác phong lề mề có thể làm cho con người bị hãm hại khổ sở.

77. SÓI KIỆN TỤNG CÁO TRƯỚC MẶT QUAN TOÀ KHỈ

Một con Sói nói bừa rằng có người đã lấy cắp đồ vật của nó, mà người hàng xóm của Sói là Cáo, từ trước đến nay vẫn có những hành vi trộm cắp. Vì vụ án mất cắp bừa đặt này, Cáo đã bị gọi tới toà án. Trước mặt Quan toà Khỉ, đôi bên bắt đầu biện luận. Chúng đều không mời luật sư mà chỉ dựa vào lời kể lể của mình. Quan toà nhớ rằng ngay đến cá Timít cũng đều chưa xử qua vụ án phức tạp như thế này bao giờ, lo lắng đến nỗi Khỉ ngồi trên ghế bành cao chót vót trong toà mà mồ hôi cứ chảy ra

ròng rỗng. Sau khi lắng nghe những lời kêu gào, hò hét tranh luận, phản bác và phản nộ của cả đôi bên, Quan toà đã dần dần nhìn rõ bộ mặt gian trá và nham hiểm của Sói. Quan toà Khi nói với Sói và Cáo:

- Thưa các vị, ta quen biết các vị đã qua một thời gian rất dài rồi. Bây giờ cả hai vị đều bị phạt một khoản tiền. Ví dụ nói ngài Sói, người khác căn bản không dám tới ăn cắp đồ vật của ngài, mà hôm nay ngài lại tới đây vu cáo; còn ngài Cáo, ngài luôn luôn lấy đi những thứ mà người khác bắt ngài phải trả lại.

Chiêu này của Quan toà thật sự tiện lợi. Quan toà Khi cho rằng, việc xét xử bừa bãi các vụ án đối với những kẻ xấu dù có sai như thế nào cũng vẫn đúng.

78. HAI CON BÒ ĐỤC VÀ MỘT CON ẾCH

Để giành được một con Bò cái và vùng đất đai, hai con Bò đực đã nảy sinh ra cuộc ẩu đả. Một con Ếch nhìn thấy tình hình này đã thở dài buồn thườn thượt. Những đồng bào của Ếch không hiểu, bèn hỏi:

- Điều đó có quan hệ gì tới bạn? Sao bạn lại cứ phải mặt ừ mày ê đến như vậy?

Con Ếch này trả lời:

- Trời ơi! Tại sao ngay tới điều này mà bạn cũng không hiểu được ư? Kết quả của một cuộc ẩu đả không ngoài việc kẻ thất bại bị đuổi đi. Con Bò đực thua sẽ bị bức phải rời khỏi đồng ruộng với những bãi cỏ chăn nuôi

xanh tốt để tới nơi đồng hoang mà một ngọn cỏ cũng không được ăn. Khẳng định rằng con Bò đực đó sẽ tới vùng đầm ao mọc đầy lau sậy này của chúng ta, nó sẽ xéo nát chúng ta dưới chân, giẫm chúng ta tan xác ở trong nước. Cuộc ẩu đả vì con Bò cái mà phát sinh ra, cuối cùng sẽ dẫn mọi người chúng ta đều biến thành bùn thịt.

Điều quan tâm lo lắng này không phải là không có lý. Quả nhiên, chẳng bao lâu, con Bò đực bị đánh bại đã tới nương thân ở vùng đầm ao này, đànẾch đã phải chịu tổn hại nghiêm trọng. Chỉ trong một giờ ngắn ngủi đã có tới hai mươi conẾch không may bị chết thảm.

Điều này thực sự rất đáng buồn. Chúng ta thường thấy những hành vi ngu xuẩn của một số người, đã trực tiếp dẫn đến tai họa cho người dân vô tội.

79. CON CHIM BỊ THƯƠNG BỞI MŨI TÊN

Một con Chim bị người ta dùng mũi tên có kèm theo lông vũ bắn trúng và bị thương gần chết. Nó cảm thấy vạn phần đau buồn khổ vì gặp phải điều bất hạnh, lại phải chịu đựng hai lần đau khổ bởi việc dùng lông cánh của đồng loại làm thành mũi tên để bắn trúng mình.

Nó nói:

- Tại sao ta cứ phải nghĩ đến những sự việc này để tăng nặng thêm điều bất hạnh của mình? Con người đã quá tàn nhẫn, họ đã nhổ hết lông vũ mọc trên đôi cánh và

trên đuôi của chúng ta để chế thành những mũi tên mang tính sát thương rất mạnh rồi lại bắn chết chúng ta. Loài chim muông thiếu hẳn trái tim thông cảm, con người cũng đừng vui mừng quá sớm, vận mệnh của các người cũng không mạnh hơn chúng ta là bao nhiêu đâu. Con cháu của loài người, trong cuộc giao chiến bằng khí giới giữa các dân tộc, một bộ phận người trong số các người chẳng phải cũng đã đem vũ khí cung cấp cho đối phương để đánh bại người mình đó sao?

80. CHIM ƯNG VÀ RỪA VÀNG

Có con chim Ưng bay lượn trên bầu trời truy đuổi một con thỏ có tên là Nôman. Thỏ chạy nhanh như bay muốn trốn trở về hang. Trên đường Thỏ qua cửa hang của Rùa vàng. Trong giờ phút nguy cấp, không suy nghĩ được nhiều. Thỏ vội vã co tròn thân mình nấp ở trong hang nhỏ đó. Chim Ưng từ trên bầu trời cao lao thẳng xuống. Rùa Vàng nhìn thấy tình cảnh đó vội vã cầu xin chim Ưng nể tình, nói:

- Thưa nữ vương của loài chim, cho dù ta có phải đối, thì bà vẫn cứ bắt con Thỏ xúi quẩy này đi. Chỉ cầu xin bà hãy nể mặt ta, ta thay mặt cho người hàng xóm, người bạn của ta cầu xin bà hãy thứ thứ cho mạng sống nhỏ bé của nó. Nếu không, dứt khoát bà cứ thanh toán hết cả hai chúng ta đi cho xong.

Chim Ưng đâu có thèm nghe lời, nó không nói năng

gì, dùng đôi cánh đánh cho Rùa vàng mê man, bắt Rùa vàng phải cầm miệng, sau đó ung dung cướp con Thỏ Nôman đem đi.

Rùa vàng làm sao có thể nhịn nhục nổi nổi bức tức này. Nhân lúc chim Ưng không có nhà, Rùa vàng đã bay ngay tới tổ, lấy hết trứng, là vật mà chim Ưng yêu quý nhất đem ra ngoài tổ đập vỡ hết, không bỏ sót một quả nào.

Chim Ưng trở về tổ nhìn thấy cảnh tai bay vạ gió này, bức tức quá chỉ còn biết kêu lên quang quác, thế nhưng lại không biết thanh toán món nợ này với ai. Nó kêu khóc với bầu trời, tiếng đau buồn oán hận theo gió bay đi khắp mọi nơi. Người mẹ bất hạnh này đã phải khổ sở như vậy qua suốt một mùa đông.

Năm thứ hai lại tới. Chim Ưng đã làm tổ lại một nơi càng cao hơn, thế nhưng vẫn bị con Rùa vàng tìm thấy rồi nhằm trứng thời cơ đập vỡ hết toàn bộ số trứng chim Ưng để báo thù cho cái chết của Thỏ Nôman. Lần này lại làm cho chim Ưng thảm hại, tiếng gào khóc của nó vang vọng khắp các khu rừng suốt sáu tháng trời. Hết cách, chim Ưng đành phải cầu xin sự giúp đỡ của Dupitơ là vua của các Thần, rồi đem trứng của mình đặt trên đầu gối của vua Thần, trong lòng nghĩ rằng đã như thế này thì tuyệt đối sẽ không thể có điều sơ xuất dù chỉ là một phần vụn. Để lấy lòng dân chúng, vua Dupitơ đã bằng lòng bảo vệ gìn giữ những quả trứng này cho chim Ưng. Ngoài ra, vua Dupitơ còn muốn xem thử, cuối cùng kẻ nào dám ăn gan báo, dám tới lấy trứng ở trên đùi của mình. Đang

nhiên chẳng có ai dám làm như vậy cả. Lần này con Rùa vàng đã thay đổi thủ pháp, nó đã thả một đồng phân lên trên chiếc áo của Dupitơ, tới khi Thần vương phủi phân trên áo, do không cẩn thận số trứng bị rơi xuống đất, tất cả đều đã bị vỡ hết. Chim Ưng biết được tin này, đau đớn không thiết sống nữa. Nó vô cùng bức tức trách mắng chửi bới Thần vương là ngu xuẩn dần dộn, ngay đến mấy quả trứng chim Ưng cũng không trông nom nổi. Nó còn nói ra những lời lẽ điên cuồng khó nghe.

Thần vương đáng thương, ngài yên lặng không nói gì. Lúc này, Rùa vàng cũng cảm bước ra, kể lại toàn bộ câu chuyện từ đầu tới cuối, khiến cho các Thần đều hiểu rõ chim Ưng cũng là kẻ có lỗi. Mặc dù mọi người đã tiến hành hoà giải, thế nhưng mối quan hệ giữa chim Ưng và Rùa vàng vẫn khó có thể dung hoà được. Để xử lý ổn thoả sự việc này, Thần vương Dupitơ đã đổi kỳ đẻ ấp trứng sinh nở của chim Ưng vào mùa đông, còn lúc này Rùa vàng đã giống như một con Chuột đất, ẩn náu sâu ở trong hang ổ của mình, không dám ra khỏi cửa.

81. THỎ RỪNG VÀ ÉCH

Thỏ rừng đang khổ tâm suy nghĩ trong hang của mình. Điều này cũng chẳng có gì là lạ, ở trong hang ngoài việc suy nghĩ ra, trong tình cảnh tối đen như mực thế này, nó còn có thể làm gì được nữa? Nó cảm thấy buồn phiền u uất, có một cảm giác sợ hãi vô hình nào đó, bèn

thở dài, nói:

- Trời sinh ra kẻ nhát gan, đó là điều vô cùng đau khổ. Như vậy là ta không thể được ăn của ngon vật lạ, lại còn phải luôn luôn đề phòng sự đột nhập, không thể cảm nhận được mùi vị của niềm sung sướng chân chính. Ta cứ phải sống như thế này, sự sợ hãi về cái chết luôn luôn quấy đảo làm cho ta không thể ngủ ngon được, cho dù đã ngủ mà đôi mắt vẫn cứ phải mở to ra canh chừng.

Một con Thỏ thông minh đề nghị:

- Bạn cần phải thay đổi thái độ sống như thế này đi!

- Sự sợ hãi có thể tiêu trừ được không? Tôi nghĩ rằng người khác cũng có thể giống như tôi, luôn luôn phải lo lắng, sợ hãi.

Thỏ rừng rút ra được kết luận kể trên, thế rồi nó phải luôn luôn cảnh giác ngấm nhìn xung quanh. Nó nhanh nhẹn đa nghi nắm bắt từng cơn gió, từng bóng tối, không bỏ qua bất kỳ một động tĩnh nào, tiếng gió động cỏ lay, nó cho rằng cây cỏ cũng đều là giặc cả.

Thỏ rừng lại sa vào cảnh trầm cảm, một cơn gió nhẹ lay động cũng làm cho nó kinh hoàng tỉnh dậy. Nó nhanh chóng chạy tới hang thỏ bạn, khi đi qua hồ ao đã nhìn thấy những con Ếch nhảy xuống ao chạy trốn nhanh như bay, chúng đã lặn xuống đáy nước sâu.

- Trời ơi! Ta cũng có thể khiến cho loài động vật khác hoảng sợ lo lắng bất an giống như ta, ta đã khiến cho loài Ếch luôn luôn phải đề phòng cảnh giác! Ta còn có thể khiến cho loài động vật khác nhìn thấy ta đã phải hoảng hồn chạy trốn, ta đã là một chiến sĩ rồi! Ta đã hiểu

rõ ràng rằng ở trên thế giới này những người dù nhút nhát đến đâu cũng vẫn tìm được những người còn nhút gan hơn mình.

82. CON QUẠ BẮT CHUỐC CHIM ƯNG

Chim Ưng đã bắt được một con Cừu rồi tha đi. Một con Quạ nhìn thấy lập tức bắt chuốc làm theo. Mặc dù Quạ sức lực yếu đuối, thế nhưng trong lòng lại rất thêm khát. Quạ bay lượn trên bầu trời của đàn Cừu, nhằm trúng một con Cừu non to béo mập mập nhất. Đây là con Cừu có thể dùng vào việc cúng tế, Trời sinh ra là để lại cho Thần hưởng dụng. Con Quạ tham lam chú ý tới con Cừu này, tự nói một mình rằng:

- Tuy ta không biết người ăn sữa của ai để lớn lên nhưng thân thể của người béo mập như thế này, ta đành phải lấy người làm bữa tối của ta vậy.

Nói xong Quạ bèn hò hét kêu gào theo gió lao thẳng vào con Cừu béo đang kêu be be.

Con Cừu chứ đâu phải là phomat, Quạ không những không thể đem được con Cừu béo lên trên bầu trời, trái lại móng chân của nó đã bị bộ lông mọc dài quấn gầy của Cừu quấn chặt. Con Quạ xúi quẩy này không có cách gì thoát thân ra được đành phải chờ người chăn cừu chạy tới bắt lấy thả vào trong lồng để trở thành đồ chơi cho lũ trẻ.

Từ câu chuyện trên chúng ta có thể rút ra kết luận: Làm việc gì đều cần phải tự lượng sức mình, tên trộm

nhỏ học theo tên cướp lớn, kết quả sẽ càng tồi tệ thảm hại. Phương pháp thành công của người khác có thể sẽ dẫn đến sự thất bại của bạn; con Ong bầu có thể xuyên qua mạng Nhện, còn con Ruồi nhỏ lại bó tay chịu bắt; Quan toà hiền quý có thể muốn làm gì thì làm, thế nhưng người dân bình thường thì chỉ có thể làm theo khuôn phép quy định.

83. CHIM CÔNG OÁN TRÁCH VƯƠNG HẬU

Chim Công tới oán trách Vương hậu Dunô, nói:

- Thưa Vương hậu, không phải là thần cố tình đến gây rối để đề đạt cầu xin, tiếng hát mà bệ hạ ban cho thần không có bất kỳ người nào thích nghe cả. Thế nhưng bệ hạ thử nhìn xem con tiểu yêu quái Vàng Anh kia, tiếng nó hát ra đã uyển chuyển lại ngọt ngào, độc chiếm cảnh đẹp mùa xuân lại ngân nga theo tiếng gió.

Dunô nghe xong những lời nói của chim Công, bèn nghiêm khắc phê bình nó:

- Người hãy cầm mõm ngay, hỡi con chim ghen ghét đố kỵ kia đi, người hãy nhìn xem bốn xung quanh cái cổ của người, đó là màu sắc cầu vòng được dệt bằng những thảm lụa năm màu bảy sắc. Khi người chậm chạp bước đi, bộ lông cánh hoa lệ xoè rộng ra, xuất hiện ở trước mắt mọi người đã giống hệt như châu báu với những sắc màu xán lạn. Với dáng vẻ xinh đẹp như vậy, lẽ nào người lại còn dám ghen tỵ với tiếng hát của chim Vàng Anh hay

sao? So sánh với người, ở trên thế gian này không có bất kỳ một loại chim nào có thể nhận được sự yêu quý của mọi người giống như người. Một loài động vật không thể có đầy đủ được những ưu điểm của mọi loài động vật ở trên thế giới được. Chúng ta phân biệt ban cho mọi người những tài năng bẩm sinh khác nhau, có loài bẩm sinh cao lớn oai nghiêm dũng mãnh; có loài dũng cảm giống như chim Ưng, nhanh nhẹn minh mẫn giống như chim Chuẩn⁽¹⁾. Qua thì có thể dự cảm điềm báo trước. Tất cả đều hoà hợp lẫn nhau, mỗi loài đảm nhận một chức năng. Cho nên ta khuyên người hãy dẹp bỏ sự oán trách của người đi, nếu không, vì sự trừng phạt người sẽ mất đi bộ cánh xinh đẹp lộng lẫy của người đó!

84. MÈO CÁI BIẾN THÀNH NGƯỜI VỢ

Một người yêu con Mèo cái tới mức độ điên cuồng, cảm thấy con Mèo này xinh xắn, nhỏ nhắn đáng yêu, nhỏ nhả lộng lẫy tuyệt vời, từng tiếng kêu của nó cũng dịu dàng mềm mại. Người đó đã si mê mèo đến nỗi đã dùng nước mắt, cầu khẩn, vũ thuật, phép ma, khiến cho nữ Thần Vận Mệnh trong buổi sớm một ngày đã đồng ý với lời thỉnh cầu với người đó, để cho con Mèo cái mà anh ta nuôi dưỡng đã biến thành một người đàn bà. Cũng chính trong ngày hôm đó, người chủ si mê ấy đã vội vã không

⁽¹⁾ Chuẩn là một giống chim Ưng, còn gọi là chim Cốt.

thể chờ đợi liên kết hôn với con Mèo đỏ. Sự say đắm đó đã biến thành tình yêu điên cuồng. Những người vợ được say mê nhất trên thế gian này đều không thể sánh bằng cô dâu mới này được, thậm chí người chồng không cảm giác được nàng là do Mèo biến thành.

Buổi tối hôm đó, có mấy con Chuột tới cắn chân màn, cô dâu lập tức bò dậy, thế nhưng Chuột đã trốn thoát. Đợi cho lũ Chuột quay trở lại, chỉ nhìn thấy cô dâu đã sẵn sàng tư thế nghênh chiến, có điều đáng tiếc là Mèo đã biến thành đàn bà, cho nên Chuột đã không coi nàng ra gì, chúng không còn sợ hãi nàng nữa.

Giang sơn dễ đổi, bản tính khó thay, đối với người vợ mới đó mà nói, việc bắt chuột vĩnh viễn có sức mê hoặc lớn nhất. Thời gian năm tháng đã khiến cho thói quen trở thành tự nhiên, tất cả mọi nỗ lực đều khó có thể thay đổi được nó, điều này cũng giống như vại nước đã thấm nước, tám vải đã trở thành nếp nhăn. Muốn thay đổi một loại thói quen được nuôi dưỡng từ nhỏ, đúng là đã khó lại càng thêm khó. Mặc cho bạn uống phí tâm tư cũng khó có thể quen, cho dù bạn có khoá chặt nó ở bên ngoài cửa phòng, nó cũng sẽ tìm mọi cách chui vào bên trong.

85. SỰ TỬ ĐI SẴN THÚ VỚI LỬA

Ngày hôm đó Vua bách thú tổ chức lễ sinh nhật, để biểu thị sự chúc mừng, Sư tử đề xuất ra việc đi săn thú. Những con thú săn của Sư tử khẳng định không thể là

chim Sẻ, mà nói chung phải là dã thú, Hươu sao hoặc Hươu đực béo tốt mập mập.

Để khiến cho việc đi săn thú có kết quả, Sư tử yêu cầu Lừa cùng đi theo để giúp đỡ. Cần phải lợi dụng tiếng kêu vang dội giống như tiếng chuông của người chiến sĩ Hy Lạp Xtandôn từ trong cổ họng Lừa. Và thế là, Lừa được bổ sung làm kèn hiệu của cuộc săn thú.

Cuộc săn thú bắt đầu. Sư tử bắt Lừa ẩn náu kín rồi dậy cành cây lên trên thân Lừa nguy trang khéo léo. Sau đó Lừa bắt đầu gào thét âm ỹ. Tiếng gào thét này đã khiến cho loài động vật to gan đều phải sợ hãi chạy trốn ra khỏi nhà. Từ trước tới nay số dã thú này chưa hề được nghe thấy tiếng kêu kỳ quái giống như sấm sét mưa bão. Tiếng gào thét này chấn động trong không trung, khiến cho bách thú ở trong rừng đều bàng hoàng kinh sợ phải ôm đầu chạy trốn như lũ chuột, rồi liên tiếp rơi xuống cạm bẫy đã được sắp sẵn từ trước, còn Sư tử chỉ việc ngồi chờ ở đó để thu hoạch.

Sau sự việc, Lừa nói với vẻ khoe khoang:

- Trong lần săn thú này có thể nói là ta đã bỏ ra sức lực rất to lớn!

Lừa cho rằng công lao săn thú tất cả đều phải thuộc về nó.

- Rất đúng! Đích thực là người đã kêu gào rất xuất sắc - Sư tử cười chế giễu nói - Giả sử ta không biết là người đang gào thét, thì ta cũng sẽ bị người làm cho hoảng sợ mà bỏ chạy.

86. ÉDỐP GIẢI THÍCH VỀ BẢN DI CHÚC

Nếu những tin đồn có liên quan tới ÉDỐp là những lời đáng tin cậy, thế thì ông sẽ là một người tham mưu tốt nhất của nước Hy Lạp. Với trí tuệ này một mình ông đã thắng được toàn bộ toà án của Aten.

Dưới đây là một câu chuyện rất thú vị, tin chắc rằng bạn sẽ nghe được một cách ngon lành và thích thú.

Có một lão phú ông nuôi dưỡng được ba người con gái, mỗi người có một sự yêu thích riêng. Một người thích uống rượu, một người thích trang điểm, người thứ ba thì lại vô cùng nhỏ nhen bủn xỉn. Phú ông căn cứ vào pháp luật của thành phố đã viết ra một bản di chúc, đem gia sản của mình phân chia thành ba phần bằng nhau, rồi quy định rằng mỗi người con gái sau khi đem bán số tài sản mà mình được chia, yêu cầu mỗi người phải trả lại cho người mẹ của họ một khoản tiền mặt.

Người cha buông tay trở về Tây Trúc, ba người con gái này không thể chờ đợi được đã chạy ngay về để xem bản di chúc đó. Đọc xong bản di chúc, mọi người đều không hiểu rõ được di nguyện của người cha đã qua đời. Phải lý giải câu nói dưới đây như thế nào?

"Các chị em cần phải lập tức bán tung ra số tài sản mà các con được thừa kế, sau đó mỗi người phải chi trả cho mẹ của các con một khoản tiền mặt".

Số di sản được phân chia thành ba phần, một phần

là toà biệt thự trong làng, bao gồm có chiếc bàn ăn đặt dưới dàn nho, dụng cụ ăn bằng bạc, mâm ăn, bình đựng nước và một kho rượu đựng đầy rượu ngon, ngoài ra còn có thêm những người hầu hạ phục dịch việc ăn uống. Nói một câu ngắn gọn là cung cấp đầy đủ mọi thứ cho việc ăn uống. Một phần khác, bao gồm một hệ thống dụng cụ theo một thời thượng, ngôi nhà ở trong thành phố, những đồ dùng gia đình đẹp dễ, cô gái chải tóc và những người hầu trong gia đình đã bị thiến, ngoài ra còn có thêm các cô gái làm công việc kim chỉ vá may, một số vàng ngọc châu báu và quần áo, đồ dùng quý trọng nữa. Phần di sản thứ ba là một trang trại và toàn bộ hệ thống nông cụ sản xuất, súc vật và bãi chăn nuôi, còn có các người quản lý sản xuất và súc vật. Tài sản phân phối xong xuôi, mọi người cảm thấy nếu rút thăm thì sẽ khiến cho ba chị em khó có thể nhận được những thứ mà mình yêu thích. Tức thì họ đã đồng ý để mỗi người tự lựa chọn phần tài sản mà mình yêu thích. Lúc đó, tất cả nam nữ già trẻ sống ở trong thành Aten đều tán thành với quyết định này.

Chỉ có một mình ÊDốp cho rằng đích thực là mọi người đã vi phạm ý nguyện ban đầu của bản di chúc. Ông nói:

- Nếu người qua đời ấy còn sống thì tất cả dân trong thành Aten đều sẽ nhận được những lời chửi bới giận dữ của ông ta. Tại sao lại làm như vậy? Một dân tộc tự nhận là có tầm nhìn sắc xảo mà lại tiến hành giải thích trái ngược hẳn với bản di chúc một cách sai lầm vậy hay sao?

Nói xong, ÊDốp đã chủ trì công việc phân chia gia sản này. Ông đã cho mỗi chị em một phần tài sản mà họ không thích. Ví dụ người thích trang điểm thì nhận được tài sản của người thích uống rượu; người thích uống rượu thì lại được phân chia súc vật; người thích quản lý gia đình thì được phân cho cô gái chải tóc. Ông cho rằng không có biện pháp nào tốt đẹp hơn cách phân chia như thế này. Ông đã khiến cho cả ba chị em đều bán hết tài sản, khi trong tay có tiền thì họ sẽ có thể kết hôn với người nào môn đăng hộ đối. Thứ mà họ cầm nắm trong tay không phải là bất động sản của người cha thì họ có thể đem số tiền mặt ấy trả lại cho người mẹ của mình.

Đây chính là ý nguyện ban đầu của bản di chúc. Mọi người buồn bực tại sao lại có sự việc này? Tư duy của một con người đã vượt hơn hẳn tất cả mọi người dân trong thành Aten.

87. CHỦ CỬA HÀNG XAY BỘT, CẬU CON TRAI VÀ CON LỬA

Sự phát minh của nghệ thuật cũng giống như đặc quyền của người con trưởng. Chúng ta coi sự trưởng thành của ngụ ngôn đều thuộc vào thời cổ Hy Lạp. Sự thu hoạch được tiến hành ở trong mảnh vườn này tốt đẹp như vậy, đến nỗi người đời sau không còn một hạt thóc rơi nào nữa để mà nhặt nhạnh. Dưới đây ta sẽ kể câu chuyện đầy tính triết lý, một câu chuyện mà trước

đây nhà thơ nước Pháp Malécbơ⁽¹⁾ đã từng kể cho nhà thơ Ragông nghe qua.

Ngày hôm đó Malécbơ gặp gỡ riêng với Ragông. Ragông nói:

- Xin ngài hãy chỉ ra cho tôi hiểu rõ những điều tôi còn mê tối, mỗi giai đoạn cuộc đời mà ngài đã từng trải qua, với sự lịch duyệt của ngài, những hiểu biết đối với cuộc đời chắc chắn là có rất nhiều sáng kiến, thấy rõ được hết mọi chân tơ kẽ tóc. Trước mắt, tôi đã bước vào tuổi biết suy nghĩ, tôi nên tạo ra những quyết sách như thế nào? Ngài đã hiểu rất rõ về gia sản, tài ba, dòng dõi của tôi, tôi có nên đi ra ngoài tỉnh hay không? Nên phục dịch trong quân đội hay là vào giữ chức vụ trong triều đình? Trong đời người sướng khổ đan xen nhau, trong chiến tranh có thể tìm được tình cảm dịu dàng, trong hôn nhân có lẽ cũng tiềm ẩn những nguy cơ. Chỉ dựa vào hứng thú cá nhân, tôi hiểu rõ được nên làm gì, thế nhưng tôi cần phải khiến cho người thân, triều đình và nhân dân của tôi cảm thấy hài lòng với những hành động của tôi.

Sau khi Malécbơ nghe xong những lời của Ragông bèn trả lời, nói:

- Đúng vậy, anh bạn cần phải để cho mọi người đều được mãn ý. Thế nhưng trước khi ta trả lời, ta mời anh hãy lắng nghe một câu chuyện.

Có một người chủ cửa hàng xay bột và người con trai mười lăm tuổi của ông ta, vào một ngày phiên chợ họ

⁽¹⁾ Malécbơ (Francois de Malherbe): Nhà thơ Pháp (1555-1628).

muốn đem con Lừa của họ đi bán. Để cho Lừa có được tinh thần khoẻ mạnh, tinh táo, bán được giá cao, hai cha con họ đã trói chân Lừa lại để khiêng trên vai giống hệt như khiêng một chiếc đèn treo vậy. Hai người khiêng Lừa đi trên đường, một người đi đường nhìn thấy bèn cười ầm, nói:

- Hỡi lão già đáng thương, đồ ngốc, cả hai người đều điên dại, đúng là làm trò dở hơi, đúng là còn ngu hơn cả Lừa.

Người chủ cửa hàng xay bột sau khi nghe được những lời chửi bới của người qua đường, cũng cảm thấy hành động khiêng Lừa của mình không thoả đáng, tức thì đặt ngay con Lừa xuống đất. Lừa vừa mới được ném trải vị ngọt ngào được khiêng đi đường, còn chưa đã cơn nghiện đã bị đặt xuống đất, nó vừa đi vừa khịt mũi oán trách. Người chủ cửa hàng xay bột để cho con trai cưỡi lên trên lưng Lừa, còn mình thì bước vội theo sau.

Lúc này vừa hay có ba người thương nhân gặp hai cha con họ. Nhìn thấy tình cảnh này, người thương nhân tuổi cao, nhìn thẳng vào cậu con trai, quát to:

- Người hãy nhìn lại mình xem, người ấy à, người đúng là tôi, người là người trai trẻ, người cho rằng người là người đem theo một lão già đầy tớ đầu râu tóc bạc hay sao? Người phải xuống ngay, để cho ông già được cưỡi lên lưng Lừa!

- Thưa các vị tiên sinh - Người chủ cửa hàng xay bột vội vàng xin lỗi nói - Vâng, vâng, vâng ạ! Tôi sẽ ngồi lên ngay!

Nói xong để cho con trai nhảy xuống, ông già tự mình trèo lên trên lưng Lừa.

Lại đi được một đoạn đường, vừa hay họ lại gặp ba cô gái đi qua, trong đó có một cô gái chỉ thẳng vào ông già, luôn miệng chỉ trích nói:

- Đây đúng là tội nghiệt! Ông nỡ trở mặt nhìn cậu con trai lò dò tập tễnh bước theo sau, còn ông là đồ tồi, giống hệt như một ông chủ giàu sang ngồi trên lưng Lừa hưởng phúc lộc cao sang!

- Đối với ta ở vào tuổi tác này thanh danh là điều quan trọng, quyết không thể cho người ta chọc vào xương sống lưng chửi ta là đồ ngốc và đồ lười! - Ông lão vội vàng để cho Lừa bước chậm lại, quay lưng lại đằng sau nói - Này cô gái kia ơi, cô cứ yên tâm đi, tôi sẽ chú ý!

Mặc dù người chủ cửa hàng xay bột lần này qua lần khác bị người ta chửi bới chế giễu, thế nhưng ông lão vẫn cho rằng bản thân mình làm còn thiếu thoả đáng. Lần này ông lão cùng cậu con trai dứt khoát cùng cưỡi lên trên lưng Lừa, lão nghĩ thầm làm như thế này mọi người sẽ không thể không hài lòng.

Nào ngờ, vừa đi được vài chục bước, lại bị một số người khác nhìn thấy. Một người nói:

- Hai cha con nhà này đúng là điên thật rồi, họ đã sử dụng con Lừa cái đáng thương như thế này ư? Họ đã đối xử tàn nhẫn đối với gia nô của nhà mình như thế này, chẳng còn nghi ngờ gì nữa, đợi đến lúc tới chợ e rằng sẽ chỉ có bán ra được một bộ da Lừa!

- Ôi Thượng đế ôi! - Người chủ cửa hàng xay bột ôm

dầu gào to lên - Chỉ có những kẻ điên mới dám cho rằng con người có thể trốn tránh được việc vấp phải rất nhiều điều chỉ trích. Có điều ta lại sử dụng một phương thức khác thử xem, liệu có thể được hay không?

Tức thì hai cha con lại từ trên lưng Lừa nhảy xuống, Lừa rất hăng hái hoạt bát đi ở phía trước họ.

Lại có một người bắt gặp, nhìn thấy họ. Con người này nói với họ rằng:

- Có lẽ nào điều này sẽ hình thành một loại phong khí chẳng? Lừa tự do tự tại ung dung đi ở phía trước mặt, chủ nhân lại phải kiên trì nhẫn nại đi theo sau. Kẻ vấp phải tội, không biết là Lừa hay là chủ đây? Tôi khuyên cha con ông hãy đem Lừa ra để cúng tế. Cha con ông đã mài rách đế giày để bảo hộ móng Lừa. Khúc hát ba lê của cha con ông và con Lừa thật sự là có ý nghĩa.

Người chủ cửa hàng xay bột trả lời:

- Ông chế giễu ta là Lừa, thì ta là Lừa. Ta thừa nhận, có sao đâu? Từ nay về sau bất luận người khác đánh giá ta như thế nào, chê trách hay biểu dương, bất luận họ nói như thế nào hoặc không nói một lời, nói tóm lại là ta phải theo chủ ý của ta.

Từ đó về sau, người chủ cửa hàng xay bột nói như thế nào cũng sẽ tự làm đúng như vậy. Thực tế đã chứng minh ông ta đã làm khá tốt.

Đối với ngài - Ngài Ragông, dù ngài tham gia vào quân đội đi đánh trận, hay là hầu hạ triều thần hoặc nhà vua, vô luận là ngài đi lại bận rộn ở bản địa, hoặc là trú ngụ lâu dài ở ngoại tỉnh, ngài có thể kết hôn lập gia đình,

cũng có thể làm chức cúng bái ở nơi chùa miếu, hoặc đảm nhiệm chức vụ ở triều đình hoặc ở địa phương khác cũng vậy thôi. Chỉ xin nói tóm tắt một câu: Hãy đi con đường của mình, cứ để mặc cho người khác nói nhé!

88. DẠ DÀY VÀ TỨ CHI

Ta vốn dĩ phải nói từ Vương quyền trở đi, thế nhưng từ một góc độ nào đó mà xét, Dạ dày và Vương quyền cực kỳ giống nhau, hễ Dạ dày có yêu cầu, các cơ quan khác trong toàn thân đều sẽ có cảm giác. Cho nên trước tiên nói tới Dạ dày ta sẽ trình bày được rõ ràng hơn.

Tứ chi đã lười tới mức không làm việc cho Dạ dày nữa, chúng quyết tâm phải được sống một cuộc sống nhàn nhã giống như người giàu có. Các bộ phận cơ thể đều lấy Dạ dày làm tấm gương, không làm việc gì cả, còn nói:

- Không có sự lao động của chúng tôi, Dạ dày chỉ có thể hít gió Tây Bắc. Chúng ta chịu khổ đổ mồ hôi, làm việc giống như loài súc sinh, cũng chỉ vì một mình nó. Sự cần cù lao động của chúng ta, thứ đổi lại được chỉ là để cho nó được ăn no uống say. Bãi công đi! Chỉ có như vậy, mới có thể khiến cho Dạ dày hiểu rõ, chính là do chúng ta cung phụng nuôi dưỡng nó!

Mọi người đã nói như vậy và cũng đã làm như vậy. Bàn tay không cầm, cánh tay không giơ lên, hai chân cũng nghỉ ngơi, tất cả đều đồng lòng để cho Dạ dày tự

nghĩ ra biện pháp đi tìm lấy cái ăn thức uống. Thế nhưng, mọi người đã phạm phải một sai lầm có hồi cũng không lấy lại được nữa: Tứ chi, chân tay đáng thương này, rất nhanh chóng đã cảm thấy suy yếu, trái tim không có huyết dịch mới cung cấp cho, tứ chi không chịu đựng nổi nữa, đã dần dần mất hết sức lực. Thông qua bài học lần này, cuối cùng tứ chi đã hiểu rõ, Dạ dày mà chúng cho rằng chỉ sống nhàn nhã không chịu làm việc đó, trên thực tế đã có những cống hiến đối với tập thể không ít hơn bất kỳ bộ phận nào khác!

Tình hình này cũng giống Quốc vương. Quốc vương cũng giống như Dạ dày, thần dân cũng giống như Tứ chi. Thu nhập của quốc gia phân phối thành hai phần bằng nhau. Mọi người đều làm việc cho quốc gia, trái lại, họ đã thu được thức ăn từ nơi đó. Quốc gia khiến cho những người thợ được dùng sức lao động để mưu sống, khiến cho những thương nhân giàu có sung túc, các quan viên được lĩnh bổng lộc; quốc gia đã bảo đảm được đời sống của nông dân, lương ăn của binh sĩ. Quốc gia đã khai ân phát thưởng giống như nhà vua, đã duy trì được đời sống của nhân dân trong toàn quốc. Mác-nê-út, vị quan chấp chính thời cổ La Mã này đã biết rõ và giảng giải rõ ràng mối quan hệ này như thế nào. Lúc đó dân chúng muốn thoát ly khỏi Viện Nguyên lão của giai cấp quý tộc, với những tiếng oán than nổi lên tứ phía, nhân dân đã tuyên bố bản thân họ đã có toàn bộ đất nước, có quyền lực, của cải giàu có của mình, còn có vinh dự và sự tôn nghiêm. Thế nhưng toàn bộ tai nạn khổ sở họ đều phải tự gánh

chịu, dân chúng phải cống nạp, nộp tô nộp thuế và tham gia quân đội đi đánh trận ở nơi xa. Dân chúng ở ngoại thành đã bước vào vị trí chiến đấu mà đại đa số người lại nghĩ cách tìm kiếm thành viên mới. Mác-nê-niút đã suy nghĩ tìm cách khiến cho dân chúng cuối cùng đã hiểu rõ được những điểm giống nhau giữa thi thể và bản thân họ. Quan chấp chính cổ La Mã chính là đã lợi dụng được câu chuyện ngụ ngôn ưu tú này, lại một lần nữa khiến cho dân chúng bắt đầu thực hành nghĩa vụ của thân dân.

89. CON NHỆN VÀ BỆNH THẤP KHỚP

Sau khi Diêm Vương Da tạo ra Bệnh thấp khớp và loài Nhện, bèn nói với chúng:

- Này các con! Các con hãy vì mình mà kiêu hãnh đi! Bởi vì loài người chỉ cần nhắc tới các con là ai nấy đều cảm thấy rùng rợn xớn gai ốc. Bây giờ các con có thể nghĩ đến chuyện tìm lấy một nơi để cho mình trú chân rồi đó, có thể là những căn nhà rách nát chật hẹp, hoặc là những căn nhà huy hoàng tráng lệ? Có con có thể tùy ý lựa chọn. Nào, tại đây có hai chiếc thăm, các con có thể rút thăm hoặc là thương lượng cùng được, tùy ý các con đó!

Nhện nói:

- Căn bản là con không thích những căn nhà chật hẹp!

Còn Bệnh thấp khớp thì trái lại, nó nhìn thấy trong những ngôi nhà to lớn đồ sộ thường có rất nhiều người là

bác sĩ hay vào ra, nó cho rằng nếu ở trong đó có thể sẽ là tự tìm lấy xúi quẩy, tức thì nó đã chọn căn nhà rách nát hẹp, và nó đã sung sướng an cư trên những ngón chân của người nghèo.

Bệnh thấp khớp nói:

- Ta không cho rằng tại đây không có đất dụng võ của ta, ta không thể bị sa thải được, bởi vì những bác sĩ nổi tiếng như Hippôcrát⁽¹⁾ cũng không thể chạy tới đây để đuổi ta đi được.

Còn Nhện thì sao? Nhện đã ở yên dưới mái hiên một ngôi nhà lớn của một gia đình giàu có. Với kiểu cách đó, hình như nó muốn ở đây suốt đời vậy. Nó vừa đặt hành lý xuống đã bắt đầu siêng năng làm việc, dệt ra những tấm lưới rất xinh đẹp, rất nhiều loài trùng nhỏ đều bị nó bắt được. Thế nhưng không ngờ, một người hầu gái đã phát hiện ra nó, chỉ cần nó dệt ra một tấm lưới, người hầu gái bèn tới quét sạch đi, con Nhện đáng thương đó đành phải ngày ngày sống chui lủi. Bất đắc dĩ sau nhiều lần thất bại, Nhện đành phải tìm đến Bệnh thấp khớp xin giúp đỡ. Còn Bệnh thấp khớp so với con Nhện bất hạnh kia còn khổ sở gấp trăm nghìn lần. Người chủ của nó nếu không bắt nó đi chặt củi thì cũng phải đi cuốc đất. Bệnh thấp khớp cứ nghĩ tới chuyện này thì đầu óc nó muốn vỡ tung ra. Bản thân nó còn muốn mời Nhện tới nhờ chiếu cố giúp cho.

⁽¹⁾ Hípôcrát (Hippocrate): Nhà y học Hy Lạp, vị tổ sư của y học châu Âu (460-377 trước Công nguyên).

Bệnh thấp khớp nói:

- Trời ơi! Tại đây, một ngày anh cũng không thể ở thêm được nữa, em gái Nhện ơi, chúng ta sẽ đổi chỗ ở cho nhau nhé!

Nhện tới nhờ vả không được, nó chẳng nói nửa lời, vội vã bằng lòng rồi kéo vào ở trong căn nhà rách nát. Tại đây có thể nói là nó không vấp phải những chiếc chổi quét đáng ghét làm cho nó phải dọn nhà đi. Còn Bệnh thấp khớp thì lại càng giản đơn, nó đã sống được ở trên thân một vị thầy giáo dạy học ở trong ngôi nhà lớn đó, đã già yếu và ông ta phải nằm liệt giường. Bác sĩ tới chữa thuốc cũng chẳng có tác dụng gì, bệnh tật cứ càng ngày càng nặng thêm.

Bọn chúng đã đổi chỗ ở của mình một cách rất thông minh như vậy, và đã tìm được môi trường mà tự chúng có thể sinh tồn được!

PHẦN THỨ SÁU

90. CON SƯ TỬ BỊ NGƯỜI ĐÁNH BẠI

Có người treo lên một bức tranh, hoạ sĩ đã vẽ ở trên bức tranh đó một con Sư tử đục rất to. Đương nhiên, chỉ cần một người là có thể dễ dàng đánh bại được con Sư tử trong tranh này, chính vì vậy mà những người xem tranh đều cảm thấy rất thoả mãn.

Vừa hay có một con Sư tử đi qua đây, mọi người nhìn thấy cảnh tượng này đều không dám lên tiếng.

Sư tử nói:

- Ta hiểu rất rõ, tại bức tranh này nhà hoạ sĩ muốn quy thắng lợi cho các người, kỳ thực đây chỉ là tài năng giả tạo của các người mà thôi. Các anh em của ta nếu cũng có thể vẽ được, thế thì kết quả sẽ vượt xa chứ không chỉ là hình dạng như hiện tại.

91. THIÊN NGÀ VỚI NGƯỜI ĐÀU BẾP

Có một vườn động vật, bên trong đó đã huấn luyện và nuôi dưỡng rất nhiều loài chim muông biết bay, Vịt trời và Vịt nhà đều bơi lội vẫy vùng ở dưới nước. Vịt trời

(Thiên Nga) dùng để cho mọi người quan sát thưởng thức, còn Vịt nhà (Gia Nga) thì cung cấp thịt ngon cho chủ nhà sướng miệng.

Chúng sánh vai bơi lội ở dưới ao trong vườn, một con nói mình là thượng khách ở trong vườn hoa, còn con kia thì khoe khoang mình là khách quý của gia chủ. Bọn chúng lúc thì hòa theo nhau bơi lội, lúc thì hụp lặn xuống nước tìm kiếm thức ăn, tận tình hưởng thụ lạc thú của việc bơi lội.

Ngày hôm đó, người đầu bếp đã uống thêm hai cốc rượu, mắt hoa đầu vầng đã lầm tưởng Vịt trời thành Vịt nhà. Người đó tóm cổ một con Vịt trời chuẩn bị mổ thịt để nấu một nồi canh ngon. Đứng trước cái chết Thiên Nga phát ra từng tiếng kêu than buồn bã, người đầu bếp kinh sợ bèn tỉnh rượu. Khi đã phát hiện ra sai lầm của mình rồi, người đầu bếp nói:

- Tại sao vậy? Tại sao ta lại bắt ca sĩ này đem ra làm thịt để nấu nồi canh ngon? Không, nếu ta cắt đứt cái cổ họng hát hay tuyệt vời này, không biết Thượng đế sẽ phạt tội ta như thế nào đây?

Cùng một đạo lý như vậy, khi bản thân chúng ta gặp cảnh nguy hiểm, những lời nói bình tĩnh như thường luôn luôn có thể biến nguy thành an được.

92. RUỒI VÀ KIẾN

Ruồi và Kiến đang tranh luận ai có giá trị hơn.

- Ôi hỡi! Thần Phật ơi! Điều này có nên hay không

nên? Người có lòng tự trọng mà lại hồ đồ tới mức độ này ư? - Ruồi nói - Một con sâu ti tiện chỉ biết bò mà lại dám so sánh với Ruồi ta à? Ta ra vào trong cung vua, ta tham dự yến tiệc, đó là chuyện bình thường. Giết bò tế lễ tổ tiên, ta luôn luôn được ném thữ trước mọi người. Còn người, thằng cha gày yếu đáng thương này lúc đó đang ở đâu? Người tuy tiện kéo lê một ít bánh mì vụn nát nào đó đem về nhà đã có thể đủ ăn trong ba bốn ngày. Lại nữa, này chú bé ngoan, mời chú hãy nói cho ta biết, chú đã được lưu lại đứng ở trên đầu Hoàng đế, Quốc vương hoặc người đẹp bao giờ chưa? Ta có thể khiến cho những mỹ nhân có làn da trắng trẻo càng thêm trắng trẻo, ví dụ một phụ nữ đã được chàng trai say đắm, sau khi chị ta trang điểm làm đẹp dung nhan xong, ta đã chấm thêm cho chị ta một chiếc nốt ruồi ở trên má, liền khiến cho khuôn mặt chị ta càng thêm xinh đẹp mê hồn. Cho nên khỏi cần chú em phải ba hoa khoe khoang kho lương thực của chú em đầy đặn phong phú như thế nào để làm phiền lòng ta.

- Cuối cùng thì chị đã ba hoa khoác lác hết chưa? - Chú Kiến giỏi việc xếp đặt gia đình này đã phản bác lại - Không sai, chị đã ra vào trong cung vua, thế nhưng tất cả mọi người đều chửi bới chị. Chị cho rằng chị ném trước những đồ vật tế lễ Thần là có sĩ diện hay sao? Đó là chị đã làm như bắn đồ cúng phẩm, truyền nhiễm vi trùng gây bệnh tật đó! Chị đã đứng ở trên đầu Quốc vương hoặc con Lừa, đó là sự thực, thế nhưng tôi càng hiểu rõ, trong khi các chị bị người ta đánh chết bất thành linh, đấy

chính là sự trừng phạt đối với những hành vi khiến cho mọi người chán ghét đó. Chị còn nói, một loại trang sức có thể tăng thêm mỹ cảm cho người ta, đây cũng là sự thực. Chị và tôi đều mang màu sắc đen, mặc dù gọi đó là nốt ruồi cũng có thể được, thế nhưng điều này có đáng được đem ra ca ngợi rùm beng hay không? Đối với chị đừng có ba hoa khoác lác nữa, hãy mau mau cải bỏ hẳn cái thói xấu tự cho mình là phi phạm này đi! Khi mùa đông kéo tới, chị sẽ không còn chốn dung thân, chị sẽ bị đói, bị lạnh cóng, bị suy yếu rồi chết đi. Còn tôi, tôi sẽ được yên tâm hưởng thụ những thành quả lao động của tôi, chẳng cần phải bôn ba vất vả, không vấp phải gió mưa, sống hạnh phúc không lo không nghĩ. Ngày nay tôi đã thực sự lao động cẩn thận chắc chắn, chính là vì giúp cho tôi được sống những ngày hạnh phúc sau này. Cần phải nhận rõ thế nào là quang vinh, thế nào là hư vinh. Đáng tiếc, tôi đã lãng phí quá nhiều thời gian, tôi cần phải đi làm việc đây! Nên biết, trong kho lương thực và trong nhà bếp của tôi, không thể chắt đầy những lời nói trống rỗng được!

93. CUỘC CHIẾN TRANH GIỮA CHUỘT VỚI CHỒN HÔI

Chồn hôi cũng giống như Mèo, rất căm hận loài Chuột, giả sử cửa ra vào của hang Chuột không quá nhỏ hẹp chắc chắn rằng loài Chồn hôi sẽ ăn thịt hết loài Chuột rồi.

Năm đó, họ hàng nhà Chuột đông đúc thịnh vượng, quốc vương Hapentaxin của chúng đích thân thống lĩnh quân đội đánh nhau với kẻ thù hung ác là giống Chồn hôi. Cuộc chiến đấu khó phân thắng lợi, máu tươi của các binh sĩ đổ đầy trên chiến trường biên cương. Từ tình hình chung mà xét, loài Chuột bị tổn thất thảm hại và nghiêm trọng. Cho dù Chuột ăn cắp bánh mỳ đã dốc hết toàn bộ lực lượng, các bạn của Chuột cũng đều mặt mày tiêu tụy, kiên trì chiến đấu tới giây phút cuối cùng, thế nhưng rút cuộc vì tài năng không đủ nên đành phải cúi đầu trước số phận, toàn quân đã bị tan vỡ. Cả đàn Chuột đều chạy trốn nhanh như bay, cũng chẳng phân rõ ai là tướng, ai là quân. Đáng tiếc là những Vương Da cầm đầu, thường ngày vì muốn chứng tỏ rõ sự tôn quý của mình, hoặc là để hù dọa lũ Chồn hôi, đầu đội mũ cánh chuồn, thể hiện rất oai phong lẫm liệt. Họ chưa từng nghĩ được kiểu ăn mặc như thế này khi chạy trốn sẽ vấp phải tai hoạ, cửa hang nhỏ bé sẽ không chui vào được, vừa đầu nhưng lại chẳng vừa mông. Kết quả xác chết của những con Chuột cầm đầu nằm la liệt đầy đồng ruộng, còn những con Chuột lính, vì thân thể nhỏ bé tìm được cửa hang là chui vào trong, cuối cùng đã bảo toàn được tính mệnh.

Thân làm quan cao, những sự việc nhọc lòng phải lo nghĩ lẽ dĩ nhiên sẽ không ít. Vạn sự ung dung, đó là những việc dân chúng dễ dàng làm được. Đối với những người làm quan mọi việc phải suy nghĩ kỹ rồi hãy làm!

94. CON NGƯỜI VỚI TƯỢNG THẦN BẰNG GỖ

Có một người tin theo Đạo, ở trong nhà ông đã thờ cúng một pho Tượng Thần làm bằng gỗ, đúng như người ta vẫn nói "người điếc có tai". Thế nhưng đối với Tượng Thần ông ta đã có kỳ vọng ân cần và tha thiết, đã dùng tiền chi phí hương hoả nhiều gấp ba lần để thờ cúng, ngay cả con bò cũng đội vòng hoa tới để làm đồ tế phẩm. Không có một vị Tượng Thần nào nhận được nhiều lễ vật đến như vậy. Thế nhưng tất cả những điều này đều không mang lại cho vị tín đồ những của cải châu báu, tài sản hoặc bất kỳ một lợi ích gì hết. Ngược lại, chỉ cần hơi có một chút sơ hở thì vị tín đồ này đã phải tiêu tốn mất hết tiền bạc.

Như vậy, số tiền bạc của người này càng ngày càng ít đi. Cuối cùng, có một ngày, con người không thu được lợi ích gì, không nhận được sự đền đáp này đã sinh ra giận dữ. Ông ta đã cầm một chiếc gậy trong tay đập vỡ pho Tượng Thần vỡ nát vụn, thế rồi bỗng nhiên ông ta nhìn thấy bên trong pho Tượng Thần toàn là vàng.

Vị tín đồ này nói với vẻ không hiểu:

- Khi ta đối đãi tốt với ngài, chẳng những ta chẳng thu được ích lợi gì, ngược lại, ta càng cúng thờ ngài ta lại càng nghèo túng. Bây giờ thì lại tốt, ta dùng gậy gộc đối xử với ngài thì ngài lại ban cho ta nhiều vàng sáng chói lợi như thế này. Lẽ nào ngài chỉ muốn người ta đối xử độc ác với ngài hay sao? Thật là không thể tưởng tượng nổi!

95. LỜI NÓI CỦA XÔCƠRÁT

Một hôm nhà triết học cổ Hy Lạp Xôcơrát⁽¹⁾ đứng xong ngôi nhà, mọi người tụ tập lại nêu ý kiến bình luận đối với việc xây nhà này.

Một người nói:

- Nói thật nhé, kết cấu bên trong ngôi nhà này và thân phận của nhà triết học rất không tương xứng.

Một người khác cũng phê bình phía chính diện của ngôi nhà không được mỹ quan cho lắm. Còn sự nhìn nhận thống nhất của mọi người thì cho rằng ngôi nhà này quá nhỏ, ở bên trong không thể quay mình được thoải mái.

Thế nhưng Xôcơrát lại nói:

- Giả sử những người bạn chân chính có thể ngồi chật ních được ngôi nhà này, không riêng gì ta, mà ngay đến cả ông trời cũng sẽ rất sung sướng.

Xôcơrát thông minh sáng suốt đã nói rất đúng, những người bạn chân chính nếu muốn ngồi chật ních ở trong ngôi nhà này thì sẽ chê trách rằng nó quá to. Điều nói mình là bạn của ông ấy chỉ có người ngu xuẩn mới có thể tin tưởng được. Không có từ nào được dùng nhiều bằng từ bạn này, thế nhưng những người bạn chân chính thực sự có quá ít.

⁽¹⁾ Xôcơrát (Sokrates): Nhà triết học duy tâm cổ Hy Lạp (469 - 399 trước Công nguyên).

96. ÔNG GIÀ VÀ CÁC CON

Một ông già chẳng còn sống được lâu trên thế gian nữa bèn triệu tập cả ba người con trai tới trước giường bệnh của mình, nói:

- Nay các con thân yêu, các con hãy thử xem có thể bẻ gãy được bó tên này hay không? Cha còn phải kể cho các con nghe nguyên nhân vì sao phải buộc chặt chúng lại.

Người con cả cầm lấy bó tên này, dùng hết sức bình sinh cũng không sao bẻ gãy được.

- Trao nó cho em con có sức khỏe hơn con để nó bẻ xem sao!

Người con cả trao cho người em thứ hai. Người em thứ hai tiếp nhận, dùng hết sức bẻ, cũng chỉ phí sức, không sao bẻ nổi. Người con út tới bẻ thử cũng chỉ lãng phí thời gian. Một bó tên, không bẻ gãy được một mũi tên, nó vẫn y nguyên như cũ.

- Những người không có sức khỏe - Người cha nói - Các con hãy nhìn xem, thử nhìn xem sức lực của cha các con như thế nào?

Ba người con cho rằng cha họ nói lời pha trò cười, họ đều chỉ cười mà không trả lời, thế nhưng họ đều đã hiểu lầm cả. Họ đã nhìn thấy người cha cởi tung bó tên này ra, lần lượt bẻ gãy từng mũi tên mà chẳng hề tốn phí một chút sức lực nào.

- Các con hãy nhìn xem, - Người cha nói tiếp - Đây chính là sức mạnh của sự đoàn kết nhất trí. Hỡi các con, các con cần phải đoàn kết, dùng tình cảm và ý chí gắn bó tựa chân tay, các con hãy kết thành một khối bền chắc. Và như vậy thì bất kỳ người nào cũng không thể đánh được các con.

Đây chính là lần nói chuyện dài nhất trong suốt thời gian ông bị ốm. Không lâu, ông cảm thấy sắp sửa phải buông tay để trở về Tây Trúc, ông bèn nói với các con:

- Các con thân yêu ơi, cha phải đi đây. Vĩnh biệt nhé! Hãy trả lời cha đi, các con phải thề nguyện rằng, các con sẽ thân thiết nhau như chân và tay, trước khi qua đời cha muốn nhận được câu trả lời của các con.

Ba người con trai khóc lóc, nước mắt chan chứa, họ hứa với cha bảo đảm sẽ thực hiện được lời cha dạy. Người cha lần lượt nắm tay từng người con, rồi lặng lẽ qua đời.

Khi kiểm tra đồ vật, ba anh em phát hiện những di sản mà người cha để lại tương đối nhiều, thế nhưng những sự phiền phức để lại cũng không ít. Có một chủ nợ đòi bắt giữ tài sản, một người hàng xóm khác lại đòi khởi tố ra tòa án. Thoạt đầu, ba anh em có thể cùng bàn bạc xử lý, vấn đề đã được giải quyết rất nhanh chóng.

Thế nhưng tình cảm của ba anh em nhà này chỉ là tạm thời và ngắn ngủi, tuy cùng chung huyết thống, nhưng lợi ích của mỗi người đã khiến họ phải chia lìa nhau. Những vấn đề dục vọng, ghen ghét đố kỵ và pháp luật đã trói buộc gây khốn khó cho ba anh em. Họ tranh

giành nhau, chia gia sản dẫn tới việc trong rất nhiều vấn đề, Quan toà đã phải xử phạt từng người trong bọn họ.

Chủ nợ và người hàng xóm lại đòi huỷ bỏ bản án, một người nói toà án phán xử sai đòi khởi tố lại từ đầu. Một người khác thì vì lần tố tụng trước không hợp thủ tục lại đề xuất khiếu nại. Nội bộ các anh em không đoàn kết, lại có sự chia rẽ càng lớn, giở trò chơi xấu lẫn nhau, cuối cùng họ đã bị mất toàn bộ gia sản. Khi nghĩ tới những chiếc tên bị buộc lại rồi lại được cởi ra và bài học giáo huấn của người cha thì đã quá muộn rồi!

97 THẦN GIỮ CỦA BỊ MẤT HẾT CỦA CẢI

Có của cải tiền bạc cốt là để sử dụng và hưởng thụ, thế nhưng sự thích thú của Thần giữ của lại chỉ ở chỗ chiếm giữ tiền bạc của nả mà lại không bao giờ sử dụng cả. Thử nghĩ mà coi, họ so sánh với dân nghèo thì hơn ở chỗ nào? Cuộc sống của nhà triết học cổ Hy Lạp Diavenna tuy thanh bần nhưng rất hạnh phúc, còn Thần giữ của thì đã phải sống qua những ngày của kẻ ăn mày. Con người cất giấu của cải mà ÊĐốp chỉ ra cho mọi người nhìn thấy, đã rất có khả năng nói rõ vấn đề này.

Con người bất hạnh đó có một khoản tiền luyện tiếc không dám dùng, đem chôn giấu xuống dưới đất, trái tim của ông ta dường như cũng đã chôn theo, ông ta không có nhu cầu tiêu khiển nào khác để tiêu tán thời gian, niềm sung sướng duy nhất của ông ta chính là nghĩ tới khoản

tiền và của cải giàu có đó. Ông ta cho rằng tiền bạc chỉ có càng nghĩ tới thì mới càng có giá trị do đó lại càng không dám tiêu. Ông ta luôn luôn sợ tiền bạc của mình bị người ta lấy cắp đi, nên đã ăn không ngon, ngủ không yên, lúc rảnh rỗi luôn luôn quanh quẩn ở đó. Lâu dần ngày tháng trôi qua đã bị tên đào mả ăn trộm của cải phát hiện. Hắn cho rằng tại đây khẳng định là sẽ có của cải chôn giấu, tức thì hắn đã im hơi lặng tiếng đào trộm lấy đi hết.

Sáng sớm ngày hôm sau, Thần giữ của phát hiện thấy số tiền bạc của cải của mình không cánh mà bay đi mất, ông ta liền đấm ngực giậm chân, khóc thét kêu gào, đau đớn không thiết sống nữa. Một người qua đường hỏi ông ta tại sao lại khóc lóc thương tâm đến như vậy. Ông ta gạt nước mắt trả lời:

- Có người đã lấy trộm hết tiền bạc của tôi đi rồi!
- Tiền bạc của ông, chôn ở đâu mà bị lấy cắp đi?
- Chính là ở bên cạnh tảng đá này.

- Trời ơi! Bây giờ là những ngày tháng nào, có lẽ nào vẫn là những năm tháng chiến tranh loạn lạc hay sao? Tại sao ông lại đem tiền bạc chôn cất ở chỗ xa nhà đến như vậy? Ngay từ lúc đầu ông cứ đặt số tiền bạc đó vào trong két an toàn há chẳng phải là sẽ được bình yên vô sự hay không? Vả lại, sẵn sàng bất cứ lúc nào lấy ra sử dụng lại càng tiện lợi hơn.

- Bất cứ lúc nào lấy ra sử dụng ư? Thượng đế ôi! Có lẽ nào ta lại dùng đến một chút tiền bạc này hay sao? Anh không nghe thấy người ta thường nói, tiêu tiền dễ, kiếm tiền khó hay sao? Tôi chưa hề tiêu đến một chút

nào trong số đó cả.

Người qua đường cười, nói:

- Ông đã chưa hề động đến khoản tiền này, thế thì ông cứ chôn một tảng đá xuống dưới đó, coi tảng đá này là số tiền bạc vốn có của ông, bởi vì điều này đối với ông mà nói, nào có khác gì đâu?

98. THẦN ĐỒNG RUỘNG VÀ NGƯỜI QUA ĐƯỜNG

Ở bên trong một hang đất tại nơi đồng hoang cỏ rậm, Thần Đồng ruộng và mấy người con của Thần đang chuẩn bị ăn cơm. Tại đây không trái thảm hoa lộng lẫy, cũng chẳng có vãi trái bàn màu sắc đẹp đẽ, nhưng lại có rất nhiều thức ăn ngon lành.

Một người qua đường mặc quần áo ướt sũng, chân tay run cầm cập bước vào trong hang tránh mưa. Các vị Thần mời người đó cùng ăn với họ một bữa cơm giản dị.

Người đó không hề khiêm nhường, sau khi vừa ngồi xuống bèn thò đôi bàn tay ra hà hơi sưởi ấm; tiếp sau, lại thổi hơi vào trong bát canh vừa mới bung lên khiến cho người chủ không hài lòng. Nhìn thấy tình huống này, Thần Đồng ruộng liền kinh ngạc không hiểu nổi, bèn hỏi:

- Thưa quan khách, ngài làm như vậy là có ý gì?

- Lần thổi hơi này là để nguội bát canh của tôi, còn vừa rồi, chính là để sưởi ấm bàn tay của tôi - Người qua đường trả lời.

- Ngài có thể bước đi ngay cho! - Thần Đồng ruộng nói - Cùng chung sống với ngài sẽ khiến cho các vị Thần khác không vui. Ta nghĩ vẫn cứ nên xa rời cái mầm vừa có thể thối mát lại vừa biết thối nóng của ngài là hơn!

99. SỰ SINH ĐẼ CỦA NÚI

Một bà Núi cảm thấy có trận đờn đau của việc sắp đẻ. Tiếng gào thét của bà Núi vang trời dậy đất, mọi người nghe tiếng đều lao đến chỗ bà, cho rằng bà ta có thể đẻ ra một thành phố còn lớn hơn cả thành phố Paris. Thế nhưng kêu gào suốt hồi lâu, từ trong núi bà đã sinh đẻ ra một con Chuột nhắt.

Tình tiết của câu chuyện ngụ ngôn này tuy không thể tin được, thế nhưng vẫn có tính chất thiết thực của nó. Đọc truyện ta bèn nghĩ tới một nhà văn đã từng nói: "Ta sẽ viết ra một tác phẩm trường thiên kể về cuộc chiến đấu giữa người Titâmpơ và Thần Vương Dupitơ". Thế nhưng chưa từng có ai được đọc một trang văn chương nào của ông ta, kết quả vẫn chỉ là mây khói.

100. THỎ RỪNG VÀ CHIM ĐA ĐÀ

Xin đừng cười cợt, chế giễu những con người bất hạnh, bởi vì ai có thể bảo đảm được mình sẽ gặp được số phận may mắn suốt đời? Trong truyện ngụ ngôn của

mình, ÊĐớp thông minh đã nêu ra cho chúng ta một ví dụ. Dưới đây xin kể một trong những ví dụ đó.

Thỏ rừng và chim Đa Đa cùng sống chung một nơi, cuộc sống yên bình tĩnh lặng của chúng có khi cũng tiềm ẩn những điều nguy hiểm. Một đàn Chó săn xông tới, Thỏ rừng không thể không tìm một nơi để ẩn thân. Nó chạy trốn vào một bụi cây trong rừng rậm, nhất thời đàn Chó săn đã mất hết dấu vết đang truy tìm. Con Chó săn có biệt hiệu là "Thao thiết"⁽¹⁾ cũng không thể tìm được mục tiêu. Cuối cùng, đàn Chó săn cũng đã tìm được đầu mối qua mùi vị phát ra từ trên thân Thỏ rừng. Con Chó săn có biệt hiệu "Trình sát" căn cứ vào sự phân tích mùi hơi, rồi xác định đây đúng là con Thỏ rừng mà bọn chúng đang truy tìm, bèn hung hăng lao thẳng vào.

Trong giờ phút nguy cấp, chim Đa Đa lại cười chế giễu Thỏ rừng:

- Bạn luôn luôn nói rằng mình có đôi chân chạy nhanh như bay, xem ra chân của bạn cũng chẳng bằng được chân của chim Đa Đa.

Trong lúc chim Đa Đa chế giễu người khác thì vận rủi đã giáng xuống đầu nó. Chim Đa Đa luôn luôn cho rằng dựa vào đôi cánh của mình, bất kỳ lúc nào nó cũng đều có thể thoát khỏi cảnh nguy hiểm. Thế nhưng loài chim Đa Đa đáng thương này đâu có phải là đối thủ của loài chim Ưng có mỏ nhọn móng sắc, kết quả là chim Đa Đa đã làm bữa điểm tâm cho loài chim dũng mãnh này

⁽¹⁾ Thao thiết: Một loài dã thú hung ác tham ăn trong truyền thuyết cổ đại. Nghĩa bóng là kẻ gian tham.

101. SƯ TỬ XUẤT CHINH

Sư tử mưu đồ nghiệp bá, chuẩn bị đi đánh nhau với kẻ địch. Trước khi xuất trận, Sư tử đã mở hội nghị quân sư, rồi cử đại thần thông báo cho bách thú biết, yêu cầu mọi loài căn cứ vào đặc điểm sở trường của mình mà đảm nhiệm những công việc khác nhau.

Voi vận chuyển hàng hoá quân nhu, Gấu xung phong chém giết, Cáo mưu mẹo vạch kế hoạch, Khỉ giở trò lừa quân địch. Có động vật kiến nghị:

- Đem theo Lừa đi, phản ứng của Lừa quá chậm chạp, còn Thỏ rừng chỉ luôn lo sợ hãi.

Sư tử nói:

- Không! Không! Không thể làm như vậy được. Ta cần sử dụng chúng. Nếu ta không sử dụng chúng thì sự bố trí của đại quân không hoàn chỉnh. Lừa có thể làm lính kèn, hiệu lệnh mà nó phát ra có lẽ nào không khiến cho quân địch kinh hoàng khiếp vía hay sao? Thỏ rừng có thể làm lính truyền lệnh được lắm!

Nhà vua vừa thông minh lại vừa có con mắt nhìn xa trông rộng, có thể phát huy hết được những ưu điểm nổi bật của những dân chúng bình thường. Nhà vua giao bổ nhiệm, người dân được tận dụng hết tài năng. Với những nhà vua như vậy, vạn sự vạn vật ở trên đời đều có thể lợi dụng được, biết dùng hết điều tuyệt diệu và biết tồn giữ ở trong lòng.

102. CHIM ƯNG VÀ CÚ MÈO

Chim Ưng và Cú mèo đã đình chỉ cuộc công kích, thậm chí chúng còn ôm ấp nhau để biểu thị mức độ thân ái nồng nhiệt và quyết định đôi bên sẽ không ăn thịt các con của nhau nữa. Một bên dùng uy tín và danh dự của vị vua trong loài chim để bảo đảm, còn một bên thì dùng lời hứa của loài Cú để bảo đảm.

- Bạn có nhận được các con của ta không? - Cú mèo hỏi.

- Không!

- Thật là hòng bét! - Cú mèo thở dài, nói - Ta rất lo lắng cho tính mạng các con ta, bảo đảm rằng tính mạng của chúng sẽ gặp được vận may. Bởi vì bạn là vua của bách điều, không để ý tới những sự việc nhỏ bé trong tâm. Giả sử bạn gặp con của ta, mà lại không nhận được chúng, thế thì cái mạng nhỏ bé của chúng nhất định sẽ chẳng còn.

- Bạn hãy kể lại hình dạng các con bạn cho ta nghe - Chim Ưng đề nghị - Nếu không thì cứ chỉ rõ cho ta nhìn thấy cũng được. Ta bảo đảm với bạn rằng ta không thể lao vào làm hại đến con của bạn đâu!

Cú mèo với thân phận người mẹ trong tương lai nói:

- Đứa con bé nhỏ của ta rất nhỏ nhắn, xinh xắn đáng yêu. Chỉ riêng những đặc điểm này bạn cũng có thể dễ dàng nhận ra nó. Xin bạn hãy nhớ cho kỹ, tuyệt đối

dừng quên, nếu không, tử thần sẽ kéo đến nhà ta, đem tử vong giáng xuống đầu chúng nó.

Chẳng bao lâu Thượng đế đã ban cho Cú mèo sinh con. Một buổi chập tối, Cú mèo rời khỏi nhà đi ra ngoài tìm kiếm thức ăn cho con. Vừa hay chim Ưng nhìn thấy có mấy con vật nhỏ bé, hình thù kỳ quặc nằm ở trong hang của một toà tháp. Chúng có hình thù xấu xí, thần thái u ám, trầm uất, phát ra những tiếng kêu eo óc đáng sợ. Chim Ưng nhìn thấy thế, nói:

- Đây chắc chắn không phải là các con của bạn ta, hãy bắt chúng về làm bữa cơm tối!

Con chim Ưng làm việc này từ trước đến nay đều nhanh gọn sạch sẽ. Bữa cơm này nó ăn rất ngon lành.

Chẳng bao lâu Cú mèo trở về nhà. Trời đất ơi! Nó nhìn thấy tim gan con mình bị ăn hết chỉ còn lại mấy cái móng chân, thương tâm quá nó đã ngất đi. Nó khóc lóc kể lể cho mọi người nghe, đau buồn tố cáo với Thần linh, cầu xin Thần linh trừng trị nghiêm tên cướp điền khùng này.

Lúc đó có người hàng xóm kể cho Cú mèo nghe:

- Bạn hãy nên phản tỉnh lại mình đi! Con người luôn luôn cảm thấy các con của mình rất xinh đẹp đáng yêu, càng xinh càng đẹp hơn các con của người khác. Ai bảo bạn lại khoe khoang các con bạn xinh đẹp như một bông hoa trước mặt chim Ưng già? Điều này sẽ có khoảng cách rất lớn so với bộ mặt vốn có của chúng, không có điểm nào giống như vậy cả!

103. LỬA KHOÁC DA SƯ TỬ

Có một con Lửa khoác lên mình tấm da Sư tử, dáng vẻ hung ác đã làm cho các loài động vật nhìn thấy đều sợ hãi, phải quay đầu chạy trốn mất tăm. Nói thực ra Lửa không dũng cảm, thế nhưng tấm da này đã làm cho mọi người sợ hãi gần chết.

Điều không may là vì Lửa không chú ý cẩn thận đã để lộ ra một chiếc tai nhọn và trò bịp đã bị đưa ra ánh sáng. Ngài Mactanh cầm roi đã bước tới dạy cho nó một bài học. Khi những người đứng vây quanh nhìn thấy chiếc roi đã đuổi con "Sư tử" bước vào cửa hàng xay bột. Mọi người không kìm nổi đã vô cùng kinh ngạc.

Ở nước Pháp từng có một số người thanh danh hiển hách. Câu chuyện ngụ ngôn này đã nói rõ ngôn ngữ, hành vi, cử chỉ của họ không hề phù hợp với nhau. Chỉ cần bạn mặc vào người một bộ quần áo kỵ sĩ sẽ khiến người ta cảm thấy bạn kiêu dũng thiện chiến!

104. NGƯỜI CHĂN DÊ VÀ CON SƯ TỬ

Người chăn dê phát hiện ra số Dê của mình bị thiếu bèn cho rằng có khả năng là do hành động của đàn Sói gây nên. Tức thì người đó đã đặt một chiếc bẫy gần cửa hang, muốn bắt sống con Sói đó.

dừng quên, nếu không, tử thần sẽ kéo đến nhà ta, đem tử vong giáng xuống đầu chúng nó.

Chẳng bao lâu Thượng đế đã ban cho Cú mèo sinh con. Một buổi chập tối, Cú mèo rời khỏi nhà đi ra ngoài tìm kiếm thức ăn cho con. Vừa hay chim Ưng nhìn thấy có mấy con vật nhỏ bé, hình thù kỳ quặc nằm ở trong hang của một toà tháp. Chúng có hình thù xấu xí, thần thái u ám, trầm uất, phát ra những tiếng kêu eo óc đáng sợ. Chim Ưng nhìn thấy thế, nói:

- Đây chắc chắn không phải là các con của bạn ta, hãy bắt chúng về làm bữa cơm tối!

Con chim Ưng làm việc này từ trước đến nay đều nhanh gọn sạch sẽ. Bữa cơm này nó ăn rất ngon lành.

Chẳng bao lâu Cú mèo trở về nhà. Trời đất ơi! Nó nhìn thấy tim gan con mình bị ăn hết chỉ còn lại mấy cái móng chân, thương tâm quá nó đã ngắt đi. Nó khóc lóc kể lể cho mọi người nghe, đau buồn tố cáo với Thần linh, cầu xin Thần linh trừng trị nghiêm tên cướp diên khùng này.

Lúc đó có người hàng xóm kể cho Cú mèo nghe:

- Bạn hãy nên phản tỉnh lại mình đi! Con người luôn luôn cảm thấy các con của mình rất xinh đẹp đáng yêu, càng xinh càng đẹp hơn các con của người khác. Ai bảo bạn lại khoe khoang các con bạn xinh đẹp như một bông hoa trước mặt chim Ưng già? Điều này sẽ có khoảng cách rất lớn so với bộ mặt vốn có của chúng, không có điểm nào giống như vậy cả!

- Cầu xin Thần Dupitơ, trước khi tôi rời khỏi chiếc bầy này, Thần có thể bắt con Sói rơi vào trong bầy trước mặt tôi, - Người chăn dê nói tiếp - Để tôi dụ được nổi bực tức ở trong lòng, tôi nguyện sẽ chọn một con Bò béo nhất trong số hai mươi con Bò nhỏ của tôi làm đồ cúng phẩm dâng hiến cho Thần.

Âm thanh vừa dứt, con Sư tử đục bèn từ trong hang xông ra, làm cho người chăn dê sợ hãi gần chết. Người chăn dê vội vàng thu tròn mình quỳ xuống đất, nói:

- Trời đất hỡi! Thực sự tôi không biết rằng mình đã phạm phải tà ma của tên gác cổng đó. Để tìm thấy tên ân cấp đã giết hại đàn Cừu của tôi và tận mắt nhìn thấy nó sa vào trong lưới của tôi, thưa Thần Vương Dupitơ, tôi đã từng hứa sẽ dâng hiến cho ngài một con Bò nhỏ, thế nhưng bây giờ giả sử ngài có thể bắt được con Sư tử đáng chết này rời khỏi tôi, tôi sẽ muôn nghìn lần cảm tạ, xin tình nguyện hiến dâng ngài một con Bò lớn đó!

105. CON LỪA VÀ NGƯỜI CHỦ

Con Lừa của gia đình người làm vườn kể khổ với Nữ Thần Vận Mệnh rằng, người chủ luôn bắt nó phải dậy sớm trước khi trời sáng. Nó phàn nàn với Nữ Thần:

- Trời sáng gà trống mới gáy, còn tôi lại cứ phải dậy sớm hơn cả gà trống, bởi vì ông chủ bắt tôi phải vận chuyển rau ra chợ bán từ rất sớm. Đây đúng là một "công việc tốt đẹp" ảnh hưởng lớn tới việc nghỉ ngơi của tôi.

Nữ Thần Vận Mệnh rất cảm động trước những lời nói này của Lừa, nên đã đổi cho Lừa một nhà chủ mới. Tức thì Lừa được chuyển đến làm việc ở nhà người thợ da. Những tấm da này ướt sũng, nặng nề, vẫn còn toả ra mùi rất hôi thối. Con Lừa không hiểu biết gì về đạo lý này, rất nhanh chóng lại nổi nóng, nói:

- Tôi thật sự hối hận muốn chết! - Lừa nói tiếp - Tôi không nên rời khỏi người chủ thứ nhất này. Tôi còn nhớ rất rõ, trước đây hề khi người chủ không chú ý, tôi luôn luôn có thể thoải mái nhẹ nhàng ăn được vài lá rau non. Ở đây thì hoàn toàn ngược lại, bất cứ một chút bóng lộc nào cũng đều không có. Nếu nói tôi được cái gì, thì chỉ có bị đánh mà thôi!

Rất nhanh chóng, Lừa lại được chuyển đến gia đình làm nghề đốt than. Tiếp sau đó lại là những lời oán trách, kể khổ của Lừa.

- Sao vậy? - Nữ Thần Vận Mệnh bực tức nói - Con Lừa này luôn luôn làm phiền ta, những yêu cầu đòi hỏi của một trăm ông vua cũng không nhiều bằng một mình nó. Nó cho rằng chỉ có bản thân nó phải chịu nổi ảm ức, thế nhưng ở trên thế giới này có lẽ nào chỉ có một mình nó đòi hỏi được quan tâm hay sao?

Nữ Thần Vận Mệnh nói rất đúng, chúng ta luôn luôn không yên lòng với hoàn cảnh hiện tại, cho rằng đời sống của mình kém hơn người khác. Chúng ta đã kể khổ ở khắp mọi nơi, ngay đến cả ông Trời cũng quá rối gây ra bao điều hồ đồ cho chúng ta. Giả sử Thần Vương

Dupitơ đã bằng lòng với yêu cầu của mỗi người chúng ta, e rằng chúng ta lại đề xuất lời thỉnh cầu mới bất ngài phải đau đầu buốt óc nhiều lần nữa!

106. MẶT TRỜI VÀ CON ẾCH

Một ông vua tàn bạo cử hành hôn lễ, trong ngoài hoàng cung vui sướng chúc mừng, còn những người dân chúng bình thường thì mượn rượu để tiêu sầu.

Lúc này ÊDốp rất bình tĩnh, ông cho rằng những người vui mừng sung sướng này là những con người vô cùng ngu xuẩn.

ÊDốp nói:

- Ngày trước ông Mặt trời đã từng có dự định kết hôn, những con Ếch sống trong ao đầm nghe được tin đồn này, lập tức lo lắng cho tính mạng của mình. Chúng đồng thanh từ những cái mồm khác nhau lên tiếng gào thét:

- Nếu ông Mặt trời có con, thì lũ Ếch chúng tôi sẽ như thế nào? - Chúng kéo tới khiếu nại với Nữ Thần Vận Mệnh- Bây giờ chỉ có một ông Mặt trời chúng tôi còn có thể miễn cưỡng đối phó được, nếu trên bầu trời lại xuất hiện thêm một ông Mặt trời con nữa, thì biển lớn cũng sẽ cạn khô, dân cư ở trên thế giới này sẽ hết đường sống. Tất cả đều sẽ chết, lau sậy, hồ ao và cả chúng ta nữa đều phải đối mặt với cái chết. Rất nhanh chóng Nữ Thần sẽ nhìn thấy chúng tôi chỉ có thể tụ tập ở con sông của địa

ngục Xoticốt này.

Cần phải nói rằng, những conẾch đáng thương đã suy luận rất chính xác!

107. CHIM ƯNG, CHIM SƠN CA VÀ NGƯỜI BẮT CHIM

Những hành vi độc ác của kẻ xấu luôn trở thành cái cớ để cho mọi người làm việc xấu. Nếu anh làm ác thì không được trách cứ người khác làm việc xấu.

Một người nông dân dùng chiếc gương để bắt chim con, cái bóng của chim ở trong gương đã dụ dỗ một con chim Sơn Ca tới. Một con chim Ưng bay lượn trên đồng ruộng để tìm kiếm thức ăn, nhìn thấy con chim Sơn Ca sắp sửa gặp phải nguy hiểm mà vẫn còn không ngừng ca hát, nó đã từ trên cao lao thẳng xuống vồ lấy chim Sơn Ca đem đi. Chim Sơn Ca tuy chưa bị cái bẫy nguy hiểm độc ác của người nông dân bắt đi, thế nhưng ngay lúc đó đã gặp nguy hiểm rơi vào trong móng sắc của chim Ưng. Chính trong lúc chim Ưng sắp sửa tiếp cận với chim Sơn Ca, bản thân nó đã bị lưới của người nông dân úp chặt bắt ngay lấy nó.

- Người bắt chim ơi, cầu xin ông hãy thả tôi ra! - Chim Ưng dùng ngôn ngữ của loài chim muông nói với người nông dân - Tôi chưa hề bao giờ làm tổn hại tới lợi ích của ông.

Người bắt chim lập tức trả lời:

- Thế thì con chim Sơn Ca này đã có lần nào làm hại người chưa?

108. CON CHÓ THẢ MỒI BẮT BÓNG

Mỗi người đều có thể phạm phải sai lầm. Mọi người thường nhìn thấy, có một số người giống như đã trúng phải tà ma, thế rồi thả mồi đuổi theo để bắt bóng.

Một con Chó mà ÊDốp nêu ra đã có sự từng trải giống như số người này. Con Chó đó nhìn thấy cái bóng lộn ngược của vật sấm in trên mặt nước, bèn ngay lập tức vô thảng vào cái bóng đó. Hoa sóng tung toé trên mặt nước, một chút xíu nữa thì con Chó đó bị chết chìm. Con Chó đã phải cố gắng dùng hết sức của mình mới bơi được lên trên bờ. Lúc đó, con mồi sấm và cái bóng của con mồi cũng tiêu tan sạch sẽ.

109. CÔ GÁI

Có một cô gái vô cùng kiêu ngạo, muốn tìm một người chồng trẻ trung, nho nhã, khoẻ mạnh, nhiệt tình, hào hiệp. Đương nhiên, cô gái còn hy vọng có một người chồng có tiền, có thế, thông minh, tháo vát, nói tóm lại là một người chồng mặt nào cũng tốt đẹp cả.

Nữ Thần Vận Mệnh đã tìm kiếm kỹ lưỡng cho cô.

Rất nhiều người cầu hôn gia đình giàu có đến cửa, cô gái ấy luôn luôn cảm thấy họ không mấy lý tưởng.

- Tại sao vậy? Ta mà lại lấy những người như thế này ư? Trời hỡi, hãy nhìn xem, những hình dạng của họ, người nào cũng đều kém cỏi đến thảm hại!

Cô gái nói và chê người này không tươi cười dí dỏm, người kia có cái mũi củ hành. Nói tóm lại họ không có khuyết điểm về mặt này thì cũng có vấn đề về mặt khác. Cuối cùng tất cả đều không đạt tiêu chuẩn, bởi vì cô gái này bới lông tìm vết, kén chọn kỹ càng hơn mọi cô gái khác.

Sau khi đuổi hết những người cầu hôn có điều kiện tốt này đi rồi, thì lớp người tầm thường kém cỏi lại tùm năm tùm ba liên tục kéo đến cầu hôn. Cô gái cười khinh bỉ, nói:

- Trời hỡi, ta đích thực có thể nói rằng Tẻ tướng mà phải chèo thuyền ư? Lại phải tự tay mở cửa cho các người hay sao? Họ cho rằng ta không thể lấy được chồng hay sao? Cảm tạ Thượng đế, cho dù ta phải sống độc thân thế nhưng trong đêm khuya ta không hề cảm thấy đau buồn.

Một năm trôi qua rồi lại tiếp tục một năm nữa, dần dần, không còn một người nào tới cửa cầu hôn nữa. Kết quả với cô gái đó là sự đau buồn và bất an.

Tình yêu, sự vui chơi, nét mặt tươi cười đã rời bỏ cô gái đó mà đi xa, ngay cả nét mặt của cô cũng không khiến cho người ta thích thú. Tuy cô gái đó tô môi son má phấn, dóc lòng trang điểm thế nhưng vẫn khó tìm được tình

yêu. Cô gái không thể thoát khỏi qui luật của thời gian, khuôn mặt già nua xấu xí khó có thể trở lại như cũ.

Sự kiêu căng quá mức của cô gái lúc này cũng đã biến thành tư thế thấp hèn, lúc rảnh rỗi thường nói một mình trước gương: "Hãy nhanh chóng tìm lấy một người chồng đi!".

Thực sự không thể nói ra được từ loại dục vọng nào đã dẫn tới cô gái sinh ra yêu cầu tâm thường dung tục như vậy, loại dục vọng này xuất phát từ một cô gái kiêu ngạo thật sự đã khiến cho người ta khó hiểu. Sự lựa chọn cuối cùng của cô gái càng vượt ra ngoài sức tưởng tượng của mọi người, cô đã lấy một người chồng thô lỗ, và việc lấy được người chồng ấy đã khiến cô hân hoan sung sướng như điên như cuồng vậy!

PHẦN THỨ BẢY

110. NGUYỄN VỌNG

Tại đế quốc Mông Cổ thời xưa có một loại yêu quái làm công việc hầu hạ con người. Yêu quái làm mọi việc ở trong nhà, quét dọn phòng ở còn kiêm cả việc trông coi vườn hoa. Nếu bạn muốn xía tay vào làm những việc này, bảo đảm bạn không thể làm được.

Trong số đó có một con yêu quái, ngày trước đã trông coi vườn hoa cho một gia đình thuộc lớp trung lưu ở gần sông Hằng thuộc Ấn Độ. Yêu quái này làm việc giỏi giang và hiền thực, siêng năng với công việc lại ít lời, yêu quý mọi người trong gia đình nhà chủ, nó còn đặc biệt yêu quý vườn hoa. Người bạn Thần Gió của yêu quái đã giúp đỡ vô tư cho yêu quái trong mọi công việc, khiến ông chủ vô cùng mãn ý. Mặc dù Yêu quái có đặc tính nhanh nhẹn dịu dàng giống như các bạn, thế nhưng xuất phát từ sự ghen ghét đố kỵ, những con Yêu quái khác đã phỉ báng nó, khiến cho người chủ quản xuất phát từ một sự suy nghĩ nào đó, rất nhanh chóng đã điều con Yêu quái này tới vùng cực Bắc nước Nauy để trông coi một căn nhà quanh năm phủ đầy tuyết trắng, khiến cho nó bỗng chốc

từ người Ấn Độ biến thành người Laphini Bắc Âu.

Trước khi lên đường, Yêu quái nói với ông chủ nhà rằng:

- Hiện tại không biết tôi đã phạm phải sai lầm gì mà bề trên cứ khăng khăng bắt buộc tôi phải rời khỏi gia đình nhà ta. Trước mắt, tôi và các vị chỉ chung sống trong một thời gian rất ngắn ngủi, dài thì một tháng, ngắn trong một tuần. Trong thời gian này xin các vị hãy đề ra ba nguyện vọng, tôi sẽ thoả mãn theo yêu cầu của các vị. Nhớ rằng chỉ có thể được ba nguyện vọng thôi, không thể nhiều hơn được!

Nguyện vọng thứ nhất mà vợ chồng nhà chủ đề xuất chính là phát tài, tức thì tiền của vàng bạc liền được chồng chất trong các hòm, các tủ. Nguyện vọng thứ hai là chí phú, tức thì trong kho chứa đầy thóc lúa, dưới hầm chất đầy rượu, chỗ nào cũng lèn đầy chất chặt. Vậy thì, phải quản lý số tiền bạc tài sản này như thế nào? Cần phải lập ra biết bao nhiêu loại sổ sách ghi chép, hai vợ chồng đã rất lo lắng. Ngoài ra, nếu bọn trộm cắp kéo tới vợ vét, các vương công quý tộc tới vay tiền, quốc vương tới trưng thu thuế má, thì biết làm thế nào đây? Lúc đó hai vợ chồng đáng thương này vì sự giàu có bột phát lên mà đã phải đau đầu nhức óc.

- Hãy nhanh chóng tới giúp đỡ chúng tôi thoát khỏi sự phiền phức do sự giàu có phát tài dẫn tới này! - Cả hai vợ chồng đều đồng thanh đề xuất ra nguyện vọng thứ ba - Làm người nghèo thật sự là tự do tự tại biết bao! Nghèo khó thực sự thoả mái dễ chịu hơn giàu có rất nhiều, hãy

xa rời tài sản giàu có đi! Thưa Nữ Thần Bình Thường, bà là người mẹ của sự hiền từ và lương thiện, là người bạn của sự đăm bạc, xin bà hãy trở về bên cạnh chúng tôi!

Âm thanh vừa dứt, Nữ Thần Bình Thường đã tới ngay bên cạnh hai người, đôi vợ chồng mời bà ngồi xuống. Sau khi nhận được nguyện vọng thứ ba, hai vợ chồng đã được sống lại cuộc sống thanh bình yên ổn.

Có một số người luôn luôn tràn đầy hy vọng, thế nhưng đã dùng thời gian làm việc để nuôi những ảo tưởng hư vô mờ mịt. Vì sự tỉnh ngộ của hai vợ chồng nhà này yêu quái đã vui vẻ pha trò cười với họ. Mọi người cần phải lợi dụng sự khoan hồng rộng lượng của yêu quái và cơ hội thoả mãn những nguyện vọng trước khi yêu quái lên đường, để thỉnh cầu yêu quái ban cho trí tuệ. Đây mới là của cải giàu có nhất bản vạn lợi, từ xưa chưa hề dẫn tới bất kỳ sự phiền lụy nào!

111. NỮ THẦN TRANH CHẤP

Nữ Thần Tranh Chấp thạo trò gây ra những âm mưu quỷ kế. Một lần bà ta đã khiến cho các Thần vì một quả táo vàng mà đã gây ra trận sóng gió rất to ở trên Trời. Sau khi các Thần hiểu rõ đã đuổi bà ta ra khỏi cửa Trời, tức thì bà ta xuống phạm trần sống trong dân gian. Bà ta và những người anh em hay sinh chuyện rắc rối, còn có một người cha chuyên gây chuyện kiện tụng, đã nhận được sự hoan nghênh nhiệt liệt trong dân gian. Chúng ta, những người ở Tây bán cầu này, vinh hạnh

được bà thân thiết nhìn nhận tới, còn những người ở Đông bán cầu, tựa hồ như có chút thô lỗ, không đủ trình độ văn minh, kết hôn cũng không mời Mục sư và người làm chứng lễ cưới, và như vậy Nữ Thần Tranh Cháp ở bên đó đã không làm nên chuyện gì cả.

Nữ Thần Truyền Tin đã nhiều lần thông báo cho bà ta biết, đâu cần bà ta tới. Nữ Thần Tranh Cháp có động tác nhanh chóng, luôn luôn tranh tới những nơi phát sinh ra xung đột trước khi Nữ Thần Hoà Bình tới, như vậy đã khiến cho những tia lửa nhỏ bé li ti trong cuộc tranh luận của mọi người cháy thành ngọn lửa lớn thiêu trụi cả thảo nguyên mà không thể dập tắt được.

Ngày qua tháng lại lâu dài, Nữ Thần Truyền Tin bắt đầu oán trách, mỗi lần tìm được Nữ Thần Tranh Cháp đều rất tốn phí công sức, bởi vì Nữ Thần Tranh Cháp không có nơi ở cố định. Xem ra Nữ Thần Tranh Cháp không thể không có một địa điểm để định cư, nếu không Nữ Thần Truyền Tin khó có thể cử Nữ Thần Tranh Cháp tới các gia đình cần chỉ định. Bởi vì lúc này còn chưa có Đạo Viện Nữ Tu để thuyết lý, tìm chỗ ở cho bà ta khó có thể được toại nguyện. Thế nhưng về sau mọi người đã dần dần phát hiện, việc hôn nhân là nơi không mấy tốt lành mà Nữ Thần Tranh Cháp rất thích ở lý tại đó.

112. ẮN SỈ CHUỘT

Trong các câu chuyện Tôn giáo của phương Đông đã từng nói tới giống Chuột. Chuột chán ghét cuộc sống tầm

thường ở trong trần thế, bèn trốn khỏi nơi om sòm âm ỹ, ẩn nấp vào trong một miếng phomat Hà Lan. Nơi đây tĩnh mịch vắng vẻ, xung quanh toàn là quang cảnh cô đơn. Ẩn sĩ Chuột vừa mới tới đã sắp xếp gia đình, vườn tược ở đây, dùng răng và móng vuốt đào khoét chỗ ở, dự trữ lương thực tại địa điểm ẩn cư. Chuột không muốn có bất kỳ sự quấy rối nào.

Chuột đã trở thành to béo trắng trẻo, tựa hồ như Thượng đế luôn luôn ban thưởng của cải giàu có cho những con dân đã quy thuận ngài. Một hôm Quốc vương Chuột cử đại biểu đến gặp vị ẩn sĩ thành kính này, cầu xin ngài bố thí cho một chút ít, bởi vì đô thành của loài Chuột đã bị Mèo vây khốn. Nước Chuột vấp phải sự đánh chiếm, tàn phá, cạn hết lương chẳng còn, cho nên bắt buộc chỉ có thể cầu xin ẩn sĩ Chuột bố thí. Thực ra đại biểu chỉ yêu cầu một chút xiu để tiện cho việc đến nơi khác xin chuyển quân tăng viện.

- Thưa ông bạn của ta! - Ẩn sĩ chai sạn, trở như gổ đá, nói - Những sự việc bình thường trong thế gian này ta đã hoàn toàn không nghe không hỏi nữa rồi, ta chỉ có thể cầu xin Thượng đế ban thưởng cho các bạn một chút ít thực phẩm. Ngoài điều này ra, một người đáng thương đã cách biệt với thế gian là ta đây muốn giúp lắm mà đành phải chịu. Ta hy vọng rằng Thượng đế sẽ ban phát lòng từ bi cho các bạn ít nhiều!

Nói xong những lời này, ẩn sĩ lập tức bước vào trong nhà đóng chặt cánh cửa lại.

Từ con Chuột thiếu hẳn trái tim thương yêu này,

đại để chúng ta đã có thể nhìn ra đó là ai rồi? Đây là một vị tu sĩ, một vị tu sĩ tự tư tự lợi, thứ mà hần ăn là thành quả lao động của mọi người, thế nhưng lại không hề quan tâm tới cái sống cái chết của người khác.

113. NHÀ BUÔN VONG ÂN PHỤ NGHĨA

Có một nhà buôn làm nghề buôn chuyên trên biển gặp vận may nên đã phát tài. Đã nhiều lần người đó chiến thắng sóng gió nguy hiểm, các dạng khí hậu và địa hình khắc nghiệt đều không thể gây tổn thất đối với hàng hoá. Đối với ông ta, Nữ Thần Vận Mệnh đã đặc biệt lọt vào đôi mắt xanh, nên rất được coi trọng. Tất cả các bạn đồng hành của ông ta đều bị Nữ Thần Atolốt và Thần Biển Naipôtơn chủ quản việc sinh tử bắt phạt tiền nộp thuế, chỉ có những con thuyền của ông ta mới được bình an cập cảng. Người đại lý và người bán hàng đều trung thực và giữ chữ tín đối với ông ta, sự hưởng thụ xa xỉ và dục vọng mua bán của mọi người đã khiến cho ông ta thu nhập được nhiều tiền bạc. Ông ta đã buôn bán thuận lợi các mặt hàng như đường cát, đồ sứ, quế chi và thuốc lá. Nói tóm lại, của cải giàu có cứ đổ vào nhà ông ta như mưa, chẳng bao lâu đã trở thành đại phú ông giàu tới vạn quan.

Ở xung quanh ông ta, những điều mà mọi người bàn luận đều là những đồng tiền vàng Vonidoduca đáng giá, con chó săn kéo xe của ông ta, cho dù vào những ngày

trai giới cũng phô trương hình thức giống như lễ cưới. Một người bạn, sau khi tận mắt nhìn thấy những bữa yến tiệc linh đình của ông ta, bèn nói với vẻ hâm mộ rằng:

- Bữa cơm thường của gia đình ngài cũng có phong cách đặc sắc như thế này ư?

- Những điều này chẳng phải là đã dựa vào sự nỗ lực phấn đấu của bản thân ta, đã nhờ vào sự thông minh của ta, tâm huyết mà ta đổ ra, nhờ vào sự nắm chắc thời cơ, đầu tư chuẩn xác của ta để có được hay sao?

Nhà buôn này cho rằng kiếm tiền là một công việc cực kỳ dễ dàng. Vì vậy, ông ta đã đem số tiền kiếm được bỏ ra để đầu cơ, lần này có thể nói là cực kỳ không thuận lợi, đã làm hỏng hết việc đại sự. Một con thuyền với thiết bị rất kém, chỉ vấp phải một chút sóng gió đã bị lật chìm; một con thuyền khác, ngay đến những vũ khí phòng ngự cần thiết cũng đều không có, để cho bọn cướp biển cướp hết cả thuyền lẫn hàng. Còn con thuyền thứ ba thì sao? Tuy đã cập cảng bình an, thế nhưng vì nền kinh tế tiêu điều, không còn lối sống xa hoa và quang cảnh bán mua tấp nập như ngày trước nữa, những hàng hoá tích lũy để lại trong thời gian quá dài nay đã biến chất. Ngoài ra, sự lừa đảo của người đại diện cùng với lối sống trời đầy hoa đất đầy rượu, xây dựng những công trình kiến trúc lớn, tiêu tiền như rác của nhà buôn này đã khiến ông ta nhanh chóng sa vào cảnh nghèo xác nghèo xơ. Một người bạn nhìn thấy tình cảnh một xu dính túi cũng không còn, bèn hỏi ông ta rằng:

- Vì sao nên nông nổi này?

- Thôi, đừng nhắc tới nữa, đều do số phận không may cả thôi!

- Bạn đừng để tâm tới điều đó! - Người bạn an ủi ông ta - Nếu số phận không cho bạn hạnh phúc thì chí ít nó cũng dạy cho bạn thành con người biết cẩn thận hơn.

Chẳng biết rằng ông ta có thể nghe được những lời khuyên chân thành này hay không, thế nhưng một điều có thể khẳng định được là, trong tình hình nói chung, con người luôn luôn yêu thích đem thành tích quy công cho tài năng của mình, nếu gặp thất bại, thế là họ lại lớn tiếng gào thét chửi bới Nữ Thần Vận Mệnh.

114. ĐẦU RẮN VÀ ĐUÔI RẮN

Rắn được tổ thành bởi Đầu Rắn và Đuôi Rắn, Rắn là kẻ thù chung của loài người, Nữ Thần Ba Hốc tàn khốc đã từng nói, cả hai bộ phận này đều có nọc độc, vì thế giữa hai bộ phận này đã từng phát sinh ra một cuộc tranh luận do ai dẫn đầu đi trước.

Đầu nói chung là đi ở phía trước Đuôi, tức thì Đuôi vênh cong lên khiêu nại với ông Trời:

- Tôi và Đầu đã cùng đi qua rất nhiều con đường, hình như tôi chuyên môn làm cho nó được vui lòng vậy, nó cho rằng tôi sẽ suốt đời bằng lòng làm con bọ bám theo sau nó hay sao? Tôi vốn dĩ cần phải được bằng vai ngang hàng với nó, thế nhưng ngày nay hình như tôi đã là một con hầu để cho nó sai khiến vậy. Tình cảm giữa chúng tôi

đã giống như chân và tay, tôi và nó cũng có nọc độc, công hiệu giống như nhau, cho nên chúng tôi cần được đối xử như nhau. Xin ngài hãy hạ một mệnh lệnh, để cho tôi dẫn Đầu Rắn tiến lên phía trước, tôi sẽ dẫn đường chu đáo tốt đẹp, tuyệt đối không để cho nó có nửa lời phản nản oán trách.

Đối với loại thỉnh cầu này ông Trời đã phát tâm từ bi, đó chính là sự giúp đỡ trái ngược, kết quả ban ơn thương luôn làm hỏng việc. Đối với loại yêu cầu hoang đường này vốn dĩ không được để ý đến, thế nhưng ông Trời đã đồng ý với yêu cầu của Đuôi Rắn. Kết quả, để cho Đuôi Rắn làm người dẫn đường thì có khác gì để cho người lừa cưỡi ngựa mù, sẽ lúc thì lao đầu vào tảng đá, lúc lại đụng phải người đi đường, nếu không thì cũng húc đầu phải cây, cuối cùng dứt khoát sẽ dẫn Đầu Rắn rơi xuống dòng sông địa ngục, cùng đi vào chỗ chết.

Một quốc gia phạm phải sai lầm này của Đuôi Rắn thực sự đáng buồn thay!

115. SÓI, SƯ TỬ VÀ CÁO

Vua Sư tử tuổi già mắc phải bệnh khớp, nằm ở trên giường đau đớn quá, không thể động đậy được. Ngài bèn sai quan đại thần đi tìm thuốc đem về để chữa trị bệnh già yếu. Nếu muốn giải thích cho Vua Sư tử rõ yêu cầu của ngài hẳn không thể làm được, thậm chí là điều không dám mà cũng không có khả năng.

Các quan đại thần đành phải mời các thầy thuốc trong số bách thú, đủ loại thầy thuốc đã tập hợp trong Cung, những người dâng hiến các phương thuốc cổ truyền cũng liên tục không ngớt, thế nhưng trong số rất nhiều người tới triều kiến, chỉ riêng không thấy Cáo. Cáo đã mai danh ẩn tích lẫn trốn ở nơi đâu? Cốt để nịnh hót, trước khi Vua Sư tử ngủ, Sói đã phỉ báng bữa bãi về sự vắng mặt của Cáo. Sau khi Vua Sư tử nghe và tin theo lời sàm tấu đó đã nổi cơn giận dữ, lập tức hạ chỉ tới nhà tìm bắt Cáo.

Cáo bị bắt giải vào trong Cung, dẫn tới trước giường ngủ của Vua Sư tử. Trong lòng Cáo hiểu rõ, đây là do Sói dở trò chơi xấu, khiến cho Cáo bị nổi oan uổng khó rửa sạch này. Cáo nói:

- Tâu bệ hạ, Thần cho rằng bản tấu đã hoàn toàn sai sự thật. Ví dụ nói Thần cố ý không tới triều bái bệ hạ, trên thực tế là Thần tới triều bái Thánh Địa, cầu xin ông Trời phù hộ cho Thánh thể của bệ hạ mau chóng hồi phục sức khỏe, để thoả mãn tâm nguyện của Thần. Trên đường dài triều bái đầy trắc trở, Thần đã từng gặp được một số vị quân tử học rộng tài cao. Thần đề cập việc long thể của bệ hạ không được tốt, tinh lực giảm sút với các vị ấy. Các vị quân tử ấy bảo cho Thần biết, kỳ thực thứ mà bệ hạ còn thiếu chỉ là một số nhiệt lượng. Tuổi tác của bệ hạ đã cao đương nhiên cần phải chú ý giữ cho thân thể ấm áp. Vì vậy, chỉ cần bệ hạ được mặc lên mình một chiếc áo khoác bằng da Sói mới làm, còn nóng hôi hổi, thì bệnh tình của bệ hạ lập tức sẽ khỏi ngay. Bệ hạ chỉ cần nhìn

cho kỹ, tấm da Sói đại nhân là một chiếc áo có chất liệu cực kỳ tốt.

Đối với điều đề nghị này, Vua Sư tử rất tán thành, lập tức hạ lệnh chặt đứt bốn chân Sói, lột sống tấm da Sói. Kết quả Vua Sư tử không chỉ được khoác lên thân mình chiếc áo khoác bằng da Sói đang nóng hổi, còn đem thịt Sói làm bữa ăn tối ngon lành.

Thưa các vị triều thần, các vị cần phải đình chỉ ngay thói chèn ép lẫn nhau, tận tâm thờ phụng nhà vua, nếu không sẽ có đại họa giáng xuống đầu. Đối với các vị mà nói, giả sử các vị cứ công kích lẫn nhau, không ai chịu nhường nhịn ai, những người phỉ báng người khác sớm hay muộn rồi cũng sẽ rơi vào kết cục giống như Sói đại nhân vậy!

116. CON NGƯỜI VÀ BỌ CHẾT

Nêu ra nhiều yêu cầu sẽ khiến cho người ta chán ghét, ngay đến cả Thần cũng sẽ cảm thấy chán ghét. Có một số người cho rằng, vô luận gặp phải sự việc gì, cho dù là một việc nhỏ chẳng có gì cấp bách thì ông Trời cũng đều cần phải chiếu cố tới, hình như là các Thần ở trên núi Ôlimpia cũng đều phải lo lắng cho họ. Hơn nữa cần phải coi trọng gần giống như sự quan tâm chú ý của Thần với đôi bên khi Hy Lạp và Tơroi (Troy) phát sinh ra cuộc chiến tranh vậy!

Trên bả vai của một anh chàng ngốc bị con bọ Chết

cẩn cho một miếng, sau đó bỏ Chết trốn vào trong kẽ nếp gấp của tấm thảm. Anh chàng ngốc lớn tiếng kêu gào:

- Hỡi Thần Hêraclét, khi mùa xuân đến, Thần phải tiêu diệt hết sạch loại bỏ Chết ở trong dân gian đi! Hỡi Thần Dupitơ, Thần có nghe tiếng không? Thần hưởng phúc ở trên trời, sao không tiêu diệt hết lũ sâu bọ hại người để giải hận cho ta?

Chỉ vì để giết chết một con bọ Chết mà anh chàng ngốc đã hận rằng mình không thể bắt được Thần đem hai thứ pháp bảo là Gậy Thần và Sấm Sét cho anh ta mượn để sử dụng.

117. CON CHÓ ĐEO CƠM VÀ THỨC ĂN CỦA CHỦ NHÂN Ở TRÊN CỔ

Mỹ nhân khiến cho con người ta không quản nổi đôi mắt của mình, vàng bạc làm cho một số người không giữ nổi đôi tay của mình. Liệu mấy ai có thể làm được cái việc canh giữ vàng ngọc châu báu mà chẳng động tâm?

Có một con Chó mang cơm và thức ăn của ông chủ trở về nhà, nó đã đeo ở trên cổ một hộp đồ ăn của ông chủ. Mặc dù cơm và thức ăn rất ngon, thế nhưng nó rất có thể kiềm chế được sự thèm khát muốn ăn, ức chế được trái tim không thực sự tình nguyện của mình. Chó có thể làm được điểm này, còn con người thường không điều khiển được mình, đã bị của cải giàu có hấp dẫn lôi cuốn, cũng chẳng trách đã có người nói con người phải học tập

trái tim kiếm chế của loài Chó.

Có điều, tình hình lần này có khác khi con Chó đeo hộp thức ăn ngon lành thịnh soạn đi trên đường, bị một con chó giữ nhà nhìn thấy. Chó giữ nhà bèn sắp đặt dụ định, tính toán sẽ cướp lấy hộp đựng thức ăn của nó. Để bảo vệ cơm và thức ăn cho chủ nhân, con Chó này đã tháo bỏ hộp đựng bữa ăn xuống để cho thân mình nhẹ nhõm rồi xông vào trận. Một cuộc chém giết nhau bắt đầu. Một số con Chó khác vẫn lang thang trên đầu phố chuyên sống bằng nghề ăn cắp và ăn mày, muốn được chia hưởng một phần thức ăn, cũng xông vào đánh giúp cho Chó nhà. Con Chó này nhìn thấy ít không địch nổi nhiều, khi bản thân khó bảo đảm, nó chỉ còn nghĩ tới làm sao giữ được phần cơm và thức ăn mà ông chủ dành cho nó.

Túc thì nó ranh mãnh nói với đàn Chó:

- Thưa các vị tiên sinh, xin hãy bớt giận, tôi chỉ cần tới một phần đó của bản thân tôi thôi, phần còn lại hoàn toàn thuộc về các vị cả.

Lời nói vừa dứt, nó dẫn đầu ngoạm ngay lấy một phần thức ăn, số còn lại, bọn Chó giữ nhà liền xông vào, cắn gặm bữa bãi, chỉ trong giây lát đã hết ngay, kết quả cuối cùng là tất cả đều vui vẻ.

Câu chuyện ngụ ngôn này khiến cho chúng ta nghĩ tới một số quan lại, bao gồm cả Thị trưởng, v.v... từng người một đã thò ra những bàn tay rất dài, rất bẩn thỉu. Những kẻ có nhiều mưu đồ xấu thường có những động tác dẫn đầu tranh trước, nếu bạn muốn xem cảnh ồn ào náo nhiệt đó để tiêu tán thời gian, thì tốt nhất hãy ngắm nhìn

xem số người này đã phân hưởng hết tiền bạc của công, của dân chúng như thế nào. Giả sử có người nhát gan sợ hãi, không dám thò tay ra cầm tiền, thế nhưng nhìn thấy những người xung quanh đều mắt long sòng sọc như hổ vồ mồi, thì họ sẽ thay đổi quan điểm rất nhanh chóng, trở thành người đầu tiên tranh chiếm tiền bạc, một duộc xấu xa, hùa nhau làm vậy.

118. CON CÁ VÀ NGƯỜI THÍCH NÓI CHUYỆN CƯỜI

Có người thích sống chung với những người hay nói chuyện cười, còn tôi thì lại giữ thái độ né tránh và xa hẳn họ ra. Kể chuyện cười, so với những lĩnh vực khác mà nói, đòi hỏi phải có một số tài năng độc đáo, bởi vì anh chàng ngốc thì chỉ nói toàn những chuyện cười kém cỏi. Trong câu chuyện ngụ ngôn dưới đây ta sẽ giới thiệu cho các bạn biết một người, có thể có bạn sẽ thấy bản lĩnh kể chuyện cười của người này cũng không đến nỗi kém lắm.

Một bữa tiệc được tổ chức trong một gia đình giàu có, có một người thích nói chuyện cười. Trong mâm ăn cơm của ông ta toàn bày những con cá nhỏ, tất cả những con cá lớn đều đặt cách ông ta rất xa. Ông ta không với tới, cũng không tiện bước tới lấy. Tức thì ông ta bèn gắp một con cá nhỏ lên, làm ra vẻ quan trọng, ghé sát gần bên tai nó, tiếp đó lại làm ra dáng lắng nghe nó trả lời. Những người ăn trong bữa tiệc đó đều cảm thấy rất kinh

ngạc. Ánh mắt mọi người bắt đầu chú ý nhìn vào ông ta. Tức thì con người thích nói chuyện cười này đã dùng một loại ngữ điệu khôi hài để nói.

Ông ta nói rằng ông có một người bạn, trước đây một năm người bạn đã lên đường đi sang châu Mỹ. Ông ta sợ bạn mình đã bị chôn thân ở trong bụng Cá rồi, cho nên ông ta đang hỏi những con Cá nhỏ này. Thế nhưng bọn Cá nhỏ đều nói bản thân mình tuổi còn nhỏ, không hiểu rõ được cảnh ngộ của bạn ông, chúng bèn kiến nghị với ông rằng phải đi hỏi những con Cá lớn, bởi vì những sự việc mà Cá lớn biết được chắc chắn sẽ rất nhiều.

- Cho nên, thưa các vị tiên sinh, tôi có thể bước tới hỏi một con Cá lớn được không ạ?

Tôi rất hoài nghi những người tham dự bữa tiệc lúc đó phải chăng đều cảm thấy hứng thú đối với câu chuyện cười của ông ta, thế nhưng đúng là họ đã cho ông ta một con quái vật trong số Cá già khô xương. Con Cá này có khả năng sẽ bảo cho ông ta biết được bản danh sách những nhân viên gặp nạn trên đường đi tới đại lục mới, bởi vì nó đã sống ở dưới đáy biển trên một trăm năm, ở thế giới đáy biển nó đã nhìn thấy tất cả những người gặp phải điều bất hạnh.

119. HAI NGƯỜI BẠN

Tại vương quốc Mônô Môtapa thuộc Nam Phi, có hai người bạn thực sự chân thành, họ có phúc cùng hưởng, có

nạn cùng đả đương. Nghe nói những người ở đất này kết giao bạn bè chân thành hơn nhiều so với những người ở các vùng khác.

Trong một đêm khuya, mọi người sớm đi vào giấc mộng êm đềm. Một người bạn đột nhiên kinh sợ bừng tỉnh dậy, lục cục từ trên giường bò xuống đất rồi đi thẳng ra ngoài, chạy ngay tới nhà một người bạn khác, gọi người hầu của nhà bạn thức dậy, bởi vì anh ta cảm giác thấy Thần Mộng đã bước vào trong cửa lớn của nhà bạn mình. Người bạn bị những tiếng ồn ào làm thức tỉnh, anh ta liền mặc ngay quần áo, buộc chắc túi đựng tiền vào trong người, nài nịt vũ trang, rồi nói với người bạn mới đến:

- Nửa đêm canh khuya bạn đến thăm hỏi nhất định là có sự việc gì khẩn cấp cần báo cho mình biết, phải chăng là số tiền đánh bạc đã bị thua hết? Tiền đây bạn cầm lấy đi! Nếu bạn cãi lộn với người khác thì chúng ta cùng đi tới đó để đấu lý. Tôi còn có một chiếc kiếm sắc đây, nếu cần bạn cũng cầm đi luôn thể!

- Không! - Người bạn của anh ta trả lời - Cảm ơn sự quan tâm nhiệt tình của bạn, tôi không cần tiền cũng chẳng cần vũ khí. Chỉ vì trong giấc mộng tôi thấy bạn có chuyện đau buồn, tôi lo rằng bạn đã xảy ra chuyện gì, cho nên ngay trong đêm khuya đã chạy như bay để kịp thời tới đây. Đó chính là nguyên nhân mà giữa lúc đêm tôi tới thăm bạn đây!

Tình bạn giữa hai người ai sâu sắc hơn ai? Vấn đề này không khó trả lời. Một người bạn chân chính có thể

khiến cho bạn cảm thấy sự tươi đẹp của cuộc sống, sự quan tâm của bạn xuất phát từ nơi sâu thẳm tâm hồn, người bạn đó đã khiến cho bạn thoải mái dốc bầu tâm sự, thổ lộ nỗi lòng. Chỉ cần có việc gì liên quan tới bạn, cho dù là trong giấc mộng, một sự việc nhỏ chẳng có gì quan trọng, người bạn đó có thể vì bạn mà áy náy trong lòng, ăn ngủ chẳng yên.

120. CON LỢN, DÊ NÚI VÀ CỪU

Một con Lợn béo, một con Dê núi và một con Cừu được chất lên trên một chiếc xe đưa đến chợ. Có người nói là đưa chúng ra chợ để bán, thế nhưng người chủ đánh xe chỉ nói là mang chúng ra chợ để xem diễn trò ảo thuật Tabaran trên đường phố.

Trên đường đi con Lợn béo kêu gào, giọng hốt hoảng như ở đằng sau có tới một trăm người đồ tể đang đuổi theo để giết nó, đã khiến cho người ta không chịu nổi.

Còn hai con Dê và Cừu kia thì lại ôn tồn và thực thà hơn nhiều. Thực ra chúng chưa thấy tai nạn sắp sửa giáng xuống đầu, chỉ nhìn thấy Lợn ra sức kêu gào "Cứu tôi với".

Người chủ nhẫn nại nói với Lợn:

- Người kêu gào như mắc chứng điên thế để làm gì? Kêu gào ầm ỹ làm cho đầu óc chúng tao đều sắp sửa vỡ tung ra rồi đó. Có lẽ nào người không thể yên được một lát hay sao? Người nhìn xem hai con Dê và Cừu này thật

thà hơn người rất nhiều đó, người cần phải học tập tấm gương sáng của hai con vật này. Chí ít cũng cần phải yên lặng nghỉ ngơi một lát. Hãy nhìn xem con Cừu này, nó thật thà và vâng lời biết bao, có nghe thấy nó rên la một tiếng nào không?

- Nó là đồ ngốc! - Lợn lập tức trả lời - Nếu nó biết được đại nạn sắp sửa giáng xuống đầu, bảo đảm rằng nó sẽ gào thét hung dữ hơn tôi rất nhiều! Một thằng cha thật thà khác cũng có thể gào rách cổ họng kêu cứu mạng. Hiện tại hai con vật đó còn đang nằm mơ được người ta vắt sữa và cắt lông, không biết tôi nói như vậy có đúng không? Dù sao thì tôi cũng chỉ có thể đem thịt của mình ra cho mọi người ăn, tôi đã sắp chết đến nơi rồi. Vĩnh biệt nhé! Ngôi nhà của tôi! Nơi ở của tôi!

Nói xong, Lợn lại tiếp tục gào khóc.

Cuối cùng thì con Lợn béo này đã rất giống như một người thông minh, sự phán đoán lôgic cộng với sự suy lý của nó có khả năng là rất chính xác. Thế nhưng đã là đại nạn giáng xuống đầu thì còn biết làm sao, sợ hãi và oán trách cũng đâu có thể thay đổi được cục diện? Biện pháp thông minh nhất chính là đừng nghĩ nhiều như vậy!

121. CON CHUỘT VÀ CON VOI

Một con Chuột nhắt bé nhỏ nhìn thấy một con Voi to lớn bèn cười chế nhạo động tác chậm chạp của con Voi xuất thân cao quý này. Con Voi phải gánh vác nặng nề đi

lên phía trước, ở trên lưng Voi kia tựa như có một ngôi lầu cao ba tầng. Một bà Vương hậu Thổ Nhĩ Kỳ nổi tiếng ngồi ở trong đó, đồng thời Voi còn phải thồ thêm Mèo, Chó, Khỉ, chim Vẹt, nữ quan già và một số đồ đạc của bà ta. Chuyến đi này của họ là để tới thăm và viếng lễ tại đất Thánh. Dân chúng tập hợp chật ních ở hai bên đường hân hoan thưởng lãm con vật đồ sộ này. Nhìn thấy tình cảnh này, Chuột nhất không thể lý giải nổi, nói:

- Dùng sự lớn nhỏ của thân thể để quyết định sự cao thấp sang hèn, thật sự là rất không công bằng. Có lẽ nào vì hình dáng của nó lớn, bọn trẻ con vừa nhìn đã thấy sợ? Tuy thân hình ta bé nhỏ, thế nhưng ta cảm thấy không kém hơn con Voi lớn này một chút nào cả.

Vốn dĩ Chuột nhất còn muốn tung ra một bài diễn thuyết dài, thế nhưng lúc này có một con Mèo từ trong lồng chui ra đã cắt đứt niềm hứng khởi cao sang của nó. Thế nhưng chính con Mèo này đã để cho chú Chuột nhất hiểu rõ: Một con Chuột đã không bằng một con Voi như thế nào.

122. CHÓ VÀ LỪA

Trong giới tự nhiên có một quy tắc bất thành văn là phải giúp đỡ lẫn nhau. Ngay hôm đó Lừa đã không làm được điều này. Lừa vốn dĩ là một loài động vật lương thiện, thế nhưng không hiểu hôm đó Lừa trúng phải tà ma nào mà đã phạm sai lầm.

Ngày hôm đó Lừa theo ông chủ đi ra ngoài, kết bạn cùng đi là con Chó của ông chủ. Nhìn về ngoài cửa Lừa có dáng sang trọng, thể nhưng đầu óc thì lại rỗng tuếch, không biết suy nghĩ đến công việc. Giữa đường ông chủ đã nằm lặn ra ngủ, Lừa cũng đang nhai nghiền nhai ngấu những ngọn cỏ xanh. Cỏ ở trong bãi cỏ này rất hợp với khẩu vị của Lừa.

Lừa ăn cỏ đã tỏ ra rất mãn ý.

Lúc này, Chó nhìn thấy Lừa nhồm nhoàm nhai cỏ, trong bụng cũng cảm thấy đói, bèn nói với Lừa:

- Này anh bạn thân mến! Cầu xin anh bạn hãy quỳ thấp thân mình xuống, tôi muốn ăn món bánh bao ở trong làn kia!

Không có một chút động tĩnh, một câu nói Lừa cũng chẳng trả lời, chỉ mãi miết cắm đầu ăn cỏ, sợ lãng phí thời gian tốt đẹp, ảnh hưởng tới bữa ăn của mình.

Sau khi Lừa giả vờ như câm như điếc một hồi, rồi cũng đã mở miệng, nói:

- Bạn ơi, tôi vẫn cứ khuyên bạn hãy chờ đợi một lát nữa. Đợi sau khi ông chủ tỉnh ngủ, ông ấy sẽ ban cho bạn một phần thức ăn mà bạn cần, ông ấy không thể ngủ quá lâu được đâu!

Chính trong lúc đó, một con Sói cực kỳ đói bụng từ trong làng chạy ra, Lừa lập tức gọi Chó ra xua đuổi. Lúc này Chó không muốn động tới Sói bèn trả lời:

- Bạn ơi, tôi khuyên bạn hãy mau chạy cho nhanh, đợi khi ông chủ tỉnh dậy rồi sẽ trở lại! Ông ấy sẽ không để cho bạn phải đợi lâu đâu, hãy mau mau chạy đi! Giả

sử Sói đuổi kịp, bạn cứ dùng cái móng mà ông chủ mới lấp vào cho bạn đá mạnh cho nó một cái, cứ đá vỡ tan cái hàm dưới của nó ra! Cứ tin rằng lời tôi nói không sai đâu, bạn có thể đá ngã được Sói đấy!

Chính trong lúc Chó đang nói những lời bóng gió này, Sói đã cắn chết Lừa!

Kết luận của câu chuyện trên đây nói cho biết, mọi người cần phải giúp đỡ nhau, tuyệt đối không được phá đám lẫn nhau.

123. DANH SĨ VỚI THƯƠNG NHÂN

Một Thương nhân Hy Lạp đi ra ngoài làm ăn buôn bán, đã thuê một danh sĩ người Thổ Nhĩ Kỳ để bảo vệ ông ta. Thương nhân không chỉ trả mức lương bình thường cho người đó, mà trả với mức chi phí cho một vị danh sĩ, đúng là đã thuê một vệ sĩ quý tộc. Vì mức lương chi phí cần phải trả nhiều như vậy, đến nỗi bản thân vị Thương nhân Hy Lạp cũng đã có lời phàn nàn oán trách. Có ba người Thổ Nhĩ Kỳ bình thường đề xuất với Thương nhân rằng họ sẽ cùng bảo vệ ông ta. Ba người nêu ra giá tiền công chỉ tương đương với giá tiền mà Thương nhân phải chi trả cho một danh sĩ. Sau khi Thương nhân cân nhắc kỹ càng đã bàn bạc ổn thỏa công việc với ba người bọn họ. Danh sĩ được biết tin này, có người kiến nghị với anh ta rằng, nếu anh ta là một người thông minh thì tốt nhất phải cho ba thằng cha Thổ Nhĩ Kỳ kia biết mặt một chút,

phải tranh thủ diệt trừ chúng trước khi chúng tới làm vệ sĩ. Nếu để chậm trễ, những tên này sẽ liên kết lại tiến hành hạ thủ trước, chỉ dùng một chút thuốc độc sẽ khiến cho anh ta toi mạng.

Danh sĩ Thổ Nhĩ Kỳ nghe xong những lời nói này, bình tĩnh tự tin bước thẳng tới nhà Thương nhân tham dự buổi yến tiệc. Những cử chỉ và lời nói của anh ta khiến cho mọi người cảm thấy anh ta kiên định tự tin, đã suy nghĩ thấu đáo. Mặc dù đã biết rõ dự định của Thương nhân, thế nhưng bề ngoài anh ta vẫn không có bất kỳ sự biểu lộ nào.

- Nay ông bạn! - Danh sĩ nói với Thương nhân! - Tôi nghe nói ông bạn sắp sửa chia tay với tôi, thậm chí có người còn lo lắng cho hậu quả của sự việc này đối với tôi, thế nhưng tôi tin tưởng rằng ông bạn là một người thông minh không thể mảy may có bóng dáng của kẻ tiểu nhân độc ác được. Điều này tôi cũng chẳng cần phải nói tới nhiều. Đối với việc ông bạn muốn thuê những người làm vệ sĩ cho ông bạn, tôi không muốn giảng giải đạo lý nhiều để làm phiền ông bạn. Bây giờ tôi chỉ kể cho ông bạn nghe một câu chuyện: "Có một người chăn cừu đã nuôi một con chó để trông nom đàn Cừu. Có người ra về không hiểu, hỏi ông ta, nuôi một con chó ăn một lượng thức ăn lớn, mỗi bữa ăn một chiếc bánh mỳ như vậy, cuối cùng sẽ mang lại lợi ích gì, chi bằng hãy đem nó biếu cho một ông lớn giàu có ở trong làng là hơn. Người chăn cừu nghe và tin theo lời nói này, vì để tiết kiệm chi tiêu, người đó cảm thấy nuôi hai, ba con chó con việc chi tiêu

sẽ bớt tốn phí rất nhiều. Về phương diện trông coi đàn Cừu so với việc một con Chó trông coi, cũng tốt hơn nhiều. Nên biết con Chó chăn cừu mặc dù ăn tốn hơn nhiều so với ba con Chó con, thế nhưng người chăn cừu không suy nghĩ tới việc khi nó vật lộn, đánh nhau với Chó sói thì nó có thể đạt tới mức một địch nổi ba. Cuối cùng người chăn cừu đã đem con Chó chăn cừu biếu cho người khác, để đổi về ba con Chó con. Việc chi phí của người đó có thể ít hơn, thế nhưng khi đòi hỏi ba con chó này đánh nhau với Chó sói để bảo vệ đàn Cừu, thì lũ chó này đã lui trốn. Đối với điều này thì đàn Cừu đã có hiểu biết quá sâu sắc"... Giả sử ông bạn đã tiến hành sự lựa chọn như vậy, tôi nghĩ rằng tất nhiên ông bạn sẽ hối hận không kịp. Giả sử ông bạn biết cân nhắc lợi hại, tin chắc rằng ông bạn sẽ lại tới tìm tôi...

Người Thương nhân Hy Lạp cảm thấy lời nói của vị danh sĩ này rất có lý, tức thì ông ta giữ vị danh sĩ ở lại.

Từ đây có thể chỉ ra cho một số nước nhỏ được biết, nếu cứ dựa vào một số nước chư hầu bé nhỏ sao bằng quy thuận theo một vương quốc lớn mạnh.

124. ÍCH LỢI CỦA HỌC VẤN

Ngày xưa, ở trong một thành phố nọ, có hai thị dân vì ý kiến bất đồng mà phát sinh tranh luận. Một người nghèo nhưng có học vấn, một người kia giàu có nhưng lại chẳng hiểu biết gì. Phú ông muốn cố ý hạ thấp người

nghèo, cho rằng tất cả những người thông minh đều cần phải tôn trọng ông ta; nói rằng những người không tôn trọng ông ta chính là những kẻ ngu ngốc. Thế nhưng mọi người đều cảm thấy không có đạo lý nào bắt buộc mọi người phải tôn trọng một số kẻ giàu có mà chẳng có một chút giá trị nào.

- Hồi anh bạn của ta - Phú ông nói với người thông minh - Bạn cảm thấy bản thân mình cần phải nhận được sự tôn trọng của người khác, thế nhưng xin bạn hãy nói cho ta rõ, bạn đã tổ chức được buổi tiệc nào chưa? Loại người giống như bạn, chỉ biết mài vắn, giũa chữ, hỏi có ích gì? Các bạn luôn luôn phải sống trong những căn gác xếp chật hẹp, quần áo mặc quanh năm bốn mùa, vừa không có sự phân biệt lại chẳng có sự thay đổi, người hầu của bạn chính là cái bóng đi theo thân mình. Nhà nước của chúng ta lại thật sự cần đến người không biết chi tiêu tiền bạc như loại người này của các bạn hay sao? Có một điều ta cần phải nói, chỉ có những người tiêu nhiều tiền, sống những ngày thoải mái mới có thể thúc đẩy sự phát triển của xã hội. Nói có ông Trời trên cao chứng giám, chỉ có chúng ta ra sức tiêu tiền, hưởng thụ, mới có thể bảo đảm cho những người thợ may, những người làm thuê sống được, còn những người như các bạn phải đem tác phẩm không bán trôi của mình tới biếu cho những nhà ngân hàng để có cơm ăn.

Những lời nói ba hoa cực kỳ điên cuồng này đã làm tổn thương trái tim của con người thông minh, có học vấn, có vô vàn đạo lý có thể phản bác được phú ông, thế

nhưng người đó không muốn phí lời với ông ta. Cuộc chiến phát sinh ra sau đó đã trả thù được mũi tên bắn ra này, hơn thế nó còn có hiệu quả tuyệt vời hơn bất kỳ sự phản bác hoặc châm biếm mỉa mai nào. Cuộc chiến đã phá huỷ hết nhà ở của phú ông và người nghèo, hai người đều phải xa cách quê hương, rời khỏi gia đình. Phú ông không có tri thức đã lâm vào cảnh phải đi ăn mày, bị mọi người nguyên rủa, còn người có tri thức nghèo túng kia vẫn được mọi người tôn trọng, khoản đãi và trọng dụng. Cuộc tranh chấp giữa họ đã hạ một dấu chấm hết.

Vì vậy có thể nói rằng, cho dù những kẻ đàn độn ngu ngốc có hạ thấp giá trị của tri thức như thế nào, học vẫn vẫn vượt qua được mọi thử thách, giá trị vẫn cùng tăng trưởng với thời gian và năm tháng.

125. CHIM ƯNG VỚI CON GÀ TRỐNG THIÊN

Giả sử người khác dùng tình cảm giả dối kết thân với bạn, tuyệt đối bạn không được tin đó là sự thật. Đúng vậy, những người tin vào lời nói của ta sẽ không bao giờ sai, bạn không thể vì vậy mà mắc chứng ngu dốt, để trở thành một kẻ quân tử giả hiệu không có lương tâm.

Một con Gà trống thiên nuôi lấy thịt sinh ra ở vùng Măngso nước Pháp, bị chủ nhà đẩy tới trước mặt Thần bếp, ở dưới cửa nhà bếp. Để che giấu sự thật, mọi người đã cố ý dụ dỗ con Gà trống thiên này rằng:

- Ngoan nào, cưng ơi!

Thế nhưng mặc cho mọi người kêu gọi như thế nào, con Gà trống thiên rất đa nghi này căn bản vẫn cứ phớt lờ, nói:

- Tôi là nô bộc chuyên để cho mọi người sai khiến, thế nhưng phương pháp mà mọi người dụ dỗ tôi đích thực chẳng ra sao, đó chính là nguyên nhân mà mọi người không bắt được tôi.

Lúc đó có một con chim Ưng đang đậu ở trên dàn, nó nhìn thấy con Gà trống thiên xứ Mãngsơ chạy trốn theo bốn hướng. Xuất phát từ bản năng, đồng thời cũng dựa vào kinh nghiệm, chim Ưng từ trên dàn bay xuống bắt ngay được con Gà trống thiên. Điều này có ý nghĩa là con Gà trống thiên tự nhiên sẽ trở thành một món ăn ngon trong bữa tiệc rượu ngày hôm sau.

Chim Ưng nói với con Gà bị bắt trong lòng bàn tay:

- Người cũng thật là chẳng hiểu biết sự đời, điều này đã khiến cho ta giật mình kinh sợ. Bọn người chỉ là một lũ ngốc nghếch, thô kệch, không thông minh hiểu biết một chút nào, xem ra khó có thể phát hiện được điều gì tốt đẹp từ trên thân phận của lũ người. Người thử nhìn ta mà xem, ta biết đuổi bắt con vật sẵn đem về để ở bên cạnh ông chủ. Người có nhìn thấy không, ông chủ đang chờ đợi chúng ta bên cửa sổ đó! Sao vậy, người điếc đấy à?

- Tôi đã nghe thấy rất rõ ràng - Gà trống thiên phản bác - Ngài có biết ông chủ muốn nói những điều gì với tôi không? Còn người đầu bếp lúc nào cũng ngó nghiêng cái đầu, tay cầm con dao sáng quắc, ngài có biết người đó muốn làm gì không? Có lẽ nào ngài vừa mới nghe thấy

tiếng sáo gọi ngài liền bay về nhà ông chủ hay sao? Hãy tha cho tôi đi! Khi ông chủ dùng giọng nói dịu dàng thân thiết gọi tôi, ngài đừng có cho rằng tôi chạy trốn là không nghe lời mà cười tôi nhé! Ngài hãy nhìn xem, trên những chiếc xiên sắt kia, mỗi ngày đều xâu thành từng xiên thịt chim Ưng nướng, nhiều như thịt Gà trống thiên đó. Chỉ cần ngài nhìn thấy tất thấy những thứ này thì ngài sẽ không bao giờ trách móc tôi là ngu dốt nữa!

126. THÁC NƯỚC CHẢY XIẾT VÀ DÒNG SÔNG

Một thác nước chảy xiết từ trên đỉnh vách núi cao đổ thẳng xuống đất phát ra tiếng kêu âm ào như tiếng sấm, tất thấy mọi sinh vật nhìn thấy nó đều chạy trốn không kịp, đồng ruộng hoang vu cũng phải run sợ trước nó. Từ xưa tới nay không có một người qua đường nào dám bước qua nơi hiểm yếu này. Chỉ có một người vì bị bức bởi sự truy đuổi của bọn cướp hung ác đành phải mạo hiểm lội qua, hy vọng rằng thác nước chảy xiết có thể ngăn cách được bọn cướp hung ác, khiến cho chúng chỉ nhìn thấy đã sợ hãi chết khiếp. Thế nhưng, dòng nước phát ra tiếng kêu to đến mức làm cho mọi người kinh sợ này, kỳ thực nước lại rất nông, cuối cùng người này chẳng qua chỉ bị một trận kinh sợ hão.

Cuộc thí nghiệm thành công đã làm cho người đó gan dạ hơn, thế nhưng bọn cướp hung ác vẫn đuổi gáp

không chịu buông tha. Trên đường đi anh ta lại gặp phải một dòng sông khác. Dòng sông này phẳng lặng và yên tĩnh giống như một đứa trẻ ngủ say đang bước vào giấc mộng đẹp. Ngoài ra, hai bên bờ sông cũng không có đèo dốc, nước sông trong suốt nhìn thấy rõ cả đáy. Anh ta nghĩ rằng, vượt qua dòng sông này đúng là dễ dàng như trở bàn tay. Tức thì anh ta bèn lội xuống sông. Nào ngờ dòng sông êm ả và trong suốt như gương này lại khiến cho anh ta phải chôn vùi mạng sống. Và như vậy, cả anh ta và bọn cướp hung ác đều vì không biết bơi mà đã phải bỏ mình dưới sông sâu trôi về âm phủ.

Từ đó mà xét, những người yên lặng không lên tiếng rất cần phải đề phòng, còn những người quát tháo ầm ỹ hoặc cười nói suốt ngày thì trái lại, chưa chắc đã phải để ý tới.

"Phêrô" béo và "Xêda" là hai anh em ruột, tổ tiên của chúng đều thuộc về loài chó nổi tiếng quý giá: To lớn khoẻ mạnh, dũng cảm và đẹp dễ lòng lấy. Bởi một cơ hội ngẫu nhiên, bọn chúng lần lượt được đưa tới gia đình của hai người chủ khác nhau. "Xêda" thường ở trong nhà bếp. "Phêrô" đã phát triển được những ưu điểm của mình, còn "Xêda" lại lột xác biến thành trợ thủ của người đầu bếp, mọi người bèn đổi tên gọi nó là "Phêrô".

Anh em nhà "Xêda" vì đã từng trải qua những thử thách trên sa trường, truy dã thú, đuổi hươu nai, đã trở thành những con chó có chiến công hiển hách, trở thành Xêda chân chính. Nó còn lưu ý trong hôn nhân không để cho huyết thống của các con mình bị thoái hoá. Thế

nhưng "Phêrô" lại không hề để ý tới mặt này, nó đã tùy tiện sinh sôi nảy nở ra con cháu đời sau của mình, nó đã cầu hôn với bất kỳ đối tượng nào mà nó gặp. Chính vì vậy, loại chó ác này có thể bắt gặp ở bất kỳ nơi nào trên đất Pháp, chúng đã trở thành một gia tộc lớn mạnh đồ sộ, thế nhưng hề gặp phải nguy hiểm là chúng bèn biến mất, so với "Xêda", thực sự chúng đã có sự khác biệt như trời với đất.

Con người rất khó có thể giữ được sự giống nhau với lớp cha ông tiên tổ của mình, do sơ hở không chú ý, cộng với sự đào thải của thời gian, rất nhiều nhân tố đều có thể khiến cho con người thoái hoá. Thiếu sự bồi dưỡng cho lớp người sau đối với bản chất, thiên bẩm về tiềm chất con người, thật sự không thể nói rõ có bao nhiêu "Xêda" sẽ biến thành "Phêrô"!

127. CON LỬA CHẾT VÀ HAI CON CHÓ

Rất nhiều đạo đức tốt đẹp đều là của chị em gái, một số tội ác e rằng cũng sẽ là của anh em trai. Thế nhưng chỉ cần có một loại tư tưởng tà ác chiếm cứ vào trong đầu óc của chúng ta, liền giống như cửa đập vừa mở, nước chảy tràn, giống như đàn ong kéo đến, khó có thể ngăn giữ nổi. Tại đây, điều cần nói là thiện ác của con người cùng ở chung, so le không đều nhau. Nói tới phẩm chất đạo đức, con người rất khó có thể đem hết ưu điểm tập trung vào một người, rất khó có thể khiến cho những

ưu điểm vĩnh viễn sinh ra mà không bị tiêu diệt. Cho nên nói, khi một người nào đó vô cùng dửng dưng, thì cũng khó tránh khỏi nôn nóng, dễ tức giận. Một người khác luôn luôn cẩn thận từng li từng tí một, thế nhưng lại bị chê trách là quá kỹ tính.

Trong giới tự nhiên, con Chó có những ưu điểm quan tâm và chăm sóc tới con người, đối với chủ nhân có thể nói là nó vô cùng trung thành, thế nhưng dù là như vậy, Chó vẫn là giống vật vừa tham ăn lại vừa ngu ngốc. Câu chuyện dưới đây là một ví dụ kể về hai con Chó giữ nhà để nói điểm này. Có hai con Chó nhìn thấy xác một con Lừa chết đang trôi nổi bập bênh ở trên mặt nước từ đằng xa, nước chảy và hướng gió đã khiến cho xác Lừa cách Chó càng ngày càng xa. Một con Chó nói:

- Đây bạn, bạn tinh mắt hơn tôi, phiền bạn nhìn xem, thứ trôi nổi ở trên mặt nước là một con Bò hay là một con Ngựa?

- Trời ơi! Mặc xác nó là con gì, bạn quan tâm đến nó để làm gì?

Con Chó này lại nói:

- Nói tóm lại là nó có thể làm cho chúng ta no bụng! Thế nhưng mấu chốt là làm thế nào để kéo nó vào trong tay. Có điều là cự ly cách nó quá xa, chúng ta còn phải bơi ngược gió. Hay là như thế này vậy, chúng ta hãy cùng nhau cố hết sức uống cạn hết nước của con sông này đi! Chúng ta vốn dĩ đang rất khát, tin chắc rằng nhất định có thể làm được điều này. Tới lúc đó thì miếng mồi ở trên mặt nước kia rất nhanh chóng sẽ bị phơi khô, chắc chắn

rằng lương thực ăn trong một tuần lễ của chúng ta không thành vấn đề gì nữa!

Và thế là, hai con Chó này đã tranh giành nhau uống nước sông, chúng đã uống tới mức đầu vàng mắt hoa, cuối cùng bụng căng tròn vỡ tung ra, rồi tắt thở.

Chẳng phải là con người cũng như vậy đó sao? Khi họ say mê mãi miết với một công việc nào đó, căn bản là họ không suy nghĩ kỹ xem liệu có làm được nổi hay không. Họ có rất nhiều tâm nguyện tốt đẹp, và vì vậy họ đã phải bôn ba khắp bốn phương. Họ mong cầu vinh hoa phú quý quá cao. Ví dụ như mở rộng lãnh thổ biên cương, trong hòm tủ đựng đầy vàng bạc, trở thành nhân vật nổi tiếng nhất trên thế giới... Tất cả những điều này, chính là nước mà họ đòi uống cạn, thế nhưng vẫn luôn luôn cảm thấy không biết thế nào là đủ. Để thực hiện được các loại mong muốn này, con người cần phải mọc ra ba cái đầu và sáu cái tay. Đối với loại người này, tuổi thọ của bốn ông già Matusara nghìn tuổi cộng lại cũng khó có thể thực hiện được một nguyện vọng của họ!

128. CHÓ SÓI VÀ NGƯỜI ĐI SĂN

Diên cuồng vợ vét để giàu kếch xù là một con Quái vật, đối với sự ban phát của ông Trời nó nhìn quen mắt nên đã bỏ qua. Trong bộ sách này bạn đọc có thể thường xuyên nhìn thấy sự công kích của tác giả đối với nó, chỉ có điều là hiệu quả thu được rất nhỏ bé! Phải đến bao giờ

nó mới hiểu được những lời khuyên chân thành của tôi?
Từ trước đến nay nó luôn luôn không tiếp nhận, nói:

- Điều đó đã đủ rồi, bây giờ là lúc chúng ta nên hưởng thụ!

Tôi luôn luôn nhắc đi nhắc lại một câu đối với nó:

- Hỡi người bạn của tôi! Bạn cần phải gấp rút hưởng thụ đi, thời gian còn lại của bạn không nhiều, bạn cần phải kịp thời hưởng thụ sung sướng đi!

- Tôi sẽ làm như vậy.

- Vậy thì khi nào bạn bắt đầu?

- Bắt đầu từ ngày mai!

- Trời ơi, bạn hỡi! Có khả năng Tử thần sẽ bắt bạn dừng lại ngay trên đường đi. Bạn cần phải bắt đầu hưởng thụ cuộc đời ngay từ hôm nay để tránh lại giảm phải vết xe đổ của vận mệnh con Chó sói và người đi săn trong truyện ngụ ngôn này.

Người đi săn đã bắn chết một con Hươu, tiếp đó lại bắn chết một con Hươu cái nhỏ đang đi trên đường. Cả hai con Hươu nằm phơi xác song song trên bãi cỏ. Bắn được vật săn như thế là tốt lắm rồi, người đi săn nên phải hài lòng mãn nguyện mới đúng!

Lúc này người đi săn lại nhìn thấy một con Lợn rừng to béo. Con vật này đã kích động lòng tham. Biết rằng người đó rất thích ăn hương vị hoang dại này, tức thì từ dưới địa ngục lại tăng thêm một oan hồn nữa. Có điều là lần này nữ Thần trông coi vận mệnh Bakóc đã tốn phí rất nhiều công sức mới để cho người đi săn bắn ngã con mãnh thú nằm lẫn ở dưới đất. Xem ra con vật săn

được này đã đủ nhiều rồi, có điều là lòng tham của một kẻ đi chinh phục rất khó có thể thoả mãn được. Chính trong lúc con Lợn rừng khôi phục được tri giác chuẩn bị giãy chết, người đi săn lại nhìn thấy một con chim Đa Đa đang tìm thức ăn trên bờ ruộng. So với ba vật săn kể trên, con chim Đa Đa này thật chẳng đáng kể gì, thế nhưng người đi săn vẫn giương nỏ với vẻ không cam lòng. Lúc này con Lợn rừng đã dùng hết toàn bộ sức lực trước khi chết lao thẳng vào người đi săn, cắn chết người đó để phục thù, sau đó nó đổ ngã "huych" một tiếng lên trên thân người đi săn. Đương nhiên con chim Đa Đa đã được cứu.

Câu chuyện kể cho người tham lam nghe đã hết. Dưới đây lại kể đoạn kết của câu chuyện do người bần xin keo kiệt nghe:

Vừa hay lúc đó có một con Chó sói đi qua nơi này, tận mắt nhìn thấy cảnh tượng máu chảy lênh láng, Sói sung sướng gào to:

- Trời hỡi! Nữ thần Vận mệnh hỡi, ta sẽ xây dựng Điện thánh cho bà. Đây đúng là một khoản của cải bất ngờ! Tại đây có bốn thi thể, ta có thể an nhàn hưởng thụ một cơ hội hiếm thấy! Ta có thể ăn thịt chúng được tròn một tháng trời, điều này thật quả là phong phú và thịnh soạn!

Chó Sói liền đếm rồi nói tiếp:

- Một, hai, ba, bốn, tổng cộng có bốn xác chết, nếu ta tính toán không sai, số xác chết này đủ cho ta ăn được trọn vẹn bốn tuần lễ. Đương nhiên, vẫn cần phải ăn dè

mới đủ. Trước hết ta phải ăn hết dây cung của chiếc nỏ này đi đã. Khẳng định là dây cung của chiếc nỏ này đã dùng ruột thật để làm ra, mùi vị của nó vừa người đã đoán trúng không sai.

Lời nói vừa dứt, Chó sói bèn lao tới chiếc nỏ đã giương sẵn dây cung, kết quả đã tạo thêm một tử thi mới, ruột của Chó sói bị bắn xuyên thủng.

Bây giờ trở lại chủ đề chính. Con người cần phải hiểu được cuộc sống. Hai kẻ tham lam rơi vào cùng một kết cục, tham lam khiến cho người đi săn bỏ mạng, còn tham lam cộng với bủn xỉn keo kiệt thì đã khiến cho mạng Sói phải xuống địa ngục.

PHẦN THỨ TÁM

129. KHỈ VÀ BÁO

Khỉ và Báo đều biểu diễn ở trên phố xa nhộn nhịp để kiếm tiền. Bọn chúng lần lượt dán lên một tờ quảng cáo ở bên cạnh nơi biểu diễn của mình. Trên tờ quảng cáo của Báo viết rằng: "Kính thưa các bậc tiên sinh, xã hội thượng lưu rất có thể biết tới tài năng và danh vọng của tôi, quốc vương đã rất hâm mộ và thưởng thức nghệ thuật của tôi. Cho dù tôi chết đi, ngài cũng rất bằng lòng dùng da của tôi để làm một chiếc cặp xách tay. Lông da của tôi có màu sắc cực kỳ rực rỡ, bên trên có rất nhiều vết lốm đốm và những đường vân màu đỏ, có hàng nghìn hàng vạn biến ảo tuyệt vời!"... Đương nhiên, mọi người đều thích những màu sắc sặc sỡ nhiều dáng vẻ, tức thì vừa nhìn xem đã thấy sung sướng. Thế nhưng cuộc diễn xuất rất nhanh chóng đã hết, mọi người cũng đã chuẩn bị giải tán ra về.

Lúc này con Khỉ ở bên cạnh đã mở miệng: "Cảm phiền các vị, xin hãy tới bên này. Thưa các bậc tiên sinh, tôi có thể biểu diễn trên một trăm trò xiếc. Mọi người đã nhiều lần bàn tới thủ pháp của loại biến hoá nhiều bề

này, sự biến hoá của người hàng xóm tôi là Báo chỉ ở trên bản thân của Báo, còn sự biến hoá của tôi thì lại ở trong suy tư và hành động. Con người trong vở kịch của các bạn là Kil, cháu và con rể của Bentơrăng. Khi Giám mục đại nhân còn sống, nó cũng đã từng là con Khỉ của Giám mục. Hiện tại một đoàn người ngựa của chúng đủ để chất đầy trong ba chiếc thuyền lớn, gần đây vừa tới Thành phố này, đặc biệt đến để tiến hành giao lưu.

Các bạn sẽ được nhìn thấy Khỉ nhảy múa, nhào lộn, chui qua vòng và các loại trò xiếc. Tất cả những trò này chỉ cần trả sáu bôran, ồ, không cần nhiều đến như vậy, chỉ cần đến một xu. Nếu các bạn không hài lòng, chúng tôi sẽ tới để trả lại tiền cho bạn!"

Khỉ nói rất có lý, thứ mà chúng ta thích không chỉ là coi loại kiểu dáng của chiếc áo khoác ngoài, mà chính là sự phong phú, đa dạng của tư tưởng. Sự phong phú của tư tưởng khiến cho tình cảm con người hứng thú dào dạt, còn như sự biểu diễn của Báo kể trên chỉ khiến khi trải qua được một lúc đã lại vô vị nhạt nhẽo. Than ôi! Bọn đạt quan hiển quý kia có khác gì con Báo này, đối với chúng chẳng qua chỉ có những bộ trang phục hoa lệ bề ngoài còn trong tư tưởng thì trống rỗng mà thôi!

130. HỌC TRÒ, THẦY GIÁO VÀ NGƯỜI CHỦ VƯỜN HOA

Một học sinh tiểu học nhỏ tuổi, có dáng vẻ bên ngoài và tình cảm của một học trò, thế nhưng việc sớm được

thầy giáo truyền đạo cũng chiều đã khiến cho nó trở nên hư hỏng, có biểu hiện đặc biệt ngang ngạnh và đáng ghét.

Nghe nói đứa trẻ này thường xuyên vào trong vườn nhà hàng xóm trộm cắp hoa quả, thế mà người hàng xóm này lại luôn luôn nhận được sự ban phát của Thần quả. Về mùa thu, hoa trong vườn nhà ông ta mọc lên tươi tốt hơn nhà người khác. Mùa xuân hoa nở tựa gấm thêu, nhờ được sự ban thưởng tốt đẹp nhất của Thần hoa. Ngày hôm đó, người chủ trong vườn nhìn thấy cậu học trò này trèo lên trên cây bẻ hết những nụ hoa dự kiến sẽ thu hoạch nhiều trái quả sau này. Trời ơi! Niềm hy vọng phong phú dồi dào của ta ơi! Đứa bé ngang bướng này lại bắt đầu bẻ bừa bãi những cành cây đến nỗi người chủ vườn không thể không sai người tới báo cho thầy giáo biết. Cuối cùng thì thầy giáo cũng đã tới, sau lưng thầy còn đem theo một bọn trẻ con, trong vườn quả này khắp nơi đều là người. Bọn trẻ con này còn ngang bướng hơn đứa bé trước. Kết quả là tình hình ở trong vườn càng tồi tệ hơn. Theo cách giảng giải của vị thầy giáo này, dụng ý của thầy đưa học sinh đến chính là để trừng trị một người làm cho trăm người kinh sợ. Vị thầy giáo đó làm ra vẻ quan trọng viện dẫn kinh điển lại đưa ra các loại, nào là Viếcgilơ⁽¹⁾, Xixêrô⁽²⁾ nói những lời tựa như có rất nhiều học vấn. Độ dài của những lời diễn thuyết đủ để cho bọn

⁽¹⁾ Viếcgilơ: (Publius Virgilius Maro): Nhà thơ La Mã cổ đại (khoảng 70-19 trước Công nguyên).

⁽²⁾ Xixêrô (Marcus Tullius Cicero): Nhà triết học, nhà hùng biện, nhà chính trị La Mã cổ đại (106-43 trước Công nguyên).

trẻ làm loạn này có đủ thời gian phá phách, giẫm nát hàng trăm chỗ trong khu vườn này.

Tôi rất phản đối những bài diễn văn hùng biện với những lời lẽ rỗng tuếch, tràng giang đại hải, xa rời thực tế. Giả sử vị thầy giáo này không giảng giải thông thạo như vậy, tôi thật sự sẽ không biết được ở trên thế giới còn có những kẻ còn làm phiền phức mọi người hơn đứa học sinh tiểu học này. Nói thực tình, trong hai người bọn họ vô luận là lựa chọn ai cũng đều không thể khiến cho mọi người yêu thích được.

131. NHÀ ĐIÊU KHẮC VÀ PHO TƯỢNG DUPITƠ

Có một tảng đá hoa cẩm thạch vô cùng đẹp đẽ, một nhà điêu khắc đã mua nó về. Ông ta nghĩ: Dem tảng đá này chế tác thành ra thứ gì được nhỉ? Chiếc bàn, chiếc thau rửa mặt hay là một pho tượng Thần? Ta sẽ điêu khắc nó trở thành một pho tượng Thần, hơn thế ta sẽ làm cho bàn tay Thần nắm giữ sấm sét! Trời ơi! Hãy để cho con người bước tới cầu nguyện và run sợ trước mặt pho tượng Thần này đi! Thần là chủ nhân chân chính của trái đất bao la vĩ đại này!

Nhà nghệ thuật điêu khắc này đã biểu hiện sống động như thật tính cách của Thần Vương Dupitơ ở trong tác phẩm của mình, đến nỗi khiến cho mọi người đều cảm

thấy pho tượng Thần này ngoài việc không biết diễn thuyết ra đúng là sinh động tuyệt vời, lấy cái giả làm rối loạn cái thật. Thậm chí có người còn trợn mắt há mồm nói là nhà nghệ thuật vừa hoàn thành tác phẩm này, ông ta chính là người đầu tiên run sợ trước tác phẩm của mình, đã bị chấn động tới mức hồn siêu phách lạc.

Nhà điêu khắc đích thực là vô cùng mềm yếu, có thể sánh kịp với các nhà thơ thời cổ đại. Sự vui mừng hay giận dữ trước mặt các tượng Thần do chính tay mình sáng tạo ra, ông ta đã thật sự sợ hãi tới mức kinh hồn bạt vía! Từ điểm này mà xét, nhà điêu khắc cũng giống như một đứa trẻ con, bởi vì đứa trẻ con luôn luôn chỉ biết lo lắng, chỉ biết suy nghĩ, không ai có thể đến làm bực tức được những đứa trẻ con mà chúng đang chơi đùa.

Tư tưởng quyết định tình cảm, sự sai lầm trong việc sùng bái các pho tượng từ đó đã nảy sinh ra. Rất nhiều dân tộc chẳng phải cũng đã thường nhìn thấy sự tồn tại của loại tư tưởng sai lầm này đó sao? Đối đãi với những ảo giác mà mình sáng tạo ra, từ xưa đến nay con người vẫn cứ cuồng nhiệt như vậy. Nhà điêu khắc Mariông đã sáng tạo ra một pho tượng mỹ nữ, kết quả chẳng phải đã trở thành người yêu mà ông say đắm nồng nàn đó sao? Mỗi người đều dốc sức muốn để cho mộng tưởng của mình biến thành sự thực. Điều đáng buồn là, đối với chân lý mọi người vẫn lạnh nhạt thờ ơ, còn đối với ảo tưởng thì lại tràn đầy tình cảm nhớ nhung, lưu luyến nồng nàn như vậy đó!

132. CON CHUỘT BIẾN THÀNH THIẾU NỮ

Từ trong miệng Cú mèo rơi xuống một con Chuột, ta không đi cứu nó. Nếu là một tín đồ Balamôn⁽¹⁾ thì sẽ đi cứu nó. Tôi dám khẳng định rằng, nên biết mỗi quốc gia đều có tư tưởng chỉ đạo của riêng mình. Con Chuột này đã bị thương, nói chung chúng ta tương đối ít quan tâm đến loại sinh vật này. Thế nhưng các tín đồ Balamôn thì lại coi chúng như là chân tay. Họ cho rằng sau khi linh hồn rời khỏi một vị Quốc vương nào đó, sẽ có thể nhập vào trong thân thể một loài động vật rất nhỏ, hoặc giả sẽ luân hồi đầu thai vào trong thân thể một loại súc sinh khác mà vận mệnh bất chúng ta đi. Nhà triết học duy tâm Pitago⁽²⁾ đã thăm dò được điều bí ảo này từ nơi ở của chúng. Căn cứ vào luận điểm này, tín đồ Balamôn mời một thầy bói để cho con Chuột thác sinh vào người lớn, kết quả là thầy bói đã cho Chuột biến thành một thiếu nữ mười lăm tuổi xuân. Nàng xinh đẹp mê hồn, còn xinh đẹp hơn cả người đẹp Helen của Hy Lạp. Hiện tượng mới mẻ kỳ lạ này đã thực sự khiến cho các tín đồ Balamôn cảm thấy kinh sợ. Tín đồ đó đã nói với cô gái diu hiền này rằng:

- Nàng có thể tuyển chọn lấy một người chồng, mọi

⁽¹⁾ Balamôn: Vị thần tối linh trong tôn giáo Ấn Độ.

⁽²⁾ Pitago (Pythagoras): Nhà toán học, nhà triết học cổ đại (khoảng 571-497 trước Công nguyên).

người đều hy vọng có thể có được vinh hạnh trở thành người chồng của nàng đó!

- Trong tình hình như thế này, thiếp quyết định - Cô gái nói - Tiếp nhận một vị có uy lực nhất đó!

- Ô! Hỡi ngài Mặt trời! - Tín đồ Balamôn quỳ cả hai đầu gối xuống đất gào to lên - Ngài cần phải là chàng rể của chúng ta.

- Không! - Mặt trời nói - Những tầng mây dày đặc này còn mạnh hơn ta, bởi vì nó có thể che kín cả ánh sáng của ta, kiến nghị người hãy tuyển chọn nó.

- Tốt lắm! - Vị tín đồ Balamôn này bèn nói với đám Máy đang bay - Ngài sinh ra là để kết hôn với cô gái này.

- Ô! Không được! Bởi vì Gió có thể tùy ý xua đuổi ta đi, bắt ta từ nơi này đuổi tới nơi kia. Ta không thể vì việc này mà chiếm hết quyền lợi của Thần Gió được.

Tín đồ Balamôn gào thét với vẻ giận dữ:

- Vậy thì Thần Gió đang ở đâu? Ngài hãy mau mau ngã vào trong lòng người đẹp của chúng ta đi!

Gió nghe thấy bèn chạy lại, thế nhưng trên đường đi lại bị một Quả Núi chặn lối, tức thì lại luân phiên đến Quả Núi này. Thế rồi Quả Núi cũng lại từ chối, nói:

- Ta đã từng tranh chấp với Chuột, ta đã đắc tội với Chuột, Chuột giống như một kẻ điên khùng đã làm cho tôi được thông suốt!

Vừa nhắc đến Chuột, cô gái được đầu thai từ Chuột này bèn dựng đứng đôi tai lên để nghe ngóng, và thế là Núi được chọn làm chồng của cô gái. Một con Chuột, đúng, chỉ vì đã nói là một con Chuột, tình yêu liền biểu

hiện ra sự dối đảo bởi ma lực lớn lao của nó! Cuộc hôn nhân của Núi và cô gái chính là một mẫu mực rất tốt đẹp. Đương nhiên, đây chẳng qua chỉ là câu chuyện ta nói sau bữa cơm của chúng ta. Nói chung con người không thể quên được sự sinh ra của mình, câu chuyện ngụ ngôn này đã chứng thực được điều này.

Suy nghĩ kỹ càng một chút, câu chuyện kể trên ít nhiều cũng có chút không chịu đựng nổi sự cân nhắc gọt giũa. Bởi vì dựa vào đó mà suy luận tiếp đã có rất nhiều sinh vật so với Mặt trời không thể mạnh mẽ cứng rắn được. Dựa theo đó mà nói, một người Khổng Lồ không thể bằng được một con bọ Chết, bởi vì con bọ Chết có thể cắn được người Khổng Lồ. Còn con Chuột cũng cần phải nhường cô gái cho Mèo, sau đó Mèo đẩy sang cho Chó, Chó nhường cho Sói, cứ tuần hoàn như vậy, vị thánh hiền Binbét của Ấn Độ này cuối cùng vẫn có thể đưa cô gái quy thuộc về Mặt trời, còn Mặt trời thì vẫn có thể kết hôn được với người đẹp trẻ trung này.

Chúng ta lại quay trở về nói tới sự hoá kiếp luân hồi. Vị thầy bói của đạo Bàlamôn này chẳng những không thể chứng minh được điều đáng tin của sự hoá kiếp luân hồi, mà ngược lại đã khiến cho người ta thấy sự giả dối của nó. Dưới đây sẽ viện dẫn ví dụ kể trên để nói tới bản thân đạo Bàlamôn. Căn cứ vào học thuyết của Đạo này, con người, con Chuột và các loại trùng khác... linh hồn của chúng đều cần phải cùng sinh ra tại một nơi, do cùng một loại vật chất cấu thành, chỉ có công năng của chúng thì mỗi loại đều có sự khác nhau mà thôi.

Chỉ vì cấu tạo sinh lý của mỗi thứ khác nhau, một loại thì đứng thẳng mà đi, còn một loại thì bò ở dưới đất mà đi. Vậy thì, thân thể được cấu tạo cân đối nhịp nhàng và tinh vi như thế này lại từ đâu mà sinh ra? Thân thể này tại sao lại không trực tiếp trở thành thông gia với Mặt trời? Một con Chuột làm sao lại có thể có được sự dịu dàng đáng yêu được?

Trải qua sự suy xét và thảo luận đứng đắn, chúng ta có thể nhìn thấy, linh hồn của hai loại con Chuột và cô gái đẹp đã có sự phân biệt rất to lớn. Cần phải chiều theo phép tắc trong tính mệnh hoặc giả nói là do Trời định ra để mà làm việc, thì cho dù có giao du qua lại với ma quỷ hoặc dùng thuật bói toán của ông đồng bà cốt cũng đừng hòng muốn thay đổi kết cục cuối cùng của bất kỳ sinh vật nào.

133. KẺ ĐIÊN BÁN RẺ TRÍ TUỆ

Tuyệt đối không được coi những lời nói của kẻ điên là thật, đây là lời khuyên chân thành nhất cho bạn. Tránh xa một cái đầu bệnh tật là biện pháp không gì tốt bằng. Nên biết rằng ở trong Vương Cung, những sự việc làm cho Vương Tử sung sướng nhất chính là được nhìn thấy kẻ điên đùa bỡn với những kẻ bịp bợm, ngốc nghếch và những kẻ đáng cười.

Một kẻ điên đứng ở ngã tư đường kêu gào muốn bán rẻ trí tuệ. Thế mà một số người không có đầu óc lập tức

chạy đến mua ngay, hơn nữa người nào cũng tỏ ra rất mực đứng đắn và trịnh trọng. Bọn họ nhìn thấy kẻ điên đã làm ra mặt quỷ rất nhiều lần, sau đó đã trả tiền, thứ mà họ mua được lại là một cái ống bễ và một sợi dây thừng dài hơn hai thước. Đại bộ phận số chủ mua đồ về sau đã hối hận và rất tức giận, thế nhưng với trò lừa bịp này họ đành chịu bó tay. Số người này đã bị người khác chê cười chế giễu đủ điều. Biện pháp tốt nhất đối với điều này, hoặc là họ yên lặng không nói, hoặc là họ cười xòa cho qua, rồi đem theo ống bễ và dây thừng mà mình đã mua đưa về. Nếu có ai truy tìm gốc rễ hỏi đến cùng, muốn tìm hiểu hai thứ này có thể phát sinh ra lợi ích gì, thì nhất định người đó sẽ bị mọi người coi là thằng ngốc rồi vấp phải sự xua đuổi.

Hành động của kẻ điên cuối cùng có lý trí hay không? Lý trí sinh ra từ bệnh thái này, trên thực tế chỉ là sự ngẫu nhiên và đã bị cô lập. Có một người bị mắc lừa, luôn luôn vẫn không ngừng nghĩ tới hàm nghĩa của chiếc ống bễ và chiếc dây thừng này, do đó họ không chịu đựng nổi đã tới thỉnh giáo một người thông minh.

Người thông minh suy nghĩ một lúc rồi nói:

- Đây đích thực là một số đồ vật rất khó lý giải, một số người được gợi ý có nguyện vọng nghe được sự giải thích như sau: Giữa họ và người điên nói chung có sự cách biệt một cự ly có độ dài bằng chiếc dây thừng này. Chỉ có sự giải thích như thế này, từ trên tâm linh của họ mới có thể được an ủi một chút ít. Họ không hề bị lừa bịp một chút nào, thứ mà người điên này bán đúng là trí tuệ!

134. SÓI VÀ CON CHÓ GẦY

Ngày xưa con Cá bé nhỏ Canpirông đã từng vì sự sống còn của mình mà nẩy ra những lời biện hộ. Nó nói thật sự đầu ra đấy, thê thảm mé người. Thế nhưng người đánh cá vẫn bỏ nó vào nồi nấu chín để ăn. Vì muốn được lợi ích càng nhiều hơn mà đã vứt bỏ những vật đang có ở trong tay, cách làm này thực sự không thể chấp nhận được. Người đánh cá đã làm đúng, thế nhưng con Cá bé nhỏ cũng không phải là nói không có đạo lý. Cả Cá và người đều biện hộ vì sự sinh tồn của mình. Bây giờ ta lại kể một câu chuyện thêm vào những điều đã nói ở trên.

Có một con Sói mà sự ngu xuẩn của nó thực sự không thể so sánh được với sự thông minh của người đánh cá. Sói nhìn thấy một con Chó ở bên ngoài làng, nó chuẩn bị lao tới để ăn thịt Chó. Thế nhưng Chó đã kể lễ những lời lẽ rất đáng thương về tình trạng thân thể gày yếu của mình, rằng:

- Ngài hãy nhìn kỹ xem, trước mắt tình trạng thân thể như thế này làm sao có thể khiến cho đại nhân mãn ý được. Xin đại nhân hãy nán lại chờ cho một thời gian nữa, cô con gái độc nhất của nhà ông chủ tôi sắp sửa tổ chức lễ cưới, hôn lễ sẽ rất to lớn và long trọng, những món thức ăn ngon lành sẽ khiến cho thân thể của tôi to béo khoẻ mạnh rất nhanh chóng!

Sói tin vào những lời của Chó, đã thả cho Chó ra về.

Sau đó một số ngày, Sói nhớ đến sự việc này, bèn trở lại nhìn xem Chó đã có thể ăn được chưa. Lúc này vừa hay Chó đang ở trong nhà, Chó nói với Sói qua chấn song lan can:

- Nay anh bạn, tôi sẽ ra ngay bây giờ đây, nếu bạn đồng ý thì tôi sẽ cùng một con Chó giữ nhà bước ra để bạn nhắm cho sướng mồm no bụng!

Chó giữ nhà này là một con Chó to béo dững mãnh, từng đã đi săn giết chết rất nhiều Sói. Sói nghe thấy những lời nói này của Chó gây nên có chút nghi hoặc, bèn truy hỏi:

- Là con Chó canh cửa có phải không?

Sau khi Sói nhận được câu trả lời khẳng định của Chó gây, Sói bèn quay đầu, cúp đuôi chạy mất. Con Sói này chạy thoát được đúng là rất nhanh nhẹn, gọn gàng, chỉ đáng tiếc là Sói đã kém dững cảm, thiếu mưu trí, không đủ gian trá, cho nên biệt tài vẫn chưa sử dụng được.

135. KHÔNG ĐƯỢC QUÁ ĐÁNG

Ta vẫn chưa từng được nhìn thấy loài sinh vật nào sinh ra có tính tình hoà nhã mà hành vi lại vừa phải cả. Chúa muốn cho muôn loài vạn vật đều giữ được trạng thái cân bằng vừa phải. Thế nhưng sự việc thường trái với ý nguyện của con người, mọi việc chẳng phải sắp xong thì lại hỏng, sắp được thì lại mất đó sao?

Cây lúa là lễ vật phong phú dồi dào của Nữ Thần tóc vàng Xalét ban tặng cho con người, thế nhưng vì sinh trưởng quá dày nên đã hao tổn hết chất màu mỡ của đất trồng.

Trong tình hình chung, lúa mọc lên quá dày thì sẽ ảnh hưởng nhiều đến thu hoạch, việc kết hạt sẽ giảm bớt đi. Cây cối mọc um tùm xum xuê để làm vui mắt con người, thế nhưng lớn lên chúng tranh giành ánh sáng và chất dinh dưỡng sẽ lại làm giảm sự sinh trưởng. Để thanh trừ những cây lúa thừa, ông Trời đã để cho đàn Cừu tới ăn hết những mầm lúa thừa. Thế nhưng khi đàn Cừu bước tới ruộng lúa, tất cả những mầm lúa đều bị giẫm nát, đều bị gặm hết. Như vậy là ông Trời lại sai đàn Sói đến cắn hết những con Cừu non đi. Thế nhưng Sói không chịu làm đúng điều này và luôn suy nghĩ tìm cách ăn thịt hết cả đàn Cừu. Tức thì Thượng đế lại sai con người tới trừng phạt những con Sói đói này. Kết quả là con người đã lạm dụng chức quyền, chấp hành mệnh lệnh sẵn giết động vật một cách vô tội vạ.

Trong tất cả mọi loài sinh vật, chỉ có hành vi quá đáng của con người là ghê gớm nhất. Sự phê phán của chúng ta đối với quần chúng bình dân và bọn quan lại hiển quý cần phải có chung một tiêu chuẩn. Không có con người nào trong một cuộc đời mà không phạm phải sai lầm. Không được quá tả là một tiêu chuẩn mà con người thường xuyên nhắc tới, thế nhưng tất cả mọi người lại luôn luôn khó có thể thực hiện được.

136. NGỌN NẾN LỚN

Ong mật vốn dĩ từ nước Thần bay tới, nghe nói nó đã bay rồi đậu trên đỉnh núi Imét thuộc phía nam Aten. Ong mật hút nhụy hoa và sương ngọt do những làn gió dịu dàng thổi tới, rồi áp ủ thành rượi quỳnh tương. Khi mọi người nhìn thấy những lỗ tổ Ong của những người con từ nước Trời bay đến cư trú, họ bèn quét sạch hết rượi mật quỳnh tương ở bên trong. Khi những lỗ tổ Ong không còn mật nữa, người ta lại đem những sáp Ong làm thành rất nhiều cây nến, hơn thế, đó lại là những cây nến rất to. Trong đó có một cây nến lớn nhìn thấy đất thó sau khi trải qua sự thử thách của lửa biến thành những đồ gốm rắn chắc, có thể trải qua sự đào thải của những năm tháng dài đằng đặc, tức thì nó cũng nảy sinh ra loại khát vọng này. Đây là một loại hành động điên cuồng, một loại hành động khó khăn tựa như nhà triết học Ambedôcốt nhảy xuống miệng núi lửa, nó đã lao vào trong lửa. Kết cục này đương nhiên là rất không tốt lành, bởi vì cây nến này không hiểu rõ được một số đạo lý. Đặc tính của mỗi loại sự vật đều không giống nhau, điều này yêu cầu ta phải vứt bỏ kiểu làm việc không căn cứ vào thực tế, chỉ làm theo hành vi kinh nghiệm của người khác. Cây nến cũng giống như người tuần nạn bị thiêu cháy tan thân trong ngọn lửa rừng rực. Hành động của cây nến ta cho rằng chưa chắc đã điên cuồng bằng nhà triết học.

137. THẦN DUPITƠ VÀ NGƯỜI ĐI ĐƯỜNG

Giả sử chúng ta nghĩ tới rất nhiều điều cầu nguyện mà bản thân mình đã hứa với Thần Vương, nhưng trắc trở và nguy hiểm đã gặp phải, ngay đến Thần cũng sẽ quen mắt mà không lấy gì làm lạ.

Khi nguy hiểm vừa trải qua, con người đã quên đi những lời hứa mà mình đã từng nói với Thần, họ chỉ nhớ được số tiền mà mình đang mắc nợ trong dân gian còn chưa trả. Một người không tin Thần nói:

- Dupitơ thực sự là một người chủ nợ tốt bụng. Từ trước tới nay Thần chưa hề đòi nợ đối với những người cầu nguyện đã hứa với Thần bao giờ.

Một người khác hỏi vặn lại:

- Trời hỡi! Thế thì sấm sét ở trên trời dùng để làm gì? Đối với những cảnh cáo này của Thần bạn sẽ giải thích như thế nào?

Xin hãy lắng nghe câu chuyện này ở dưới đây:

Có một người từng có tâm nguyện đã hứa sẽ dâng hiến cho Thần Vương một trăm con Bò, thế nhưng ngay đến một con Bò cũng chẳng có. Những lời cầu nguyện hào huyền, hứa xướng này không làm cho anh ta tốn phí gì. Tại bờ sông anh ta đã đốt cháy một số xương Bò còn thừa lại, khói lửa cúng bái cuộn cuộn bay lên trời, xông thẳng vào mũi thần Dupitơ.

- Thưa thần Dupitơ - Người đi đường nói - Xin hãy tiếp nhận lấy lời nguyện tôi trả đây! Đây là sự cúng

dưỡng của tôi đối với Thần, thứ mà Thần nghĩ thấy chính là hương khói của con Bò mà tôi cúng. Thần nghĩ thấy khói này thì hai chúng ta đã thanh toán xong, tôi không còn nợ Thần thứ gì nữa nhé!

Dupitơ nghe xong lời nói này không tỏ vẻ gì bức tức lại ra bộ tươi cười. Đương nhiên người này không thể thoát ra khỏi lòng bàn tay của Thần. Sau mấy ngày, Thần bèn thác mộng, báo cho anh ta biết có một nơi chôn cất rất nhiều của báu. Anh ta bàng hoàng tỉnh dậy, ngay lập tức điên cuồng lao tới nơi đó vội như đi cứu hoả. Thế nhưng đợi sau khi anh ta chạy đến nơi đó, thứ mà anh ta nhìn thấy lại là một bọn cướp. Trong túi của anh ta chỉ có vài ba xu, thế nhưng anh ta đã luôn miệng bằng lòng sẽ giao cho chúng một trăm đồng vàng. Anh ta bảo đảm rằng lời nói này là sự thật, tiền vàng anh ta đang chôn giấu ở trên thị trấn. Bọn phi cướp này cảm thấy địa điểm mà anh ta nói không thể có khả năng chôn giấu nhiều vàng như vậy được, trong đó có một tên nói với con người luôn miệng hứa xuông này rằng:

- Nay chú em, chú em rất biết pha trò cười đó nhỉ. Chú em là con quý nghèo túng thì hãy mang một trăm đồng vàng này để đi gặp quý nhé!

Nói xong bèn để cho hắn đi gặp Diêm Vương!

138. MÈO VÀ CÁO

Mèo và Cáo cùng đi ra ngoài lễ bái đất Thánh, cả hai đều hoá trang giống như hai Tiểu Thánh đồ. Trên

thực tế chỉ là hai quân tử giả chỉ biết khéo mồm khéo miệng, gian xảo lọc lừa và a dua phỉnh nịnh, đúng là những tên bịp bợm. Trên đường đi chúng đã lừa đảo được không ít gia cầm và phomat để ăn, căn bản chúng không phải tiêu phí một xu của bản thân mình.

Trên đường du ngoạn dài dằng dặc khô khan và vắng vẻ, dùng cách tranh luận để tiêu phí thời gian là một biện pháp tốt. Tức thì bọn chúng đã tranh luận một số vấn đề để xua đuổi những cơn ngủ gật. Suốt ngày trên con đường rộng rãi vắng vẻ tràn đầy những tiếng cãi lộn om sòm của hai người đi lễ Thánh. Sau khi kết thúc một câu chuyện, bọn chúng lại bàn tới những người bạn ở xung quanh. Cáo tỏ vẻ khinh miệt nói với Mèo:

- Cậu tự nhận là thông minh, kỳ thực cậu có hiểu quái gì đâu. Tổ đã có rất nhiều cảm nang diệu kế.

- Thứ đó có ích lợi gì đâu! - Mèo nói - Trong túi của tôi chỉ có một chiêu thôi, thế nhưng cũng đủ để vượt qua các loại mưu kế.

Tức thì giữa bọn chúng lại bùng nổ ra một trận tranh luận mới, mỗi đứa đều nói ra cái lý của mình, cãi lộn không thể chấm dứt được.

Chính trong lúc này, một đàn Chó săn đuổi tới, tức thì cuộc cãi lộn lập tức chấm dứt nhanh chóng. Mèo nói với Cáo:

- Nay bạn, bây giờ tôi sẽ nhìn xem bạn có cảm nang diệu kế nào, bạn hãy động não suy nghĩ thử xem. Mau mau tìm ra một kế để trốn thoát đi, đối với tôi mà nói thì chỉ trông vào một chiêu này mà thôi!

Lời nói vừa dứt, Mèo thu mình nhảy vọt lên trên cây, trèo thẳng lên cành cao. Con Cáo đành phải động não nghĩ biện pháp, thế nhưng hàng trăm mưu kế mà nó nghĩ ra đều không sử dụng được. Bất đắc dĩ Cáo đành phải chui vào rất nhiều hang ổ, hàng trăm lần dẫn dắt lũ Chó săn này bước vào lối ngoặt. Cáo tìm kiếm khắp nơi để có chỗ ẩn nấp an toàn, thế nhưng không thể tìm được một nơi nào chắc chắn. Sau khi bị khói hun và lũ Chó săn lùng đuổi theo vô căn, Cáo đã mạo hiểm chui ra ngoài mặt đất, ngay lập tức liền bị hai con Chó nhanh nhẹn xông tới, cắn chặt vào cổ họng làm cho Cáo chết tươi.

Từ đó mà nói, tài nghệ nhiều không đủ nuôi sống, rất nhiều bản lĩnh tồi đối với yêu cầu làm tốt công việc thực ra chẳng có sự giúp đỡ nào. Cuối cùng vẫn chẳng bằng cứ cẩn thận chắc chắn luyện tập được thành thạo một môn bản lĩnh, vào những giờ khắc máu chót vẫn có thể có công dụng hữu ích.

139. TIỀN BẠC VỚI KINH XỬ THẾ CỦA HAI NGƯỜI

Có một người hết sạch tiền bạc, không có cửa nào vay mượn giúp đỡ, trong túi tiền phẳng phất như có ma quỷ ăn náu, mọi thứ đều xác xơ. Người đó nghĩ đi nghĩ lại, chỉ còn cách treo cổ tự tử, kết liễu cuộc đời cho xong chuyện. Bởi vì cho dù người đó không tự sát thì cũng sẽ bị chết đói, việc chết đói đối với một người không muốn chết

mà nói, sự khổ sở ấy lại càng khó chịu. Sau khi chủ định đã quyết, người đó bèn bước tới căn nhà tồi tàn cũ kỹ, đóng một chiếc đinh lên trên tường cao, rồi treo chiếc dây thừng mà anh ta đem theo. Nào ngờ bức tường này cũ kỹ đến nỗi không chịu nổi, vừa đóng mấy nhát búa vào đầu đinh chiếc tường đã bị đổ sập xuống, rồi một điều bất ngờ xảy ra, mấy thỏi vàng rơi xuống theo cùng với nhiều tiền bạc.

Đây đúng là niềm vui từ trên trời ban xuống, con người tuyệt vọng này lập tức khoác trên vai số vàng đem về nhà và để lại chiếc dây thừng trong căn nhà tồi tàn cũ kỹ. Anh ta không kịp đếm lại số tiền và vàng, bởi vì tiền của nhiều hay ít đều có thể cứu được mạng sống của anh ta. Chính trong lúc con người gặp vận may rảo bước rời khỏi nơi đây nhanh như sao đổi ngôi thì người cất giấu vàng và tiền bạc bước tới. Người đó tận mắt nhìn thấy số vàng và tiền bạc mà mình cất giấu đã không cánh mà bay. Ngay lập tức người đó lo lắng đến ngất dại và lầm nhảm nói:

- Trời đất hỡi, làm sao đến nông nỗi này! Ta còn sống trên đời thế nhưng số vàng và tiền bạc này đã mất! Đúng là việc lo sợ chết người, bây giờ nếu trong tay ta có một sợi dây thừng, ta thật sự muốn treo cổ chết đi cho rảnh!

Trong lúc nói, người đó đưa mắt nhìn thấy có một sợi dây thừng bỏ lại trong nhà. Trong lúc vô cùng bức tức, người đó đã thò cổ vào trong nút thông lọng, rồi treo cổ lên xà nhà tự tử. Điều duy nhất mà con người này có thể

an ủi mình chính là người khác đã chuẩn bị sẵn chiếc dây thừng thay cho anh ta, cũng thật sự giống như anh ta đã chuẩn bị sẵn sàng vàng và tiền bạc cho người khác, vận mệnh chuyển biến trở trêu, mọi thứ đã sắp sẵn đâu vào đó cả.

Những con người bần xỉn nhỏ nhen trước khi sắp chết rất ít người không khóc lóc. Số vàng và tiền bạc mà anh ta nhịn ăn nhịn mặc thu vén dành dụm không thể lại có lại được nữa. Số vàng và tiền bạc này chính là đã chuẩn bị sẵn cho kẻ ăn cắp, hay là họ hàng thân thích nhà mình hoặc giả nói là để chuẩn bị chôn cất của cải cho con cháu đời sau. Điều này làm sao lại không khiến cho người đó dớn dau và rơi lệ được? Nữ Thần Vận Mệnh biến hoá khó lường, tính cách của bà quyết định trò chơi của cải đổi chủ với tình tiết ly kỳ, thật sự đã khiến cho bà thoả mãn và sung sướng. Vị Nữ Thần này đã đột ngột nảy sinh ý tưởng kỳ quặc, bà không muốn nhìn thấy người có vận mệnh không tốt đẹp đi treo cổ tự tử, mà lại bắt người có sự chuẩn bị tư tưởng nhất phải đi treo cổ!

140. NGƯỜI CHẶN DÊ VÀ ĐÀN DÊ

"Phải làm như thế nào, tôi vẫn thường luôn luôn bị mất đi những gia súc hiền lành, ngu xuẩn, Sói thường luôn luôn bắt cắp chúng đi từ đây! Có tới hàng nghìn con Dê, sau này mỗi ngày tôi đều phải đếm lại một lượt. Thế nhưng hiện tại tôi vẫn không thể quên được con Rôbin

đáng thương vừa mới mất. Vì một chút ít khẩu phần lương thực, con Dê này đã theo tôi lang thang phiêu bạt khắp chân trời góc bể. Ngài không biết đó thôi, nó đã nghe hiểu được tiếng sáo của tôi thổi. Tôi cách xa một trăm bước nó vẫn có thể cảm giác được sự trở lại của tôi. Rôbin ơi, con vật đáng thương của ta ơi!".

Sau khi tưởng nhớ đến cuộc đời nhiều vẻ của Rôbin, người chăn dê có tên gọi là Tióoc này, cuối cùng cũng đã kết thúc bài văn tế lộn xộn của mình.

Người chăn dê đối mặt trước đàn Dê mấy nghìn con, sau khi phát biểu một bài diễn giảng từ con Dê đầu đàn đến những chú Dê con, ông ta lại vạch mưu đặt kế cho chúng, lại động viên cổ vũ chúng, nói rằng cứ dựa vào ý chí gang thép cũng đủ chế ngự được sự uy hiếp của đàn Sói. Tức thì đàn Dê đã lấy danh dự của mình bảo đảm, chúng sẽ vững chắc như cột mốc đá cắm trên biên giới quyết không lay chuyển. Chúng đã biểu thị rằng: "Chúng tôi sẽ giết chết con Sói ác đã bắt Rôbin từ nơi này của chúng tôi đem đi!". Đàn Dê hăng hái hưởng ứng, Tióoc càng ra sức tán thưởng và đã tin tưởng vào lời hứa của chúng.

Sau khi màn đêm buông xuống, đàn Dê lại sinh ra náo loạn. Có một con Dê nói, nó đã phát hiện ra một con Sói, kết quả là toàn bộ đàn Dê đã phá vỡ chuồng, chạy hết ra ngoài. Thế nhưng trên thực tế Sói đâu có đến, chỉ là do đêm tối nhìn cây cỏ lại tưởng là Sói mà thôi!

Lời dạy dỗ đối với những bình sĩ không thể giáo dục được, dù cho chúng đều biểu thị sẽ dũng cảm giết địch,

dầu chết chẳng sờn lòng, thế nhưng chỉ cần hơi nghe thấy địch là số người này bèn lập tức chạy trốn như loài chim loài thú. Lúc đó dù ta có dẫn thân đi trước binh lính, lớn tiếng hò hét kêu gọi, vẫn khó có thể ngăn cản được những binh sĩ thất bại này.

141. CHÓ SÓI VÀ NGƯỜI CHẶN ĐÊ

Giả sử ở trên thế giới có một con Sói có ý vị của con người, rồi một hôm Sói phản tỉnh sâu sắc đối với những hành vi tàn bạo của mình. Thế thì sự phản tỉnh như vậy đối với Sói mà nói thực sự là điều quá khó khăn. Sói tự tỉnh ngộ nói:

- Ta đã bị căm hận và đã trở thành kẻ thù chung của mọi người rồi. Nào là Chó, nào là người đi săn, nào là mọi người ở trong thôn làng, tất cả đều muốn tiêu diệt chúng ta. Tiếng gào thét đòi đánh chúng ta, ngay đến cả Thần Vương Dupito ở trên trời cũng nghe thấy mà sinh choáng váng. Có người còn treo giải thưởng đòi lấy đầu chúng ta, ở nước Anh thậm chí có một thời gian không còn có dấu tích của Sói nữa. Để bắt được chúng ta, các nhà giàu có ở trong thôn làng đều sôi nổi dẫn lên những tờ cáo thị, còn các bà mẹ lại luôn luôn thích dùng tiếng "Sói đến kia!" để hù dọa bọn trẻ, và thế là mọi đứa trẻ con đều không dám khóc nữa. Thế nhưng tính toán kỹ lại, để thoả mãn những thứ mà ta muốn ăn tính gộp cả lại chẳng qua cũng chỉ bằng một con Lừa đực mọc nấm, một

con Dê mắc bệnh dịch và một con Chó ham thích đấu đá nhau. Đã như vậy thì từ nay về sau ta sẽ không ăn vật sống nữa, ta sẽ ăn chay, ăn cỏ, ta sẽ không tin vào việc cấm ăn mặn sẽ khó khăn như thế nào. Điều này khẳng định còn tốt hơn nhiều so với việc bị mọi người căm ghét, nguyên rủa.

Sói vừa nói vừa đi, rồi đưa mắt nhìn thấy người chăn dê đang dùng chiếc xiên sắt xâu từng miếng thịt Dê non cho vào bếp nướng chín để ăn.

- Trời đất hỡi! - Sói gào to - Ta đang tự trách mình đã cắn Dê chảy máu, mà người chăn dê và con Chó này lại giết Dê nướng thịt ăn, ăn tới mức mỡ chảy ra đầy mồm vẫn cứ ung dung tự tại. Làm một con Sói, trong lòng ta đã có sự suy nghĩ nhiều đến như vậy, điều này thật đáng để cho con người phải nực cười. Ta sẽ tới ăn hết cả con Dê nhỏ, chẳng cần đến phải phí công xé thịt Dê ra nướng trên xiên sắt như người chăn dê kia. Chẳng những ta sẽ ăn hết con Dê con này, ta còn phải ăn thịt bố của nó và cả người mẹ vẫn cho nó bú sữa nữa!

Con Sói này nói cũng rất có lý. Một mặt, con người dùng các loại vật sẵn bày ra yến tiệc, nhậu nhẹt bữa bãi; mặt khác, con người lại cưỡng bức các loại mãnh thú phải đi ăn những loài thực vật rong rêu, bởi vì chúng vừa không có những móc sắt treo thịt, lại không có những nồi đồng hầm xương. Hỡi người chăn dê ơi là người chăn dê, sai lầm của Sói là ở chỗ đã sống ở trong thế giới cá lớn nuốt cá bé, kẻ mạnh ăn hiếp kẻ yếu, nó không phải là loài động vật có thể xưng bá được. Có lẽ nào con người lại có

thể kỳ vọng Sói phải sống như những nhà sư khổ hạnh, những người ở ẩn hay sao?

142. KHỈ, SƯ TỬ VÀ HAI CON LỬA

Để cai trị quốc gia tốt hơn, Sư tử chuẩn bị học tập tu dưỡng đạo đức. Ngày hôm đó, Sư tử đã cử người tới mời Đại sư văn nghệ Khỉ của giới động vật tới. Vị giáo sư này đã bắt đầu bài giảng thứ nhất, Khỉ nói:

- Thưa Quốc Vương sáng suốt và vĩ đại! Để cai trị đất nước giàu mạnh, tất cả mọi nhà vua đều cần phải làm được như sau: Họ quan tâm tới những việc đại sự của quốc gia vượt hơn hẳn việc quan tâm đến lòng tự trọng của mình. Bởi vì chúng ta chú ý tới những thứ ở trên thân động vật, đó là nguồn gốc sản sinh ra mọi sai lầm. "Đóng băng dây ba thước, đâu phải là cái giá lạnh của một ngày", cần phải hoàn toàn dứt bỏ loại tình cảm này đi, kiểm chế lòng tự trọng của mình là điều vô cùng khó khăn. Về phương diện này, thưa bệ hạ tôn kính, ngài nhất định không thể để cho bản thân mình làm ra những sự việc hoang đường và thiếu thoả đáng.

Quốc vương lập tức nói:

- Nhà người đừng ngại, cứ nêu ra từng ví dụ về hai mặt chính diện và phản diện này xem nào!

Giáo sư Khỉ tiếp tục nói:

- Tất cả mọi chủng tộc, cứ nói về loài Khỉ chúng tôi nhé. Chúng tôi luôn luôn cho rằng nghề nghiệp chức vụ

mà chúng tôi theo đuổi rất xuất sắc. Chúng tôi coi mọi người khác cực kỳ vô tri và nông cạn. Chúng tôi còn cho rằng người khác biết sai mà không sửa, luôn luôn nói ra những lời nói suông chẳng có một chút giá trị nào.

Trái tim tự trọng này có khi dùng sự tâng bốc thổi phồng đồng loại của mình để đề cao mình. Từ những điều kể trên chúng ta có thể rút ra được kết luận: Rất nhiều người tài ba trên thế giới đều giống như những vai hề diễn kịch, họ đã dùng những trò chơi láu cá để giấu giếm sự ngu dốt vụng về, giở mọi mưu kế thủ đoạn để đề cao mình, so với những kẻ được gọi là có học vấn này thì những người có tri thức bình thường tựa như còn hiểu biết hơn họ. Xin hãy lắng nghe thêm câu chuyện dưới đây: "Có một hôm, tôi đi ở đằng sau hai con Lừa, chúng tâng bốc lẫn nhau vừa hay để cho tôi nghe thấy. Chúng tâng bốc lẫn nhau một cách lăng nhăng tựa như làm mãi thành quen. Đã nghe thấy một con Lừa nói với bạn:

- Thưa đại nhân, ngài không cảm thấy những người được gọi là thập toàn thập mỹ kia, đã vừa ngốc lại vừa có con mắt cư xử thiên lệch ra sao? Họ ngang nhiên làm ô nhục danh hiệu thần thánh của chúng ta, gọi một số người vô tri, ngu xuẩn, phản ứng chậm là "Lừa", họ còn có một từ mang ý xấu, chửi những tiếng cười nói của chúng ta là "Lừa kêu". Con người thật là quá nực cười, họ tự cho rằng họ thông minh tài giỏi hơn Lừa, hi! Chỉ có ngài mới có quyền phát ngôn, còn những nhà diễn thuyết của con người nên câm miệng lại, chính họ mới được gọi là Lừa theo đúng nghĩa. Tạm thời không nói tới đề tài

không thú vị này nữa, chỉ cần giữa tôi và ngài hiểu biết lẫn nhau, điều này đã đủ lắm rồi. Đối với tiếng hát du dương tuyệt vời của ngài mà tôi vừa mới nghe thấy, so sánh với ca sĩ Dạ oanh Firômôra, thì ca sĩ đó cũng giống như người đọc "Tam Tụng Kinh" ở trước mặt Khổng Tử vậy, trình độ của ngài đã sớm vượt qua ca sĩ Rompê rồi.

Con Lừa kia tiếp lời, nói:

- Thưa đại nhân, tôi rất bái phục ngài, ngài đã có đầy đủ những ưu điểm tương tự!

Hai con Lừa này đã vui vẻ tâng bốc nhau như vậy mà không biết mệt mỏi, chúng cứ tâng bốc nhau mãi cho đến lúc vào tới thành phố. Chúng cho rằng cứ rùm beng ca tụng nhau như vậy là có thể thoả mãn được đầy đủ trái tim thích hư vinh của mình, cho rằng vinh dự như vậy sẽ có thể lấp lánh trên đầu mình được.

Cũng chính là một số người mà tôi quen biết ngày nay, mặc dù họ không phải là Lừa mà là bậc quyền quý, ông trời đã để cho họ được ngồi ở địa vị cao, giữa họ vốn dĩ nên dùng từ "ngài", thế nhưng khi bạo phổi họ đã dùng chữ "Bệ hạ" để gọi lẫn nhau. Có lẽ tôi đã nói ra những lời quá đáng, thế nhưng tôi tin chắc rằng từ "Bệ hạ" sẽ giữ được bí mật cho tôi như đã giữ kín miệng bình vậy!

Ngài đã từng kỳ vọng nhận được sự gợi ý, thông qua những sự việc khác nhau quan sát được lòng tự trọng của mình và khiến cho mọi người biến thành nực cười như thế nào. Đương nhiên nói một cách công bằng về mặt này, sau này tôi vẫn sẽ nói tới, thế nhưng cần phải có được thời gian để chuyên nói tới nó.

Khỉ đã nói như vậy. về phương diện đó có được nghiên cứu kỹ hay không, cũng không được biết. Thế nhưng Khỉ là một giáo sư tương đối hiểu biết, vị đại sư Văn nghệ không dám coi trời bằng vung này, đã hiểu được đối xử với con Sư tử này phải giống như đối xử với một ông vua đáng sợ, điều gì nên nói và điều gì không nên nói.

143. NGƯỜI CHÔN GIẤU TIỀN BẠC VÀ NGƯỜI BẠN

Có một người keo kiệt bủn xỉn đã gom góp được rất nhiều tiền bạc, thế nhưng không biết phải đem số tiền đó cất để ở đâu là tốt. Sự keo kiệt bủn xỉn và sự ngu dốt vô tri có khả năng là đôi bạn đồng hành, vì việc tìm cách bảo quản tiền bạc mà ông ta đã phải đau đầu buốt óc. Ông ta cảm thấy tiền bạc từng giờ từng phút đang dụ dỗ và mê hoặc ông ta. Giả sử để tiền bạc ở trong nhà, nhất định khoản tiền này sẽ đem sử dụng mà ít dần đi, điều này cũng giống như tự mình ăn cắp tiền bạc của mình. Chính là ông ta đã coi việc giữ gìn tiền bạc của mình là một công việc canh giữ trộm cướp, bởi ông ta có nhận thức hồ đồ như vậy nên đã cảm thấy luyến tiếc. Qua sự việc này xin mọi người hãy rút lấy một kinh nghiệm: Tài sản chỉ có khi nào sử dụng được đầy đủ mới thể hiện được giá trị của nó. Nếu không như vậy thì chỉ có thể đem lại tai hoạ cho mình mà thôi. Kiếm tiền gian khổ vất vả, gom góp

tiền tốn phí công sức, giả sử chỉ cất giữ đồng tiền đó đến lúc tuổi già, khi không còn có ích gì nữa, cho dù có là vàng được mọi người cho là rất quý trọng thì cũng đã mất hết giá trị sử dụng.

Con người bần xỉn này vốn dĩ cần phải tìm lấy một người đáng tin cậy để quản lý tiền cho ông ta, thế nhưng ông ta lại rất tin tưởng việc đem tiền bạc chôn giấu xuống đất thì sẽ được bảo đảm chắc chắn hơn, tức thì ông ta đã lựa chọn một người bạn đến giúp đỡ, chôn giấu hết tiền bạc xuống dưới đất. Trải qua một thời gian, ông ta đến thăm số tiền bạc, chỉ nhìn thấy một hố đất trống rỗng. Ông ta khẳng định đó là do người bạn giúp việc đã lấy đi. Tức thì ông ta đi ngay tới nhà bạn và nói rằng:

- Bạn hãy nhanh chóng chuẩn bị giúp tôi, tôi còn có một số tiền nữa, muốn đem chôn giấu chung vào một chỗ.

Người bạn giúp việc của ông ta lập tức đem số tiền bạc đã lấy cấp trả lại nguyên vào chỗ cũ như trước, trong lòng tràn đầy sung sướng nghĩ rằng, chờ một thời gian nữa sẽ lại lấy hết số tiền đó mang đi và sẽ được nhiều hơn. Lần này thì người keo xỉn đã có thêm được sự hiểu biết, ông ta đem toàn bộ số tiền đã mất rồi mà lại thu về được ấy cất giữ ở trong nhà, còn quyết tâm hưởng dụng số tiền đó, không cất giấu mà cũng chẳng tích lũy nữa. Còn tên kẻ trộm giúp việc nhất thời hồ đồ kia, trái ngược lại, vì hán không tìm lại được số tiền bạc đã lấy về nhà kia đã không còn kịp hối hận nữa.

Dùng thuật lừa đảo để đánh lừa một kẻ lừa đảo, cần phải nói đó là một việc vui vẻ, thoải mái.

144. CON NHỆN VÀ CHIM ÉN

- Hỡi Thần Vương Dupitơ! Ai có thể ngờ được từ trên đầu Thần, thông qua cách sinh đẻ mới mà người thường không thể tưởng tượng nổi đã sinh ra Thần Chiến tranh Parát, kẻ thù từ trước đến nay của ta. Xin Thần hãy lắng nghe điều thổ lộ của ta đối với Thần! Chim Én Pôrônê vừa mới từ chỗ ta đây cướp đi số thức ăn mà ta kiếm được. Nó nhẹ nhàng bay đi lúc nhanh lúc chậm, dán sát cánh trên mặt nước, rồi vụt lướt trên không trung, cướp mất con Ruồi mà ta bắt được từ nhà ta bay đi. Số thức ăn này vốn dĩ là phải thuộc quyền sở hữu của ta!

Con Nhện đã từng làm qua thọt dẹt thảm đang không ngớt lời thổ lộ với Thần về sự bất hạnh gặp phải mất mát của mình, nó tỏ ra ảm ức, phẫn nộ và bất mãn.

Khi Nhện còn là Tử thần nắm giữ quyền sinh tử trong địa ngục, Nhện cho rằng bản thân mình có thể bắt hết được mọi loại trùng biết bay đã sa vào lưới, thế nhưng ngày nay chị em nhà chim Vàng Anh và chim Én lại chú ý đến những vật săn bắt được của Nhện. Bọn chúng đã bay lượn lao nhanh dưới nền trời thấp, bắt chấp sự phản đối của Nhện, đã ép buộc bắt đi những con Ruồi để đem về nuôi các con của mình. Đối với loài chim mà nói, còn có việc nào thú vị hơn việc này nữa, mặc dù trong sự thú vị này đã lộ ra hành động tàn nhẫn. Những đứa con của chim Én rất tham ăn, những cái miệng vĩnh viễn không

biết no đủ của chúng há ra rất rộng, kêu oe oe đợi mẹ mớm mồi, những tiếng kêu đòi ăn này khiến cho Nhện nghe thấy đã cảm thấy âm ào nhức óc. Còn những con Nhện đáng thương thì vừa đói vừa gày, giống hệt như chỉ còn lại cái đầu và tứ chi, trở thành một cô thợ dệt lưới không còn sức lực nữa, cuối cùng bản thân Nhện cũng bị chim Ёn bắt đi cùng với lưới, một thân một mình cô đơn treo trong tám lưới trong lúc chim Ёn đang bay lượn.

Xem ra Thần Vương Dupitơ đã phân biệt đối xử với các động vật trên thế gian. Những con vật nhanh nhẹn khoẻ mạnh, tháo vát ưu tú thì lại được kính trọng như thượng khách, còn một số động vật nhỏ như loài côn trùng, bò sát thì chỉ có thể ăn cơm thừa canh cặn dưới nền nhà.

145. GÀ TRỐNG VỚI CHIM ĐA ĐA

Một con chim Đa Đa được nuôi dưỡng ở giữa đàn Gà trống thô lỗ, vô giáo dục, chỉ thích kiếm cố để gây sự đánh nhau. Giới tính khác nhau và địa vị bị bắt về nuôi dưỡng, khiến cho Đa Đa ôm ấp niềm hy vọng với những con Gà trống đa tình này, hy vọng chúng sẽ dịu dàng nhơn nhã hơn, chúng sẽ đối đãi với mình giống như một nhân sĩ giàu sang ở trong vườn chăn nuôi. Thế nhưng đàn Gà trống này thường hay nổi giận vô lý, rất ít khi tôn trọng cô gái mới tới này, hơi một tý là chúng dùng mỏ mổ rất mạnh lên thân Đa Đa. Thoạt đầu vì chuyện này mà Đa

Đa đã đón đầu rơi nước mắt, thế nhưng rất nhanh chóng Đa Đa đã nhìn thấy, những thằng cha tính tình nôn nóng này luôn luôn đánh lộn lẫn nhau, thường hay mỗ mạnh vào thóp đầu đối phương. Tức thì Đa Đa thở dài, nói:

- Đây chẳng qua chỉ là thói quen của chúng mà thôi, ta hoàn toàn không nên oán trách chúng, mà nên thương xót chúng một chút thì hơn. Thần Dupitơ đã khiến cho vạn vật trên thế gian này đều có những bản tính khác nhau, Gà trống và chim Đa Đa chính là như vậy. Giả sử ta có thể tự làm ra được những chủ trương, ta sẽ bằng lòng và đáng được cùng chung sống với những người bạn mà ta đã gặp. Hiện tại ông chủ đã sắp đặt như vậy, họ đã dùng lưới đánh bắt chúng ta về, cắt ngắn bộ lông cánh mà chúng ta có thể bay được, nhốt chung chúng ta với đàn Gà trống, nếu có oán trách thì không thể oán trách Gà trống, mà cần phải oán trách con người không coi trọng đạo lý kia!

146. CON CHÓ BỊ NGƯỜI CẮT TAI

- Cuối cùng là vì ta đã làm sai điều gì mà khiến cho chủ nhân làm hại ta tới mức như vậy? Giờ đây đã rơi vào cảnh ngộ bi thảm, ta còn mặt mũi nào gặp mặt các bạn nữa? Trời ơi! Vạn vật có linh thiêng gì đâu mà phải nói là một lũ người tàn bạo. Giả sử cùng làm ra sự việc như vậy đối với con người các người thì sao?

Con Chó con mặt to đầu béo ra sức gào thét, thế

nhưng con người vừa mới cắt đứt tai nó lại chẳng biểu lộ một chút tình cảm nào đối với sự kêu gào đau khổ của nó. Con Chó con vô cùng tuyệt vọng.

Sau đó chẳng bao lâu, con Chó con lại cảm thấy ích lợi của cái việc cắt đứt tai, bởi vì nó rất thích đánh nhau, nếu đánh nhau bị thua khi trở về nhà khó tránh được việc lưu lại những vết thương đau đớn ở trên tai. Nói chung, những con Chó thích đánh nhau rất khó bảo toàn được đôi tai, vì vậy không có tai sẽ không dễ dàng khiến cho hàm răng của đối thủ có chỗ để há mồm xuống cắn nữa. Khi ta có chỗ nào cần bảo vệ thì đối với chỗ đó cần phải tăng cường chú ý hơn để tránh bị đối phương tập kích.

Con Chó mặt to đầu béo, cổ đeo vòng này chính là một ví dụ để chứng minh. Đương nhiên, khi đôi tai của nó bị cắt không còn, Sói thật sự sẽ không biết đặt miệng cắn vào chỗ nào nữa.

147. NGƯỜI CHẶN DÊ THỎ SÁO VÀ ĐÀN CÁ

Một dòng sông chảy qua đồng cỏ rộng bao la, làn gió dịu dàng thổi qua làm nở rộ những bông hoa tươi ở trên đồng cỏ. Ngày hôm đó, chàng trai chăn dê Đioxít vì cô gái Anét đã phải đi dọc bờ sông để thổi sáo. Tiếng sáo du dương trầm bổng, ngay đến cả những linh hồn đã mất khi nghe tiếng cũng đều phải cảm động.

Lúc này cô gái Anét đang ngồi câu cá bên bờ sông,

nàng buông dây câu xuống nước, thế nhưng đã chẳng có một con Cá nào tới cắn câu. Cô gái chăn dê này không tránh khỏi đã uống phí công sức với việc làm đó. Tiếng hát của chàng chăn dê đã từng làm cảm động nhiều trái tim của những người có lòng dạ rắn chắc như sắt đá, lần này chàng trai cho rằng tiếng hát của mình có thể dẫn dụ được đàn cá tới đây. Thế nhưng chàng đã nghĩ sai. Đã nghe thấy tiếng hát của chàng cất lên: "Hỡi những con Cá ở dưới nước kia ơi, hãy để cho Thần sông Naiat của các người cứ ở trong động phủ mà đừng lộ mặt ra. Các người hãy mau mau lại mà xem, có một cô gái đúng là trăm dáng vẻ xinh đẹp lộng lẫy. Các người đừng sợ sẽ rơi vào tay cô gái xinh đẹp này, nàng chỉ lạnh lùng như băng tuyết đối với người yêu quý nàng thôi. Các người sẽ được nàng đối xử rất tốt, nàng sẽ không động đến một cái vảy của các người đâu. Nàng đã chuẩn bị sẵn một hồ nuôi Cá cho các người; nước trong suốt nhìn tới đáy, còn trong sáng hơn những tấm thủy tinh tốt nhất. Giả sử có ai trong số các người cắn lầm vào lưới câu của nàng mà phải chôn vùi mạng sống, Trời hỡi! Phải chết trong bàn tay Anét xinh đẹp, ta thật sự hâm mộ vận may của người, ta sẽ tới làm gọn lên bất kỳ những gọn sóng nhỏ nào ở dưới nước... Những lời nói ngọt ngào của chàng theo gió tan đi, vọng tới nơi xa không còn hình bóng. Nhìn thấy quang cảnh này, chàng trai đã buông một tấm lưới rộng vớt những con cá đó lên. Sau khi đánh được cá, chàng vội vàng đem hết tất cả đưa tới bên cạnh cô gái chăn dê đó!

Tại đây, điều cần nói rõ chính là nhà vua "chăn"

dân, chứ tuyệt đối không phải là chần dề. Ta cho rằng chỉ có dùng sự giáo hoá của lý trí thì mới có thể thu được trái tim yêu quý của thần dân. Đương nhiên nếu muốn thu được thành công tuyệt đối không thể dễ dàng giống như buông câu được, mà phải sử dụng một loại thủ đoạn khác, tức là phải sử dụng hình thức giống như buông lưới, đó chính là sự tốc chiến tốc thắng của một chính quyền mạnh.

148. HAI CON VỆT, QUỐC VƯƠNG VÀ VƯƠNG TỬ

Hai con Vẹt là hai cha con cùng nhận được sự yêu dấu cưng chiều của hai cha con Quốc Vương. Món thịt hầm mà Quốc Vương hưởng dụng là món ăn thường ngày của hai cha con chim Vẹt. Tuổi tác đã khiến cho người và chim khác nhau xây dựng lên tình bạn chân thành. Quốc Vương yêu quý chim Vẹt già, còn Vương Tử thì suốt ngày vui chơi với chim Vẹt con, cả hai rất quyến luyến nhau. Chim Vẹt con và Vương Tử cùng lớn lên, cùng kết bạn với nhau ở trường học. Con Vẹt con này đúng là có phúc to lớn bằng trời, bởi vì chủ nhân nhỏ bé của nó là Vương Tử.

Vương Tử bẩm sinh rất thích chim muông, sau lại nuôi thêm một con chim Sẻ rất xinh đẹp, đó cũng là một con chim quý giá nhất trong toàn quốc. Chim Sẻ làm tăng thêm rất nhiều niềm hân hoan sung sướng trong thời niên thiếu của Tiểu Vương Tử. Một hôm, chim Vẹt nhỏ và chim Sẻ cùng vui

chơi bên nhau, giữa những đứa trẻ thường hay phát sinh ra sự việc từ vui chơi biến thành tranh chấp cãi lộn nhau, lúc này cũng đã xuất hiện ra ở giữa hai con chim. Kết quả con chim Sẻ đã bị con Vẹt nhỏ mổ cho một cái đau đớn gần chết, chỉ thấy nó khiếp sợ rũ đầu xoa cánh, xem bộ dạng, niềm hy vọng còn sống thực sự cũng chẳng được bao lâu nữa. Trong lúc bức tức Tiểu Vương Tử đã sai người đem chim Vẹt nhỏ ra giết chết tươi ngay.

Tin dữ truyền đến tai chim Vẹt già, người cha buồn đau thương xót khóc lóc tới mức tuyệt vọng. Thế nhưng kêu gào khóc lóc cũng không cứu vãn nổi tính mạng của chim Vẹt nhỏ đã quy về cõi âm phủ rồi. Chim Vẹt già đau đớn tới cực độ đã bức tức giận dữ lao tới chỗ Tiểu Vương Tử, kêu mắng mỗ mù đôi mắt của Vương Tử, sau đó vội vàng chạy trốn bay vút lên trên nấp ở đỉnh ngọn cây tùng. Ở giữa không trung bảo đảm an toàn này, chim Vẹt già chiêm nghiệm được đầy đủ tình cảm phức tạp của sự việc con chết cùng với việc trả thù.

Quốc Vương muốn lừa dối gọi con chim này trở về, ngài đích thân bước tới dưới gốc cây nói với nó:

- Bạn hồi, xin bạn hãy bay trở về sống bên cạnh ta, sự khóc lóc đối với chúng ta đều đã không còn tác dụng nữa. Chúng ta cần phải rũ bỏ hết sự oán hận, phục thù và khóc lóc. Hiện tại cần phải thừa nhận rằng ta là con người vô cùng đau khổ, thế nhưng trăm điều sai, vạn điều sai đều nên trách chúng ta, đúng là con trai ta đã động thủ trước. Con trai ta, không, đó là Thần Vận Mệnh đã tạo ra sự cố này, chính Nữ Thần Bakóc đã sớm ghi rõ ở trên sổ sinh tử của bà

rằng: Trong số các con của chúng ta một đứa sẽ phải chết, còn một đứa sẽ phải mù mắt trong cuộc tranh đấu đó. Những người làm cha chúng ta cần phải an ủi lẫn nhau, bây giờ người hãy bay trở về trong lồng của ta đi!

Chim Vẹt già trả lời:

- Thưa bệ hạ, sau khi đã gây ra thảm họa như thế này rồi, có lẽ nào bệ hạ còn cho rằng tôi có thể tin được lời nói của bệ hạ hay sao? Tôi biết rằng, ngài đang muốn dùng sự quyết định và lời hứa của ngài để bảo đảm, ngài muốn dùng những lời nói của thần linh bịp bợm này để cho tôi mắc lừa. Tạ ơn trời đất, may mà Thần Vận Mệnh vẫn để cho tôi đứng ở trên đỉnh ngọn cây tùng cao, tôi sẽ phải tránh xa Tiểu Vương Tử, ẩn nấp ở nơi sâu thẳm của rừng rậm. Nếu không tôi sẽ mắc phải lưới câu tình cảm bởi sự phẫn nộ và thù hận của bệ hạ. Tôi phải lặng lẽ sống qua cuộc đời tàn còn lại. Tôi hiểu rất rõ, Quốc Vương đều thích trả thù, mà quyền lực của Quốc Vương thì giống như Thần, không nơi nào không có. Tôi thật sự tin chắc rằng bệ hạ có thể quên đi được điều bất kính lớn lao lần này của tôi, thế nhưng tôi nghĩ rằng tốt nhất tôi vẫn phải tránh xa đôi mắt và đôi tay của ngài. Thưa bệ hạ, người bạn của tôi ơi, tôi cầu xin ngài hãy bước, ngài cứ đứng mãi ở dưới gốc cây cũng chỉ vô ích thôi, đừng nói những lời bắt tôi phải trở về nữa. Việc xa lánh đối với hận thù mà nói, đó là một liều thuốc hay khiến cho đầu óc con người tỉnh táo, đúng là nó có công hiệu có thể chữa trị khỏi những vết thương của tình yêu thương vậy!

- Trời ơi, ta đã gặp phải sự bất hạnh thảm hại như thế này lại bắt ta phải hoàn toàn không lên tiếng hay sao? Sau khi mất đi đứa con trai, những năm tuổi già của ta sẽ là những năm tháng đau khổ và cô độc biết bao!

- Xin bà hãy nói cho ta biết, ai đã khiến cho bà gặp phải sự bất hạnh như thế này?

- Đó là Nữ Thần Vận Mệnh coi ta là kẻ thù, đã cố ý đối đầu với ta đó!

Chúng ta thường xuyên treo những lời lẽ như thế này ở bên cửa miệng. Hỡi con người ơi là con người, những lời này đặc biệt dành cho các người nghe đó. Chúng ta luôn luôn nghe thấy những lời than vãn liên miên không ngớt, trong nghịch cảnh con người luôn cố chấp cho rằng Thần đã gây khó dễ cho mình. Giả sử các bạn thử nhớ lại sự bi thảm Hêgupô mà Vương hậu Tôroi vấp phải, các bạn sẽ cảm tạ sự quan tâm chiếu cố đặc biệt của các vị Thần đối với chúng ta.

150. SƯ TỬ

Tương truyền rằng rất lâu về trước, Vua Báo đã từng giành được rất nhiều chiến lợi phẩm. Trên đồng cỏ của Vua Báo có rất nhiều Bò, trên bình nguyên thì nuôi dưỡng một số Dê, trong rừng rậm còn có rất nhiều Hươu, Nai. Chính trong lúc này ở trong rừng rậm gần đó đã sinh ra một con Sư tử nhỏ. Xuất phát từ phép lịch sự, các

quan lớn giàu sang hiển quý thường tới thăm hỏi, chúc mừng lẫn nhau, tức thì Vua Báo bèn triệu tập quan đại thần Cáo vào trong cung để cùng bàn bạc công việc lớn lao của đất nước.

Có thể nói Cáo đại thần là một nhân vật đa mưu túc kế, lại biết tùy cơ ứng biến. Vua Báo nói với Cáo:

- Khẳng định là người rất sợ hãi con Sư tử nhỏ ở bên cạnh chúng ta. Thế nhưng cha của nó đã qua đời, nó còn có thể làm nên công trạng gì nữa? Chúng ta vẫn cứ nên phát tâm từ bi thương xót tới đứa trẻ mồ côi bất hạnh này là hơn! Những phiền phức mà nó gặp phải đã đủ nhiều rồi, nó còn có năng lực gì để chinh phục người khác được? Nếu nó muốn bảo vệ được sản nghiệp kế thừa thì nó phải thấp hương khấn vái thần linh ở trên bệ cao.

Thế nhưng Cáo nghe xong những lời nói này lại không cho thế là phải bèn lắc đầu, nói:

- Thừa bệ hạ, loại con mồ côi mắc nạn, rơi vào thế bí này chẳng có gì đáng để cho chúng ta phải thương hại cả, nhân lúc răng miệng của nó còn chưa mọc đủ, nanh vuốt của nó còn chưa mài sắc, khi nó chưa thể làm hại người, chúng ta phải mau chóng lôi kéo nó, nếu không cần phải sai người tới giết nó đi, đây có thể nói là một việc lớn không thể bỏ lỡ được! Tôi đã từng quan sát được chiêm tinh và tướng số của con Sư tử nhỏ, hiểu rõ được nó sẽ trưởng thành trong các cuộc vật lộn chém giết, nó sẽ là một kẻ nổi trội hơn hẳn trong các con Sư tử, nó sẽ là một con Sư tử dũng mãnh vô song đó!

Thế nhưng lời nói của Cáo chỉ uổng công, chính trong lúc bàn bạc khuyên giải đó vua Báo đã ngáy khò khò, các Vương công đại thần khác cũng đều mơ màng muốn ngủ. Và thế là con Sư tử nhỏ này đã lớn lên thành một con Sư tử anh tuấn lông bờm rậm rạp trong tình trạng không có bất kỳ một sự uy hiếp nào.

Tin báo khẩn cấp truyền tới tai vua Báo và đã lan truyền khắp lãnh địa của vua Báo. Đại thần Cáo được triệu tập khẩn cấp vào trong cung vua để xuất mưu hiến kế. Chỉ thấy Cáo thở dài buồn bã, vô kế khả thi, đành chịu bó tay nói:

- Sự việc đã tới mức như ngày nay rồi, bệ hạ làm gì phải phát ra tính khí nóng nảy đến như vậy? Cho dù có nhiều tướng lĩnh tương trợ cũng khó công hiệu, điều mong ngóng của các nước lân cận, thì viện quân nhiều chi tiêu lớn, khi họ ăn Dê của chúng ta mới được gọi là anh hùng.

Cần phải đồ dành Sư tử, bởi vì chỉ dựa vào lực lượng của riêng mình nó đã vượt qua được lực lượng quân sự của chúng ta. Con Sư tử này đã có đầy đủ ba mặt ưu thế, đó chính là sức mạnh, lòng dũng cảm và tính cẩn thận. Hãy mau mau hiến dâng một con Dê đặt ở trước mặt nó, nếu nó chê không đủ thì phải hiến dâng thêm mấy con, ngoài ra lại cộng thêm một con Bò. Chọn lấy những con Dê, con Bò béo nhất ở trong bãi chăn nuôi, hiến dâng lên món lễ hậu hĩnh, chỉ có như vậy mới có thể bảo đảm được tính mệnh và tài sản Quốc Vương không bị xâm lược và tàn phá.

Kiến nghị của đại thần Cáo cuối cùng đã không được tiếp nhận, tức thì tình thế đã ngay lập tức có sự chuyển biến xấu, các nước lân cận của vua Báo lần lượt bị xâm lăng, không một nước nào có thể giành được thắng lợi, người người đều bị nhà tan, cửa nát. Mặc dù vua Báo đã ra sức cứu vãn cục diện thất bại nhưng điều vua Báo sợ hãi nhất đã trở thành hiện thực, cuối cùng Sư tử đã ngồi lên ngôi vua.

Giả sử ngài muốn nhìn thấy Sư tử trở thành vua Sư tử, thì ngài hãy sớm kết giao bạn bè với Sư Tử.

151. GIÁO DỤC THẦN ĐỒNG

Tặng Công tước Mêna

Thần Vương Dupitơ có một người con trai, sau khi nhận biết được thân thế gia đình mình, cậu bé đã có tâm linh của Thần. Tuổi thơ ấu vốn dĩ không nên hiểu biết về tình yêu, thế nhưng cậu bé luôn luôn có tình cảm sâu sắc với con người, đã được mọi người yêu quý và cậu bé cũng đã yêu quý con người. Tình yêu và lý trí đã có ở cậu bé, sớm được giác ngộ và hiểu biết hơn so với những người bình thường. Có điều đáng tiếc là, thời gian đã cổ vũ cho đôi cánh mềm mại, khiến cho mỗi mùa đều tới quá sớm, Thần Hoa với thần thái mê người, Thần Mất với ý vẻ tươi cười đã chiếm lĩnh trái tim thơ ấu của cậu bé. Sự đau khổ của tình yêu lưu luyến nồng nàn đã khiến cho cậu bé hiểu được hạnh phúc và đau khổ cùng với tiếng khóc và

những lời than vãn mà tình yêu phải trải qua!

Cậu bé là con trai của Thần Vương Dupitơ, vì vậy, so với những đứa trẻ bình thường, cậu bé đã có đầy đủ thông minh tài trí cùng với sự thần thông của đôi tay và đôi mắt. Cậu bé đã dựa vào những ký ức lơ mờ không rõ nét để ứng xử với mọi người, giống hệt như cậu bé đã từng là những người quen thuộc và thân thiết của người khác, mọi ngôn ngữ cử chỉ của cậu bé đều khéo léo thoả đáng như vậy, thế nhưng Thần cha vẫn cho rằng cần phải lấy việc giáo dục con làm gốc.

Ngày hôm đó, Dupitơ triệu tập các vị Thần tới, nói:

- Cho đến hôm nay là ngày cuối cùng, trong tình hình không có người giúp việc ta sẽ chế ngự vũ trụ riêng biệt một mình. Bây giờ ta muốn phân cho con trai đảm nhiệm một số công việc, để cho học thức tương xứng với địa vị. Nó cần phải nỗ lực học tập để hiểu biết được tất thảy. Ta rất quan tâm đến đứa con đáng yêu này vì nó là cốt nhục của ta. Các nơi đều đã xây dựng những miếu thờ cầu nguyện cho con trai ta.

Lời nói của Dupitơ vừa dứt, các Thần đều nhất trí vỗ tay biểu thị tán thành.

Thần Chiến tranh nói:

- Thần nguyện sẽ đích thân dạy dỗ nghệ thuật cho chàng, rất nhiều vị anh hùng đã thông qua việc đánh trận khiến cho các đền thờ Thần vì thế đã tăng thêm sự vẻ vang, đã mở rộng thêm được đất đai biên cương cho đất nước.

Thần Apôlô học rộng nói:

- Thần sẽ dạy cho chàng biết cách làm thơ, sẽ khiến cho chàng biết cách kiềm chế tình dục của mình, chiến thắng được mọi tà ác. Mọi thứ quái vật này đều giống như những con Rắn có bảy đầu, luôn xuất hiện ở trong bộ óc con người. Tình cảm mềm yếu, ý tưởng ngọt ngào đều là kẻ thù, điều này sẽ khiến cho chàng vì con người thiếu tu dưỡng đạo đức mà dễ dàng bị sự cứng chiều làm cho hư hỏng.

Khi đến lượt Vênát nói, bà bảo rằng bà sẽ dạy dỗ cho đứa bé này tất cả mọi thứ. Thần Tình yêu đã nói rất hay, rằng:

- Hễ một khi sự thông minh tài trí được kết hợp với nguyện vọng khát khao cầu tri thức, thế thì ở trên thế giới này sẽ không có điều gì không thể học được!

152. CHÓ SÓI VÀ CÁO

ÊDốp cho rằng, Cáo thích chơi trò bịp, thích ngón âm mưu quỷ kế, đó là một đặc điểm lớn của Cáo. Tôi định tìm rõ nguyên nhân, thế nhưng không thể nào tìm được. Tôi nghĩ rằng, khi Sói cho rằng bản thân mình bị uy hiếp mà cần phải tự vệ, thì bản lĩnh âm mưu, quỷ kế sẽ nảy sinh ra nhiều hơn Cáo rất nhiều. Căn cứ những lý do này, thậm chí tôi có thể tiến hành tranh luận với ÊDốp, thế nhưng câu chuyện mà tôi kể dưới đây, vẫn phải đem

niềm "vinh dự" gian xảo quyết này quy về cho Cáo!

Một buổi tối, Cáo đi chơi bước tới bên cạnh bờ giếng, cúi xuống nhìn thấy ông trăng sáng tròn vành vạnh nằm dưới đáy giếng, nó cho rằng đây là một miếng phomát lớn. Hai chiếc thùng kéo nước một lên một xuống thay đổi nhau mức nước đồ lên. Con Cáo đói tới mức hoa mắt run người này cũng chẳng cần suy nghĩ gì nhiều, nó bước vào trong một chiếc thùng xuống tới đáy giếng, còn chiếc thùng kia đã được kéo lên trên mặt giếng.

Xuống tới đáy giếng rồi, Cáo mới hiểu rõ ánh trăng tròn này là thứ không thể ăn được, bản thân nó đã mắc phải sai lầm lớn, cảnh ngộ rất bất lợi, cứ ở lâu mãi tại đây thì chỉ còn biết đợi chết. Nếu không có kẻ đói nào, chú ý vào ánh trăng này, dùng phương thức giống như vậy, rơi vào kết cục bi thảm giống như vậy, thay đổi cảnh ngộ quân bách trước mắt này, thì làm sao Cáo có thể hy vọng sống được để trở về trên mặt đất? Đã trôi qua hai ngày hai đêm, không có một người nào đi qua bờ giếng này. Thời gian từng giây từng phút không ngừng trôi qua, ánh trăng non sắc bạc đã xuất hiện. Khi Cáo lâm vào cảnh suy xup không biết làm cách nào được nữa, thì vừa hay có một con Sói khát nước đi qua. Cáo không kìm nổi sự vui mừng thể hiện trên nét mặt bèn ngهن cao đầu chào Sói:

- Này, chào anh bạn, tôi xin chiêu đãi miễn phí anh bạn một bữa ăn ngon, anh bạn nghĩ sao? Anh bạn có nhìn thấy cái thứ này không?

Cáo lại chỉ vào ánh trăng ở dưới đáy giếng, nói với Sói:

- Đây chính là một miếng phomát rất ngon lành. Đây chính là thức ăn của Thần gia súc rừng rậm Funa dùng sữa của con Bò sữa Yô làm ra. Giả sử Thần Vương Dupitơ bị ốm, chỉ cần ném món thức ăn ngon lành này lập tức sẽ khỏi bệnh ngay. Tôi đã ăn hết một nửa miếng phomát này rồi, nửa còn lại cũng đủ cho bạn ăn một bữa. Mời bạn hãy chui vào trong chiếc thùng mà tôi đã đặc biệt chuẩn bị sẵn cho bạn rồi xuống dưới giếng này!

Cáo đã cố gắng hết sức sắp đặt câu chuyện rất mực hợp lý, không còn một chút kẽ hở nào. Con Sói này đúng là ngu dần, cuối cùng đã trúng phải kế gian của Cáo. Sói đã xuống tới giếng, trọng lượng của Sói đã khiến cho Cáo lên tới miệng giếng. Cuối cùng thì con Cáo bị khốn suốt hai ngày cũng đã được cứu sống.

Xin mọi người đừng có cười chế giễu sự việc này. Đối với một sự việc không thể tin cậy được chúng ta cũng vẫn thường bị hấp dẫn, dụ dỗ và mê hoặc. Đối với những sự việc luôn ngưỡng vọng nhưng lại không quyết định được thì mọi người đều dễ dàng nhẹ dạ cả tin và bị mắc lừa!

153. MẶT TRỜI VÀ CON ẾCH

Ếch sống ở dưới đầm lầy nhận được sự chiếu rọi và giúp đỡ của ánh nắng Mặt trời, khiến cho nghèo khổ và tai nạn đều không thể rơi lên trên đầu chúng được.

Những Nữ Vương Ếch sống ở dưới hồ ao này đã đi khắp nơi khoe khoang đế quốc của mình đã lớn mạnh như thế nào, lại liều lĩnh làm điều sai trái, dám phản đối Mặt trời là ân nhân của chúng, chúng đã biến thành những kẻ khiến cho mọi người chán ghét. Kiêu ngạo ngang tàng, nông nổi nóng vội, vong ân phụ nghĩa... Những sản vật khi thuận buồm xuôi gió này đã liều lĩnh phùng mang trợn mắt lên gào thét âm ỹ làm cho mọi người không sao được yên tĩnh bước vào giấc ngủ ngon lành. Giả sử có người nào hơi tỏ vẻ hứng thú đối với những ngôn ngữ rối loạn xằng bậy của chúng, thì chúng sẽ gào to thét lớn, chỉ hận là không phát động được tất cả mọi người ở trên thế giới này cùng phản đối Mặt trời - là con mắt của Thiên nhiên này. Dựa theo cách nói của loài Ếch thì: "Mặt trời sẽ khiến cho tất cả thế gian sẽ suy kiệt vì nó, vì vậy cần phải khẩn cấp hành động, tự võ trang tổ chức một đội quân có sức mạnh"...

Khi Mặt trời vừa từ phương đông lộ ra vẻ mặt tươi cười, thì Ếch đã kết thành đàn thành lũ cử sứ thần hướng về các nước khác. Toàn thế giới đều có thể nghe thấy được những lời lẽ om xòm loạn xạ của chúng, tựa hồ như toàn bộ trái đất này đều đang quan tâm chú ý tới khu vực đầm ao lầy lội. Những tiếng phàn nàn oán trách vô căn cứ của loài Ếch vẫn đang tiếp tục. Đã đến lúc cần phải bắt chúng câm miệng lại, giả sử Mặt trời thật sự nổi giận đối với chúng, thì loài Ếch sẽ biết được sự lợi hại chân chính, tới lúc đó thì những cư dân ở đầm nước này nhất định sẽ không ngớt hối hận.

154. SỰ CẦU KẾT CỦA LOÀI CHUỘT

Một con Chuột nhỏ rất sợ Mèo, mà lại có một con Mèo cứ kiên trì chờ đợi nó bên cạnh đường đi. Đối mặt với tình huống này, con Chuột nhỏ thông minh đành phải tới thỉnh giáo một vị Tiên sinh Chuột vốn thường tự khoe mình là thông minh. Vị quý tộc gia đạo suy bại này sống trong một căn phòng hào hoa. Mọi người đều luôn miệng kể tội trong cuộc đời ông ta không biết đã ba hoa khoác lác bao nhiêu lần. Tiên sinh ấy nói rằng Mèo đực Mèo cái ông ta đều không sợ, răng cắn vuốt cào ông ta đều coi thường.

- Thừa tiểu thư Chuột - Kể ba hoa khoác lác này nói. Sự thực là, bất kể một mình tôi cố gắng nỗ lực như thế nào, một con Chuột cũng như một bàn tay sao có thể vỗ thành tiếng kêu, khó có thể đuổi được con Mèo uy hiếp tính mạng của tiểu thư được. Thế nhưng chỉ cần triệu tập tất cả những con Chuột ở gần đây lại thì tôi có thể tùy ý giở trò với nó.

Tiểu thư Chuột nghe xong những lời nói này, cúi gập mình trân trọng biểu thị lòng biết ơn. Tức thì con Chuột chỉ thích nói khoác này bèn chạy nhanh như bay vào trong nhà kho, chạy tới nơi mà mọi người vẫn quen gọi đó là cái tủ đựng thức ăn.

Tại đây đang tụ tập rất nhiều Chuột, chúng ăn uống

lung tung, thường xuyên nhậu nhẹt, làm lãng phí rất nhiều tiền bạc của nhà chủ. Con Chuột ba hoa khoác lác này chạy tới đây hơi thở hổn hển, cái đầu to phình ra.

- Tiên sinh sao thế? Nhìn bộ dạng dữ dần như Gấu thế này? - Một con Chuột quan tâm, vội hỏi - Hãy mau kể ra xem nào!

- Chuyện dài lắm - Chuột ba hoa trả lời - Lần này tôi đến đây là vì ngay lập tức phải đi cứu lấy một con Chuột nhỏ. Nên biết rằng Lamina Gô-rô-pít đã tiến hành cuộc vây bắt ở khắp bốn phương. Con Mèo giống như ma ác này nếu đã ăn hết con Chuột nhỏ, chẳng phải sẽ quay mũi giáo chia thắng vào chúng ta đó sao?

Chuột nghe xong câu nói này bèn hăng hái nói:

- Sao lại thế được? Hãy mau mau cầm lấy vũ khí đứng lên nào!

Lúc đó còn có mấy con Chuột cái đồng tình rơi nước mắt. Xem ra việc ra quân lần này với khí thế mạnh mẽ là điều tất nhiên. Đã nhìn thấy mỗi con Chuột đều vũ trang đứng lên, còn đặt vào trong túi của mình một miếng phomat.

Đàn Chuột đều quyết định tiến hành một lần mạo hiểm, dù sao thì cũng phải đi thử vận may xem sao. Mọi người đã xuất phát, ai nấy đều vui vẻ, tinh thần hăng hái, giống hệt như đi chợ hoặc đi tham dự miếu hội. Thế nhưng Mèo thông minh hơn Chuột đã hạ thủ trước để tỏ rõ thế mạnh, Mèo đã cắn chặt đầu Chuột nhỏ. Để cứu vớt người hàng xóm của mình, Chuột ba hoa chạy nhanh lên

phía trước, thế nhưng con Mèo này đã không buông Chuột nhỏ xuống, nó tức giận gào lớn đuổi theo Chuột ba hoa. Nghe thấy tiếng gào thét khiến cho người ta phải lạnh tóc gáy, đàn Chuột nhát gan lo lắng đều sớm rút lui hết, căn bản cũng chẳng cần phải phô trương thanh thế đi cứu con Chuột nhỏ làm gì. Tất cả bọn Chuột đều co rút thân lại chui rúc vào trong hang, nếu con nào còn dám ra ngoài thì điều đó quả thật là đã ngán sống rồi!

155. NHỮNG NGƯỜI BẠN CỦA YURIXÍT

Quốc vương Yurixít thuộc Hitacốt Hy Lạp cùng với những người bạn, sau khi trải qua cuộc đấu quyết tử trong cuộc chiến tranh Tơroi kéo dài suốt mười năm, trên đường trở về quê hương cũ, Quốc Vương lại bị phiêu dạt trên biển, phải giành giật mạng sống trong sóng to bão lớn với biết bao biến đổi khôn lường. Ngày hôm đó họ bước được lên một hòn đảo nhỏ.

Rì là một hòn đảo thuộc sự quản hạt của Sinsai, con gái của Thần Mặt trời, khi Yurixít đi qua nơi này, nàng Sinsai đã cho những người bạn của Yurixít uống một loại rượu ma rất ngon. Trong rượu này đã hoà một thứ chất độc chí mạng. Kết quả là những người bạn của Yurixít đã mất hết lý trí con người, chỉ trong chốc lát, khuôn mặt và chân tay của họ đã bắt đầu biến thành hình dạng và thần thái của loài động vật. Họ đã biến thành Voi, Sư tử và Gấu. Có người to lớn vô cùng, có người xinh xắn dễ

thương, giống như con Chuột nhắt. Chỉ riêng có Yurixít đã tránh qua được tai nạn này, bởi vì Quốc vương đã đề phòng được bàn tay hại người của Sinsai.

Yurixít có diện mạo thông minh và anh tuấn uy nghiêm, phong độ đường hoàng lại dịu dàng nho nhã. Quốc vương đã khiến cho Sinsai cũng giống như uống phải loại rượu ma ngon ngọt, thân không làm chủ được mình, nàng đã sa vào lưới tình. Vị tiên nữ này đã thổ lộ tình yêu nồng nàn với Yurixít. Yurixít lợi dụng cơ hội này, dùng trí tuệ của mình, cuối cùng đã ép nàng phải bằng lòng khiến cho những người bạn Hy Lạp được trở lại làm người.

- Họ có thật sự muốn như vậy không? Họ có chịu tiếp nhận kiến nghị của chàng không? - Tiên nữ Sinsai bán tín bán nghi nói - Tại đây chàng thử tới hỏi lại họ xem.

Yurixít chạy tới chỗ các bạn đã biến thành các loại động vật, nói với họ:

- Cốc rượu độc mà các bạn uống đó, hiện tại vẫn đang còn phát huy hiệu lực. Ta chủ ý tới đây để giải cứu cho các bạn. Hỏi những người bạn thân yêu của ta, các bạn có vui vẻ bằng lòng trở lại làm người hay không? Bây giờ các bạn đã có năng lực nói chuyện rồi đó.

Sư tử đã nói chuyện, lâu lắm rồi nó chưa được nói, vừa cất tiếng hầu như đã gào thét âm ỹ:

- Đầu óc của ta vẫn còn chưa ngốc tới mức độ này đâu, hãy vứt bỏ hết sự đả ngộ trong đời sống ưu ái hậu

hỹ mà ta được hưởng thụ vừa qua đi! Ta có rằng nhọn móng sắc, ai dám gây sự làm cho ta bực tức thì ta sẽ xé xác kẻ đó ra thành những mảnh vụn. Hiện tại ta đã là Quốc vương trong loài thú, có lẽ nào ta lại còn trở về đất nước Hitacốt để làm một thị dân nhỏ bé nữa? Có lẽ người vẫn muốn để cho ta trở về sống bên cạnh người để làm một tên lính bình thường, thế nhưng ta không muốn thay đổi tình trạng hiện nay nữa!

Từ chỗ Sư tử, Yurixít đã bị húc mũi vào đồng than, chàng lại tới chỗ Gấu, nói:

- Trời hỡi! Người anh em tốt của ta, nhìn thấy bạn đã trở thành hình dạng gì rồi! Trước đây bạn anh mình tuần tú và thoải mái tự nhiên biết bao! - Úi chà chà! Đúng là chúng ta lại được đoàn tụ rồi! - Gấu nói tiếp - Hình dạng hiện tại của ta đã là như thế nào rồi? Chính là hình dạng của một con Gấu không hơn không kém! Làm sao có thể nói được hình dạng của ai còn mạnh hơn ta nữa? Lẽ nào cứ phải dùng tiêu chuẩn của người để phán quyết sự xấu tốt của ta? Trong con mắt Gấu mẹ, ta chính là Vương tử bạch mã của người. Lời nói của ta đã làm tổn thương tới trái tim người ư? Thế thì người cứ đi đi là tốt, để cho ta ở lại đây. Ta được sống tự do tự tại, không lo không nghĩ, ta tự biết thế nào là đầy đủ. Hiện tại ta dứt khoát lựa chọn rõ ràng với người rồi đó. Ta quyết không muốn đổi tình hình trước mắt của ta nữa.

Quốc vương Hy Lạp lại tới kiến nghị với Sói, dự định thuyết phục Sói khôi phục lại hình dạng con người.

Quốc Vương nói:

- Bạn hồi! Ta thật sự cảm thấy hổ thẹn thay cho bạn, một cô gái chần dè trẻ trung xinh đẹp, gặp ai bèn nói rằng bạn là kẻ tham lam biết bao, bạn đã ăn thịt rất nhiều Dê của nàng. Trước kia bạn đã từng bảo vệ đàn Dê, bạn đã sống cuộc sống đứng đắn và chân thực. Còn bây giờ thì sao? Hãy rời khỏi rừng rậm đi! Bạn không thể làm con Sói khiến cho mọi người căm ghét được, bạn hãy quay trở về sống giữa những người lương thiện đi!

- Ngài là người lương thiện ư? - Sói hỏi vặn lại - Ta thật sự không nhìn thấy thế. Ngài đã coi ta trở thành một con động vật hung tàn, ngài nói chuyện với ta như vậy, ngài lại được coi là chính nhân quân tử hay sao? Không có Sói, chẳng phải là các ngài vẫn giết mổ ăn thịt số Dê này đó sao? Và như vậy, những người dân ở trong thôn làng đã không ngừng kêu khổ. Giả sử ta là người, theo đạo lý mà ngài nói, thì không nên lạm sát những kẻ vô tội, thế nhưng tại sao các ngài thường vì một câu nói không phù hợp với mình mà đã chém giết hàng loạt con người? Hành vi này của các ngài chẳng phải cũng là hành vi của loài Sói hay sao? Sau khi trải qua sự suy xét kỹ càng, ta cần nói với ngài rằng, đã đều là những thứ xấu xa hư hỏng, ta muốn thà được làm con Sói để được mạnh hơn làm người. Ta quyết không thể thay đổi tình trạng hiện tại!

Yurixít chân thành tha thiết dốc sức khuyên bảo nhiều lần những người bạn của mình, thế nhưng những

câu trả lời của các loài động vật lớn nhỏ đều như xuất ra trong cùng một lò. Điều mà chúng đòi hỏi chính là tự do, rùng rậm cùng với việc muốn làm gì thì làm. Các bạn của Quốc vương tất cả đều cự tuyệt cuộc sống chân chính của con người, cho rằng phóng túng bản thân mình thì có thể được giải thoát, sẽ giành được cuộc sống mới. Thế nhưng họ không nghĩ được rằng, vừa hay họ lại sa sút, tàn tạ, làm những kẻ nô lệ cho tình dục của mình.

156. CON MÈO VÀ HAI CON CHIM SẺ

Có một con Mèo và một con chim Sẻ nhỏ bé sinh ra trong cùng một ngày. Từ những năm còn thơ ấu chúng đã làm hàng xóm của nhau. Lông chim và chuồng Mèo cùng ở trong một căn phòng. Chim thường hay làm cho Mèo bực tức nổi nóng, một con dùng mỏ mổ, còn một con thì dùng móng để cào. Thế nhưng nói chung Mèo có đôi phần nhường nhịn bạn Chim, thường chỉ khe khẽ trừng phạt rồi lại nới tay. Mèo chú ý gắng hết sức không để lộ ra bộ móng sắc của mình. Còn chim Sẻ thì lại tỏ ra rất không biết điều, thường dùng mỏ để "kính tặng" lại Mèo. Mèo là bậc tiên sinh thông tuệ và thận trọng, biết tha thứ cho những màn kịch tai ác của chim Sẻ. Trong tình bạn, Mèo muốn trước sau đều không nên vì chuyện pha trò vui mà hành động thật. Vì Sẻ và Mèo cùng lớn lên từ lúc còn nhỏ, từ trước tới nay vẫn sống bình an vô sự, những trò đùa đó cũng chưa hề biến thành sự vật lộn thật sự.

Gần đó có một con chim Sẻ đến chơi, thăm hỏi con chim Sẻ Pierốt hoạt bát và con Mèo Hatôn chắc chắn đứng đắn. Sau khi vui đùa, hai con chim Sẻ đã cãi lộn nhau. Mèo đương nhiên đã bênh vực Pierốt, nói:

- Thằng cha xa lạ này lại ức hiếp lên đầu chúng ta, lại dám trêu trọc bạn của ta, cứ cãi lộn mãi với Pierốt không chịu chấm dứt ư? Ta phải dùng uy danh của Mèo để trừng phạt nó cho hả!

Tức thì Mèo lao vào cuộc chiến đấu, đã cắn chết và ăn thịt con chim Sẻ đó.

- Đúng vậy! - Mèo vừa nhai vừa ngoeo ngoeo nói - Mùi vị của con chim Sẻ này thật chẳng tồi!

Vừa nói Mèo vừa quật ngã người bạn cũ sớm tối cùng chung sống là Pierốt rồi cũng ăn thịt luôn thể.

157. CON KHỈ VÀ NGƯỜI THÍCH TÍCH CÓP TIỀN

Có một người luôn luôn thích tích góp tiền, chỉ một lòng một dạ muốn gom góp lại những đồng tiền vàng tiền bạc của các nước, mê đắm đến mức gần như điên cuồng. Theo lý mà nói thì những đồng tiền để nhàn rỗi này chẳng sản sinh ra lợi nhuận, tích góp lại chẳng mang lại lợi ích gì đáng kể. Thế nhưng để bảo đảm an toàn số tiền bạc của mình, con quỷ keo kiệt bủn xỉn này đã vận chuyển tới để trên một hòn đảo nhỏ, để cho biển rộng

mênh mông vây quanh đảo nhằm cản trở sự xâm nhập quấy rối của bọn cướp. Đối với mọi người bình thường, điều này chẳng có gì vui thú đáng kể, thế nhưng với người thích tích góp tiền thì lại là điều thích thú vô cùng. Ông ta đếm đi đếm lại, tính toán, ôm ấp, sờ nắn những đồng tiền này, chẳng kể ban ngày hay ban đêm, coi đây là niềm vui thú, sung sướng, quan trọng, lớn lao nhất trong cuộc đời của mình.

Ông ta đã phát hiện ra kho tiền của mình luôn luôn có sự chênh lệch, nguyên do là vì sự khôn lỏi ranh mãnh của một con Khỉ mà ông ta nuôi dưỡng, thường nhân lúc ông chủ không chú ý đã lấy những đồng tiền vàng Đuka ném hết xuống dưới biển qua cửa sổ. Chính vì vậy đã khiến cho kho tiền của ông ta luôn không khớp với sổ sách, làm cho ông ta không rõ nguyên nhân vì sao.

Trong nhà kho chứa tiền vàng ông ta đã khoá một chiếc khoá lớn, tiền chồng chất để ở trên bàn đặt sổ tài khoản. Ngày hôm đó, con Khỉ tinh nghịch muốn dùng số tiền bạc này tiến hành một lần biếu tặng vô tư với biển cả. Niềm hoan lạc của con Khỉ và sự so đo tính toán từng li từng tí một của con quỷ keo kiệt bủn xỉn đúng là mang sắc thái của một vở hài kịch. Tin chắc rằng hành động của con Khỉ có thể được một số người lí giải, thế nhưng muốn nói tới việc ai đúng ai sai, e rằng cũng cần phải phân tích dài hàng nửa buổi mới có thể kết luận được. Để chứng minh rõ sức lực và kỹ xảo ném của mình, Khỉ đã đem số tiền vàng quý báu mà người tích góp tiền coi như tính mạng của mình ném ra bên ngoài cửa sổ. Nếu không

nghe thấy tiếng chìa khoá dút vào lỗ khoá để mở cửa chuẩn bị đếm tiền của con người thích tích góp tiền kia, sẽ không thể biết được con Khi thích nổi loạn này còn ném ra bên ngoài bao nhiêu đồng tiền vàng Đuka nữa. Có lẽ nó sẽ đem toàn bộ số tiền vàng này ném bay xuống biển cả, để cho chúng chìm hết xuống đáy biển sâu thẳm đã nhiều lần phát sinh ra các cuộc đắm thuyền, khiến cho cả căn nhà kho, trống rỗng.

Thượng Đế muốn khiến cho nhiều những tay cừ khôi kiếm ra tiền bạc tránh vấp phải số phận rủi ro như vậy, còn những loại người này thì trước sau vẫn không biết đem những đồng tiền mà mình tích góp được dùng vào đúng chỗ.

158. HAI CON SƠN DƯƠNG CÁI

Có hai con Sơn dương cái sau khi ăn no cỏ, bèn buông thả ngạo nghễ, thô lỗ sỗ sàng. Hai nàng có ý đồ xem thử vận may, bèn xuất phát lên đường đi ra ngoài du lịch. Họ đi qua một vùng có đồng cỏ chăn nuôi hoang vu và vắng bóng con người qua lại, rồi tiến thẳng lên phía trước mà đi. Ở nơi đây căn bản không có đường, có chăng chỉ là những núi đá cao chót vót và những vách đá lởm chởm dựng thẳng đứng. Hai con Sơn dương cái cứ trèo lên cao tùy theo ý thích, thể hiện rõ sự kiêu ngạo rằng bản thân mình có thân phận quý tộc với những bộ móng trắng

nồn nà. Chúng rời khỏi đồng cỏ bằng phẳng, đi tìm kiếm vận may ở khắp nơi. Cứ đi mãi, đi mãi, rồi chúng đã gặp lại nhau trên một chiếc cầu. Chỉ nhìn thấy một dòng sông nhỏ, nước chảy ào ào vắt ngang giữa chúng, còn ở trên mặt sông lại bắc một tấm ván có thể được gọi là một chiếc cầu, dự tính chỉ hai con Chồn hôi mới có thể gắng gượng sánh vai cùng đi qua trên mảnh ván này được. Dưới cầu nước sâu chảy xiết, hai con Sơn dương cái mới nhìn thấy đã không kìm nén nổi sự run rẩy sợ hãi. Mặc dù cầu chật hẹp khó có thể sát vai đi qua được, thế nhưng vì thể diện của mỗi bên, một con Dê vẫn cứ giẫm chân lên trên tấm ván, còn con Dê kia cũng bước lên đi trở lại.

Cục diện này mọi người nghĩ cũng đủ biết. Điều này cũng giống như Quốc vương Lu-i mười bốn của nước Pháp và Quốc vương Philip bốn Tây Ban Nha đi tới đảo Trĩ để tiến hành hội đàm vậy.

Cứ như vậy từng bước, từng bước tiến sát vào nhau, mặt đối mặt, khí thế vô cùng ngạo nghễ, đôi bên không ai chịu nhường ai, chúng đều vì xuất thân cao quý của mình mà không rũ bỏ được bộ mặt hách dịch. Bởi cả hai con Sơn dương cái không chịu nhường nhịn nhau, kết quả là chúng đều vì lao vào nhau mà rơi cả xuống cầu, chìm trong dòng nước xiết.

Trên đường chúng ta đi tìm vận may, những sự cố tương tự như vậy đã xảy ra rất nhiều, vì đã quen mắt nên không thấy là lạ.

159. CON HƯƠNG ỚM

Tại một địa phương dân Hương tụ tập và cư trú, có một con hương bị ốm phải nằm liệt giường. Rất nhiều Hương bạn sau khi nghe tin lập tức chạy tới thăm hỏi trước giường bệnh của nó.

Các bạn của Hương tập nập tới thăm hỏi, giúp đỡ, an ủi Hương ốm. Thế nhưng số lớn những tên Hương đáng ghét cứ ở lý mà không chịu đi.

- Nay hỏi các bạn ơi! Hãy cứ để cho ta chết đi, dựa theo quy luật tự nhiên, cứ để cho Nữ Thần Vận Mệnh Bakóc tới bắt ta lên đường đi! Xin mọi người đừng có khóc lóc nữa!

Con Hương ốm cầu xin mọi người, thế nhưng tình huống lại không hề giống như điều nó cầu xin. Số người tới thăm hỏi này trước sau vẫn ở lý tại đây, họ không hề có ý muốn bỏ ra về. Đối với sự việc ốm đau khiến cho con người không mấy thoải mái này, mọi người cảm thấy, chỉ có như vậy mới được coi là tận tình hết trách nhiệm của mình. Khi dân Hương sắp sửa ra về, tất nhiên phải làm một chút đồ nhắm để cho họ ăn uống, nhậu nhẹt. Như vậy, thức ăn cung cấp cho Hương ốm cũng không còn nhiều nữa. Nó phải lê thân thể ốm đau đi mà không tìm được thứ gì có thể ăn vào bụng. Tình hình càng ngày càng xấu đi, cuối cùng đã phải ngã lộn xuống mà chết đói.

Những thầy thuốc tới khám bệnh, những cha cố tới cứu vớt linh hồn, những người này đòi hỏi ta đều là tiền cả. Trời ơi! Thời đại mà phong khí ngày càng tồi tàn này, cho dù có lớn tiếng gào thét cũng đều là vô ích, thứ mà con người đòi hỏi đều là bắt người khác phải trả tiền! Trả tiền!

160. CÂY GAI, CON DƠI VÀ CON VỊT

Cây Gai, con Dơi và con Vịt, cả ba đều cảm thấy bản thân mình ở trong nước thì sẽ khó kiếm được một khoản tiền lớn, tức thì họ đã kết bạn hùn vốn đi ra nước ngoài làm ăn buôn bán. Họ có người quản lý kinh doanh và người đại lý mua bán thông minh sáng suốt, còn có chi nhánh ngân hàng ở nước ngoài để tiến hành quyết toán quốc tế, tài khoản rất đáng tin cậy, tất cả đều được tiến hành thuận lợi.

Số hàng hoá của họ cần phải vận chuyển đi qua eo biển rất hẹp lại có rất nhiều mô đá ngầm. Cuộc hành trình trên biển rất gian nan, nguy hiểm, kết quả là tất cả những hàng hoá đã buộc chặt đều bị chìm xuống đáy biển Tantarát. Ba vị này dù có hối hận cũng chẳng cứu vãn lại được. Kỳ thực chỉ cần họ cứ làm ra vẻ chẳng xảy ra sự việc gì, thì sẽ bảo đảm được uy tín và danh dự, tình hình sẽ có cơ hội chuyển biến tốt. Thế nhưng rất không may, ba vị này chỉ biết đau khổ tới mức đứt từng khúc ruột, thế rồi để cho tin tức tổn thất bị tiết lộ ra ngoài. Họ đã để

mất uy tín và danh dự, không có tiền vốn, đúng là không xoay cách gì được, một bước cũng khó đi, chỉ còn đợi vì không trả được nợ mà phải bắt trời đi bêu chọi.

Chẳng có người nào chịu cho bọn họ vay tiền, lại còn phải tiền vốn cộng thêm tiền lãi, lại còn bị khởi tố và lính bắt giam. Trời chưa sáng, những người tới đòi nợ đã đứng chặt ngoài cửa. Ba người hết cách ứng phó, đành phải nói khéo với người tới đòi nợ. Chỉ cần có người tìm đến cửa, cây Gai bèn móc họ đứng lại, rồi cầu xin họ thương tình:

- Thưa các vị tiên sinh, xin hãy thư thả cho, xin hãy để cho chúng tôi vớt về số hàng hoá từ dưới biển sâu kia lên rồi sẽ nói!

Con Vịt thì lặn xuống dưới đáy nước tìm kiếm số hàng hoá bị rơi xuống đáy biển; còn con Dơi thì ban ngày càng không dám bay tới gần cửa nhà mọi người; lính đưa giấy đòi tới hầu kiện suốt ngày đều bám chặt theo sau con Dơi, Dơi đành phải ban ngày lẩn trốn trong hang tối.

Ta đã từng nhìn thấy rất nhiều người mắc nợ, họ không phải là cây Gai, con Dơi, cũng không phải là con Vịt, họ chưa phải sa vào cảnh bức bách như thế này. Họ là những bậc quan cao sang quyền quý mà suốt ngày đã phải lợi dụng con đường tối để thoát thân.

161. SỰ TRANH CHẤP CỦA MÈO VỚI CHÓ VÀ MÈO VỚI CHUỘT

Thế giới này tràn đầy sự tranh chấp, mọi người có thể vì điều này mà cung cấp ra hàng nghìn hàng vạn

những ví dụ khác nhau. Những người tin thờ Nữ Thần Tranh Chấp chiếm số đông. Cứ lấy bốn loại Thuỷ, Hoả, Thổ, Phong này ra để nói. Nhà triết học Hy Lạp cổ đại cho rằng "Thuyết Tứ hành" đã cấu thành vũ trụ, có thể khiến cho bạn kinh ngạc nhìn thấy số nguyên tố này không lúc nào không dừng lại ở trong một thể mâu thuẫn thống nhất, vừa hài hoà lại vừa đối lập. Bốn loại nguyên tố này, ngoài việc vĩnh viễn không ngừng đấu tranh và xung đột ra, e rằng ở trên thế giới này không có thứ nào có khả năng thể hiện được đặc trưng này hơn chúng được.

Rất lâu về trước, có một gia đình đã nuôi dưỡng rất nhiều Mèo và Chó. Bởi có sự ràng buộc của các loại quy định, Chó và Mèo đã an phận thủ thường, không bao giờ gây sự đánh nhau. Ông chủ ra lệnh bắt chúng con nào phải làm tròn trách nhiệm của con nấy, ai cả gan dám gây lộn thì sẽ bị mắng chửi cộng thêm roi vọt. Chính vì vậy, số con vật này đối xử với nhau rất có lễ phép, cùng sống chung với nhau như họ hàng ruột thịt. Cuộc sống đã vui vẻ sung sướng như vậy, đã gần như tình nghĩa chân tay, những người hàng xóm xung quanh cũng đều ghen ngào cảm động. Thế nhưng có điều không may là cuối cùng cuộc sống này đã gặp phải sự bất hoà. Do người chủ có con mắt đối xử thiên lệch, đem một bát canh có xương thưởng thêm ngoài hạn mức quy định cho một con trong số đó, khiến cho các con vật khác coi việc làm này là một loại hành vi kỳ thị. phân biệt đối xử nên đã vô cùng nôn nóng. Nhà Sử học đã quy sự việc này vào trong điều mục thực hành ưu đãi đặc biệt đối với một con Chó mẹ có con nhỏ.

Bất luận như thế nào, việc tranh chấp bất hoà đã biến phòng ăn và nhà bếp biến thành nơi tràn đầy mùi vị của thuốc súng, Chó và Mèo mỗi loài chiếm giữ một phương. Chủ nhà xử lý qua loa vội vã việc này, tất cả mọi con Mèo đều không phục, toàn bộ mọi khu vực cũng rất quan tâm chú ý. Luật sư của Mèo nói nhất định phải đối chiếu với những quy định ngày trước, tức thì Mèo đã tìm kiếm ở khắp mọi nơi, thế nhưng vẫn chỉ là uổng phí thời gian công sức. Thì ra luật sư của Mèo đã giấu những quy định đó ở trong một xó tối tại góc nhà, thế nhưng đã bị Chuột cắn nát vụn. Tức thì Mèo dòn hết tức giận vào Chuột, lúc này loài Chuột đã gặp sự đen đủi phải đổ máu. Lũ Mèo đã phát ra lời thề: Phải bắt hết loài Chuột, quyết không nhẹ tay tha thứ. Chủ nhà cảm thấy kết cục của sự việc thật là tuyệt vời hết chỗ nói.

Từ đó có thể biết được, ở dưới gầm trời này bất kỳ một loài động vật hoặc sinh linh nào, không ai không có mặt đối lập, phép tắc tự nhiên này bất tất phải đi tìm xuất xứ. Chúng ta thường nhìn thấy một số người vì một sự việc nhỏ bé không đáng kể đã buông lời đối xử độc ác, số người này cho dù tuổi quá năm sáu mươi, vẫn cần phải trở lại nhà trường để học lại từ đầu!

162. SỎI VÀ CÁO

Trong đời sống thường ngày, không ai thoả mãn với hiện trạng của mình cả, điều này xuất phát từ nguyên

nhân nào? Có người muốn đi làm lính, bởi công việc làm lính đã được người này rất hâm mộ. Truyền thuyết kể rằng có một con Cáo rất muốn biến thành Sói, thế nhưng ai dám bảo đảm rằng khi tiếp xúc chơi bời với Dê lại không khiến cho Sói buồn rầu khổ sở?

Cáo nói với Sói:

- Ông anh thân yêu, bữa cơm của thằng em thông thường luôn chỉ có một con Gà trống già, nếu không cũng là một vài con Gà nhỏ gầy còm. Nhìn đến những bữa ăn thế này thằng em rất muốn đổi khẩu vị. Bữa cơm của ông anh phong phú hơn thằng em rất nhiều, sóng gió nguy hiểm phải gánh chịu lại rất ít. Thằng em phải bước tới gần nhà ở của họ, còn ông anh thì chỉ cần ẩn nấp bên cạnh là được. Xin ông anh hãy truyền dạy tài nghệ của ông anh cho thằng em này đi! Thưa ông anh tốt bụng, hãy bằng lòng đi! Hãy để cho thằng em trở thành một con Cáo tuyệt vời nhất, cừ khôi nhất trong loài Cáo, có thể nướng một con Dê béo ở trên xiên sắt để hưởng dụng dần dần. Thằng em quyết không phải là kẻ vong ân phụ nghĩa đâu.

Sói hài lòng nói:

- Ta sẽ vui sướng được dốc sức giúp chú em. Một người anh em của ta vừa mới chết, chú em hãy mau mau tới lột da nó rồi khoác lên mình đi!

Đợi lúc Cáo đang sắp đi lột da Sói, Sói lại nói:

- Nếu chú em muốn diệt trừ được con Chó săn canh giữ đàn Dê, thì chú em không thể không học lấy một số

bản lĩnh cần thiết của Sói.

Cáo khoác lên tấm da Sói rồi luyện tập lại nhiều lần những động tác quan trọng mà giáo sư Sói dạy cho Cáo biết. Những động tác khi mới bắt đầu còn chưa thật giống, thế nhưng về sau đã rất giống, đến nỗi sinh động như thật khiến cho người ta có thể nhầm lẫn giữa thật và giả. Giữa lúc Cáo vừa học xong thì vừa hay có một đàn Dê đi qua. Con Cáo khoác da Sói đó đã lập tức chạy tới, một bầu không khí sợ hãi đã bao trùm khắp núi rừng. Và như vậy, Cáo rất giống như Bắttơrốp đội mũ sắt mặc áo giáp của người bạn anh ta là anh hùng Hy Lạp Acalít đi ra chiến trường đánh trận thay cho Acalít, khiến cho cả thành đều kinh hoàng, tất cả đều diu già dặt trẻ chạy hết vào trong nhà thờ để lánh nạn. Đàn Dê dường như đã nhìn thấy cả trái đất đang sắp sửa bị diệt vong cả Chó, đàn Dê và người chăn dê đều chạy thục mạng về làng, chỉ có một con Dê cái chạy rất chậm, sắp sửa bị tên cướp khoác tấm da Sói này bắt được. Thế nhưng chỉ còn cách xa vài bước chân, Cáo đã nghe thấy tiếng một con Gà trống vỗ cánh gáy lên. Người học trò nửa vờn này lập tức lao tới chỗ con Gà trống, vứt ngay bộ quần áo làm việc là tấm da Sói mà thầy giáo vừa trang bị cho, ném xuống dưới đất. Nào là Sơn dương cái, nào là những động tác yếu lĩnh, nào là thầy giáo phụ đạo... tất cả đều rũ bỏ ở sau gáy. Vật sẵn mà Cáo ngưỡng mộ vẫn là con Gà đã khiến cho nó thêm rõ dãi.

Sự nguy trang chẳng có tác dụng gì. Nếu cho rằng như vậy là có thể thay đổi được bản tính của một con

người thì đó chỉ là kẻ điên nằm mộng! Chỉ cần gặp cơ hội thích hợp, họ lập tức sẽ trở về trạng thái cũ, tất cả lại vẫn như xưa!

163. TÔM VÀ CON GÁI

Người thông minh có khi cũng đi giật lùi giống như con Tôm. Dựa lưng vào cửa cảng, các thủy thủ nói chung đều có kiểu bản tính này. Đây cũng là một loại thủ đoạn có hiệu quả của một số người nào đó muốn che giấu hành vi của mình. Họ cố ý nhằm vào một hướng hoàn toàn trái ngược, cốt để cho đối thủ của mình nhầm trúng vào phương hướng này mà lao nhanh tới.

Xem ra đề mục này tuy nhỏ, thế nhưng vấn đề mà nó cần nói rõ lại rất quan trọng. Có lẽ tình huống này thích hợp dùng trên thân những người đi chinh phục như Quốc vương Lu-i thứ mười bốn, chỉ một mình ông đã đánh bại được một liên minh gồm trên một trăm người. Sự nghiệp mà ông tiến hành, lúc bắt đầu mọi người đều không hiểu được. Khi mọi người căng tròn đôi mắt ngắm nhìn lên màn khói mà ông cố ý phóng ra, ông đã lợi dụng cơ hội đó cướp được rất nhiều đất đai. Đây là ý chí của Thần, chúng ta cũng bất lực, cuối cùng thì không có cách gì ngăn cản được, hàng trăm vị Thần cũng không thể địch nổi Thần Vương Dupitô. Đây chính là điều cát nghĩa vì sao Quốc vương Lu-i thứ mười bốn và Thần Vận Mệnh đã cùng thống trị thế giới này. Xin hãy đọc câu chuyện ngụ

ngôn dưới đây!

Ngày hôm đó Tôm mẹ nói với con gái:

- Trời đất hỡi! Tại sao con lại đi như vậy? Có lẽ nào con không thể đi thẳng được hay sao?

Con gái Tôm trả lời:

- Có lẽ nào con lại không thể không bắt chước theo kiểu đi của mẹ hay sao? Phải chăng con có thể đi mà không bắt chước theo kiểu đi của mọi người trong nhà? Khi mà tất cả đều coi việc đi vòng quanh là một thời thượng, mẹ lại muốn con phải đi thẳng hay sao?

Con gái của Tôm nói có lý, ảnh hưởng của gia đình là thứ rất sâu, bao gồm tất cả mọi việc tốt, việc xấu. Ảnh hưởng của gia đình vừa có thể khiến cho con người thông minh, lại có thể khiến cho con người biến thành ngu ngốc, có điều những kẻ ngu ngốc bao giờ cũng nhiều hơn hẳn những người thông minh.

Đối với việc vờ quay lưng nhằm vào mục tiêu của mình, biện pháp mê hoặc người khác này rất cao minh sáng suốt, đặc biệt là việc theo đuổi sự nghiệp của Thần Chiến tranh Pêrôna, càng đòi hỏi phải xuất phát bất ngờ, đánh vào chỗ kẻ địch không phòng bị. Thế nhưng, bất kỳ chiến thuật nào cũng đều cần phải vận dụng thoả đáng thì mới đạt được kết quả tốt.

164. CHIM ƯNG VÀ CHIM KHÁCH

Chim Ưng hoàng hậu và chim Khách Manca ở trên không bay qua bầu trời thảo nguyên. Vô luận từ phương

diện nào, bao gồm tính cách, cử chỉ, nói năng, tình cảm, hứng thú và cả trang phục nữa, hai con chim này hoàn toàn khác hẳn nhau. Chỉ do một cơ hội ngẫu nhiên mà hai con chim này đã gặp gỡ nhau tại nơi xa xôi hẻo lánh đó. Chim Khách rất sợ hãi. May sao chim Ưng đã dùng qua bữa, hơn thế, nó đã ăn tương đối no. Để làm cho chim Ưng ưa thích, chim Khách đã nói:

- Chúng ta hãy kết bạn cùng đi, cho dù là Thần Dupitơ thống trị cả vũ trụ, cũng thường xuyên có những giây phút phiền muộn buồn rầu. Mọi người cùng nhau đi trên đường, hoàng hậu sẽ không cảm thấy vắng vẻ hiu quạnh. Trên đường đi chúng ta có thể trò chuyện cho vui!

Vì dễ lấy lòng chim Ưng, chim Khách đã nói huyền thuyên mãi không thôi, nhà này tốt, nhà kia xấu, tất cả đều được bình luận tới; điều hay, điều dở, tốt xấu đều được đánh giá, miệng như tép nhảy, thao thao bất tuyệt. Thế nhưng con người này so với chim Khách cũng chỉ là cô đồng nhỏ gặp cô đồng lớn mà thôi!

Chim Khách nhắc nhở chim Ưng phải chú ý điểm này, phải đề phòng điểm nọ, vừa nói vừa nhảy, hoa chân múa tay, nó thật sự có thể gọi là một viên mặt thám giới. Đáng tiếc những sự việc mà nó kể đã không làm cho người ta ưa thích. Chim Ưng không thể chịu đựng nổi, bực tức quát mắng chim Khách:

- Người hãy trở về nơi ở cũ của người đi! Chỉ được cái bẻm mép, mồm năm miệng mười! Cút đi! Ở trong cung đình của chúng ta, con mụ lưỡi dài nhà người phỏng

có ích gì? Đây thật sự là một loại tính cách không gì xấu xa bằng.

Manca nghe được những lời nói này, nó đã hiểu rõ tình cảnh của mình chẳng mấy tốt đẹp, vội vã cụp đuôi lủi trốn, rời khỏi chim Ưng.

Hầu hạ nhà vua thực sự không dễ dàng sung sướng giống như trong tưởng tượng của mọi người. Loại vinh dự này luôn đi kèm theo các loại suy nghĩ lo lắng. Kẻ tổ cáo bí mật, người bói lông tìm vết, loài cầm thú áo mũ đằng hoàng, lòng người chứa chất những tính toán nhỏ nhen, hễ thời gian kéo dài nhất định sẽ khiến cho người ta sinh ra chán ngán. Cũng giống hệt như con chim Khách, biến đổi bộ lông đen trắng trên quan trường luôn luôn phải tùy cơ ứng biến, lựa gió đẩy thuyền.

165. QUỐC VƯƠNG, ĐIỀU HÂU VÀ NGƯỜI ĐI SĂN

Có một con chim Điều hâu sống ở trong tổ đã bị người đi săn bắt được. Tục ngữ nói, vật hiếm mới quý, người này muốn đem Điều hâu làm lễ vật tặng cho Quốc vương. Người đó vô cùng thành kính hiến dâng con chim này, thế nhưng con chim Điều hâu lại bám chặt vào mũi của Quốc vương, rồi đứng lên trên đó!

- Điều này đâu có được! Dám đứng lên mũi Quốc vương à?

- Có lẽ nào nhà vua không đội vương miện, trên tay không cầm chiếc gậy quyền lực hay sao?

- Cho dù hẳn có vương miện, có cả chiếc gậy quyền lực, tình hình không thể như thế được! Bám chặt vào mũi của Quốc vương lại giống như bám chặt vào mũi người bình thường hay sao?

Những tiếng kêu gào của triều thần vang lên inh ỏi.

Lúc này Quốc vương đã không biểu lộ ra một chút đáng vẻ tức giận hoặc đau khổ, bảo đảm sự tôn nghiêm của mình là điều quan trọng nhất. Trải qua trắc trở, cuối cùng con Điều hầu cũng đã rời khỏi được chiếc mũi của Quốc vương.

Tức thì Quốc vương liền hạ chỉ, nói:

- Hạ lệnh cho Điều hầu và người thợ săn tiến công Điều Hầu lui ra ngoài, trăm miễn trừ tội khổ hình cho các người. Các người đều đã tận hết trách nhiệm cần phải có, đã tận hết trách nhiệm của Điều hầu và người thợ săn. Trăm hiểu rõ cần phải hành xử như thế nào, khỏi cần phải nhiều lời!

Toàn bộ triều đình đều vô cùng bái phục với ý chỉ của Quốc vương, bọn nịnh thần ton hót lấy lòng lại càng đem sự việc này tâng bốc lên tận mây xanh. Có điều bọn chúng lại không bao giờ dám bắt chước khi phách lúc lâm nguy của Quốc vương, cho dù các vua chư hầu cũng khó có thể làm được. Thế là người thợ săn may mắn thoát khỏi được quỷ môn quan, sai lầm của người đó và chim Điều hầu là ở chỗ không biết được việc quá ư gần gũi với

nhà vua là điều rất nguy hiểm. Trước đây họ chỉ quen thuộc với những dã thú và sinh vật ở trong rừng, vì vậy chỉ xuyết nữa đã vấp phải họa sát thân.

Trong bộ sách "*Ngụ ngôn Bimbé*" đã từng nói tới một sự việc phát sinh ra ở lưu vực sông Hằng. Ở đó không có người nào bằng lòng sát sinh. Các quân vương nói: "Chúng ta làm sao có thể biết được con mãnh thú này khi chiến tranh vây thành Tơroa Hy Lạp nó không ở đó? Có lẽ nó chính là một vị Vương Tử cao quý giàu có hoặc là một võ tướng anh dũng chuyển kiếp hoá thành chăng? Trước kia nó là gì, trong tương lai có lẽ nó lại thác sinh thành một loại sinh linh nào đó. Dựa theo học thuyết của nhà triết học Hy Lạp cổ đại Oatacolát, linh hồn hoá kiếp, động vật và con người đều đang chuyển sinh luân hồi, chúng chỉ có thể biến đổi ngoại hình, lúc là chim Bồ Câu, lúc là chim Diều Hâu, lúc này là con người, đời sau lại biến thành chim bay, hình như các thành viên trong gia tộc của họ đều phân bố ở khắp cả trong không trung.

Dưới đây là một loại cách giảng giải khác của câu chuyện ngụ ngôn này.

Tương truyền rằng có một người chuyên đi bắt chim bay, người đó đã bắt được một con Diều hâu. Bởi vì tình huống như thế này là điều trăm năm khó gặp, đối với việc săn bắt Diều hâu mà nói, đây là một cơ hội không gì tốt bằng. Tức thì người đó đã đem chim quý hiếm này hiến dâng cho Quốc vương. Người đó xúc động phấn khởi vượt qua đám đông nịnh thần ở trong cung đình. Đây là

giờ khắc đặc ý nhất trong cả cuộc đời, người đó cho rằng hiền dân lễ vật thì sẽ gặp được vận may.

Khi con chim Diều hâu đeo vòng làm dấu hiệu chưa được thuần dưỡng còn rất thô lỗ, xác xược này vừa thoát khỏi tay đã dùng bộ móng sắc nhọn của mình bám chặt lấy mũi người thợ săn, sau đó lại đột nhiên quắp ngay lấy Quốc vương đáng thương. Quốc vương vấp phải đòn tập kích này lập tức cất tiếng gào thét, các quan đại thần nhìn thấy tình huống như vậy không kìm nổi đã cười ô lên. Ai có thể không cười được? Cho dù ai đó có cho ta cả một vương quốc, ta cũng sẽ cười không ngừng, ta chắc rằng Giám mục đại nhân cũng có thể hiểu ngầm mà cười rộ. Thế nhưng ta không dám bảo đảm, giả sử Quốc vương không nghiêm khắc với việc nói cười, thì sẽ phát sinh ra những sự việc nào nữa.

Cười là một trong những lạc thú mà Thần ban cho. Thần Dupitơ và chúng thần có bộ lông mày đen và rậm cũng rất thích cười. Khi Thần thép lửa Uncang chân què tập tễnh bước tới dâng rượu cho Thần vương, các Thần khác nhìn thấy cảnh tượng này đều không thể nhịn được bèn cười ha hả, các sách sử đều đã từng ghi chép như vậy.

Bây giờ tạm thời không nói tới việc chúng thần có biểu hiện ra sự thông minh hay không, ta thay đổi kết cấu câu chuyện kể trên cũng là vì đã có rất nhiều đạo lý. Đương nhiên việc này có liên quan đến vấn đề tu dưỡng đạo đức, chúng ta đã được sự gợi ý từ trong sự kiện bất

ngờ của người đi săn. Đó chính là vô luận bao giờ và ở đâu, người săn bắt Diều hâu đàn đông cũng nhiều hơn gấp bội những Quốc vương có trái tim khoan dung và nhân hậu.

166. RUỒI, CÁO VÀ NHÍM

Có một con Cáo xảo quyệt, nhanh trí lại nhiều quỷ kế cư trú lâu dài trong rừng. Không may, Cáo bị người thợ săn bắn bị thương, những giọt máu nhỏ theo trên đường nó chạy, cuối cùng đã ngã xuống trên con đường nhỏ lầy lội bùn đất, dẫn tới đã có rất nhiều Ruồi bay theo cắn hút máu nó.

Cáo oán trách Thượng đế, oán trách số phận của mình tại sao lại thê thảm tới mức như vậy, ngay đến cả những con Ruồi cũng không buông tha cho nó. Nằm trên mặt đất, Cáo giận dữ gào thét:

- Tại sao lại như vậy? Tại sao các người lại cứ lao về phía ta, các người cứ lao về phía con vật thông minh nhanh trí nhất ở trong rừng rậm là ta đây để làm gì. Khi nào Cáo lại trở thành món ăn ngon trên bàn tiệc của các người được? Cái đuôi của ta lại không có ích gì nữa hay sao? Chẳng qua đây chỉ là trách nhiệm vô ích mà thôi! Cút hết cả đi! Ông Trời sẽ bắt tất cả các người gặp phải tai ương đó, hồi bè lũ đáng ghét kia ơi! Tại sao các người không tới cắn lên thân thể những kẻ khác?

Gần đó có một con Nhím bằng lòng giúp đỡ Cáo thoát khỏi những thằng cha Ruồi tham lam đáng ghét

này. Nhím nói:

- Bạn Cáo ơi, bạn là người hàng xóm tốt của ta, hãy để cho ta tới giúp đỡ bạn kết thúc cục diện đau khổ này đi! Ta sẽ dùng gai của ta xuyên thủng hết thân chúng, xâu lại thành từng xâu một!

Thế nhưng Cáo lại khuyên ngăn:

- Không! Bạn ơi! Cảm ơn bạn! Bạn đừng quản tới công việc này. Tôi cầu xin bạn cứ để cho bọn Ruồi này ăn xong bữa tiệc ở trên thân tôi đi. Nếu không, sau khi bọn này ăn no rồi kéo đi, thì bọn mới khác lại bay tới đông như Ong, bọn mới tới sẽ càng tàn khốc, càng tham lam hơn bọn này rất nhiều!

Ở trong nhân gian này, những hiện tượng ăn thịt người mà chúng ta nhìn thấy thật sự là có quá nhiều. Trong đó có những kẻ nắm quyền trong tay, có những kẻ a dua nịnh hót. Nhà triết học Hy Lạp cổ đại Arixtốt đã từng viết câu chuyện ngụ ngôn này để giáo dục mọi người. Ở trong xã hội mà chúng ta tiếp xúc, những loại ví dụ như thế này đã có nhiều không biết bao nhiêu mà kể, chỉ cần bạn để cho chúng vơ vét đục khoét cho đủ, như vậy thì những kẻ khác sẽ không có cơ hội tới quấy rầy bạn nữa.

167. THẦN TÌNH YÊU VÀ THẦN ĐIÊN RỒ

Một hôm, Thần Tình yêu và Thần Điên rồ cùng chơi đùa với nhau. Lúc đó đôi mắt của Thần Tình yêu thật

trong sáng và đẹp đẽ. Thế rồi giữa họ đã phát sinh tranh cãi. Thần Tình yêu muốn mời các Thần khác bình luận đạo lý phải trái đối với sự việc này. Thế nhưng Thần Điên rồ quả thực không thể nhẫn nại được, đã đánh mạnh Thần Tình yêu một cái, khiến cho từ đó trở đi đôi mắt của Thần Tình yêu bị mù.

Nữ Thần Sắc đẹp Vênát là người vợ và là người mẹ nghe được tin này bèn khóc lóc, nước mắt chảy xuống như mưa. Bà đã đề xuất yêu cầu phải trả thù. Thần Vương Dupitơ và Nữ Thần Phục thù Namêxít cùng với Phán quan và chúng thần ở dưới địa ngục, đều bị Nữ Thần Sắc đẹp gào thét làm cho họ phải đình tai nhức óc. Vênát đã chỉ ra hậu quả nghiêm trọng của sự việc, Thần Tình yêu là con trai của bà nếu rời khỏi chiếc gậy trong tay thì sẽ khó đi được vài bước. Đối với loại tội trạng này, vô luận là dùng biện pháp trừng phạt như thế nào đều sẽ không phải là quá đáng, kẻ hại người cần phải được xử phạt tương ứng. Sau khi suy nghĩ đúng đắn lợi ích của nguyên cáo cùng với tình cảm dư luận công chúng, cuối cùng Toà án Tối cao đã phán quyết như sau: Bắt phạt Thần Điên rồ bổ sung làm kẻ dẫn đường cho Thần Tình yêu.

168. QUẠ, RÙA, LINH DƯƠNG VÀ CHUỘT

Linh dương, Chuột, Quạ và Rùa cùng chung sống với nhau. Đó là một tập thể nhỏ đoàn kết thân mật. Chúng đã lựa chọn được một nơi cực kỳ bí ẩn mà người

ngoài không thể biết được để làm nơi sinh sống. Thế nhưng điều này đâu có thể kéo dài mãi được? Cuối cùng thì con người cũng sẽ phát hiện ra nơi ở ẩn của chúng. Bởi vì vô luận là ở sa mạc, trên bầu trời cao hay dưới đáy sâu của biển hồ, vẫn không thể thoát khỏi được sự truy lùng và săn bắt của con người.

Linh dương đầu óc đơn giản, khi nó đi du chơi một mình đã gặp phải con Chó săn của người thợ săn, Linh Dương bắt đầu chạy thục mạng, Chó săn đã đuổi theo và tìm ra tung tích của nó.

Tới lúc ăn cơm vẫn không thấy Linh dương về nhà, Chuột nói với hai người bạn:

- Sao vậy nhỉ? Hôm nay chỉ có ba chúng mình dùng bữa, có lẽ nào Linh dương đã quên mất anh em chúng mình rồi?

Nghe xong câu nói này, Rùa lập tức thò dài cổ ra, gào to:

- Ừ chà chà! Nếu tôi có đôi cánh giống như bạn Quạ, thì tôi sẽ lập tức bay đi xem thử cuối cùng thì Linh dương đã xảy ra sự việc gì, ở nơi nào, hoặc giả ai đã giữ người bạn có đôi chân nhanh nhẹn và nhẹ nhàng của chúng ta. Linh dương không ở nhà, trong lòng chúng ta từng giây từng phút đều lo lắng cho bạn ấy.

Tức thì Quạ bỏ ngay bữa ăn, vỗ cánh bay lên cao. Từ trên không trung, từ nơi xa Quạ đã nhìn thấy con Linh dương thô lỗ này đã rơi vào bẫy, đang dùng hết sức giãy giụa. Quạ lập tức quay trở về thông báo tin chẳng lành

này cho Chuột và Rùa biết. Vì hai vị này chỉ mãi mê hỏi Linh dương gặp nạn từ bao giờ, gặp nạn ở đâu, Rùa lại giống như một ông thầy đồ gàn cổ hủ đưa ra những điều phán đoán. Kết quả là mọi người đã tốn phí rất nhiều thời gian quý báu vào những lời lẽ huyền thuyên, rỗng tuếch. Cuối cùng ba người bạn đã nhất trí đưa ra quyết định rằng: Thời gian cấp bách không thể để lỡ, lập tức phải tới ngay địa điểm xảy ra sự việc của Linh dương.

- Thế nhưng ông bạn Rùa này - Quạ nói - Vì Rùa bước đi thực sự quá chậm, không biết khi nào mới có thể tới được, có lẽ phải tới sau khi Linh dương chết! Dứt khoát Rùa phải ở lại canh giữ nhà mới được!

Quạ nói xong hai người lập tức xuất phát đi cứu Linh dương đáng thương, người bạn thân yêu và trung thực của họ. Rùa rất muốn nhanh chóng tới nơi xảy ra sự việc giống như hai bạn mình, thế nhưng đáng tiếc là chân của mình ngắn lại còn phải cõng chiếc mai trên lưng rất nặng nề.

Khi Chuột cắn đứt nút lưới trong cạm bẫy, sự sung sướng của mọi người khỏi cần phải nói nữa. Chính trong lúc này người thợ săn đã tới kịp và nghiêm giọng quát hỏi:

- Ai đã thả con vật săn được của ta để cho nó chạy mất?

Chuột nghe tiếng lập tức chạy trốn vào trong hang, Quạ lập tức bay lên trên cây cao, Linh dương cũng sớm mất hút ở trong rừng cây rậm rạp. Vì người thợ săn không tìm thấy dấu mối của vật săn được đã bị mất tích

này, người đó bực tức như điên như dại. Men theo con đường nhỏ mà đi, người thợ săn đã phát hiện ra con Rùa, nổi bực tức cũng tiêu tan đi được một nửa.

Người đó lẩm nhẩm nói một mình rằng:

- Ta không uống công một chuyến chạy đi tìm, con Rùa này sẽ tạm thay vào bữa tối.

Người thợ săn bắt Rùa bỏ vào trong một chiếc túi. Nếu không có Quạ kịp thời thông báo cho Linh dương biết thì Rùa đã trở thành "con Cừu thế tội" rồi!

Đã thấy Linh dương cố ý từ trong nơi ẩn nấp chạy ra ngoài, giả vờ què chân đi tập tễnh trước mặt người thợ săn, dụ dỗ cho người thợ săn đuổi theo mình. Người thợ săn vút chiếc túi đựng Rùa nặng nề đó xuống ven đường rồi đuổi theo Linh dương. Lúc này, Chuột lợi dụng thời cơ cắn đứt nút dây thừng thắt chặt miệng túi đựng Rùa, và thế là Chuột lại cứu được Rùa mà người thợ săn dự định làm bữa ăn tối!

PHẦN THỨ MUỖI

169. SÓI, NGỰA VÀ CÁO

Có một con Cáo tuy tuổi còn trẻ nhưng đã học được thói xảo trá quỷ quái. Lần đầu tiên trong đời Cáo nhìn thấy một con Ngựa. Lại có một con Sói vừa mới đi tới, Cáo bèn bước tới trước nói:

- Ngài hãy tới mà xem đi, có một con vật đang gặm cỏ ở trên cánh đồng của chúng ta đó! Nó có dáng người rất cao, anh tuấn và đường hoàng. Nhìn thấy nó, cho đến bây giờ trong lòng tôi vẫn cảm thấy lâng lâng! Có lẽ nào nó lại to lớn khỏe mạnh hơn chúng ta ư? Sói cười, hỏi lại:

- Xin anh hãy kể lại cho rõ ràng cuối cùng thì nó có hình dạng như thế nào?

- Giả sử tôi là một họa sĩ hoặc một sinh viên đại học gì đó - Cáo nói - Thì trước tiên tôi sẽ miêu tả ra tình cảm vui sướng sau khi ngài nhìn thấy nó. Có điều là ngài hãy mau mau theo tôi đi tới đó. Có trời mới biết được, có lẽ số phận con vật sắp được này đã được quyết định thuộc về chúng ta rồi đó!

Tức thì hai đứa chúng cùng chạy trên đồng cỏ.

Con Ngựa gặm cỏ ở trên cánh đồng này đối với hai

vị khách không mời mà tới đó đã tỏ ra không mấy hứng thú, nó muốn co cẳng định bước đi. Lúc này Cáo vội vàng bước tới trước nói với Ngựa:

- Bầm cụ lớn, kẻ hầu hạ tì tiện của ngài muốn được biết mọi người phải xưng hô với cụ lớn ngài như thế nào ạ?

Con Ngựa này đâu phải là loại bình thường, nó trả lời:

- Thưa các vị tiên sinh, các vị có thể nhìn thấy tên của ta, người thợ giày của ta đã in tên của ta lên trên gót chân của ta đó!

Cáo vội vàng thoái thác rằng bản thân mình văn hoá thấp, còn nói:

- Cha mẹ tôi không để cho tôi nhận được một chút xiu giáo dục nào, đó là vì gia đình tôi rất nghèo túng, tất cả gia sản chỉ có một cái hang đất. Còn cha mẹ của Sói thì đều là những nhân sĩ nổi tiếng, ông bà ấy đã để cho Sói nhận được sự giáo dục rất tốt đẹp.

Sói nghe thấy những lời nói xun xoe khúm núm này bèn lập tức bước lên trước, muốn nhìn xem những chữ in ở trên gót chân Ngựa như thế nào. Thói chuộng hư vinh của Sói đã bắt nó phải trả giá bằng bốn chiếc răng. Con Ngựa này đã nâng gót chân lên thật cao, nhằm trúng hàm dưới của Sói đá một phát. Con Sói đã bị một vố đau, máu tươi chảy ra. Nó đã bị thương, toàn thân đau đớn, rất khó chịu. Sau sự việc lúc này, Cáo đã giống như Gia Cát Lượng nói với Sói:

- Đây người anh em, sự việc này coi như đã chứng

nghiệm được câu nói của một người thông minh đã nói qua với tôi. Ngày nay con Ngựa này lại đem câu nói đó viết ở hàm dưới nơi bạn bị thương, đó chính là: "Đối với tất cả những người xa lạ đều không được tùy tiện tin tưởng mới là người thông minh".

170. CÁO VÀ GÀ TÂY

Để chống đỡ có hiệu quả sự tấn công của Cáo, đàn Gà Tây đã lấy những cành cây mà mình đậu nghỉ làm thành một toà pháo đài. Con Cáo có âm mưu nham hiểm đã đi vòng xung quanh cây suốt mấy lượt, nó đã nhìn thấy mỗi con Gà Tây đều thối còi cảnh giới, không dám có một chút thờ ơ chênh mảng. Cáo bực tức gào thét:

- Sao thế? Những thằng cha ẩn nấp ở trên cây này lại dám đối địch với ta ư? Chúng cho rằng làm như vậy thì có thể miễn được tội chết à? Không, quyết không! Ta thể với trời, ta quyết không gượng nhẹ tha thứ cho chúng đâu!

Và thế là Cáo đã thực hiện được lời hứa của mình.

Buổi tối hôm đó ánh trăng chiếu sáng ngời. Hình như đã chuyên môn đối địch với Cáo, điều này đối với đàn Gà Tây mà nói đương nhiên không còn gì tốt hơn nữa. Tất nhiên về phương diện vây thành tấn công địch thủ, Cáo cũng không hề có chút hàm hồ. Nó có rất nhiều quý kế, chứa đầy bụng những điều xấu xa, lúc lại làm ra vẻ giả vờ trèo lên cây, lúc lại kiễng cao chân đi chuyển lên

trên, tiếp đó lại nằm xuống giả vờ chết, một lúc sau lại bò dậy, cho dù là nhân vật diễn hài kịch Anlêcan của Italia cũng không có khả năng diễn xuất được nhiều vai khác nhau như vậy. Cáo dựng đứng chiếc đuôi to béo lên khiến cho nó bóng loáng lấp lánh, còn dờ ra rất nhiều trò lừa dối khác. Trong thời gian này không có một con Gà Tây nào dám buông lời cảnh giác để chớp mắt ngủ. Tình hình địch khiến cho đôi mắt của chúng luôn luôn phải mở tròn xoe, căng thẳng chú ý ngắm nhìn gió thổi, cỏ động ở phía trước. Sau một thời gian kéo dài, số Gà Tây đáng thương này đều mất hoa đầu vầng, hầu như đã có một nửa số Gà Tây trên cây ngã rơi xuống. Cáo đã bắt giữ từng con Gà Tây, toàn bộ đều bị trói lại rồi lần lượt giết mổ, làm thịt đặt vào tủ đựng thức ăn của mình.

Nên biết rằng, càng lâm vào cảnh nguy cấp, thần kinh càng không thể quá căng thẳng, nếu không, sẽ bị rối loạn tâm trí, giống như những con Gà Tây kia bị ngã lộn nhào!

171. CON KHỈ

Ở Paris có một con Khỉ, những người xung quanh đã làm mối cho nó một vợ. Trên thực tế, căn bản Khỉ không thể làm được một người chồng tốt. Vì thường xuyên bị đánh chửi, người vợ Khỉ đáng thương kia suốt ngày thở vắn than dài, khóc lóc, cuối cùng đã phải buông tay bỏ về Tây Trúc. Người con trai của Khỉ đã vô cùng bức tức vì

chuyện này, thế nhưng dù có kêu gào khóc lóc cũng chẳng có ích gì nữa. Lúc này người chồng đã vô cùng sung sướng, luôn nói nói cười cười. Người vợ của mình đã chết, thế nhưng Khỉ lại tìm được nguồn vui mới. Mọi người đều cho rằng không thể dạy dỗ giáo hoá nó được. Thế rồi người ta lại nhìn thấy Khỉ nhiều lần ra vào nơi quán rượu, thường ăn uống nhậu nhẹt say bét nhè.

Bạn đừng kỳ vọng những người bất chước người khác có triển vọng tốt đẹp, bất luận là Khỉ hay là người viết văn. Nên nhớ rằng, những kẻ sao chép, ăn cắp tác phẩm của người khác là những kẻ xấu xa hư hỏng nhất.

172. VOI LỚN VÀ CON KHỈ CỦA DUPITƠ

Ngày xưa Voi lớn và Tê giác tranh giành quyền lực thống trị và ngạo mạn nhòm ngó địa vị bá chủ bốn phương. Chúng ước hẹn với nhau tới địa điểm quyết đấu để kết thúc cuộc tranh giành này. Kỳ hạn ngày giờ đã được quyết định. Có người nói với chúng, con Khỉ của Thần Vương Dupitơ tay cầm Thần trượng đã xuất hiện trên bầu trời. Con Khỉ này có tên gọi là Kiyê, trong lịch sử đã từng ghi chép qua như vậy.

Voi lớn lập tức cho rằng Khỉ tới yết kiến với danh nghĩa đại sứ đối với mình là Quốc vương một nước. Vì có niềm vinh dự này nên Voi lớn cảm thấy kiêu ngạo gấp bội phần. Voi lớn cứ chờ đợi Kiyê tới trước mặt mình để trình quốc thư, còn hy vọng hành động của nó càng nhanh hơn.

Cuối cùng tiên sinh Kiyê đã bước tới trước, vái chào ngài Voi. Voi lớn cũng đã chuẩn bị sẵn sàng đáp lại lời chào hỏi của đại diện ngoại giao Khi. Thế nhưng con Khi này một chữ không nhắc đến cuộc tranh giành sắp sửa phát sinh. Để tránh khỏi sa vào cục diện ngưng ngừng, bất đắc dĩ Voi lớn đành phải mở miệng, Voi cố làm ra vẻ thân thiết nồng nhiệt, nói:

- Người bạn thân thiết Dupitơ của ta - Voi nói - Từ trên ngôi vị cao hơn tất cả, không lâu sẽ được nhìn thấy một cuộc chiến đấu thảm thương nhất. Toàn bộ triều đình đều sẽ nhìn thấy một màn kịch xuất sắc.

- Sao lại chiến đấu? - Khi nghiêm sắc mặt, nói.

Voi lớn tiếp lời:

- Sao? Có lẽ nào người không biết được cuộc đấu tranh giành quyền lợi và địa vị giữa Tê giác và Voi lớn hay sao? Vương quốc Voi chúng ta tuyên chiến với nước Tê giác, những địa phương này chắc chắn là người rất quen thuộc, đó đều là những vùng tương đối nổi tiếng.

- Đúng vậy, ta rất vui lòng muốn biết những địa phương này - Kiyê lập tức giải thích nói - Có điều trong Thiên quốc rộng lớn của chúng ta, hình như vẫn chưa có ai nhắc tới sự việc này.

Voi lớn nghe xong những lời này đúng là vừa hồ thẹn lại vừa kinh ngạc, bèn hỏi lại Khi:

- Vậy thì xin hỏi người tới nơi đây của chúng ta là để làm gì?

-Ồ, ta tới đây là vì có mấy con Kiến phân chia nhau một cây cỏ. Bất luận lớn hay nhỏ chúng ta đều quan tâm

tới tất cả mọi thứ mọi việc. Đối với sự việc mà người đề cập tới, trong hội nghị mà các Thần tham gia, hiện tại vẫn chưa đề cập tới. Trong con mắt của các vị Thần này, các nhân vật lớn hay nhỏ nhất loạt đều bình đẳng, không có sự khác biệt chi hết.

173. NGƯỜI THÔNG MINH VÀ KẺ ĐIÊN

Có một kẻ Điên lấy đá ném về phía người Thông minh. Người Thông minh nhanh nhẹn quay thân né tránh được, bèn ra sức khen ngợi kẻ Điên, rồi nói với hắn:

- Anh bạn của ta ơi, đúng là anh bạn đã làm được một việc tốt. Nay đây, đem đồng tiền này đi tiêu đi, để kiếm được nhiều tiền cũng thật sự khó khăn cho anh, cũng mệt mỏi lắm đấy! Tục ngữ nói, làm được đến đâu hưởng thù lao đến đấy. Anh bạn có nhìn thấy người đi đường kia không, người đó cũng sẽ trả tiền cho bạn đấy. Anh bạn cứ làm như vậy với người đó, đảm bảo là anh bạn sẽ thu được ích lợi!

Kẻ Điên này bị câu nói vừa rồi mê hoặc, anh ta cũng làm đúng như vậy với người có tiền đi trên đường, cũng làm một việc xâm phạm đúng như vậy. Đáng tiếc là lần này kẻ Điên đã không nhận được thù lao của người đó. Tên vệ sĩ lập tức túm lấy kẻ Điên đánh đá một trận đến gãy xương sống, đưa hắn xuống cỏi âm.

Ở bên cạnh Quốc vương thường cũng luôn luôn có một loại người điên giống như vậy, để giành được một vụ

cười của nhà vua, chúng đã không tiếc công sức để làm hại bạn. Để ngăn chặn những lời nói sàm nịnh thao thao bất tuyệt lẽ nào bạn có thể dùng những hành động thô bạo để đối phó với chúng được chăng? E rằng quyền lực của bạn không thể đạt tới trình độ như vậy được, thế thì bạn đừng ngại đưa loại người này dẫn tới mảnh đất đầy xích mích và tranh chấp, tại đó tự nhiên chúng sẽ nhận được sự trừng phạt của kẻ ác.

174. CON CÁO NƯỚC ANH

Hiền dâng phu nhân Hanvê.

Hanvê phu nhân có một trái tim lương thiện, bà hiểu thấu tình lý, giỏi hiểu ý người, đối với các loại ưu điểm khác của phu nhân, đúng là nói không bao giờ hết được.

Phu nhân có tâm linh vô cùng cao thượng, có đầy đủ tố chất trong đối xử với con người. Tính cách của phu nhân hào phóng và trong sáng, chú trọng tới tình bạn hữu, không để ý tới sóng gió biến ảo trên trường chính trị và sự cản trở của những kẻ đương quyền. Tất cả những điều này đều khiến cho mọi người càng thêm tán thưởng. Mà những thứ này phu nhân đều cảm thấy chẳng đáng kể gì, tán dương và khen ngợi chỉ khiến cho phu nhân chán ngán. Cho nên những điều ca tụng đẹp đẽ ở trên vừa chất phác lại vừa đơn giản, ngắn gọn.

Phu nhân Hanvê sinh ra ở nước Anh. Người nước

Anh nổi tiếng có tư tưởng sâu sắc, về điểm này hoàn toàn có thể nhìn thấy được từ trên phương diện tinh thần và phong cách. Họ có kinh nghiệm phong phú, đi sâu nghiên cứu các lĩnh vực khoa học, họ đã tiến hành tìm hiểu và khảo sát toàn diện đối với các môn loại của Vương quốc khoa học. Đừng nên nói những lời nịnh hót nào đó đối với phu nhân, những thành quả khoa học mà các học giả nước Anh đã nghiên cứu đem lại kết quả nổi bật, vượt xa các nước khác cùng thời đại. Cho dù là con Chó của nước Anh tựa hồ cũng có độ nhanh nhạy hơn mũi Chó của nước Pháp. Những con Cáo của nước Anh cũng càng xảo quyệt hơn.

Dưới đây xin nêu một ví dụ nhỏ để chứng minh lời nhận định trên.

Để trốn thoát, một con Cáo nước Anh đã chơi một miếng võ đẹp. Nó bị mấy con Chó săn có mũi ngửi tinh khôn và nhanh nhạy truy đuổi tới mức cùng đường hết lối. Chính trong lúc cùng đường hết lối đó, nó đã chạy tới dưới một chiếc giá treo cổ. Tại đây có rất nhiều động vật bị bắt được, đều là những kẻ chuyên làm những việc xấu xa hư hỏng như Mèo, Cáo và Cú mèo, đều bị treo ở trên giá bêu xác cho mọi người ở trên đường qua lại xem. Thành cha đã cảm thấy sâu sắc rằng đại nạn sắp sửa giáng xuống đầu, không còn chỗ nào để giấu thân nữa, nó bèn trà trộn nằm lẫn vào bèn trong những con vật đã bị treo cổ chết. Con Cáo này giống như Thống soái Anipa ở thành Cactado (Carthage) Tây Ban Nha bị quân đội La Mã truy đuổi không tha, đã sử dụng kế ve sầu lột xác,

khiến cho dịch thủ mất mục tiêu truy đuổi. Một đàn Chó săn được huấn luyện có tổ chức đã chạy tới đây, chạy tới bên cạnh chiếc giá treo cổ mà con Cáo giả vờ chết, giả vờ bị treo cổ này. Cảm giác thấy có chút kỳ lạ, chúng lục soát khắp nơi, sủa điên cuồng âm ỹ. Người chủ của chúng thét lên những tiếng vang dội, ông ta vẫn chưa phát giác ra được mảnh khoe nực cười giả vờ chết của con Cáo, đã tự nói lảm nhảm một mình rằng:

- Phải chăng là giống vật hư hỏng này đã chui vào trong hang? Thế nhưng những con Chó của ta lại chỉ xông vào giá treo cổ mà sủa cắn điên cuồng, trên giá vẫn còn treo rất nhiều các nhân sĩ nổi tiếng trong xã hội như thế! Cần phải tới đó xem thử, phải chăng là nó đã ẩn nấp ở trong số đó?

Lần theo tiếng kêu của đàn Chó săn, người thợ săn bước tới trên giá tìm kiếm vật săn là con Cáo đã mất tích. Giờ đây con Cáo này vẫn giả vờ treo cổ ở trên giá, nó cho rằng lần này lại sẽ giống như các lần thi hành mưu kế nhỏ trước đây, cũng được thoát thân. Thế nhưng Cáo đã tính sai nước cờ, bị người thợ săn bắt được và phải chôn vùi tính mạng.

Đây là một sự việc có thật, nó nói cho chúng ta biết rằng làm việc cần phải thường xuyên thay đổi sách lược. Vì sự an toàn của bản thân người thợ săn quyết không thể giả vờ chết mà treo cổ lên trên giá, điều này thực sự không phải là vì người đó ngu dốt, không nghĩ ra được cách gì. Người nước Anh có đời sống sung túc, bèn dần dần đánh mất tình yêu đối với đời sống, trong một số

trường hợp dễ dẫn đến những sự việc tự sát.

Tiếp theo dưới đây sẽ nói tới phu nhân Hanvê. Không dùng tới phương thức a dua nịnh hót, trong ca khúc và những câu thơ chúng ta thường chiều lòng nhân dân các nước khác, đây đàn của ta cũng không thích hợp để diễn xướng, chúng ta thường dùng đôi tai để lắng nghe những âm thanh trong lòng nhân dân nước khác. Quốc vương Sácơ đời thứ hai đã từng có một hôm nói qua với phu nhân, ông tình nguyện được nghe một câu nói tự bạch về tình yêu chân thực, vượt xa bốn trang thơ ca tụng ông. Vậy xin mời phu nhân hãy thu lại những lời chúc phúc tốt đẹp nhất của ta, đó là những bài thơ dâng hiến cuối cùng cho ta, cho dù không đáng kể, hơn thế những bài thơ non trẻ tới mức làm cho ta ngượng ngùng xấu hổ. Thế nhưng liệu có thể mời phu nhân đem những lời dâng hiến này khiến cho Sôpito đến từ quê hương của tình yêu được vui sướng hay không? Phu nhân có biết điều là chỉ ở đây, chính là Ôntát Maxiri, cháu gái của Hồng y giáo chủ Masalan, nàng là vị Thần bảo vệ cho tình yêu đó!

175. ĐAFUNÍT VÀ ALÉCHXIMATUN

Hiến dâng phu nhân Đơrapátsăngyi.

Một người mẹ đã nuôi dưỡng được người con gái đáng yêu, đúng là một nhà nuôi con gái thì đã có tới trăm nhà cầu xin. Điều này không bao gồm rất nhiều người

bạn mà người mẹ giữ được tình hữu nghị và cũng chẳng tính đến mấy người bạn chung tình với nàng. Tại đây, chúng ta không thể không hiến dâng cho nàng và quý ngài nén hương Thần thơm ngào ngạt mang từ núi Panát về. Tôi muốn thổ lộ tất thảy với quý ngài, thế nhưng thời gian trôi qua đã quá lâu, e rằng cần có sự lựa chọn tôi sẽ hiệu chỉnh lại dây đàn, làm cho giọng hát nhuần nhả óng mượt, lợi dụng những năm còn sống để ca tụng một trái tim tràn đầy tình cảm dịu dàng. Trái tim này có tính cách cao thượng, nho nhã đẹp đẽ, tràn đầy thông minh tài trí, những đạo đức tốt đẹp này tựa hồ như ở quý ngài cũng đã có. Mọi người yêu quý, hâm mộ các loại phẩm đức của quý ngài, thế nhưng quý ngài cần phải chú ý đừng để cho những người yêu quý ngài mất hết dũng khí. Vạn nhất có một ngày nào đó Thần Tình yêu bước vào trái tim của ngài đương nhiên những lời thổ lộ của Thần Tình yêu cũng sẽ trừng phạt những người thờ ơ lạnh nhạt với Thần đó. Quý ngài đọc xong câu chuyện dưới đây sẽ biết được sự việc như thế nào.

Ngày xưa có một cô gái trẻ trung vô cùng xinh đẹp, nàng cho rằng sức mạnh không gì có thể chống nổi của Thần Tình yêu đối với nàng cũng chẳng có gì đáng kể. Mọi người đều gọi cô gái này là Aléhximatun. Nàng là con người kiêu ngạo và cô độc, luôn luôn đi dạo chơi một mình trong rừng. Nàng nhảy múa thoăn thoắt trên đám cỏ xanh non phẳng lì như nệm, sống thanh thản và không biết phải tôn trọng một thứ gì hết. Nàng xinh đẹp lộng lẫy nhưng lại vô tình, có khi giận dữ lại làm cho mọi

người yêu thích, thậm chí khi nàng cúi gắt cũng thật đẹp. Thật sự không biết được ở trên đời này ai mới có thể giành được trái tim yêu thương của nàng.

Một người chủ đồng cỏ chăn nuôi tên gọi Đafunít xuất thân cao quý, chàng trẻ trung, thông minh, anh tuấn đã đem lòng yêu thương người đẹp lạnh lùng này. Có điều không may là, người đẹp vô tình kia chẳng có một chút hứng thú nào đối với chàng. Người chủ đồng cỏ chăn nuôi đã không nhận được tình yêu của nàng. Loại tương tự đơn phương không thể rũ bỏ được này đã khiến cho tâm hồn chàng tiêu tụy, đúng là sống chẳng bằng chết, mọi thứ đều chẳng còn ý nghĩa gì. Trong lúc tuyệt vọng, người chủ đồng cỏ đã bước tới trước cửa nhà cô gái lạnh nhạt vô tình tới mức độ tàn khốc này. Lúc đó, chàng chỉ có thể thổ lộ sự bất hạnh của mình với làn gió thổi, bởi vì cô gái có lòng dạ sắt đá kia đã không để cho chàng bước vào cửa. Đây là căn nhà có sức hấp dẫn và mê hoặc cực kỳ to lớn. Nàng và các bạn gái đang chúc mừng sinh nhật của nàng. Nàng đã dùng hoa tươi với đủ loại màu sắc trang điểm mình trở thành xinh tươi lộng lẫy. Người chủ đồng cỏ, chàng Đafunít đứng ở bên ngoài cửa giận dữ gào to lên rằng: "Ta sẽ phải chết ở trước mặt nàng. Ta biết rằng ta đã làm cho nàng rất chán ghét, tất cả những ý nghĩ và việc làm của ta đối với nàng, không hề có một chút nào cảm thấy kỳ quặc cả. Đối với việc làm dùng cái chết để giải thoát đau khổ của ta, nàng cũng chẳng hề rung động trái tim. Ta đã uỷ thác cho cha ta, sau khi ta chết đi sẽ đem tới dâng hiến cho nàng toàn bộ di sản đã

không được nàng coi trọng này, số di sản bao gồm đồng cỏ chăn nuôi, đàn Cừu và những con Chó chăn cừu của ta. Số tiền bạc còn lại, ta sẽ nhờ các bạn của ta xây dựng một Toà Thánh Điện, bên trong thờ cúng bức tượng khắc nàng, trên ban thờ Thần có hoa tươi bốn mùa không tàn héo. Ở bên cạnh Thánh Điện này sẽ có người dựng cho ta một tấm bia kỷ niệm cực kỳ mộc mạc và chân thật. Trên bia sẽ khắc một đoạn văn chữ nổi như sau: "Dafunit đã chết vì tình yêu, hối những người qua đường, xin hãy dừng chân nhỏ xuống những giọt nước mắt thông cảm với chàng. Chàng đã chết vì nàng Aléxsimatun - vô tình, lạnh lùng tới mức tàn nhẫn!". Đang nói những lời này, chàng đã cảm thấy Nữ Thần Tử Vong Bakóc đang tiến gần tới mình. Chàng còn muốn nói thêm nữa thế nhưng cái chết đã đè chặt lên cơ thể khiến chàng đổ ngã xuống.

Chính lúc này, cô gái vô tình mặc phục trang lộng lẫy, dáng vẻ phơi phới từ trong nhà bước ra. Mọi người hy vọng nàng dừng bước rơi những giọt lệ thông cảm trước việc tự tử vì tình của con người yêu nàng tới mức si mê này, thế nhưng cô gái đã không hề biểu lộ tình cảm, nàng đã coi thường nhiệt tình của chàng trai trẻ này.

Buổi tối hôm đó, nàng đã không nhìn thấy uy lực và sự trừng phạt của Thần Tình yêu, nàng đã cùng các bạn gái của mình nhảy những điệu múa hoan lạc ở bên cạnh tượng thần của Thần Tình yêu. Chỉ thấy bức tượng thần đột nhiên đổ xuống đè nặng cô gái xuống dưới thân tượng. Trên những tầng mây phát ra một loại âm thanh, bầu trời xanh vang vọng những tiếng kêu ầm ào. Chỉ thị

của Sứ Thần được truyền khắp bốn phương: "Từ nay về sau, con người phải thương yêu lẫn nhau, những kẻ vô tình sẽ không được tồn tại nữa!".

Lúc này, vong linh của người chủ đồng cỏ đã bay tới dòng sông của địa ngục Voticót, đột nhiên nhìn thấy âm hồn của Aléchximatus đang rảo bước đi nhanh về phía mình, liền cảm thấy vô cùng kinh ngạc, không kìm nén nổi khe khẽ run sợ. Trong toàn bộ địa ngục đều có thể nghe thấy tiếng nói của "hung thủ" xinh đẹp đang cầu xin người chủ đồng cỏ hãy tha thứ cho sự ngạo mạn và vô tri của nàng. Còn Đafunít với trăm nghìn cảm xúc xốn xang, lòng dạ rối rắm, không thêm để ý tới sự thổ lộ của nàng, cũng giống như Tướng lĩnh Hy Lạp Ayacót không muốn nghe Yurixít. Quốc vương Đidôn vùng Cactado không muốn nghe lời kẻ phụ tình của bà, ấy là những lời kể lể của Aina Vương tử Tơroy bỏ chạy.

176. XIMÔNÍT ĐƯỢC THẦN BẢO HỘ

Đối với ba loại người là các vị Thần, Quốc vương và người tình của mình, vô luận bạn ca tụng như thế nào đều không thể gọi là quá mức được. Nhà thơ Malébo (1555-1620) của nước Pháp đã từng nói như vậy, tác giả cũng cho rằng đây là một câu danh ngôn sắc bén. Bởi vì ca tụng làm cho người ta sung sướng, giành được sự tín nhiệm của người khác. Bây giờ mời bạn hãy đọc một câu chuyện xem thử Thần đã báo đáp con người như thế nào.

Ximônít nhà thơ nổi tiếng của Hy Lạp muốn viết một bài thơ ca tụng công đức một vị đại lực sĩ. Ông cảm thấy tư liệu thô để viết về đại lực sĩ, không có điều gì đột xuất cả, còn những phần thuộc dòng dõi ông ta cũng là loại vô danh tiểu tốt, cha ông ta là một người bình dân. Đề tài này quả thực là vừa nghèo nàn lại vừa đáng thương. Bất đắc dĩ, trước tiên nhà thơ cứ phải viết về đại lực sĩ, đợi tới lúc không còn điều gì để viết nữa, ông bèn rời bỏ chủ đề này để viết về hai vị anh hùng Caxtô và Pơrôcôt trong thần thoại Hy Lạp. Nhà thơ ca ngợi họ là mẫu mực của những lực sĩ danh tiếng vang lừng tám phương, đã miêu tả tài tình cả thanh âm lẫn màu sắc, những cảnh tượng chiến đấu và những chiến công vĩ đại. Việc ca ngợi như vậy khiến về sau họ đã trở thành hai ngôi sao sáng trên điện Thần và đã chiếm tới hai phần ba số trang trong tác phẩm của nhà thơ. Trước đó Đại lực sĩ đã từng bằng lòng trả cho nhà thơ một khoản tiền thù lao nhuận bút, thế nhưng sau khi mở đọc tác phẩm, ông ta chỉ chịu trả một phần ba, hơn thế ông ta còn thẳng thắn nói cho nhà thơ biết, số tiền nhuận bút còn lại sẽ để cho Caxtô và Pơrôcôt thanh toán. Ông ta nói:

- Hãy để cho hai ngôi sao sáng ở trên trời đó thanh toán tiền nhuận bút cho ông. Còn tôi, đương nhiên là tôi vẫn phải khoản đãi, xin mời ông bớt chút thời gian tới nhà tôi để dùng bữa cơm tối. Chúng ta sẽ cùng nhau dùng bữa tối với những món ăn ngon lành, khách tiếp ông đều là những người bạn thân thiết của tôi đã qua lựa chọn. Mong ngài tối dự cho.

Nhà thơ bằng lòng tới dự, ngoài việc ông muốn lĩnh tiền thù lao ra, ông còn muốn được nghe những lời lẽ cảm tạ của người khác đối với tác phẩm mà ông đã viết ra. Ông đến nhà Đại lực sĩ, điều nghênh đón ông là một bàn tiệc thịnh soạn. Cốc chén, bát đĩa va chạm nhau, khách đến ăn uống no say, người nào người nấy đều tung bừng sung sướng. Bỗng nhiên có một người hầu vội vàng bước tới bên cạnh nhà thơ cúi đầu báo cho ông biết, ở ngoài cửa có hai người tới xin được gặp. Nhà thơ lập tức rời khỏi bàn tiệc, còn các vị khách lúc này vẫn uống say, mặt đỏ tai tía, vui vẻ thoải mái.

Ra tới bên ngoài cửa, nhà thơ nhìn thấy hai người tới thăm, đó chính là hai vị Thần mà ông đã ca ngợi trong bài thơ của mình. Hai vị Thần đó đều nói lời cảm tạ nhà thơ, coi là sự đền đáp đối với bài thơ ca ngợi của ông, hai vị đã nói cho nhà thơ biết, căn nhà này sẽ ngay lập tức đổ sập xuống, hai vị căn dặn ông phải nhanh chóng tránh khỏi đây ngay. Lời dự báo lập tức được chứng thực, một cây cột đỡ xà ngang bỗng nhiên đổ xuống, mái nhà mất đi sự chống đỡ đã đổ xuống đè lên toàn bộ bàn tiệc, khiến cho mâm bát, đĩa cốc đều bị vỡ tan, thậm chí ngay cả người hầu rót rượu cũng không thể thoát nạn. Chính là vì để trừng phạt và báo thù thay cho nhà thơ, khi cột và xà đỡ xuống đã đè gãy đôi chân của Đại lực sĩ, đại đa số khách khi trở về nhà đều thiếu tay thiếu chân, trở thành tàn phế. Nữ Thần Mê tín đã lan truyền tin tức này tới nghìn nhà vạn hộ, tất cả mọi người đều bàn tán xôn xao, nói rằng dấu hiệu kỳ quặc cuối cùng đã xuất hiện. Tức

thì tập thơ của người được Thần Tin yêu viết ra đã có số tiền nhuận bút tăng vọt. Mọi người sợ rằng đối với tập thơ ca ngợi các bậc tiền bối, không kịp thời thanh toán thì sẽ bị mang tiếng xấu cho những người con cháu bất hiếu.

Bây giờ chúng ta quay trở lại để nói. Mọi người cần phải ghi nhớ, ra sức ca ngợi Thần và nhà vua, viết nhiều thơ ca có thể thu được tiền nhuận bút mà lại không mất địa vị. Ngoài ra, chúng ta cần phải coi trọng đối với nghệ thuật, chỉ có nghệ thuật đối với chúng ta mới được hiển quý và càng được vinh dự. Ngày xưa các vị Thần ở trên hai ngọn núi Ôlimpia và Panát đã sống vô cùng hữu hảo với nhau, giống như anh em ruột thịt vậy.

177. PHẢN ĐỐI NHỮNG KẺ THÍCH BỚT MÓC

Giả sử bẩm sinh ta đã có được một chút tài hoa nhỏ của vị Thần Thơ Galiôp hứa cho người tình của bà thì ta sẽ hiến dâng cho ngụ ngôn của ÊDốp, bởi vì thơ và ngụ ngôn có mối liên hệ chặt chẽ, không thể tách rời nhau được. Thế nhưng ta đã không có khả năng giành được sự cưng chiều của Thần Thơ, cũng không giỏi với việc sửa sang những câu chuyện ngụ ngôn. Có người đã thêm hoa thêm gắm cho những sáng tác của mình. Họ đã làm được, ta cũng sẽ thử xem, cho dù là một người thông minh cũng sẽ làm việc như vậy.

Dưới đây chúng ta dùng một loại hình thức mới khiến cho Sói biết nói, Dê con tới làm khách, cây cối thực

vật ở trong các câu chuyện biến thành những sinh vật biết nói chuyện. Chỉ có thể nói rằng đây không phải là ma thuật của ta biến thành?

- "Giống như thật!" - Nhà phê bình đã đánh giá như vậy!

- Năm sáu câu chuyện ngụ ngôn nhi đồng đó ngài đã kể hay tuyệt trần!

Các nhà phê bình thích những câu chuyện chân thực, văn chương thanh cao, tao nhã. Thôi được, thế thì ta sẽ nói tới những con người ở trong thành Tơroa vậy! Sau chiến dịch vây thành suốt mười năm, họ đã khiến cho người Hy Lạp cảm thấy chán ngán bội phần đối với chiến tranh. Những người Hy Lạp vây thành này đã dùng trăm phương nghìn kế với hàng nghìn lần chém giết và hàng trăm lần chiến đấu, cũng không thể khiến cho toà thành kiêu ngạo này khuất phục. Được sự mách bảo của Nữ Thần Trí Tuệ, người Hy Lạp đã chế tạo ra một con Ngựa gỗ, kết cấu vô cùng tinh xảo và mới mẻ. Ở trong bụng con Ngựa gỗ to lớn đồ sộ đó đã có một số võ tướng như Yurixít thông minh, Tiômét dũng cảm và Ayacót nóng nảy ăn náu. Con Ngựa gỗ lớn như vậy, quân đội Hy Lạp giả vờ thất bại rút lui, vứt bỏ lại con Ngựa gỗ trên trận địa, được người thành Tơroa coi là chiến lợi phẩm, rồi vận chuyển vào trong Thành. Đợi khi những người trong bụng Ngựa anh dũng xông ra chém giết, trong đánh ra, ngoài đánh vào, tất cả mọi thứ trong Thành đều bị phá huỷ, ngay đến cả Tượng Thần cũng bị cướp đi hết. Đây là một diệu kế từ xưa chưa từng có. Những người chế

tạo ra Ngựa gỗ trải qua cuộc chiến đấu đánh Thành lâu dài, cuối cùng đã dùng mưu kế giành được thắng lợi.

- Đủ rồi! - Có nhà văn nhất định sẽ chán ngấy nói với ta - Một đoạn kể dài như vậy, lời nói thở không ra hơi. Hơn thế, con Ngựa gỗ mà ông nói, những người anh hùng này và quân đội của họ nữa, loại chuyện này so với những lời lẽ ca ngợi. Qua đẹp đẽ với những tình ý giả dối của con Cáo càng thể hiện rõ mà không hợp với tình với lý. Hơn nữa thể văn cao sang nhã nhặn mà ông dùng đó căn bản đã không thích hợp.

- Thế thì tôi sẽ tiếp thu ý kiến của ngài, hạ thấp tiêu chuẩn yêu cầu, xin hãy nghe thử Amalin ghen tuông đố kỵ muốn gặp người tình Anxipốp như thế nào nhé. Nàng cho rằng tình yêu kiên trinh của nàng chỉ có đàn Dê và con Chó chăn dê của nàng mới có thể làm chứng được. Đinxít đã nhìn thấy nàng chạy vào trong rừng cây Liễu, nó đã nghe thấy cô gái chăn dê này thổ lộ tình yêu của mình với Thần gió ấm áp dịu dàng, còn thỉnh cầu Thần đem tình cảm của mình truyền bảo cho người tình của mình biết.

- Xin ông hãy dừng ngay vãn thơ này lại - Nhà phê bình lập tức lại chỉ ra với tôi - Tôi cho rằng vãn thơ này không hợp với luật thơ, hơn thế, nó cũng chẳng có ý nghĩa gì lớn. Tốt nhất là ngài cứ cân nhắc câu thơ này lại từ đầu!

- Hỡi viên quan thẩm tra đáng nguyên rủa này, người không thể nói ít đi hai câu được hay sao? Có lẽ nào ta không biết ngay lập tức kết thúc câu chuyện trên đây

hay sao? Nếu muốn để cho người mất ý, e rằng đây sẽ là một việc khó làm. Những kẻ thích bởi móc, vạch lá tìm sâu sẽ suốt đời bất hạnh, bởi vì từ trước tới nay không có khi nào chúng cảm thấy hài lòng mất ý cả.

178. NHÀ CHIÊM TINH RƠI XUỐNG GIẾNG

Một hôm, có nhà Chiêm tinh bị ngã xuống giếng, có người bên tới nói với ông ta lúc bị ngã xuống giếng rằng:

- Đồ ngu ngốc đáng thương! Ngay đến con đường đi ở dưới chân ông còn không nhìn thấy, sao lại còn đi quan sát những ngôi sao mọc chỉ chút trên trời?

Chúng ta bắt tất phải bình luận quá nhiều về loại sự việc xảy ra bất ngờ này, thế nhưng rất nhiều người có thể nhận được sự gợi ý từ trong đó. Rất nhiều người nói, có thể từ trong sách chiêm bói dự đoán được tương lai. Điều này vốn dĩ là sự ngẫu nhiên mà người cổ đại nói đã được đề cập đến trong sách chiêm bói của Hôme và các môn đồ của ông ca tụng, phải chăng chính là ý trời mà chúng ta thường nói? Đã là ngẫu nhiên thì quyết không thể được gọi là khoa học, nếu nói là khoa học mà gọi nó là ngẫu nhiên thì cũng không đúng. Sự may mắn, số phận, tất cả những thứ này đều không thể dựa vào được. Nói tới ý chí tối cao của đấng sáng tạo ra vạn vật, cũng mang một ý đồ nhất định. Ngoài Chúa tạo vật ra, còn ai có thể biết được?

Lại làm sao có thể thông qua Chúa để biết và hiểu

được. Những đồ vật bị màn đen của đêm tối bao phủ, làm sao có thể thông qua những ngôi sao để biểu đạt được? Bàn luận tới những thứ chẳng có một chút ý nghĩa này, mục đích của họ chẳng qua chỉ là một hệ thống cách nói đặc biệt tạo ra cho những người luận thuyết về tinh thể, hoặc giả chuyên để cho chúng ta thoát khỏi những tai hoạ trong số phận, khiến chúng ta không thể được hưởng thụ những niềm hoan lạc sung sướng của hiện tại mà âu sầu rầu rĩ, hoặc giả khiến cho chúng ta nảy sinh ra những ác cảm đối với niềm hạnh phúc, muốn xoá bỏ hết tai nạn trước khi chúng kéo đến. Những cách làm này đều là sai lầm, hoặc giả có thể nói, nếu tin tưởng vào nó chính là phạm tội.

Bầu trời xanh chuyển động nên tinh thể vận hành, mặt trời ngày ngày chiếu sáng khắp trái đất, đêm đen đi rồi trời lại sáng. Ngoài việc đem những hiện tượng tự nhiên này giải thích là do mặt trời chuyển động, ngoài việc giải thích là khiến cho bốn mùa thay đổi nhau làm cho vạn vật sinh trưởng ra, ngoài việc đem một số ảnh hưởng nào đó quy tụ cho thiên thể ra, chúng ta không thể tìm được nguyên nhân nào khác. Hơn thế, sự vận hành của các thiên thể trong vũ trụ tuân theo một quy luật thống nhất, thế thì làm sao lại có thể giải thích mỗi người có những vận mệnh khác nhau được? Bọn lừa đảo trên giang hồ, các nhà Chiêm tinh, xin hãy mau chóng rời khỏi cung đình của nhà vua châu Âu ngay cho! Xin hãy cùng song song đem theo cả những nhà luyện đan, bọn họ cũng quyết không thể được ưa thích hơn các người đâu.

Đúng vậy, lúc này ta đã có một số lời lẽ quá tả. Thế thì chúng ta hãy quay trở lại với câu chuyện nhà Chiêm tinh bị ngã rơi xuống giếng bắt buộc phải uống đầy một bụng nước vừa mới nói trên! Ngoài pháp thuật lừa người, hư ảo của nhà Chiêm tinh ra, đây chẳng phải là một bức chân dung tự chế giấu mình của những kẻ mồm miệng huyền thuyên như tép nháy đó sao? Bọn chúng chính là những kẻ đã khiến cho bản thân mình và nghề nghiệp mà mình nắm giữ sa vào bước đường nguy hiểm tới mức như vậy đó!

179. FƠRÔMÊLÂY VÀ PÔLÔNÊ

Ngày xưa, con chim Én Pôlônê rời khỏi nhà mình, bay vào trong rừng cây cách xa thành thị, nó nhìn thấy con chim Vàng Anh Fơrômêlây đáng thương đang đứng hát ở đó.

Chim Én nói:

- Em gái của ta, từ ngày xa em đến nay em vẫn được khoẻ mạnh đấy chứ? Chúng ta chia tay nhau đã được trên nghìn năm rồi. Ngoài việc em đã cùng chung sống với bọn anh trong thời kỳ ở Đerát ra, anh chưa từng nhìn thấy em lại chơi. Xin em hãy nói cho anh biết, hiện tại em đang làm những công việc gì? Có lẽ nào may mắn em cũng không có dự định rời khỏi nơi ở vắng vẻ tẻ nhạt như thế này hay sao?

- Trời ơi! - Chim Vàng Anh trả lời - Ở trên tình yêu

này chưa chắc đã có nơi ở nào thích hợp hơn nơi này đâu!

Tiếp lời, chim Yến lại hỏi:

- Sao vậy? Giọng hát hay say đắm lòng người này của em chỉ dự định hát cho dã thú nghe hay sao? Nhiều nhất cũng chỉ có thêm một hai người nhà quê mà thôi. Nơi rừng rậm hoang vu không phải là chỗ để cho em thi thố tài hoa, em vẫn cứ nên cùng anh tới thành thị để trở tài giọng hát tuyệt vời của em. Bởi vì chỉ cần nhìn thấy rừng rậm này, em liền nghĩ ngay tới quốc vương Delai tàn bạo lúc đầu ở Đenrát đó, chính hắn đang ở địa phương này, sự xinh đẹp làm mê hồn người của em đã phát tiết thú dục của hắn!

- Đúng vậy! Sự thương hại tàn bạo chính là một loại hồi ức đau khổ biết bao! - Em gái trả lời - Chính điều này khiến cho em quyết định không thể cùng đi với anh được! Trời ơi, chỉ cần hề cứ nhìn thấy đàn ông, bèn đã nhói đau vết thương trong quá khứ của em!

180. NGƯỜI ĐÀN BÀ CHẾT CHÌM

Tôi quyết không thể nói những lời như sau: "- Sự việc này có đáng kể gì, một người đàn bà nhảy xuống sông tự tử ấy mà!". Cần phải nói đây là một việc đại sự. Nữ giới rất đáng được chúng ta thương yêu, lý do là vì họ khiến cho cuộc sống của chúng ta tràn đầy niềm hoan lạc sung sướng. Lời giáo đầu của tôi không hề có một chút rời xa đề tài, bởi vì trong câu chuyện dưới đây tôi

sẽ kể về một người đàn bà đáng thương, đã tìm đến cái chết ở dưới sông.

Người chồng của chị ta đã tìm kiếm chị ở khắp nơi, để tiện cho việc tận hết trách nhiệm của mình trong sự kiện bất hạnh này, rồi sẽ lo liệu việc hậu sự. Người chồng đã đi tới bên bờ sông nơi nảy sinh ra sự việc không may này. Những người đi dạo ở nơi đây vẫn không biết đã phát sinh ra sự cố. Người chồng hỏi phải chăng là họ đã nhìn thấy tung tích của vợ mình.

Một người nói:

- Không nhìn thấy, thế nhưng ông có thể đi theo dòng sông xuống khu vực hạ lưu tìm kiếm xem!

Một người khác lại nói:

- Không! Đừng đi theo dòng sông, tốt nhất là ông hãy cứ đi ngược lên vùng thượng du. Trong tình hình chung, nước sông có thể thuận theo dòng nước trôi xuôi đưa bà ấy xuống hạ lưu, thế nhưng với tính cách gàn bướng quái gở của bà ấy, cũng có thể dòng nước sẽ đưa bà ấy trôi ngược lên thượng du đó.

Con người này nói chuyện cười thật là không đúng lúc. Đối với việc nói tới tính cách thích gàn bướng quái gở, có lẽ lời nói của ông ta cũng thực sự có chút đạo lý. Thế nhưng loại tính cách này có khả năng là khuyết điểm, nó có thể theo đuổi suốt cuộc đời của nữ giới, giả sử điều kiện cho phép, tính gàn bướng quái gở có khả năng cũng sẽ sinh ra suốt cuộc đời!

181. SƯ TỬ VÀ NGƯỜI ĐI SĂN

Có một người thợ săn rất hay nói khoác, người đó vừa mới bị mất một con Chó quý hiếm, ông ta nghi ngờ có khả năng là Sư tử đã nuốt con Chó săn của ông ta vào bụng rồi. Khi ông ta gặp người chăn cừu bèn hỏi:

- Ông có thể nói cho tôi biết, con Sư tử ăn trộm chó săn của tôi đó hiện tại đang trú ở đâu? Tôi không thể không trả mối thù này cho bõ tức!

Người chăn cừu trả lời:

- Cũng ở gần ngay ngọn núi này thôi, mỗi tháng tôi đều phải dâng nộp lễ vật cho Sói một con Cừu đó. Có như vậy mới bảo đảm cho tôi được đi qua đi lại tự do ở trong rừng núi và đồng cỏ, hơn thế, lại còn có thể bảo đảm được yên ổn và nghỉ ngơi.

Chính trong lúc hai người đang nói chuyện đó, Sư tử lại từ trong hang bước ra. Nó nhẹ nhàng rung rung bộ lông bờm rồi vọt nhanh lên trên con đường nhỏ. Người thợ săn hay nói khoác đó thấy vậy bèn co cẳng chạy trốn. Người đó vừa chạy vừa gào to:

- Trời ôi! Lạy Thần Dupitơ, hãy mau mau chỉ bảo cho tôi một chỗ để ẩn mình! Hãy để cho tôi mau chóng thoát khỏi nơi ma quỷ này!

Việc thử thách thực sự đối với tinh thần dũng cảm, chính là khi lâm vào tình huống nguy hiểm. Có người có thể ba hoa rằng mình đang tìm kiếm nguy hiểm, thế

nhưng chỉ cần đánh hơi thấy sự nguy hiểm, họ lập tức chẳng nói nửa lời rồi coi việc chạy trốn là thượng sách!

182. DUPITƠ VÀ NGƯỜI CÀY RUỘNG

Thần Vương Dupitơ có một khoảnh đất muốn cho thuê. Người con trai của Dupitơ là Matsori đã thay cha tuyên bố sự việc này. Một số người tới nhận thuê đã đề xuất ra số thuế ruộng mà họ tự nguyện giao nộp, rồi họ yên lặng chờ đợi. Thế nhưng điều này thực ra không phải là chuyện dễ quyết định được. Một người cho rằng khoảnh đất này rất cần cỗi, còn những người khác thì lại có ý kiến khác. Chính trong lúc mọi người có nhiều ý kiến bàn bạc xôn xao thì một người nông dân to gan nhất nhưng chưa chắc đã là người thông minh nhất bằng lòng trả lời với mức thuế nộp rất cao, với điều kiện chỉ cần Thần Dupitơ bằng lòng để ông ta được tùy theo ý muốn thay đổi thời tiết, chỉ phôi khí hậu, lúc nắng lúc mưa, lúc lạnh giá nhất, lúc nóng nực nhất, khi hạn hán, lúc lụt lội, hoàn toàn do ông ta quyết định. Thần Dupitơ đã đồng ý với điều kiện đó rồi ký kết hợp đồng.

Vị nông dân này nghiêm nhiên xuất hiện với diện mạo của Thần, ông ta hô gió gọi mưa, sáng tạo ra một vùng thời tiết mà chỉ riêng bản thân ông ta mới có, chính là những người hàng xóm của ông ta cũng hoàn toàn giống như châu Âu với châu Mỹ, không hề được cùng hưởng thụ. Thế nhưng điều này đã đem lại lợi ích cho

những người lân cận, đã khiến cho họ có thu hoạch tốt, ngũ cốc bội thu, rượu ngon thơm lừng. Còn thu hoạch của người nông dân này thì lại rất kém cỏi. Bước sang năm sau, ông ta lại điều chỉnh thời tiết, tất cả đều đã được thay đổi, thế nhưng tình hình ở ngoài đồng ruộng vẫn không tốt, còn đồng ruộng của những người lân cận thì vẫn tươi tốt, trái cây to nặng, thu hoạch rất khá. Bất đắc dĩ, người nông dân đành phải tới cầu xin sự giúp đỡ của Vua các vị Thần, còn thừa nhận bản thân mình thiếu tri thức. Còn Thần Dupitor đã lại khoan hồng tha thứ cho ông ta với phong cách của Vua thần dịu dàng và khoan dung, nhân hậu.

Từ đó chúng ta đã rút ra được kết luận, ông Trời sáng suốt hơn chúng ta rất nhiều, chúng ta còn phải cần gì nữa!

183. NÀNG QUẢ PHỤ TRÉ TRUNG

Sau khi người chồng qua đời nói chung bắt đầu bao giờ cũng là khóc lóc, kêu gào đau đớn, sau đó là thờ dãi, mình tự an ủi mình. Nỗi đau buồn theo thời gian trôi qua rồi dần dần mờ nhạt đi, cuối cùng thì thời gian đã đem lại niềm vui sướng cho nàng. Ở vậy không đi bước nữa một năm và sống độc thân một ngày là hai khái niệm hoàn toàn khác nhau. Điều rất khó tin được là khái niệm này được biểu hiện ra bằng hai thái độ của cùng một con người, một khái niệm chống lại con người từ ngoài xa

ngành dặm, còn một khái niệm lại có muôn vàn tình cảm yêu thương.

Khái niệm trước thì đắm chìm trong nỗi than thở chân thành hoặc giả dối không thể tự rút ra được, các câu hát toàn là những điệu cũ rích, các câu nói cũng chỉ là những công thức cũ. Nàng quả phụ thổ lộ rằng bản thân mình không thể an ủi để người ngoài được, kỳ thực tình huống lại hoàn toàn trái ngược. Câu chuyện dưới đây, bạn chỉ đọc qua là sẽ lập tức hiểu rõ ngay.

Một người phụ nữ trẻ trung xinh đẹp, chồng nàng không may qua đời, nàng đập ngực giậm chân khóc lóc kêu gào ở bên cạnh thi thể chồng, nói:

- Chàng hãy đợi thiếp! Thiếp cần phải cùng đi với chàng! Tâm linh của thiếp sẽ theo linh hồn của chàng cùng bay lên nhập vào nước Trời!

Cuối cùng thì chồng nàng vẫn lên đường trở về nước Trời một mình. Cha nàng là một người thông tuệ, hiểu biết sự đời, ông bước theo con gái đang đau buồn khóc lóc kia, sau đó an ủi con gái rằng:

- Nào hồi con gái ngoan của cha, con đừng khóc lóc thương tâm như vậy, dù con có để cho nước mắt tràn đầy trên khuôn mặt xinh đẹp của con, cũng không thể nào cứu sống được tính mạng của người đã chết! Thế giới này luôn luôn thuộc về những người đang sống, thế thì xin con đừng có tưởng nhớ mãi đến người đã chết. Đương nhiên điều này không có nghĩa là một cục diện tốt đẹp, chính là chỉ ra một cục diện hãy để cho đau buồn biến thành sự vui sướng của hôn lễ lập tức xuất hiện ra! Có điều, hãy chờ đợi qua một số

ngày nữa, tới lúc đó cha sẽ giới thiệu cho con một lang quân như ý, người đó vừa trẻ trung tuấn tú lại vừa khoẻ mạnh, rộng lượng, cũng giống như người chồng đã qua đời của con!

- Trời hỡi! - Nàng quả phụ vàng nói với cha - Người chồng mà con mong muốn bây giờ chính là một ngôi miếu để tu đạo.

Người cha đã để cho con gái mình lặng lẽ hiểu biết rõ điều bất hạnh của mình trong cảnh đón đau sầu khổ. Một tháng trời trôi qua. Khi tháng thứ hai tới, nàng đã bắt đầu mỗi ngày đều thay đổi kiểu dáng những bộ quần áo và mái tóc của mình. Cuối cùng ngay đến bộ quần áo tang cũng đã trở thành một kiểu trang sức của nàng, thậm chí các kiểu ăn mặc khác càng khỏi cần phải nói tới. Thần Tình yêu lại trở về bên cạnh nàng, chơi đùa vui vẻ, nhảy múa hoan lạc, nàng đã dần dần hưởng thụ, sớm sớm chiều chiều đắm chìm trong dòng nước suối thơm tho trong mát và trẻ trung. Người cha không sợ phải nhắc tới người chồng đã chết mà nàng yêu quý tới mức như vậy nữa. Bởi ông không thực hiện lời đã hứa với người con gái xinh đẹp của mình, đến nỗi nàng không thể không hỏi cha rằng:

- Cha đã từng bằng lòng cho con lấy người chồng trẻ trung ấy, cha đã tìm được chưa, chàng ở đâu?

184. TAI HẠI CỦA HÔN NHÂN

Nếu nói rằng Thiện là người bạn của Mỹ, thế thì từ ngày mai trở đi tôi sẽ nghĩ cách để lấy vợ. Bởi sự phân ly

của Thiện và Mỹ thực ra chẳng phải là sự việc mới mẻ gì, một con người đẹp không nhất định đã có tâm linh lương thiện. Hai thứ đó rất khó kết hợp được với nhau, vì vậy xin đừng hiểu lầm rằng tôi không nỗ lực đi truy cầu nó. Những cuộc hôn nhân mà tôi nhìn thấy quả thực đã có quá nhiều, thế nhưng không có một cuộc hôn nhân nào khiến cho tôi cảm động. Con người ở trong thế gian đều dửng dưng cảm gánh chịu lấy những sóng gió nguy hiểm lớn nhất này để rồi sau sự việc họ đều không ngừng phải hối hận. Dưới đây tôi sẽ nói tới một người, người đó cũng vô cùng hối hận, thế nhưng lại không biết làm cách nào, đành phải đuổi người vợ luôn ghen tuông đố kỵ, bủn xỉn keo kiệt lại chỉ thích cãi lộn nhau ra đi.

Đối với bất kỳ sự việc gì người vợ này đều không mảy may, không có một sự việc nào có thể làm cho nàng vừa lòng, nếu nàng không chê người này ngủ dậy muộn thì lại trách người kia đi ngủ quá sớm, nói đen không đúng, nói trắng cũng là sai, hoặc là lại tìm ra một sự việc nào khác để chê trách. Mọi người hầu đối với nàng đều bực tức, người chồng nàng cũng không thể chịu đựng nổi.

- Ông không để ý tới công việc gì cả, ông tiêu tiền như nước, ông lại đi chơi rồi, ông chỉ ở nhà nằm dài thôi!...

Nàng suốt ngày luôn miệng trách móc huyền thuyên, để đến nỗi người chồng không thể chịu đựng nổi nữa, dứt khoát đuổi nàng về nhà mẹ đẻ ở nông thôn. Nàng đã yên tâm ở nông thôn, ngày ngày quanh quẩn chơi bời với cô hầu Philip nuôi Gà Tây và cô gái nhỏ nuôi

Lợn. Sau một thời gian, người chồng nghĩ, tính nết của vợ mình có khả năng đã chuyển biến tốt rồi, bèn về quê đón người vợ trở lên thành phố.

- Trời ơi! Cô ở dưới đó đã làm những gì? Cô suốt ngày cứ sống như vậy hay sao? Cô không thể quen được với những phong tục tập quán thuần hậu chất phác ở nông thôn hay sao?

- Cũng tạm tạm thôi! - Người vợ trả lời - Chỉ có điều là thiếp nhìn thấy những người ở đây còn lười hơn những người ở trong nhà mình, trong lòng thiếp càng sinh ra bực bội. Họ không hề quan tâm tới sức vật nuôi của nhà mình một chút nào, thiếp đã nêu ra không ít ý kiến đối với họ. Có điều, tất cả những người không để ý tới công việc nhà này thiếp đều làm mất lòng hết!

- Trời ơi! Cô thật là... - Người chồng bực tức nói - Giả dụ cô thích sinh ra chuyện nọ chuyện kia như vậy, ngay cả đến những người chấp tới mới trở về nhà gặp mặt cô cũng đều cho rằng cô đáng ghét, thế thì đối với những người hầu mà suốt ngày cô sinh chuyện cáu gắt ấy, cô đã sống với họ như thế nào? Còn tôi, một người chồng suốt ngày làm bạn với cô phải nên như thế nào mới tốt được? Cô vẫn nên trở về nông thôn đi, trừ phi trong những năm tôi còn sống có ý muốn đón cô trở lại, nếu không đừng hòng mong chúng ta cùng chung sống! Đương nhiên, để trừng phạt tội lỗi của tôi, có lẽ là sau khi tôi chết xuống âm phủ lại gặp phải hai người đàn bà giống như cô từng gây từng phút không rời khỏi bên cạnh tôi, thế thì quả là tôi tệ!

185. NGƯỜI ĐUỔI THEO VẬN MỆNH VÀ NGƯỜI CHỜ ĐỢI TRÊN GIƯỜNG

Con người bôn ba khắp bốn phương để đuổi theo Nữ Thần Vận Mệnh. Ta đứng ở bên cạnh với đôi mắt lạnh lùng ung dung tự tại ngắm nhìn chúng sinh đông nườm nượp. Họ từ quốc gia này chạy tới quốc gia khác, tìm kiếm Nữ Thần Vận Mệnh một cách mệt nhọc vô ích, số người đi tìm kiếm này bị hấp dẫn sâu sắc bởi những nhân vật mà họ thấy có thể thay đổi được cảnh ngộ. Vậy mà khi họ sắp sửa tiếp cận với vận may thì Nữ Thần Vận Mệnh lại lập tức chuồn đi mất. Hỡi những con người đáng thương! Ta thương cho chúng, đúng như chúng ta đối với những kẻ điên, bao giờ cũng thương xót nhiều hơn giận dữ!

Có người nói: "Con người này đã từng trồng rau, ngài nhìn xem, bây giờ người đó lại trở thành Giáo hoàng! Chúng ta có những điểm nào không bằng họ?". Đích thực, bạn đã vượt qua người đó hàng trăm lần, thế nhưng, những ưu điểm của bạn đối với bạn lại có ích lợi gì đâu? Nữ Thần Vận Mệnh thực sự là có mắt hay không? Hơn thế địa vị của Giáo hoàng có đáng để cho bạn hy sinh tất cả vì ông ta hay không? Nghỉ ngơi, thứ của cải quý báu nhất này, ngày trước vốn là thứ con người và Thần cùng phân chia hưởng thụ, thế nhưng Nữ Thần Vận Mệnh chỉ lưu lại phần ít nhất cho những người mà

mình yêu thích. Khởi cần phải tìm kiếm, cứ đuổi theo vị Nữ Thần này thì Nữ Thần sẽ tự tìm đến cửa. Vận mệnh vẫn luôn luôn biến đổi bất thường như vậy đó.

Ở trong làng có hai người bạn, họ đều có một số tài sản, trong đó một người khao khát cầu xin đổi với Nữ Thần Vận Mệnh. Ngày hôm đó anh ta nói với bạn:

- Bạn nghĩ xem, chúng ta có nên rời khỏi nhà để ra ngoài đi đây đi đó hay không? Nên biết rằng cứ ngồi ở nhà sẽ không thể trở thành bậc tiên tri tiên giác đâu, tốt nhất chúng ta có thể đi tới nơi khác để thử vận may xem sao.

- Bạn cứ đi đi! - Người kia nói - Đối với tôi, tôi không muốn đi tới nơi nào càng tốt hơn, cũng chẳng muốn mưu đồ vận mệnh nào càng tốt hơn. Bạn cứ đi thực hiện nguyện vọng của bạn đi, cứ làm việc theo tính cách hiếu động của bạn đi, tin chắc rằng không lâu nữa thì bạn sẽ quay trở về nhà. Tâm nguyện của tôi chính là bước vào giấc mộng đẹp, ngủ suốt tới khi nào bạn quay trở về.

Con người với suy nghĩ bông bột, với nghìn vạn niềm tin này ngay lập tức đã cất bước lên đường. Ngày hôm sau, anh ta tới cung đình, đây là nơi Nữ Thần Vận Mệnh thích tới nhất. Anh ta quyết định cứ ở lại tại đây một thời gian, chờ đợi Quốc vương và ngủ yên. Anh ta cho rằng thời cơ tốt để cho vận mệnh ban phúc xuống đã tới, thế nhưng dốc hết mọi tâm tư chờ đợi, lại vẫn chẳng thu được thứ gì.

- Phải làm thế nào bây giờ? - Anh ta nói một mình - Chi bằng ta lại tới nơi khác để tìm kiếm của cải. Có điều Nữ Thần Vận Mệnh này cứ chờ đợi ở địa phương này, mỗi

ngày đều có thể cảm giác thấy sự qua lại của Nữ Thần đến nhà này thăm, tới nhà kia hỏi, thế nhưng tại sao ta lại không thể được giống như mọi người kính cẩn thiết tha mong đợi sự tới thăm của Nữ Thần? Có người từng nói với ta, con người ở đây không yêu thích những kẻ tâm thuật bất chính, dã tâm. Vậy thì tốt, thưa các vị tiên sinh trong cung đình, tạm biệt nhé! Hãy để cho mọi người cứ việc bôn ba dưới ảo ảnh dụ dỗ mê hoặc của Thần Vận Mệnh! Có người nói ở thành phố Surát trên bờ biển phía tây Ấn Độ, có miếu thờ Nữ Thần Vận Mệnh, ta sẽ tới đó xem thử!

Nói rồi, người này lên thuyền ra đi.

Con người có bản tính vô cùng kiên nghị, mà trước mắt ý chí của người này quả thật đã kiên định giống như tảng đá kim cương. Người đã dũng cảm mở ra tuyến đường trên biển, ấy là người đầu tiên tấn công ra biển sáu vĩ dương. Trong quá trình đi biển, anh ta đã chiến thắng được bọn cướp biển, cuồng phong bão táp, ghenh đá ngầm và các loại khó khăn khác như không có gió thì không thể chèo thuyền đi được... Lúc này anh ta mới nhớ tới quê hương đất cũ, anh ta đưa ánh mắt nhìn về phía quê nhà ở nơi xa tít tắp. Sau khi trải qua muôn nghìn gian khổ đi ra biển tìm kiếm Nữ Thần Vận Mệnh, anh ta mới phát hiện, thì ra vận mệnh thực sự chưa rời khỏi cửa nhà mình.

Anh ta đi tới nước Mông Cổ, có người nói với anh ta rằng Nữ Thần Vận Mệnh đang ở nước Nhật Bản bố thí ân huệ. Anh ta lại vội vàng bôn ba tới Nhật Bản.

Ngay cả đến những con sóng ở trên biển cả nhìn thấy anh ta ngồi trên con thuyền bồng bênh trôi dạt cũng đều cảm thấy chán ngán. Thu nhập duy nhất trên con đường dài gặp ghềnh trắc trở xa xôi này chính là những lời khuyên răn đối với anh ta của người dân ở các địa phương đó là: "Anh cứ ở lại quê hương mình sống cuộc sống cùng với vườn ruộng chẳng phải là rất tốt hay sao?". Đối với anh ta mà nói, ở Mông Cổ và Nhật Bản đều chẳng gặp được vận may, tức thì anh ta đã rút ra được kết luận sau đây: "Sai lầm lớn nhất chính là đã xa rời mảnh đất cũ của mình".

Cuối cùng anh ta rũ bỏ cuộc bôn ba mệt nhọc vô ích, trở về quê nhà. Đến khi nhìn thấy bức tường xây quanh sân nhà mình từ xa, anh ta đã không kìm nổi cảm động đã phải rơi nước mắt. Anh ta cảm xúc sâu sắc, nói: "Những người sống ở quê nhà thật hạnh phúc biết bao! Họ được làm những việc mà họ muốn làm, khiến cho nguyện vọng của mình được thoả mãn. Còn bản thân mình chỉ là nghe phong thanh qua hơi nổi chồ, nào là triều đình, nào là biển cả, nào là Vương quốc... Trời ơi! Nữ Thần Vận Mệnh này đã khiến cho vinh hoa phú quý loáng qua trước mắt ta, dẫn dụ mê hoặc làm cho mọi người đi khắp chân trời góc biển, thế nhưng trước sau vẫn chẳng thể đạt được kết quả mà họ kỳ vọng. Từ nay về sau ta cần phải sống ở quê hương, điều này sẽ tốt đẹp hơn gấp trăm lần so với các cách làm khác!".

Anh ta đã suy nghĩ như vậy, rồi bí mật hạ quyết tâm sẽ đấu tranh chống lại Nữ Thần Vận Mệnh, chính

trong lúc này anh ta đã phát hiện, Nữ Thần Vận Mệnh đang ngồi ở trước cửa nhà bạn mình, còn người bạn thì vẫn đang ngủ say chưa tỉnh dậy!

186. ĐỘNG VẬT Ở TRONG MẶT TRĂNG

Nhà Triết học Hy Lạp Đêmôcrít⁽¹⁾ khẳng định chúng ta luôn bị cảm giác của mình lừa dối, còn nhà Triết học Hêraclít⁽²⁾ lại biểu thị một cách rõ ràng chính xác, nói: Cảm giác từ xưa tới nay chưa hề lừa dối chúng ta. Học thuyết của hai người này đều có lý riêng của mình. Điều này là sự việc thường có ở Triết học, con người thường căn cứ vào cảm giác đã rút ra những kết luận sai lầm. Nếu con người biết tiến hành sửa chữa cho đúng với những hình tượng, sự vật được phản ánh từ những cự li xa gần, từ những hoàn cảnh xung quanh, từ những sai lệch về cảm quan và những công cụ sử dụng của con người, thì cảm giác sẽ không thể lừa dối chúng ta được.

Thiên nhiên rộng lớn đã phản ánh một cách tinh tế và khéo léo tất cả mọi sự vật này, trong tương lai ta sẽ còn tiếp tục luận thuyết về chủ đề này. Cảm giác khi quan sát mặt trời của chúng ta như thế nào? Từ trên trái đất mà nhìn, tinh thể đồ sộ này thoát nhìn chu vi hình

⁽¹⁾ Đêmôcrít (Demôkritos): Nhà Triết học duy vật cổ đại (khoảng 460 - 370 trước Công nguyên).

⁽²⁾ Hêraclít (Éphèse Héraclite): Nhà Triết học Hy Lạp cổ đại (khoảng 540 - 480 trước Công nguyên).

tròn chỉ khoảng độ một thước, thế nhưng giả sử chúng ta đứng ở trên bầu trời mà nhìn thì sẽ cảm thấy hình dạng mặt trời như thế nào? Thông qua cự ly mà phán đoán lớn nhỏ, căn cứ vào quan hệ giữa góc và bàn tay có thể đo được đường dài của nó. Những người thiếu tri thức cho rằng mặt trời hình phẳng dẹt, thế nhưng ta lại cho rằng mặt trời là hình tròn, thoạt nhìn mặt trời không chuyển động, mà là trái đất đang chuyển động xung quanh nó. Nói tóm lại, đứng trước mặt trời ta cần phải phủ nhận đôi mắt, có như vậy thì hình ảnh thị giác sẽ không mấy may gây trở ngại cho phán đoán của ta. Chỉ cần hễ có dịp thì ta sẽ hiểu rõ được bản chất chân thực ẩn giấu ở bên trong và bên ngoài.

Tai nghe âm thanh quá chậm, mắt nhìn vật thể tỏ ra nhanh chóng, cho nên trên căn bản ta không thể tin tưởng vào chúng được. Đem chiếc gậy cắm xuống nước, do khúc xạ của tia sáng nên đã thể hiện ra không thẳng. Tri thức giúp con người hiểu được đạo lý này, lý tính sẽ phán đoán được tất cả những điều này. Dựa vào sự giúp đỡ của lý tính, mặc dù đôi mắt của ta thường lừa dối ta, thế nhưng từ trước tới nay ta chưa hề làm sai.

Giả sử ta tin tưởng vào phản ảnh của cảm quan, thế thì một chiếc đầu của người phụ nữ sẽ có thể xuất hiện ở trong mặt trăng được. Điều này có khả năng không? Khẳng định là không thể có. Đây là một loại sai lầm thường mắc phải. Thế thì tại sao lại rút ra được kết luận của hình ảnh chiếc đầu? Vốn dĩ là, từ trên trái đất mà nhìn, một số chỗ ở bề ngoài mặt Trăng gồ ghề không bằng

phẳng nên đã sản sinh ra hiệu quả của loại thị giác này. Bề ngoài mặt Trăng không có khả năng tất cả đều bằng phẳng, có một số nơi là đồng bằng, còn một số nơi lại là núi cao, do những tia phản xạ biến hoá sáng tối, cho nên đã hình thành hình ảnh của một người, một con bò hoặc một con trâu.

Gần đây, các nhà khoa học nước Anh qua kính viễn vọng đã nhìn thấy một động vật mới lạ xuất hiện trên mặt trăng xinh đẹp. Mọi người kêu gào ầm ỹ cho rằng đúng là một kỳ tích, trên tinh cầu có thể có sự biến đổi, không còn nghi ngờ gì nữa đã dự báo có một cuộc biến hoá lớn lao, ai có thể nói đúng được? Làm sao có thể biết được cuộc chiến tranh giữa các cường quốc và hiện tượng khí tượng này sẽ không có một chút quan hệ liên đới nào? Quốc vương nghe tin lập tức lấy danh nghĩa nhà vua bắt buộc môn học văn cao sâu này phải được phát triển nhanh chóng. Tiến hành náo nhiệt một hồi, qua nghiên cứu con quái vật trong mặt trăng này đã được bộc lộ nguyên hình: Té ra đây lại là một con Chuột nhỏ được giấu giếm ở đằng sau một tấm kính thuỷ tinh. Xem ra nguyên nhân bùng phát của chiến tranh có thể được giải thích từ trong chiếc kính nhìn xa. Mọi người như trút bỏ được gánh nặng cứ nhìn nhau cười mãi không thôi. Bạn xem đó! Người nước Anh hạnh phúc biết bao! Đến bao giờ người Pháp mới có thể nghiên cứu ra những kết quả giống như họ, từ đó cũng sẽ dễ dàng kết thúc cuộc chiến kéo dài, bỏ phí mất quá nhiều thời gian. Chiến tranh đã từng nhiều lần đem lại vinh dự cho chúng ta, những kẻ

sợ hãi chiến tranh chính là kẻ thù của chúng ta, những kẻ hiếu chiến là bản thân chúng ta. Bởi vì thắng lợi cũng giống như tình nhân của Quốc vương Lu-i mười bốn nước Pháp chúng ta, đã theo ông đi khắp bốn phương trời, những công lao thành tích bao trùm thiên hạ của ông đã khiến cho nước Pháp chối ngời trong sử sách, vị Thần Thơ Muixtê⁽¹⁾ cũng ca ngợi đoạn lịch sử này, vì thế chúng ta đã cảm thấy vô cùng sung sướng.

Hoà bình quyết không thể làm cho chúng ta buồn đau than thở mà chỉ có thể khiến cho chúng ta sản sinh ra hy vọng. Vua nước Anh Saclơ II đã hiểu được việc hưởng thụ hoà bình, kết quả là ông đã khiến cho nước Anh khoan tay đứng nhìn ở bên cạnh cuộc chiến tranh. Giả dụ ông có thể dẹp yên được cuộc chiến tranh này, chúng ta thật sự nên thấp hương trên đàn cao chấp tay vái lạy ông! Có lẽ nào ông không xứng đáng là một vị quân vương đáng tôn kính nhất? Có lẽ nào sự nghiệp của Đại đế Ôtgútút⁽²⁾ không thể so sánh với chiến tích của Đại đế Cátxa⁽³⁾ được hay sao? Nhân dân nước Anh hạnh phúc biết bao! Tới khi nào hoà bình mới khiến cho nhân dân Pháp cũng giống như họ được dốc toàn tâm toàn ý lao vào trong lĩnh vực khoa học nghệ thuật?

⁽¹⁾ Muixtê (Alfred de Musset): Nhà văn Pháp (1810-1857).

⁽²⁾ Ôtgútút (Augustus): Hoàng đế đế quốc La Mã (63-14 trước Công nguyên)

⁽³⁾ Cátxa (Cassar): Thống soái cổ La Mã (100-49 trước Công nguyên).

187. THẦN CHẾT VÀ NGƯỜI HẤP HỐI

Thần Chết không thể khiến cho người thông minh kinh sợ, bởi vì người thông minh đã sớm chuẩn bị đầy đủ về mặt này. Người đó biết nhắc nhở sự chú ý của mình: Trước ngày lìa xa trần thế cần phải chuẩn bị sẵn sàng. Giờ khắc chết hầu như bao gồm tất cả thời gian, như là giây- giờ - phút, tất cả đều không thể thoát khỏi lòng bàn tay Thần Chết. Con nhỏ của Vương hầu có khi vừa sinh ra đã đối mặt trước cái chết, đừng có cho rằng xuất thân hiển hách cao sang, đừng có khoe khoang bản thân mình trẻ trung, anh tuấn và đức hạnh biết bao. Thần Chết không cần nhiều như vậy đâu. Thần Chết sẽ cướp đi tất cả, bắt mọi người trên toàn thế giới phải cúi đầu xưng là bề tôi của Thần. Trên thế giới sẽ không có thứ gì khiến cho già trẻ gái trai đều cùng hiểu biết hơn Thần Chết. Thế nhưng tại đây vẫn cần thiết phải nói rõ hơn một chút, bởi vì mọi người thường thiếu những nhận thức đầy đủ đối với điểm này.

Có một người đã sống được trên trăm tuổi tới khi sắp chết vẫn còn oán trách Thần Chết, tại sao lại ngay lập tức bắt buộc mình phải rời xa nhân thế, ngay đến cả thời gian đã viết di chúc đều không lưu lại cho, thậm chí trước khi sự việc xảy ra cũng không báo gọi trước. Người đó nói:

- Thế thì còn ra sao nữa? Bắt tôi đuổi thẳng chân

ra là đi như thế này ư? Xin hãy để chậm lại một chút! Vợ tôi vẫn ước hẹn với tôi sẽ cùng xuống suối vàng; tôi còn chuẩn bị để cho cháu tôi thành gia lập nghiệp; tôi còn chuẩn bị mời người tới dựng cho một căn nhà ngang... Trời hỡi! Hỡi Thần Chết tàn nhẫn, tại sao ngài lại giống như Hung Thần tới thúc giục tôi vội vã như vậy?

- Lão già ơi! - Thần Chết nói với lão - Ta cần bản không để cho lão không kịp chuẩn bị đâu, lão không có lý do gì oán trách ta đang thúc giục lão. Lão hãy nhìn lại lão xem, chẳng phải lão đã sống được trên trăm tuổi rồi sao? Lão có thể khiến cho ta đi khắp Paris tìm ra hai ông già có tuổi tác giống như lão, lại đi khắp nước Pháp để tìm ra mười ông già giống như lão được chăng? Dựa theo ý của lão, ta nên thông báo cho lão biết sớm để lão lo liệu xong hết những việc lão cần phải làm. Nếu viết xong di chúc, đợi con cháu của lão thành gia lập nghiệp, rồi lại xây dựng xong nhà cửa, như thế sẽ không được, có lẽ nào không có ai khuyên bảo chân thành đối với lão hay sao? Khi lão đã bước đi lảo đảo, hành động chậm chạp, khi thần kinh và cảm giác của lão không bằng ngày trước nữa, khi lão miệng ăn không thấy vị ngon, tai nghe đã điếc, khi mọi sự việc trên thế gian đã không còn khiến cho lão hứng thú nữa; khi mặt trời mọc mặt trời lặn đã không còn tỏ ra quan trọng đối với lão nữa; khi lão không còn chút hứng thú nào đối với tiền bạc nữa; khi lão nhìn thấy các bạn của lão có người đã chết, có người đang hấp hối, có người bệnh tật đầy mình, tất cả những thứ này chẳng phải là những lời khuyên bảo

chân thành đối với lão hay sao? Hãy lên đường đi, hỡi lão già, hiện tại lão đã không còn lời nào đáng nói nữa! Lão không để lại di chúc, điều này đối với quốc gia mà nói, ảnh hưởng sẽ không lớn lắm!

Thần Chết nói rất có lý. Nếu ta có tuổi cao giống như lão thì ta sẽ lạng lế rời xa nhân thế giống như rời bỏ một bữa yến tiệc thịnh soạn, ta sẽ cảm tạ ông chủ, chuẩn bị lên đường trở về Tây Trúc. Bởi vì cuộc đời khổ sở và ngắn ngủi, đoạn đường này chúng ta không thể kéo dài quá lâu được. Lão già ơi! Xin lão đừng kêu ca phàn nàn nữa, lão hãy nhìn những chàng trai trẻ họ đã xung phong lao vào trận đánh, ngạo nghễ mỉm cười trước cái chết trong cuộc chiến tranh Pháp - Hà, họ đã hy sinh vì nước! Họ đã chết rất oanh liệt, đã chết đúng chỗ!

Kỳ thực những sự việc mà ta kể lể trên đây với quý ngài, quý ngài hoàn toàn không cần phải cho thế là phải. Nên biết rằng, càng là những người tuổi cao, đối với cái chết họ càng không sẵn sàng!

188. UY LỰC CỦA NGỤ NGÔN

Thưa ngài Đờ-Baricô đại sứ nước ta đóng tại nước Anh tôn kính, ngài có thể cúi mình lắng nghe câu chuyện bình thường mà tôi kể cho ngài nghe được hay không? Ngài có thể tùy tiện đọc qua một tác phẩm bình thường mà tôi hiến tặng cho ngài được không? Đương nhiên

trong đó có đề cập tới một số tư liệu quan trọng, ngài có thể cho rằng tôi không biết tự lượng sức mình, ra những lời thiếu khiêm tốn. Ngài có rất nhiều công việc lớn của quốc gia cần phải xử lý, khẳng định rằng ngài không thể có đủ thời gian để giải quyết các tranh chấp của những con Thò và Chồn hôi.

Thế nhưng cần thiết xin ngài phải nghĩ cách ngăn chặn cuộc chiến của toàn bộ châu Âu với nước ta. Có rất nhiều kẻ thù trên thế giới đã đứng ra giao chiến với nước Pháp, điều này có thể lý giải được, thế nhưng việc nước Anh đòi đoạn tuyệt tình hữu nghị với nước Pháp thực sự đã khiến cho tôi không thể hiểu được. Lẽ nào bây giờ không phải là lúc nước ta đang đình chiến để nghỉ ngơi, tĩnh dưỡng, sinh sôi nảy nở hay sao? Cuộc chiến đấu giữa Hêraclét với con Rắn bẫy đầu làm sao lại không cảm thấy chán ngán được? Thậm chí con Rắn bẫy đầu đã không cần thiết mọc thêm đầu nữa để tiếp tục chiến đấu với Hêraclét. Nếu ngài có tư tưởng ứng biến linh hoạt, có thể dùng tài hùng biện và thủ đoạn ngoại giao linh hoạt để thuyết phục liên minh đa quốc gia, từ đó tránh được cuộc giao chiến giữa nước Pháp với họ, thì tôi sẽ hiến dâng lên ngài một trăm con Cừu. Điều này đối với tôi mà nói đã dốc hết mọi khả năng. Có điều hiện tại vẫn cần xin ngài hãy cố gắng nhẫn nại tiếp nhận lời cầu chúc này của tôi cùng với mấy sợi khói lan toả vấn vít trong lời chúc phúc. Câu chuyện mà tôi sẽ kể ở dưới đây, tình tiết của nó rất giống như tình huống mà ngài đang gặp phải. Thậm chí những lời ca tụng ngưỡng mộ đối với ngài, ngài không

muốn lại đề cập tới, thế thì tôi cũng sẽ không nhắc lại những lời rườm rà.

Ngày xưa, người Aten kiến thức hẹp hòi, tầm nhìn nông cạn. Có một nhà diễn thuyết tên gọi là Đamatơ nhìn thấy tổ quốc đối mặt trước nguy hiểm, ông ta bèn bước lên diễn đàn, dùng tài hùng biện kêu gọi tình yêu nồng nhiệt của nhân dân đối với nước Cộng hoà. Ông ta nhắc tới việc phải cứu vớt quốc gia, thế nhưng tất cả mọi người chẳng có ai để ý. Tức thì nhà diễn thuyết này kể lể trong tiếng khóc nức nở, lớn tiếng kêu gào, dùng những ngôn từ hay nhất để kêu gọi thức tỉnh những tâm linh chậm chạp của mọi người. Lời lẽ của ông ta rất khẩn thiết, sử dụng hết những miếng vó, những thủ đoạn mà mình có. Bản lĩnh của ông ta thực sự có thể khiến cho người đã chết phải cảm động mà mở miệng ra nói. Thế nhưng, chỉ giống như một cơn gió thoảng qua, tất cả người nghe vẫn trơ trơ như gỗ đá. Những con người có tố chất thấp này không thích nghe những lời sáo rỗng này của ông ta, điều họ muốn nghe chỉ là những lời lẽ vui đùa. Lúc này, nhà diễn thuyết chú ý thấy người nghe đều hướng mắt nhìn về một phương khác, thì ra họ đều tập trung nhìn vào một lũ trẻ con đang làm trò vui đùa, căn bản không để ý tới ông đang kêu gọi rất cổ bồng hòng nói về những điều cao cả. Nhà diễn thuyết không còn cách nào, đành phải thay đổi phương thức bằng cách kể chuyện: "- Một hôm, vị Thần nhà nông là Salết cùng đi chơi với Lươn và chim Én"... Ông ta lại vừa bắt đầu bài diễn thuyết của mình:

- Có một dòng sông ngăn chặn mất lối đi của họ, Lươn bơi dưới nước, chim Eén bay trên trời cao, rất nhanh chóng chúng đã vượt được qua sông...

Lúc này thính giả đồng thanh lên tiếng hỏi:

- Thế còn Thần Salét thì thế nào?

- Thần thế nào à? Thần đột nhiên bực tức đối với các người đó. Các người hãy nhìn xem, thần dân của Thần chỉ quan tâm đến câu chuyện của các nhi đồng, trong giây khắc mấu chốt nguy cấp này, những người Aten các người vẫn không chịu nhìn thẳng vào hiện thực. Tại sao các người không tới hỏi người cha Philip của Vua Maxêdoan, đó là người sẽ đánh bại các người sau cùng, các người thử nhìn xem người ta đã làm những việc gì?

Những người nghe bị mắng nhiếc, đột nhiên bàng hoàng tỉnh ngộ, họ hăng hái biểu lộ với nhà diễn thuyết, nhất định sẽ dốc hết toàn bộ sức lực ủng hộ hành động cứu vớt Tổ quốc. Tất cả những điều này, chẳng phải đều quy tụ vào tác dụng của ngụ ngôn đó sao? Về phương diện chúng ta vừa nói cũng giống như người Aten. Khi ta đang nghe những điều có liên quan tới việc giáo huấn, nếu có người lại kể chuyện như loại chuyện "Tắm da Lừa" được lưu truyền trong dân gian, như vậy thì ta sẽ lãng nghe say mê. Tục ngữ nói: "Nhân sinh dị lão, Thiên nan lão" (Đời người dễ già, Trời khó già). Câu nói này đích thực là rất đúng, thế nhưng ta vẫn phải đối mặt với thế giới cổ xưa, dùng những câu chuyện ngụ ngôn để dạy dỗ những kẻ chơi bời.

189. ĐINXÍT VÀ AMARĂNGTƠ

Tôi đã từng có một đoạn thời gian xa rời ngụ ngôn của ÊDốp, tiếp tục viết "Truyện thơ" bắt chước phong cách của Pucaxia, một nhà văn nổi tiếng của Italia. Thế nhưng cháu gái Xilari của người bạn tôi phảng phất giống như một vị nữ thần, bằng lòng muốn đọc lại từ đầu những truyện ngụ ngôn của tôi ở Panát. Giả sử không tìm được lý do đầy đủ để nói "Không" với nàng, e rằng đây không phải là thái độ nên có đối với Nữ Thần của chúng ta, đặc biệt khi Nữ Thần dùng sắc đẹp lộng lẫy của nàng để chi phối chúng ta. Để cho mọi người đều hiểu rõ, đây là vì Xilari rất kỳ vọng lời của Sói và Quạ lại được biến thành thơ ở trong sách của tôi. Yêu cầu của Xilari đại diện cho tất cả, chúng ta làm sao có thể cự tuyệt được yêu cầu thiết tha đó? Sao lại có thể như vậy được? Để nói vào đề, chuyện của tôi, theo lời nói của nàng thì đó là những câu chuyện tương đối tối nghĩa, cho dù người tài năng trí tuệ xuất chúng cũng khó có thể lý giải được mọi điều. Vì vậy, chúng ta sẽ kể vài câu chuyện, cho dù không phải giải thích thêm cũng có thể khiến cho nàng vừa nghe đã hiểu được. Bây giờ chúng ta sẽ kể về người chăn dê, sau đó sẽ đem lời đối thoại của Sói và Dê viết thành câu chuyện. Một hôm, Đinxít nói với Amarăngtơ trẻ trung:

- Này nhé! Giả sử nàng có thể giống như ta, hiểu

được có một loại đau khổ có thể khiến cho chúng ta sung sướng, trái tim rộn ràng, tinh thần say đắm. Ở dưới bầu trời này hình như không có một thứ nào có thể so sánh với nó được. Xin nàng hãy tin tưởng, đừng sợ hãi, ta không thể lừa dối nàng được. Nói một cách mạo muội rằng, cho dù nàng đã kích động lên một trái tim có tình cảm dịu hiền cuốn hút.

Amarăngtơ thơ ngây hỏi:

- Loại đau khổ này chàng đã gọi nó như thế nào? Nó gọi tên là gì?

- Gọi là Tình yêu!

- Cái tên này rất đẹp, chàng hãy nói cho em biết đặc trưng của nó thế nào, em sẽ dựa vào đặc điểm để nhận biết nó. Cuối cùng nó đã đem lại cho con người những cảm giác như thế nào?

- Sự hoan lạc của đế vương so sánh với loại đau khổ này đều khiến cho người ta chán ngán, rồi vì nó mà phải thua kém. Có nó, con người đã biến đổi thành buồn rầu như mất mát một thứ gì đó, thường một mình làm bạn với rừng rậm, hoặc tới bờ sông nhìn bóng thương thân, ngậm ngùi một mình trong cảnh cô đơn. Thế nhưng thứ mà nàng nhìn thấy thực ra không phải là cái bóng đổ xuống của mình, mà là người bạn tình luôn xuất hiện ở trước mắt nàng, hình bóng của người đó không chỗ nào không có, còn tất cả mọi thứ khác thì dù cho nàng có nhìn mà đều không thấy được. Người đó chính là người chặn dè trong thôn, chỉ cần bước tới bên chàng, được nghe thấy

tiếng nói và tên gọi của chàng thì trên khuôn mặt nàng bỗng nhiên ửng đỏ. Hễ cứ nghĩ tới chàng thì nàng bèn xúc động, lại cứ luôn luôn thở dài, trong lòng luôn nhớ đến chàng, lại sợ không được gặp chàng. Thế nhưng lại không hiểu rõ được cuối cùng là bởi vì sao?

Lúc đó Amarăngtơ tiếp lời, nói:

- Trời ơi, đừng nói nữa, đây chính là sự đau khổ mà chàng kể cho em nghe có phải không? Điều này thực ra không khiến cho em cảm thấy xa lạ, em nghĩ rằng em đã sớm biết được điều đó rồi.

Đinxít cho rằng người mà cô gái nói tới đó chính là anh ta, thế nhưng tiếp liền sau đó cô gái này lại nói:

- Tình cảm của em đối với chàng trai Coritavan rất giống như điều anh vừa nói đó.

Nghe xong lời nói này Đinxít cảm thấy trong lòng vừa bức bối lại vừa xấu hổ, chỉ còn cảm thấy không có lỗi sâu nào để mà chui xuống đất nữa.

Tình huống của rất nhiều người đều gần giống như Đinxít, họ cho rằng hàng ngày phải bận rộn tất bật vì lợi ích của mình, thế nhưng thực ra họ đã làm mướn không công, làm cỗ sẵn cho người khác ăn, chỉ bận rộn vất vả vì người khác mà thôi!

190. DUPITƠ VÀ SẮM SÉT

Một hôm, sau khi nhìn thấy những sai lầm mà con người thường mắc phải, Dupitơ đứng ở trong tầng mây nói:

- Những con người sống rải rác ở các nơi trên thế giới thường xuyên gây ra những phiền phức, khiến cho ta chán ngán vô cùng, ta muốn để cho những cư dân mới tới định cư trên thế giới. Mátxuri, con trai của ta, con hãy đi xuống địa ngục một chuyến, mời gọi một vị Nữ Thần tàn khốc nhất trong số ba Nữ Thần lên đây cho ta. Hỡi những con người mà ta yêu quý nhất, lần này các người sẽ được thoát khỏi kiếp nạn đó!

Thế nhưng lời nói bực tức này nói ra chưa được bao lâu thì sự bực tức của Dupitơ đã tiêu tan đi rất nhiều.

Trời ơi! Hỡi nhà vua của các nước, Dupitơ để cho các người làm chúa tể vận mệnh của nghìn vạn chúng sinh, khi các người giận dữ bực tức, tốt nhất hãy dùng thời gian lãng phí của một đêm để tiêu tan trước nỗi bực tức đó đi!

Mátxuri, con trai của Thần Vương có đôi cánh nhẹ nhàng, ngôn ngữ dịu dàng, hiền hoà bước tới thăm ba chị em Nữ Thần Địa Ngục. Nghe tin, Alaicôtô lạnh lùng, tàn khốc, vô tình mà chàng yêu quý đã vượt nổi trời hơn hai người em gái là Đinifan và Maidôn. Sự lựa chọn này đã khiến cho Alaicôtô vô cùng vui sướng, tức thì nàng đã lấy danh nghĩa của vua ám phủ Porôtôn phát lệnh, cần phải bắt tất cả loài người lập tức phải quy thuộc vào địa phận quản lý của Porôtôn.

Thực ra, Dupitơ không yêu quý lời nói và hành động của "Nữ Thần Lương Thiện" này, sau khi đuổi được Alaicôtô đi rồi, ngay lập tức Dupitơ đã đánh một tiếng

sấm, muốn giết chết vị Thần bội tín bội nghĩa này đi. Thế nhưng, người điều khiển sấm sét lại chính là cha của Alaictô. Lúc này, ông ta chỉ dùng sấm chớp đánh vào một khoảnh đất hoang, không có người cư trú. Những người làm cha đều như vậy cả, đối với các con của mình nhất định đều sẽ nhẹ tay.

Kết quả như thế nào? Đối với sự khoan dung tha thứ của ông, loài người rất hài lòng. Thế nhưng các vị Thần ở trên núi Ôlimpia thì lại oán trách. Tức thì vị Thần hô phong hoán vũ này đã lấy sông Xoticôt ở dưới địa ngục phát ra lời thề, bằng lòng sẽ lại đánh xuống mấy trận mưa bão sấm chớp, còn tuyên bố trong mấy trận này nhất định sẽ có cơ hội đánh trúng mục tiêu. Có người cười, nói với ông ta rằng, ông là người cha, không thể hạ thủ nổi đâu, tốt nhất là phải thay một vị Thần khác, dùng Sấm Sét đánh mới được!

Tức thì Uncang được cử tới thực hiện nhiệm vụ này. Từ trong lò nung luyện của mình, Uncang đã đúc ra hai loại mũi tên bốn cạnh, một loại bắn thẳng vào mục tiêu, bách phát bách trúng. Loại mũi tên này chính là Sấm Sét mà các Thần trên núi Ôlimpia bắn xuống mà mọi người thường nhìn thấy; còn một loại mũi tên nữa là Sấm Sét có thể thay đổi phương hướng, nó chỉ đánh xuống những dãy núi, thậm chí còn luôn đột nhiên biến mất. Loại mũi tên sau này vẫn bay qua trước mắt chúng ta, nó đến từ Thần Vương Dupitơ vô địch ở trên đời!

191. ĐÊMÔCRÍT VÀ NGƯỜI ABUTƠ

Tôi vô cùng căm ghét những tư tưởng tầm thường, bởi vì nó vừa không thận trọng lại vừa không có căn cứ, hơn thế nó còn thô tục không thể chịu được. Có những người quan sát sự vật luôn không phù hợp với quy luật phát triển của sự vật, họ luôn luôn dùng nhãn quan và ý chí chủ quan của mình để làm tiêu chuẩn đánh giá.

Đối với điều này, Đêmôcrít, nhà Triết học Hy Lạp đã có nhận thức rất sâu sắc, bởi vì mọi người ở quê hương ông đều cho rằng ông là một người điên, chẳng có được bao nhiêu tri thức. Tại sao họ lại cho là như vậy? Bởi vì ở quê hương của ông không có người nào có thể trở thành bậc tiên tri như trong Kinh Thánh "Phúc Âm" thường nói. Kỳ thực những người này mới là những kẻ điên, Đêmôcrít mới thực sự là người học rộng hiểu nhiều, kiến thức phong phú.

Những người Abutơ ở phía bắc Hy Lạp, nơi quê hương ông thì lại càng ngày càng có nhận thức sai lầm, cho rằng, đích thực Đêmôcrít đã điên. Họ đã cử nhà chuyên môn gửi thư cho Xipôcrat, không thể không mời ông tới khôi phục thần kinh trí tuệ cho "bệnh nhân" này. Họ nức nở trong nước mắt, dón đầu cúi đầu nói: "Người đồng bào của chúng tôi đã mất hết lý trí, việc học tập đã khiến cho Đêmôcrít trở thành một con mọt sách, giả sử

ông ta hoá thành kẻ mắc chứng ngu ngốc, thì chúng tôi không còn cách nào có thể coi trọng và kỳ vọng ở ông ta nữa! Ông ta nói: "Vũ trụ là một cõi vô cùng". Theo cách nói như vậy, vũ trụ này còn vô số những Đê-môcrít khác nữa. Nắm giữ số ảo tưởng này, ông ta vẫn không biết đủ, thậm chí lại còn cộng thêm cả cái gọi là Nguyên tử của ông ta nữa. Học thuyết Nguyên Tử đã phản ánh những thứ hư vô trong đầu óc ông ta, bởi vì những điều mà ông ta nói ra đều là những thứ giống như hồn ma trong cõi u linh không có cách gì nhìn thấy được; hơn thế ông ta còn ngây người bất động tại nơi đứng của mình để đo đạc bầu trời. Ông ta có thể quen thuộc với vũ trụ, thế nhưng lại không thể nhận biết được mình. Trước đây một thời gian ông ta còn có thể hoà giải được những tranh chấp, thế nhưng đến ngày nay thì đã biến thành con người nói năng lảm nhảm giống như một người điên. Hãy mau mau lại đây, ngài Xipôcrát giỏi thuốc mát tay di, bệnh điên của ông ta đã tới độ cao quá rồi!

Từ trước tới nay, Xipôcrát đã không mấy tin tưởng đối với những người Abutơ này, thế nhưng ông vẫn lên đường đi tới. Trời ơi! Xin mời mọi người hãy nhìn thẳng vào đời sống, vận mệnh đã sắp đặt như thế nào cho lần gặp mặt này. Khi Xipôcrát tới thì Đê-môcrít, con người bị nhận định đã mất hết lý trí và năng lực phán đoán này đang nghiên cứu việc sản sinh ra sự tư duy con người và súc vật, cuối cùng là do trái tim hay bộ óc. Ông ta ngồi một mình bên dòng suối nhỏ, dưới bóng cây um tùm, đang trầm lặng suy tư khó sở, một số sách vở đặt ở bên

cạnh. Ông ta vẫn tập trung tinh lực suy xét như mọi lúc bình thường, chuyên tâm dốc hết trí lực, đến nỗi đã không phát hiện ra sự có mặt của bạn mình tới thăm. Giữa những người bạn cũ gặp nhau không sao tránh khỏi có quá nhiều điều hàn huyên, mọi người có thể tưởng tượng thấy được những người có học vấn vô cùng quý trọng thời gian, đã xoá bỏ hết những lễ nghi phiền phức. Hai người bạn vừa mới gặp nhau đã lập tức trao đổi những ý kiến về bản chất con người và tri tuệ không hề đề cập tới những sự việc vụn vặt, nhỏ nhen trong đời sống. Cuối cùng họ lại bàn bạc tới các mặt đạo đức, phẩm hạnh, phẩm cách trong sạch. Tại đây khỏi cần phải rườm rà kể lại từng điều trao đổi sôi nổi giữa hai người với nhau.

Câu chuyện kể trên đây đủ để chứng minh, chân lý luôn luôn được nắm giữ ở trong tay một số ít người. Ý kiến nói chung của mọi người không đủ độ tin cậy. Tác giả đã từng nhìn thấy câu chuyện như thế này tại một nơi, nói rằng tiếng hô gọi của quần chúng chính là ý nguyện của Thượng đế, tôi không biết cuối cùng thì ai đã nói đúng.

192. QUAN TOÀ, HỘ LÝ VÀ NGƯỜI Ở ẨN

Ba người có đạo đức cao thượng, rất khát khao sự giải thoát để truy cầu cuộc sống hạnh phúc vĩnh viễn. Được sự chỉ đạo của cùng một luồng tư tưởng, cả ba người

đều tự chọn con đường khác nhau, nhằm vào một mục tiêu chung để tiến tới. Đã cùng tới đích, mọi con đường đều dẫn tới La Mã, vì thế ba người này đã lạng lẽ dốc sức, mỗi người đều tự đi trên con đường của mình.

Vị Thánh nhân thứ nhất tận mắt nhìn thấy tâm trạng lo lắng của mọi người và sự kéo dài trong quá trình kiện tụng về tài sản của các vụ án, ông có cảm xúc sâu sắc đối với vấn đề này, nên đã tự nguyện đứng ra đảm nhận chức Quan toà để thẩm tra, xét xử các vụ án, hơn thế còn không tiếp nhận bất kỳ khoản thù lao nào. Sống ở trong dân gian ông vui vẻ làm việc thiện, rộng lòng bố thí, không bao giờ vợ vét tiền tài. Từ sau khi đặt ra pháp luật, bởi tội ác của mình, con người đã tốn phí thời gian của một nửa cuộc đời dành vào việc kiện tụng. Cũng có người tốn phí tới ba phần tư, thậm chí cả cuộc đời nữa! Còn vị Quan toà này vẫn cho rằng bản thân mình đã có thể triệt để trừ bỏ được tận gốc loại dục vọng điên cuồng đã khiến cho con người gây ra tội ác cho loài người.

Vị Thánh nhân thứ hai đã tuyển chọn Y viện. Tôi rất bái phục ông ta, so sánh đức hạnh với những người khác, tôi càng tán thành cách lựa chọn này, bởi vì giảm nhẹ sự đau khổ của người bệnh là một hành động tích đức làm điều thiện. Có một số bệnh nhân đã gây ra những điều phiền phức cho người Hộ lý đáng thương này. Những người bệnh tâm tình u uất, nóng nảy bất an, thường hay phàn nàn oán trách luôn miệng rằng: "Ông ta đã đặc biệt chăm sóc, chiếu cố tới Trương Tam, Lý Tứ, bởi

vì họ là bạn của ông ta. Ông ta đã vút bỏ chúng tôi sang một bên, không lắng nghe, không hỏi han gì cả!".

Những lời phàn nàn oán trách này so với cảnh ngộ của vị Quan toà kia đã gặp phải, quả thật chẳng đáng kể gì. Bởi vì không có một người tố tụng nào cảm thấy mất ý, cả đôi bên đương sự đều không phục tùng sự phán quyết. Họ cảm thấy sự phán quyết của Quan toà từ trước tới nay đều không công bằng. Những cách nói tương tự như vậy đã khiến cho Quan toà chán ngán. Không còn cách nào khác, ông ta đã chạy tới Y viện tìm người Hộ lý.

Bởi những lời mà suốt ngày hai người nghe được đều là những lời phàn nàn và oán trách, trong lòng họ đều cảm thấy vô cùng đau khổ. Tức thì họ đành phải từ chức, rồi kết bạn, kéo nhau tới rừng xanh tĩnh mịch, để cùng nhau thổ lộ những điều phiền não ở trong lòng. Dưới vách đá cao chon von dựng đứng, bên dòng nước suối trong vắt nhìn tới đáy, tại nơi cảnh đẹp kín đáo gió chẳng thể lọt vào này, họ đã nhìn thấy vị Thánh nhân thứ ba. Tức thì họ đã cầu xin ngài dạy dỗ cho.

Người bạn này nói:

- Tự mình cần phải tổng kết kinh nghiệm một cách đứng đắn, ai có thể hiểu rõ mình cần đến những gì hơn chính bản thân mình nữa? Thượng đế khuyên răn mỗi người, trước tiên ta cần phải học để biết cách nhận thức mình. Phải chăng là các vị đã nhận thức được cách tự hiểu biết mình ở trong thế giới mà mình đã sống qua? Xem ra chỉ có tìm đến một nơi yên tĩnh, suy nghĩ đúng

dẫn thận trọng mới có thể tìm được câu trả lời. Đi tới nơi khác để tìm kiếm hạnh phúc sẽ là điều ngớ ngẩn nhất. Thử nghĩ lại mà coi, các vị đã khuấy đục nước lên, còn có thể nhìn rõ được khuôn mặt của mình nữa không? Nào, lại đây, các vị hãy khuấy cho nước đục ngầu lên thử xem nào!

Vị thánh nhân thứ hai nói:

- So với nước suối trong mà chúng ta nhắc tới ở trên, nước đục bị khuấy lên sẽ giống như một đám mây dày đặc!

Vị Thánh nhân thứ ba nói tiếp:

- Hồi người anh em của tôi ơi, chỉ có để cho nước được yên tĩnh chúng ta mới có thể nhìn rõ được bản thân mình. Để nhận biết được mình tốt hơn, tôi khuyên hai bạn nên lưu lại ở mảnh đất yên tĩnh, xa cách trần thế này!

Hai vị Thánh nhân kia đã tin tưởng vào lời nói của người ở ẩn đã tiếp nhận lời khuyên bảo có ích kể trên, cùng sống cuộc sống của người ẩn sĩ với vị Thánh nhân thứ ba đó.

Ví dụ kể trên đây tuyệt đối không phải là muốn nói, theo đuổi một sự nghiệp không nếm trải gian nan vất vả mà có thể giành được thành công. Trong cuộc đời đã có tố tụng, có sinh lão bệnh tử, thì không thể thiếu được thầy thuốc và luật sư. Cảm ơn Thượng đế, hiện tại chúng ta vẫn không thiếu sự giúp đỡ về phương diện này. Thế nhưng vinh dự và lợi ích đích thực vẫn còn tồn tại. Chính vì vậy mà con người luôn luôn bị danh lợi quấy rối phiền nhiễu, không biết làm thế nào cho phải. Than ôi! Hồi các bậc quân vương, các quan đại thần, các Quan toà, các

ngài đều đang bị sự nghiệp chung làm cho nhọc lòng. Có vô số những sự cố bất ngờ làm cho đầu óc các ngài phát điên lên, vận rủi đã khiến cho các ngài chán nản thất vọng, vận may lại khiến cho các ngài đắm chìm trong hủ bại. Vì vậy, các ngài đã không thể hiểu được bản thân mình, cũng chẳng thể nhận thức được người khác một cách chính xác. Cho dù các ngài muốn suy nghĩ vấn đề này thì lại có một kẻ nịnh hót nào đó tới cắt đứt mất dòng suy nghĩ của các ngài.

Dùng lời khuyên chân thành để làm lời kết thúc của bộ sách này. Chỉ mong muốn bộ sách giữ được tiếng thơm muôn thừa để tạo phúc cho con người. Bây giờ tác giả xin hiến dâng bộ sách này cho Quốc vương, giới thiệu cùng các bậc trí giả, coi là sự kết thúc tốt đẹp nhất cho bộ sách này.

HẾT

MỤC LỤC

	<i>Trang</i>
Lời giới thiệu	5

PHẦN THỨ NHẤT

1. Sói với Chó	6
2. Chim Én và Chim nhỏ	9
3. Toạ hưởng kỳ thành	12
4. Kêu gọi Thần Chết tới	13
5. Lưỡi dẻo như lò xo	14
6. Sư tử với Ve trâu	15
7. Bò Câu với con Kiến	16
8. Gà trống và Cáo	17
9. Con Sói nguy trang thành người chẵn cừu	19
10. Tên sâu rượu với người vợ	20
11. Đàn Sói với đàn Cừu	21
12. Chồn hôi ở trong kho	22

13. Con Mèo và con Chuột cắn thận	23
14. Người chần cừu với biển	25
15. Chủ vườn với Quan viên	26
16. Lừa với Chó con	29
17. Con Sáo trang điểm bằng lông Công	30
18. Lạc Đà và khúc gỗ trôi nổi	31
19.Ếch và Chuột	31

PHẦN THỨ HAI

20. Chó Sói, Sơn dương mẹ và Sơn dương con	34
21. Chó Sói, người mẹ với đứa con	35
22. Nồi đất với nồi gang	37
23. Người đánh cá và con Cá nhỏ	37
24. Con Cáo cụt đuôi	39
25. Người nông dân và các con	40
26. Hai người bạn mưu tìm tám da Gấu	40
27. Chuột nhỏ, Gà trống nhỏ và Mèo	42
28. Rùa và Thỏ chạy thi	43
29. Người nông dân với con Rắn	45
30. Con Cáo với vua Sư tử ốm	46
31. Người phu xe bị thụt xuống hố bùn	47

32. Đàn thú mắc bệnh dịch	48
33. Con Cò trắng	51
34. Triều đình của Sư tử	53
35. Chiếc xe du lịch với con Ruồi	54
36. Bình sữa bò	55
37. Linh mục và người chết	57
38. Thỏ con, Chồn hôi và Mèo	59
39. Người thợ giày với lão nhà giàu	61
PHẦN THỨ BA	
40. Con Chuột và con Sò biển	64
41. Quả Sồi với quả Bí ngô	66
42. Con Sò biển với những người kiện tụng	67
43. Khỉ và Mèo	69
44. Đại Bàng với Dạ oanh	70
45. Người và Rắn	71
46. Rùa và Vịt trời	75
47. Người chăn cừu và Quốc vương	77
48. Nhà mạo hiểm	81
49. Con Thỏ	83
50. Thương nhân, Quý tộc, Người chăn nuôi gia súc và Vương tử	86

PHẦN THỨ TƯ

51. Người nông dân, con Chó và Cáo	89
52. Người nông dân bên bờ sông Đanuýp	91
53. Cụ già và ba chàng thanh niên	95
54. Chuột nhỏ và Cú mèo	97
55. Mèo già và Chuột nhắt	100
56. Rừng rậm và người đốn gỗ	101
57. Nhà triết học	102
58. Bò cái, Sơn dương cái, Cừu cái và Sư tử hợp tác đi săn	104
59. Chó cái mượn phòng	105
60. Đôi tai của Thỏ rừng	106
61. Kẻ giang hồ bịp bợm	107
62. Chim Ưng và Bò câu	109
63. Người đàn bà bói số	111
64. Mèo và Chuột	113
65. Con Cá và con Cóc	116
66. Bầy thú tiến công Aléxhăng	118
67. Con Cáo và con Báo	122
68. Con Cáo và chiếc mặt nạ	122

69. Con Cáo và Sư tử bị nhốt trong chuồng	123
---	-----

PHẦN THỨ NĂM

70. Người tranh luận về Thần	124
71. Con người với cái bóng của mình	124
72. Rồng nhiều đầu và Rồng nhiều đuôi	125
73. Thần Chết và người bất hạnh	127
74. Người trung niên với hai bạn tình	128
75. Gà Trống và Ngọc trai	129
76. Ong vàng và Ong mật	130
77. Sói kiện tụng Cáo trước mặt Quan toà Khi	131
78. Hai con Bò đực và một con Ếch	132
79. Con chim bị thương bởi mũi tên	133
80. Chim Ưng và Rùa vàng	134
81. Thỏ rừng và Ếch	136
82. Con Quạ bắt chước chim Ưng	138
83. Chim Công oán trách Vương hậu	139
84. Mèo cái biến thành người vợ	140
85. Sư tử đi săn thú với Lừa	141
86. ÊĐốp giải thích về bản di chúc	143
87. Chủ cửa hàng xay bột, cậu con trai và con Lừa	145

88. Dạ dày và Tứ chi	150
89. Con Nhện và Bệnh thấp khớp	152
PHẦN THỨ SÁU	
90. Con Sư tử bị người đánh bại	155
91. Thiên Nga với người đầu bếp	155
92. Ruồi và Kiến	156
93. Cuộc chiến tranh giữa Chuột với Chồn hôi	158
94. Con người với Tượng Thần bằng gỗ	160
95. Lời nói của Xôcorát	161
96. Ông già và các con	162
97. Thần giữ cửa bị mất hết của cải	164
98. Thần Đồng ruộng và người qua đường	166
99. Sự sinh đẻ của Núi	167
100. Thỏ rừng và chim Đa Đa	167
101. Sư tử xuất chinh	169
102. Chim Ưng và Cú mèo	170
103. Lừa khoác da Sư tử	172
104. Người chăn dê và con Sư tử	172
105. Con Lừa và người chủ	173
106. Mặt trời và conẾch	175

107. Chim Ưng, chim Sơn Ca và người bắt chim	176
108. Con Chó thả mồi bắt bóng	177
109. Cô gái	177

PHẦN THỨ BẢY

110. Nguyễn vọng	180
111. Nữ Thần Tranh Chấp	182
112. Ẩn sĩ Chuột	183
113. Nhà buôn vong ân phụ nghĩa	185
114. Đầu Rắn và đuôi Rắn	187
115. Sói, Sư tử và Cáo	188
116. Con người và Bọ chết	190
117. Con Chó đeo cơm và thức ăn của chủ nhân ở trên cổ	191
118. Con Cá và người thích nói chuyện cười	193
119. Hai người bạn	194
120. Con Lợn, Dê núi và Cừu	196
121. Con Chuột và con Voi	197
122. Chó và Lừa	198
123. Danh sĩ với Thương nhân	200
124. Lợi ích của học vấn	202

125. Chim Ưng với con Gà trống thiên	204
126. Thác nước chảy xiết và dòng sông	206
127. Con Lừa chết và hai con Chó	208
128. Chó Sói và người đi săn	210

PHẦN THỨ TÁM

129. Khỉ và Báo	214
130. Học trò, thầy giáo và người chủ vườn hoa	215
131. Nhà điêu khắc và pho Tượng Dupitơ	217
132. Con Chuột biến thành Thiếu nữ	219
133. Kẻ diên bán rở trí tuệ	222
134. Sói và con Chó gầy	224
135. Không được quá đáng	225
136. Ngọn nến lớn	227
137. Thần Dupitơ và người đi đường	228
138. Mèo và Cáo	229
139. Tiền bạc với kinh xử thế của hai người	231
140. Người chăn dê và đàn Dê	233
141. Chó Sói và người chăn dê	235
142. Khỉ, Sư tử và hai con Lừa	237
143. Người chôn giấu tiền bạc và người bạn	240

144. Con Nhện và chim Ến	242
145. Gà Trống với chim Đa Đa	243
146. Con Chó bị người cắt tai	244
147. Người chăn dê thổi sáo và đàn Cá	245
148. Hai con Vẹt, Quốc vương và Vương Tử	247

PHẦN THỨ CHÍN

149. Sư tử mẹ và Gấu mẹ	250
150. Sư tử	251
151. Giáo dục Thần Đồng	254
152. Chó Sói và Cáo	256
153. Mặt trời và con Ếch	258
154. Sự câu kết của loài Chuột	260
155. Những người bạn của Yurixít	262
156. Con Mèo và hai con chim Sẻ	266
157. Con Khỉ và người thích tích góp tiền	267
158. Hai con Sơn dương cái	269
159. Con Hươu ốm	271
160. Cây Gai, con Dơi và con Vịt	272
161. Sự tranh chấp của Mèo với Chó và Mèo với Chuột	273

162. Sói và Cáo	275
163. Tôm và con gái	278
164. Chim Ưng và chim Khách	279
165. Quốc Vương, Diều hâu và người đi săn	281
166. Ruồi, Cáo và Nhím	285
167. Thần Tình yêu và Thần Điên rồ	286
168. Quạ, Rùa, Linh dương và Chuột	287

PHẦN THỨ MƯỜI

169. Sói, Ngựa và Cáo	291
170. Cáo và Gà tây	293
171. Con Khỉ	294
172. Voi lớn và con Khỉ của Dupitơ	295
173. Người Thông minh và kẻ Điên	297
174. Con Cáo nước Anh	298
175. Đafunít và Aléchximatus	301
176. Ximônít được Thần bảo hộ	305
177. Phản đối những kẻ thích bởi móc	308
178. Nhà Chiêm tinh rơi xuống giếng	311
179. Fơrômêlây và Pôlônê	313
180. Người đàn bà chết chìm	314

181. Sư tử và người đi săn	316
182. Dupitơ và người cày ruộng	317
183. Nàng quả phụ trẻ trung	318
184. Tai hại của hôn nhân	320
185. Người đuổi theo vận mệnh và người chờ đợi trên giường	323
186. Động vật ở trong mặt Trăng	327
187. Thần Chết và người hấp hối	331
188. Uy lực của Ngụ ngôn	333
189. Đinxít và Amarăngtơ	337
190. Dupitơ và Sấm Sét	339
191. Đêmôcrít và người Abutơ	342
192. Quan toà, Hộ lý và người ở ẩn	344

TUYỂN TẬP TRUYỆN NGỤ NGÔN THẾ GIỚI

TRUYỆN NGỤ NGÔN

La Fonten

Chịu trách nhiệm xuất bản

TS. LÊ VĂN ĐỆ

Biên tập: **Nguyễn Thụ - Lê Thị Thủy** • Trình bày, bìa: **Trọng Kiên** • Sửa in: **Thu Thủy**

In 1000 cuốn, khổ 14,5x20,5 cm, tại Công ty cổ phần in và vật tư Ba Đình, Thanh Hóa.
Giấy chấp nhận đăng ký kế hoạch xuất bản số 193/2006/CXB/67-05/CAND. In xong và nộp
lưu chiểu quý II năm 2006.

TUYỂN TẬP TRUYỆN NGỮ NGÔN THẾ GIỚI

TRUYỆN NGỮ NGÔN *la fôngten*

T1 06 truyện ngữ ngôn

1 007071 600374

45.000 VND

Giá: 45.000đ